# Program SFC2021 wspierany z EFRR (cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”), EFS+, Funduszu Spójności, FST i EFMRA – art. 21 ust. 3

| | |
|---|---|
| CCI | 2021PL16FFPR012 |
| Tytuł w języku angielskim | European Funds for Silesia 2021-2027 |
| Tytuł w języku (językach) narodowym (narodowych) | PL - Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 |
| Wersja | 4.0 |
| Pierwszy rok | 2021 |
| Ostatni rok | 2027 |
| Kwalifikowalny od | 1 sty 2021 |
| Kwalifikowalny do | 31 gru 2030 |
| Nr decyzji Komisji | |
| Data decyzji Komisji | |
| Nr decyzji zmieniającej państwa członkowskiego | |
| Data wejścia w życie decyzji zmieniającej państwa członkowskiego | |
| Przesunięcie inne niż istotne (art. 24 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) | Nie |
| Korekty błędów o typograficznym lub redakcyjnym charakterze (art. 24 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) | Nie |
| Zatwierdzone przez komitet monitorujący | Nie |
| Regiony NUTS objęte programem | PL22 - Śląskie<br>PL224 - Częstochowski<br>PL225 - Bielski<br>PL227 - Rybnicki<br>PL228 - Bytomski<br>PL229 - Gliwicki<br>PL22A - Katowicki<br>PL22B - Sosnowiecki<br>PL22C - Tyski |
| Odnośny fundusz lub odnośne fundusze | EFRR<br>EFS+<br>FST |
| Program | ☐ w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” wyłącznie dla regionów najbardziej oddalonych |

**Spis treści**


1. Strategia programu: główne wyzwania i odnośne rozwiązania polityczne ....22
Tabela 1 ....33
2. Priorytety ....68
2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna ....68
2.1.1. Priorytet: I. Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój ....68
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (EFRR) ....68
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ....68
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ....68
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ....70
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ....70
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....71
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....71
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....71
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....72
Tabela 2: Wskaźniki produktu ....72
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....72
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ....73
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ....73
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....74
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....74
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....74
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....74
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych (EFRR) ....76
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ....76
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ....76
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ....78
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ....79
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....79
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....79
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....80
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....80
Tabela 2: Wskaźniki produktu ....80
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....80
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ....81

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 81
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 81
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 81
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 82
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 82
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (EFRR) ..... 83
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 83
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 83
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 84
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 85
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 85
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 86
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 86
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 86
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 86
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 87
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 87
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 87
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 88
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 88
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 88
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 88
2.1.1. Priorytet: II. Fundusze Europejskie na zielony rozwój ..... 90
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR) ..... 90
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 90
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 90
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 92
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 93
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 93
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 94
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 94
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 95
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 95
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 95
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 96

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 96
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 96
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 97
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 97
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 97
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (EFRR) ..... 98
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 98
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 98
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 99
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 100
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 100
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 101
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 101
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 101
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 102
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 102
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 102
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 102
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 103
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 103
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 103
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 104
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego (EFRR) ..... 105
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 105
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 105
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 106
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 107
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 107
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 108
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 108
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 108
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 108
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 109

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .109
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji .109
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania .110
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne .110
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ .110
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST .110
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.5. Wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej (EFRR) .112
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy .112
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: .112
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: .113
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ .113
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .114
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .114
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .114
2.1.1.1.2. Wskaźniki .115
Tabela 2: Wskaźniki produktu .115
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu .115
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .116
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji .116
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania .116
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne .116
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ .116
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST .116
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej (EFRR) .118
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy .118
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: .118
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: .119
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ .119
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .120
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .120
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .121
2.1.1.1.2. Wskaźniki .121
Tabela 2: Wskaźniki produktu .121
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu .122

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .122
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji .122
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania .122
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne .123
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ .123
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST .123
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (EFRR) .124
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy .124
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: .124
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: .125
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ .125
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .126
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .127
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .127
2.1.1.1.2. Wskaźniki .128
Tabela 2: Wskaźniki produktu .128
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu .128
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .128
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji .128
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania .129
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne .129
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ .129
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST .129
2.1.1. Priorytet: III. Fundusze Europejskie dla zrównoważonej mobilności (Cel szczegółowy dotyczący mobilności miejskiej określony w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności) .131
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (EFRR) .131
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy .131
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: .131
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: .134
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ .134
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .135
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .135
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .135

2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 135
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 136
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 136
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 137
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 137
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 137
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 138
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 138
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 138
2.1.1. Priorytet: IV. Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu ..... 139
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR) ..... 139
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 139
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 139
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 141
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 141
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 142
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 142
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 143
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 143
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 143
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 143
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 144
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 144
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 144
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 144
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 145
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 145
2.1.1. Priorytet: V. Fundusze Europejskie dla rynku pracy ..... 146
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej; (EFS+) ..... 146
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 146
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 146
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 148
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 149

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....149
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....150
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....150
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....151
Tabela 2: Wskaźniki produktu....151
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....151
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .152
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....152
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....152
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....152
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....153
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....153
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy (EFS+) ....154
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....154
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....154
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....155
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....155
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....156
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....156
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....157
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....157
Tabela 2: Wskaźniki produktu....157
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....157
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .158
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....158
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....158
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....158
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....159
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....159
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (EFS+) ....160
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....160
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....160
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....160

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....161
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....161
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....162
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....162
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....162
Tabela 2: Wskaźniki produktu....162
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....163
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .163
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....163
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....163
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....163
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....164
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....164
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+)....165
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....165
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....165
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....167
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....167
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....168
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....168
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....169
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....169
Tabela 2: Wskaźniki produktu....169
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....169
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .170
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....170
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....170
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....171
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....171
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....171
2.1.1. Priorytet: VI. Fundusze Europejskie dla edukacji....172
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (EFS+) ....172

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 172
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 172
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 174
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 175
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 175
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 176
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 176
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 177
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 177
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 177
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 178
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 178
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 178
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 178
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 178
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 179
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+) ..... 180
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 180
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 180
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 181
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 181
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 182
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 183
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 183
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 183
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 183
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 184
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 184
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 184
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 184
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 184
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 185
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 185

2.1.1. Priorytet: VII. Fundusze Europejskie dla społeczeństwa ..... 186
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji (EFS+) ..... 186
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 186
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 186
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 188
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 188
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 189
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 189
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 189
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 190
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 190
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 190
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 191
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 191
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 191
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 191
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 192
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 192
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (EFS+) ..... 193
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 193
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 193
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 194
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 194
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 195
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 195
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 195
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 196
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 196
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 196
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 196
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 196
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 197
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 197
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 197

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....197
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+) ..199
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ....199
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ....199
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ....202
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ....202
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....203
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....204
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....204
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....204
Tabela 2: Wskaźniki produktu ....205
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....205
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .205
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ....205
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....205
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....206
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....206
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....206
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+) ....207
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ....207
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ....207
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ....209
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ....210
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....211
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....212
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....212
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....213
Tabela 2: Wskaźniki produktu ....213
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....213
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .214

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 214
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 214
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 214
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 214
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 215
2.1.1. Priorytet: VIII. Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca ..... 216
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online (EFRR) ..... 216
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 216
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 216
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 219
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 219
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 220
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 220
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 220
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 220
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 220
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 221
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 221
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 221
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 221
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 222
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 222
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 222
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne (EFRR) ..... 223
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 223
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 223
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 225
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 225
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 226
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 226
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 226

2.1.1.1.2. Wskaźniki ....227
Tabela 2: Wskaźniki produktu....227
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....227
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .227
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....227
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....228
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....228
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....228
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....228
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (EFRR) ....229
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....229
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....229
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....231
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....232
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....233
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....233
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....233
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....233
Tabela 2: Wskaźniki produktu....233
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....234
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .234
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....234
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....235
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....235
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....235
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....235
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych (EFRR)....237
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....237
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....237
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....239
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....239
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....240
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....240

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....241
2.1.1.1.2. Wskaźniki....241
Tabela 2: Wskaźniki produktu....241
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu....241
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji....242
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....242
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania....242
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne....242
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+....242
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST....242
2.1.1. Priorytet: IX. Fundusze Europejskie na rozwój terytorialny....244
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR)....244
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....244
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....244
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....246
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....247
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....247
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....248
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....249
2.1.1.1.2. Wskaźniki....249
Tabela 2: Wskaźniki produktu....249
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu....250
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji....250
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....250
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania....250
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne....251
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+....251
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST....251
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.2. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie (EFRR)....252
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....252
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....252
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....253
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....253

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....254
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....254
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....255
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....255
Tabela 2: Wskaźniki produktu....255
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....255
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .256
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....256
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....256
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne....256
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....256
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....257
2.1.1. Priorytet: X. Fundusze Europejskie na transformację....258
2.1.1.1. Cel szczegółowy: JSO8.1. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie (FST)....258
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....258
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....258
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....260
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....260
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....261
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....261
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....262
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....262
Tabela 2: Wskaźniki produktu....262
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....263
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .264
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....264
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....265
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne....265
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....266
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....266
2.1.1. Priorytet: XIV. Fundusze Europejskie na odbudowę regionu po klęskach żywiołowych ....267
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.10. Wspieranie inwestycji mających na celu odbudowę po klęsce żywiołowej, która wystąpiła w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. (EFRR) ....267
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....267
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....267

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....268
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....268
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....269
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....269
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....269
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....269
Tabela 2: Wskaźniki produktu....270
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....270
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .270
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....270
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....271
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....271
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....271
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....271
2.1.1. Priorytet: XV. Fundusze Europejskie na zwiększenie potencjału przemysłu obronnego ....272
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.7. Zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania (EFRR) ....272
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....272
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....272
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....272
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....273
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ....273
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....273
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....274
2.1.1.1.2. Wskaźniki ....274
Tabela 2: Wskaźniki produktu....274
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ....274
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .275
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....275
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ....275
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ....275
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ....275
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ....276
2.1.1. Priorytet: XVI. Fundusze Europejskie na rzecz bezpieczeństwa cywilnego i mobilności wojskowej....277

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO3.3. Rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej (EFRR)....277
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....277
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....277
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....278
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....279
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....279
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....279
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....279
2.1.1.1.2. Wskaźniki....280
Tabela 2: Wskaźniki produktu....280
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu....280
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji....280
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....281
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania....281
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne....281
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+....282
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST....282
2.1.1. Priorytet: XVII. Fundusze Europejskie na rzecz odporności społecznej....283
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+)....283
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy....283
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:....283
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:....284
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+....284
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....284
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....285
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów....285
2.1.1.1.2. Wskaźniki....285
Tabela 2: Wskaźniki produktu....286
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu....286
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji....286
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji....286
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania....286

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne .....287
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ .....287
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST .....287
2.2. Priorytety pomocy technicznej .....288
2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: XI. Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFRR .....288
2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy .....288
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .....288
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: .....291
2.2.1.2. Wskaźniki .....292
Tabela 2: Wskaźniki produktu .....292
2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .....292
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji .....292
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ .....292
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST .....292
2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: XII. Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFS+ .....294
2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy .....294
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .....294
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: .....297
2.2.1.2. Wskaźniki .....297
Tabela 2: Wskaźniki produktu .....297
2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .....298
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji .....298
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ .....298
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST .....298
2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: XIII. Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST .....300
2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy .....300
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów .....300
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: .....303
2.2.1.2. Wskaźniki .....304
Tabela 2: Wskaźniki produktu .....304
2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji .....304
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji .....304
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ .....304
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST .....304
3. Plan finansowy .....306
3.1. Przesunięcia i wkłady (1) .....306
Tabela 15A: Wkłady na rzecz InvestEU* (w podziale według roku) .....306
Tabela 15B: Wkłady na rzecz InvestEU* (zestawienie) .....306
Uzasadnienie z uwzględnieniem sposobu, w jaki kwoty te przyczyniają się do osiągnięcia celów polityki wybranych w umowie partnerstwa zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie InvestEU .....306

Tabela 16A: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego (w podziale na lata)....307
Tabela 16B: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego* (zestawienie)....307
Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego – uzasadnienie....307
Tabela 17A: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego funduszu lub funduszy* (w podziale na lata)....307
Tabela 17B: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy (zestawienie)....307
Przesunięcia między funduszami objętymi zarządzaniem dzielonym, w tym między funduszami polityki spójności – uzasadnienie....308
Tabela 21: Zasoby przyczyniające się do realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241....308
3.2. FST: alokacja w programie i przesunięcia (1)....308
3.2.1. Alokacja z FST na program przed przesunięciami według priorytetu (w stosownych przypadkach) (2)....308
Tabela 18: Alokacja z FST na program zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie FST, przed przesunięciem....308
3.2.2. Przesunięcia do FST jako wsparcie uzupełniające (1) (w stosownych przypadkach)....309
Tabela 18A: Przesunięcia do FST w ramach programu (w podziale na lata)....309
Tabela 18B: Przesunięcie zasobów z EFRR i EFS+ do FST w ramach programu....309
Tabela 18C: Przesunięcia do FST z pozostałych programów (w podziale na lata)....309
Tabela 18D: Przesunięcie zasobów z EFRR i EFS+ z innych programów do FST w ramach programu....310
Uzasadnienie uzupełniającego przesunięcia z EFRR i EFS+ na podstawie planowanych rodzajów interwencji....310
3.3. Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego....310
Tabela 19A: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego w ramach danego programu (w podziale według roku)....310
Tabela 19B: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego do innych programów (w podziale według roku)....310
3.4. Przesunięcia z powrotem (1)....311
Tabela 20A: Przesunięcia z powrotem (w podziale według roku)....311
Tabela 20B: Przesunięcia z powrotem* (podsumowanie)....311
3.5. Środki finansowe w podziale na poszczególne lata....312
Tabela 10: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata....312
3.6. Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe....313
Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe....313
4. Warunki podstawowe....315
5. Instytucje programu....374
Tabela 13: Instytucje programu....374
Podział kwot refundowanych z tytułu pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jeżeli wskazano więcej niż jeden podmiot otrzymujący płatności od Komisji....374
6. Partnerstwo....375
7. Komunikacja i widoczność....378
8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami....380
Tabela 14: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami....380
Aneks 1: Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe....381
A. Podsumowanie głównych elementów....381

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji ....382
C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych ..382
1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.): ....382
2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów są właściwe dla danego rodzaju operacji: ....382
3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję. ....382
4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych: ....382
5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania. ....383
Aneks 2: Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami ....384
A. Podsumowanie głównych elementów ....384
B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji ....385
Aneks 3 ....386
Terytorialny plan sprawiedliwej transformacji - TPSTFESL.Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (3.0) ....389
1. Opis procesu transformacji i wskazanie terytoriów w obrębie państwa członkowskiego, które będą najbardziej dotknięte jej negatywnymi skutkami ....389
2. Ocena wyzwań związanych z transformacją w przypadku każdego ze wskazanych terytoriów ....393
Terytorium: Województwo śląskie ....393
2.1. Diagnoza skutków gospodarczych, społecznych i terytorialnych transformacji w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 ....393
2.2. Potrzeby i cele w zakresie rozwoju do roku 2030 służące osiągnięciu neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 ....396
2.3. Spójność z innymi odpowiednimi krajowymi, regionalnymi lub terytorialnymi strategiami i planami ....399
2.4. Rodzaje realizowanych operacji ....401
3. Mechanizmy zarządzania ....406
4. Wskaźniki produktu lub rezultatu specyficzne dla danego programu ....408
Uzasadnienie konieczności stosowania wskaźników produktu lub rezultatu specyficznych dla danego programu w oparciu o rodzaje przewidywanych operacji ....408
Tabela 1. Wskaźniki produktu ....409
Tabela 2. Wskaźniki rezultatu ....409
DOKUMENTY ....410

1. Strategia programu: główne wyzwania i odnośne rozwiązania polityczne

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (i)–(viii), art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (x) oraz art. 22 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060 (RWP)

Województwo śląskie będzie nowoczesnym regionem europejskim o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku.

Wizja rozwoju województwa doprowadzi do wykreowania regionu o nowym, pozytywnym wizerunku, który będzie zajmował istotną pozycję w procesach rozwoju Europy.

Główne wyzwania i wnioski z doświadczeń

B+R+I

Zidentyfikowane w regionie tzw. „wąskie gardła" dotyczące infrastruktury badawczej i innowacyjnej związane są z jej dostępnością, finansowaniem, umiejętnościami i kompetencjami kadry naukowej i zarządzającej oraz poziomem wykorzystania na cele gospodarcze. Sposobem na pokonanie zidentyfikowanych barier jest zaplanowanie sprofilowanego wsparcia na projekty B+R w oparciu o wnioski wyniesione z poprzedniej perspektywy finansowej. Wśród przedsiębiorstw z województwa śląskiego zaobserwowano duży potencjał dla współpracy podmiotów, które będą łączyć wysiłki w obszarze B+R dla rozwoju projektów o charakterze interdyscyplinarnym. Realizacja projektów w konsorcjum pozwala uzupełniać brakującą wiedzę i kompetencje oraz niedobory w zasobach infrastrukturalnych, zwłaszcza małym przedsiębiorstwom, które nie zawsze są przygotowane do podejmowania ambitnych wyzwań o charakterze nie tyle ewolucyjnym, co dla nich rewolucyjnym. Dodatkowo czynnikiem zniechęcającym dla przedsiębiorców jest fakt, że innowacje technologiczne wiążą się z ryzykiem i niepewnością rezultatu. Klastry z województwa śląskiego przyczyniają się do podnoszenia jakości kształcenia nowych kadr, w tym studentów i absolwentów szkół technicznych, podnoszenia kwalifikacji i kompetencji kadr przedsiębiorstw, nie tylko tych będących członkami klastra.

Wyzwania

- wzrost nakładów na działalność B+R,
- wzrost liczby innowacyjnych przedsiębiorstw,
- wzrost usieciowania przedsiębiorstw.

ICT

Doświadczenia poprzedniej perspektywy wskazują na duże zainteresowanie środkami na rozwój e-usług i cyfryzacji, co odzwierciedlała liczbę złożonych wniosków o dofinansowanie projektów. Świadomość korzyści wynikających z szerokiego udostępnienia danych publicznych wśród przedstawicieli administracji jednak nadal jest niska.

Dalszy rozwój e-zdrowia pozwoli na poprawienie jakości oferowanych usług, obniżenie kosztów i zorientowanie systemu opieki zdrowotnej na pacjenta. Aby utrzymać swoją konkurencyjność, firmy z regionu zmuszone będą do zmian związanych z cyfryzacją, automatyzacją i robotyzacją stosowanych przez siebie procesów.

Wyzwania

- zwiększenie liczby otwartych danych publicznych,
- zwiększenie stopnia korzystania z e-usług,
- wspieranie innowacyjnych rozwiązań cyfrowych w zdrowiu,

- wzmocnienie dynamiki cyfryzacji i automatyzacji przedsiębiorstw.

Gospodarka

Słabnąca dynamika w zakresie wytwarzanego w regionie PKB oraz wartości produkcji sprzedanej, skorelowana ze zmianami struktury gospodarki wskazuje na konieczność celowanego wsparcia gospodarki województwa dla utrzymania wysokiej pozycji konkurencyjnej regionu. Istotne jest wsparcie ekspansji na rynki międzynarodowe produktów i usług w zaawansowanych technologiach, zwłaszcza w obszarach uznawanych za regionalne inteligentne specjalizacje oraz specjalizacje technologiczne. Województwo śląskie jest regionem w transformacji o dużej liczbie osób pracujących w tzw. sektorach tradycyjnych, dlatego należy podjąć działania mające na celu wzrost przedsiębiorczości i kreowania nowych miejsc pracy. Należy zapewnić wsparcie m.in. na działania o charakterze wdrożeniowym, działalność eksportową przedsiębiorstw oraz na inwestycyjne dla sektora turystyki, który daje ogromną szansę na skuteczną dywersyfikację gospodarczą regionu.

Wyzwania

- zwiększenie konkurencyjności struktury gospodarczej regionu,
- odwrócenie trendu negatywnej dynamiki wkładu regionu w krajowy PKB,
- utrzymanie wysokiej dynamiki eksportu,
- zwiększenie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców regionu.

EE i OZE

Pomimo wielu dostępnych źródeł dofinansowania inwestycji związanych z ograniczaniem emisyjności budynków użyteczności publicznych i wielorodzinnych budynków mieszkalnych skala potrzeb w województwie śląskim jest tak wielka, że uzasadnione jest finansowanie tych działań ze środków FE SL 2021-2027.

Ogromna skala potrzeb województwa śląskiego w zakresie wymiany starych indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe, w tym wykonanie zapisów uchwały antysmogowej oraz brak wyraźnych efektów dotychczasowych działań w zakresie poprawy jakości powietrza, a także niewystarczająca (z powodu skali lub ograniczeń w faktycznym dostępie) oferta dostępnych instrumentów wymaga wsparcia dla działań służących ograniczeniu niskiej emisji w FE SL 2021-2027. Działania w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej budynków oraz OZE cieszyły się w RPO WSL 2014-2020 bardzo dużym zainteresowaniem beneficjentów. Pomimo wielu różnych źródeł finansowania, złożone w naborach projekty wielokrotnie przekraczały dostępną alokację, co również świadczy o wciąż bardzo dużych potrzebach inwestycyjnych w tym zakresie.

Wyzwania

- zmniejszenie emisyjności sektora mieszkaniowego i przemysłowego,
- ograniczenie energochłonności, w tym w sektorze przemysłowym,
- przeciwdziałanie znacznemu negatywnemu wpływowi źródeł powierzchniowych emisji zanieczyszczeń (komunalno-bytowych) na jakość powietrza w województwie,
- zwiększenie udziału energetyki rozproszonej w bilansie energetycznym regionu,
- zwiększenie udziału produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz z innych niskoemisyjnych jednostek wytwórczych,
- przyśpieszenie rozwoju i koordynacji energetyki rozproszonej.

Środowisko

W obszarze środowiska i klimatu Program uwzględnia wnioski z realizacji działań w okresie 2014-2020 w zakresie potrzeby realizacji działań w obszarze adaptacji do zmian klimatu, w tym szczególnie modernizacji i rozbudowy zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi oraz rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury w miastach, inwestycji w zakresie małej retencji, w tym retencji naturalnej oraz dalsze doposażenie służb ratowniczych. Zakłada także dalsze wsparcie dla rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz modernizacji i rozbudowy oczyszczalni w celu osiągnięcia i utrzymania odpowiednich standardów oczyszczania ścieków, a także wdrożenia systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi. Bierze także pod uwagę zgłaszaną przez samorządy potrzebę modernizacji i budowy infrastruktury służącej zaopatrzeniu w wodę oraz zapewnieniu odpowiedniej jakości dostarczanej wody. Kładzie także nacisk na realizację idei gospodarki obiegu zamkniętego, kierując wsparcie do przedsiębiorców, ułatwiając im proces przechodzenia na model gospodarki obiegu zamkniętego. Dominującym kierunkiem wsparcia w perspektywie finansowej 2021-2027 będą inwestycje umiejscowione najwyżej w hierarchii postępowania z odpadami. Zgodnie z wnioskami z badań ewaluacyjnych wsparcie skierowane zostanie także na działania realizowane na obszarach chronionych, przede wszystkim w parkach krajobrazowych i rezerwatach przyrody oraz na rozwój zielonej infrastruktury w środowisku miejskim.

Wyzwania

- wzmocnienie działań w zakresie dostosowania do zmian klimatu,
- zwiększenie odporności na ryzyka oraz klęski żywiołowe,
- ochrona warunków dobrego stanu wód w województwie śląskim, w tym wody pitnej,
- zmniejszenie deficytów w zakresie infrastruktury liniowej oraz punktowej dot. gospodarki wodno-ściekowej,
- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zwiększenie poziomu recyclingu i odzysku odpadów,
- przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków,
- odtworzenie i rozwój ekosystemów miejskich.

Zrównoważona mobilność

Planuje się kontynuację wsparcia w oparciu o instrumenty terytorialne ZIT/RIT. Pozwoli to na realizację projektów zintegrowanych, promujących współpracę pomiędzy samorządami. Rozwój terytorialny w oparciu o subregiony jest realizowany w województwie śląskim już od perspektywy 2007-2013. Planuje się wzmocnienie roli związków ZIT w koordynowaniu polityk, planów czy strategii transportowych istotnych w poszczególnych subregionach.

Znaczące środki dostępne w perspektywie finansowej 2014-2020 nie były wystarczające, aby zaspokoić wszystkie potrzeby dotyczące transportu, dlatego warto kontynuować wsparcie w zakresie zwiększania atrakcyjności transportu publicznego dla mieszkańców. Stale malejąca liczba pasażerów miejskiej komunikacji zbiorowej oraz systematyczny wzrost liczby samochodów osobowych w regionie sprawia, że konieczne jest wspieranie i promowanie transportu zbiorowego poprzez zakup zeroemisyjnego taboru, rozwoju multimodalności dzięki tworzeniu zintegrowanych węzłów przesiadkowych, a także dalszego rozwijania systemów informacji pasażerskiej i sterowania ruchem, przede wszystkim w kontekście kompleksowych rozwiązań obejmujących całe miasto, a nie jedynie pojedyncze przystanki czy skrzyżowania. Celem planowanych inwestycji będzie m.in. wzrost dostępności i atrakcyjności publicznego transportu zbiorowego na obszarach miejskich, co przyczyni się do przejęcia pasażerów z indywidualnego transportu, a w konsekwencji zmniejszenie emisji i zanieczyszczeń pochodzących z transportu.

Wyzwania

- wzmocnienie znaczenia transportu publicznego,
- zwiększenie liczby pasażerów komunikacji miejskiej,
- rozwój sieci regionalnych tras rowerowych,
- przeciwdziałanie peryferyzacji komunikacyjnej obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej,
- zwiększenie poziomu rozwoju elektromobilności w regionie.

Transport

Nadal kilkaset kilometrów dróg wojewódzkich wymaga całkowitej przebudowy i dostosowania do nowoczesnych standardów technicznych i użytkowych. Wciąż istotne są potrzeby wyprowadzania ruchu tranzytowego z centrów miast, zwłaszcza w kontekście ograniczania negatywnego wpływu nadmiernego ruchu na jakość życia mieszkańców i zanieczyszczenie powietrza. Nadal identyfikuje się niewystarczającą dostępność i wykorzystanie kolei w przewozach, co uzasadnia potrzebę zakupu zeroemisyjnego taboru kolejowego w celu poprawy oferty przewozowej.

Wyzwania

- ograniczenie zatłoczenia centrów miast,
- wykorzystanie atutów położenia komunikacyjnego i transgranicznego w kreowaniu atrakcyjności inwestycyjnej i transformacji gospodarczej,
- większe wykorzystanie transportu kolejowego w przewozach pasażerskich,
- wykorzystanie posiadanej infrastruktury transportowej i logistycznej oraz usytuowania na przecięciu głównych ciągów transportowych sieci TEN-T dla dalszego rozwoju transportu intermodalnego i multimodalnego,
- przeciwdziałanie peryferyzacji obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej.

Rynek pracy

Diagnoza w opisie interwencji CS 4.1

Edukacja

Pomimo wysokiego upowszechnienia edukacji przedszkolnej (2 miejsce w kraju w 2020 r.) nadal identyfikowane są dysproporcje terytorialne w dostępie do edukacji, zwłaszcza pomiędzy miastami a obszarami wiejskimi. Rosnąca liczba dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych powoduje konieczność wsparcia placówek ogólnodostępnych w zakresie ich dostępności i oferty pozwalającej sprostać indywidualizacji procesu nauczania, zarówno pod kątem zdiagnozowanych deficytów, jak i uzdolnień oraz skutków COVID-19. Utrzymująca się tendencja gorszych od średniej wojewódzkiej wyników egzaminów kończących kolejne etapy edukacji głównie na obszarach miejskich, jako trend odwrotny na tle kraju, pokazuje, iż wsparcie wyrównujące szanse edukacyjne powinno uwzględniać kryteria wyników edukacyjnych szkół. Dynamika zmian społeczno-gospodarczych, w tym transformacja regionu wymagają zintensyfikowania działań dostosowujących proces kształcenia do potrzeb rynku pracy (zwłaszcza z uwzględnieniem potrzeb branż rozwojowych, w tym określonych w PRT, RIS), przy silniejszym wykorzystaniu potencjału otoczenia społeczno-gospodarczego oraz większego wykorzystania w procesie edukacji doradztwa edukacyjno-zawodowego. Niska jakość bazy dydaktycznej szkolnictwa branżowego oraz wyższego, w tym przestarzałe zaplecze i wyposażenie pracowni do praktycznej nauki zawodu czy laboratoriów badawczych, definiują potrzeby inwestycyjne regionu, aby poprawić ofertę edukacyjną oraz jakość kształcenia w tych placówkach. Niższy od średniej w kraju udział osób dorosłych

w uczeniu się wymaga zintensyfikowania działań uwzględniających również lokalne potencjały.

Wyzwania

- wyrównywanie dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej i podnoszenie jej jakości w celu ograniczania występowania nierówności społecznych i ryzyka wykluczenia społecznego,
- wspieranie rozwoju kształcenia podstawowego i ogólnego, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uczniów szczególnie uzdolnionych oraz wyzwań związanych z zieloną i cyfrową transformacją,
- większa integracja procesu kształcenia zawodowego z rynkiem pracy, w tym poprzez kształcenie prowadzone we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności z przedsiębiorcami,
- podnoszenie konkurencyjności ośrodków akademickich i placówek szkolnictwa wyższego zgodnych z RIS jako wzmocnienie transformacji regionu,
- zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie.

Włączenie społeczne

Z uwagi na niekorzystną sytuację demograficzną, wyludnianie się regionu, zwłaszcza obszarów miejskich, starzenie się społeczeństwa (w tym podwójnego) nasilające się w tempie jednym z najszybszych wśród regionów europejskich (prognoza opracowana do 2050 r. wskazuje, że na koniec tego okresu udział osób w wieku 80 i więcej lat ma wynosić 11% i będzie wyższy niż w całej Polsce), ujemny przyrost naturalny i odpływ migracyjny ludności, problem ubóstwa i wykluczenia społecznego dotyczy coraz większej liczby osób, w szczególności z grup defaworyzowanych. Aktywizacja zawodowa osób biernych zawodowo i osób z niepełnosprawnościami to szansa na samodzielne i niezależne życie, dlatego istotna jest kontynuacja wsparcia poprzez podmioty działające w sektorze ekonomii społecznej, które odpowiadają na potrzebę zatrudniania osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji życiowej. Ponad połowa powiatów regionu wskazała, że średni czas oczekiwania na otrzymanie mieszkania treningowego lub wspomaganego przekracza 1 rok. Konieczna jest kontynuacja działań na rzecz deinstytucjonalizacji usług społecznych w połączeniu z niezbędnymi usługami zdrowotnymi w odpowiedzi na potrzeby osób z grup defaworyzowanych, w szczególności poprzez zapewnienie możliwości pozostania w miejscu zamieszkania, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, utrzymania relacji z osobami bliskimi i bycia aktywnymi obywatelami. Należy podjąć działania mające na celu ułatwienia w zatrudnianiu pracowników z państw trzecich, w tym migrantów, a także społeczności marginalizowanych, w szczególności w zakresie zdobywania i podnoszenia kwalifikacji, kompetencji i umiejętności, działań integracyjnych dla tych osób i ich rodzin. Z uwagi na migrację przymusową wywołaną rosyjską agresją na Ukrainę i fakt, że Polska pozostaje głównym krajem przyjmującym uchodźców z Ukrainy, należy podjąć działania przede wszystkim wspierające integrację społeczno-gospodarczą obywateli państw trzecich, w tym migrantów oraz społeczności marginalizowanych poprzez wsparcie w wejściu i obecności na rynku pracy, edukacji dzieci i dorosłych, integrację społeczną oraz budowanie potencjału instytucjonalnego. Kontynuować należy wsparcie dla rodzin, dzieci i młodzieży w trudnej sytuacji życiowej, w tym usługi wsparcia opieki zastępczej, wsparcia adopcyjnego i postadopcyjnego oraz dla rodzin mających trudności z pełnieniem funkcji opiekuńczych. Wyzwaniem pozostaje wspieranie osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym, społeczności mniejszościowych, w tym romskich oraz osób zamieszkujących obszary objęte LSR. Kluczowym elementem budowania skutecznego systemu wsparcia ww. grup jest również wzmocnienie podmiotów społeczeństwa obywatelskiego i rozwój potencjału III sektora.

Wyzwania

- aktywna integracja w celu wyrównania szans na aktywność społeczną i zatrudnienie osób

narażonych na wykluczenie społeczne,

- wzmacnianie roli przedsiębiorstw społecznych jako potencjalnych pracodawców dla uczestników podmiotów reintegracyjnych i podmiotów świadczących usługi społeczne, w tym poprzez wzrost liczby, jakości i stabilności miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej,
- integracja zawodowo-społeczna obywateli państw trzecich, w tym migrantów z podkreśleniem konieczności promowania integracji migrujących kobiet,
- poprawa dostępu do usług społecznych i zdrowotnych, świadczonych w sposób zdeinstytucjonalizowany,
- promowanie integracji i aktywizacji społeczności lokalnych,
- budowanie dialogu społecznego i rozwoju organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Zdrowie

Dostępne dane wskazują, że istnieją różnice w regionie w dostępnie do POZ i AOS. Wymaga to wzmocnienia roli POZ i AOS w celu stopniowego odwracania piramidy świadczeń i ukierunkowanie na poprawę dostępu do opieki na obszarach słabiej rozwiniętych gospodarczo i terenach wiejskich, upowszechnienie profilaktyki zdrowotnej, w szczególności na rzecz wydłużenia aktywności zawodowej pracowników.

Ograniczony dostęp i jakość opieki medycznej nad osobami z problemami psychicznymi i nad osobami starszymi, w tym jakość opieki długoterminowej w obszarze ochrony zdrowia, powoduje, że niezbędne jest zapewnienie dostępu do tej opieki w formach zdeinstytucjonalizowanych, zwłaszcza opieki paliatywnej i hospicyjnej - poprzez zwiększenie liczby udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz niwelowanie różnic w ich dostępie czy zapewnienie wsparcia wdrożenia reformy psychiatrii, w tym psychiatrii dzieci i młodzieży.

W celu zwiększenia dostępu do niektórych usług zdrowotnych, niezbędne jest podejmowanie działań na rzecz wsparcia infrastruktury placówek medycznych i opiekuńczych w celu zwiększania podaży usług medycznych i opiekuńczych świadczonych zdalnie w formie usług e-zdrowotnych.

Wyzwania

- dostosowanie usług zdrowotnych do struktury mieszkańców województwa, w tym w zakresie potrzeb osób najstarszych i niesamodzielnych, jak również matek i dzieci,
- niewystarczająca dostępność do usług zdrowotnych, w tym do nowoczesnych form usług z zakresu telemedycyny, teleopieki oraz e-zdrowia,
- wzmocnienie roli POZ/AOS w dostarczaniu usług zdrowotnych oraz poprawa efektywności i koordynacja opieki zdrowotnej,
- deinstytucjonalizacja opieki zdrowotnej, w szczególności dla osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz opieki długoterminowej.

Kultura i turystyka

W 2019 r. na listę zabytków nieruchomych w regionie wpisanych było 4 389 obiektów, co dawało 8. miejsce w kraju. Jeśli chodzi o liczbę centrów kultury, domów kultury, ośrodków kultury, klubów i świetlic, śląskie w 2019 r. plasuje się na drugim miejscu w kraju (373 placówki), a w przypadku muzeów jest to 4. miejsce w kraju (74 muzea). Województwo jest organem założycielskim dla 19 instytucji kultury o znaczeniu regionalnym.

Sektor kultury, choć rozwinięty, boryka się ze znaczącym niedoinwestowaniem swojej działalności. Zaobserwowano niższą niż średnio w kraju dynamikę wzrostu uczestnictwa w wystawach muzealnych oraz przedstawieniach i koncertach teatrów i instytucji muzycznych.

Region posiada znaczący, nadal niewykorzystany potencjał turystyczny. Wsparcie obiektów i szlaków turystycznych o największym, strategicznym znaczeniu dla rozwoju regionu może być narzędziem poprawiającym wizerunek województwa i jego turystyczną markę.

Rekomendowane jest większe ukierunkowanie na rozwój potencjału instytucji kultury do świadczenia usług kulturalno-edukacyjnych w społeczności lokalnej oraz większy nacisk na wprowadzenie w procesie inwestycyjnym zielonej infrastruktury.

Wyzwania

- ochrona i zapewnienie lepszego dostępu do zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego,
- zwiększenie efektywności oraz dostosowanie instytucji kultury do pełnienia zwiększonej roli w życiu społecznym i gospodarczym,
- wzmocnienie roli sektorów kultury i turystyki w budowie nowego wizerunku województwa śląskiego jako regionu nowoczesnego i posiadającego duży potencjał rozwoju branż kreatywnych.

Spójność terytorialna

Duże zróżnicowanie rozwojowe terytoriów, polaryzacja rozwoju gospodarczego między ośrodkami województwa, w tym zjawisko peryferyzacji ekonomicznej ośrodków industrialnych oraz miast średnich i małych (wyludnianie, odpływ ludności, zanieczyszczenie powietrza, kongestia, degradacja przestrzeni) pokazuje konieczność wzmocnienia powiązań i współpracy w obszarach funkcjonalnych. Przy wysokim stopniu urbanizacji regionu, gdzie 76,7% ludności zamieszkuje miasta w stosunku do 59,7% ludności miejskiej na poziomie kraju, a same miasta zajmują 30,7% powierzchni regionu, znaczna część regionu to tereny wiejskie (69,3% powierzchni) o dużym zróżnicowaniu funkcji. Obszary te wymagają m.in. interwencji w zdegradowanej przestrzeni, w walkę z depopulacją, w tym ze starzeniem się społeczeństwa, czy na rzecz zwiększenia dostępu do usług publicznych.

IZ FE SL 2021-2027, mając na względzie efekty wdrażania projektów subregionalnych w latach 2007-2013 oraz realizacji projektów w formule ZIT w latach 2014-2020, widzi konieczność dalszej współpracy ze Związkami ZIT i nadania im roli łączącej efekty z dwóch perspektyw. Przygotowanie projektów w dotychczas funkcjonujących związkach ZIT wymaga głównie koncentracji na wypracowywaniu ponadlokalnych rezultatów, integrowaniu projektów i współpracy umożliwiającej nie tylko przygotowanie tych projektów, ale także ich realizację, np. w ramach projektów partnerskich. Przyśpieszenia wymaga proces wykorzystania terenów zdegradowanych na obszarach miejskich i wiejskich wskazanych m.in. w programach rewitalizacji (duży udział terenów poprzemysłowych w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem – 7,37%). Nadal znaczące są potrzeby rewitalizacji (obszary rewitalizacji stanowią 18% powierzchni regionu), a silna zależność terytorialna od procesów transformacyjnych (związanie niejednokrotnie całych dzielnic z danym przemysłem tradycyjnym, kopalnią czy fabryką) odciska piętno na konkretnych terytoriach poprzez degradację przestrzeni, depopulację, wzrost bezrobocia i wykluczenia społecznego.

Wyzwania

- pobudzenie współpracy w celu promowania i realizacji zintegrowanych projektów rozwojowych,
- zmniejszenie dysproporcji rozwojowych poszczególnych części regionu,
- mitygacja polaryzacji rozwojowej między różnymi ośrodkami (miastami) województwa, w tym zjawiska peryferyzacji ekonomicznej i społecznej ośrodków industrialnych oraz miast średnich i małych,
- zwiększenie efektywności i efektu synergii działań w obszarach funkcjonalnych,
- przyspieszenie dynamiki ponownego wykorzystania terenów zdegradowanych,
- zwiększenie aktywności mieszkańców na obszarach wiejskich,

- przywrócenie funkcji społecznych i gospodarczych na tych obszarach oraz poprawa jakości życia mieszkańców.

Sprawiedliwa transformacja

Szczegółowa diagnoza zawarta została w TPST.

Wyzwania

- budowa pozycji wiodącego ośrodka w obszarze innowacyjnego i wysokotechnologicznego przemysłu,
- przekierowanie gospodarki podregionów górniczych na ścieżkę zielonego, inteligentnego i cyfrowego wzrostu,
- wzmocnienie potencjału lokalnej przedsiębiorczości i kreatywności na rzecz tworzenia alternatywnych miejsc pracy w podregionach górniczych,
- zdynamizowanie transformacji energetycznej OZE (prosumenckiej) w oparciu o potencjały, zasoby i inicjatywy podregionów górniczych,
- poprawa mobilności mieszkańców i spójności transportowej podregionów górniczych,
- przywrócenie terenów poprzemysłowych (w szczególności pogórniczych) do obiegu gospodarczego, społecznego i środowiskowego w podregionach górniczych,
- rozwój i dostosowanie kształcenia w celu budowania przyszłości podregionów górniczych w odpowiedzi na wyzwania transformującej się gospodarki,
- utrzymanie aktywności zawodowej osób zatrudnionych w górnictwie i przedsiębiorstwach powiązanych z górnictwem w podregionach górniczych,
- poprawa jakości życia mieszkańców podregionów górniczych, w szczególności w zakresie usług społecznych,
- wzmocnienie potencjału społecznego i zarządczego dla przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji w podregionach górniczych.

Deinstytucjonalizacja

W ramach CP 4 EFRR inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach są niedozwolone. Ponadto, w każdym CP, wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z zapisami art. 9 Rozporządzenia 1060/2021, wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (w szczególności art.19), w tym Komentarzami Ogólnymi 4 i 5 oraz uwagami końcowymi dla Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych, z należytym poszanowaniem zasad równości, wolności wyboru, prawa do niezależnego życia, dostępności i zakazu wszelkich form segregacji. Inwestycje będą musiały wykazać zgodność ze strategią deinstytucjonalizacji oraz odpowiednią polityką UE i ramami prawnymi odnośnie przestrzegania zobowiązań w zakresie praw człowieka, a mianowicie Kartą Praw Podstawowych, Europejskim Filarem Praw Społecznych, Strategią na rzecz praw osób niepełnosprawnych 2021-2030, Konwencją ONZ o Prawach Dziecka (w szczególności art. 20 i 21). Zostanie to odpowiednio odzwierciedlone w kryteriach wyboru projektów.

Niedyskryminacja

Projekty realizowane w ramach programu zapobiegać będą wszelkich form dyskryminacji, z powodu rasy, pochodzenia etnicznego, religii, światopoglądu, niepełnosprawności, wieku, orientacji seksualnej czy ze względu na płeć, na każdym etapie: projektowania, wdrażania w okresie trwałości. Będzie się to wyrażać w konieczności zapewnienia wszystkim osobom jednakowego dostępu do m.in. informacji, produktów,

usług, infrastruktury i zatrudnienia. Rezultaty projektów będą dostępne dla społeczeństwa bez dyskryminacji ze względu na przywołane powyżej cechy, a sama treść projektów nie będzie dyskryminacyjna. Nad realizacją zasady czuwać będzie koordynator IZ ds. zasad równościowych, a w Komitecie Monitorującym zostanie zapewniony udział m.in.: przedstawicieli organizacji pozarządowych reprezentujących grupy zagrożone dyskryminacją. Przejawem realizacji zasad będzie m.in. stosowanie kryterium dostępu warunkującego otrzymanie dofinansowania wyrażonego w pozytywnym wpływie na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz stosowanie kryteriów premiujących za zaplanowanie działań wyrównujących szanse grup zagrożonych dyskryminacją. Umowy o dofinansowanie będą miały klauzulę zakazującą wszelkiej dyskryminacji w korzystaniu z projektów przez użytkowników końcowych.

Wyzwania zidentyfikowane w zaleceniach UE i strategiach oraz dokumentach krajowych i regionalnych

Wyzwania dla Polski na lata 2021-2027 zostały określone przez KE i przyjęte przez Radę UE w Zaleceniach z dnia 05.06.2019 r. oraz Zaleceniach z dnia 20.05.2020 r., natomiast priorytety inwestycyjne w poszczególnych obszarach zostały zidentyfikowane w Załączniku D do Sprawozdania Krajowego z lutego 2019.

Wsparcie zaplanowane w ramach FE SL 2021-2027 odpowiada na wyzwania zawarte w ww. dokumentach i jest spójne z dokumentami:

- Europejski Zielony Ład
- Europejski Filar Praw Socjalnych
- Strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020-2025
- Plan działania na rzecz pobudzenia gospodarki społecznej i tworzenia miejsc pracy
- SOR
- SRW „Śląskie 2030”
- Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030
- Polityka Energetyczna Polski 2040
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.
- Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030
- RIS WSL 2030
- Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla WSL
- Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego WSL do roku 2030
- Program Gwarancje dla Młodzieży w Polsce
- Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia
- Krajowy Plan Działań EURES w Polsce
- Raport ETO nr 25/2021 dot. wsparcia EFS na rzecz zwalczania bezrobocia długotrwałego
- Zalecenia Rady z 2020r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia Gwarancji dla młodzieży

- Rozporządzenie PE i Rady UE 2016/589 z 2016r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- Krajowy Plan Działań EURES w Polsce
- Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027
- Regionalna Polityka Zdrowia WSL 2030
- Regionalna Polityka Rozwoju Edukacji WSL Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030.
- Plan działania na rzecz integracji i włączenia społeczenego na lata 2021-2027
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu.
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna na lata 2021-2030, z perspektywą do 2035 r.
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku.
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego
- Strategia na rzecz osób z niepełnosprawnościami 2021-2030
- Polityka społeczna wobec osób starszych 2030.
- Strategia Polityki Społecznej WSL na lata 2020-2030
- Regionalna Polityka Miejska WSL
- Regionalna Polityka Rewitalizacji WSL
- Strategia Rozwoju Kultury WSL
- Program Rozwoju Turystyki w WSL 2020+
- Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich WSL do roku 2030

Strategie makroregionalne

Program uwzględnia komplementarność ze Strategią dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB), której celem jest rozwiązywanie istotnych problemów środowiska naturalnego M.Bałtyckiego oraz poprawę dynamiki rozwoju gosp.obszarów nad nim położonych. Kluczowe cele Strategii to: A. Ochrona morza, B. Region lepiej połączony, C. Wzrost dobrobytu.

Obszary priorytetowe Strategii dot. m.in. interwencji z zakresu ochrony środowiska, edukacji, energii, transportu, innowacji, które na zasadzie komplementarności, spójności działań i efektu synergii będą również wspierane w ramach wybranych działań i projektów dofinansowywanych ze środków FE SL 2021-2027.

Nowy Europejski Bauhaus

W stosownych przypadkach program będzie wspierać inwestycje, które z powodzeniem łączą w sobie zasady zrównoważonego rozwoju, estetyki i szeroko pojętego włączenia, jako projekty realizujące założenia Nowego Europejskiego Bauhausu.

Komplementarność z innymi formami wsparcia

Wsparcie jest komplementarne z interwencją planowaną w programach krajowych, Interreg, KPO, programach w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej. Ponadto, w przypadku: CP1 wsparcie jest komplementarne z interwencją w ramach programu Horyzont Europa; CP2 i FST, w zakresie środowiska i klimatu, z programem LIFE; CP3 z programem CEF; CP5 z inicjatywami europejskimi na rzecz rozwoju obszarów miejskich tj. m.in. Agenda Miejska UE, URBACT, UIA, UDN. W przypadku FST

komplementarne wsparcie będzie udzielane z II i III filaru Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji, jak również z Funduszu Modernizacyjnego.

Wyzwania w zakresie zdolności administracyjnych, zarządzania oraz środków upraszczających

Region posiada duże doświadczenie we wdrażaniu środków UE w latach 2007-2013 oraz 2014-2020. W FE SL 2021-2027 kontynuowane będą działania ukierunkowane na utrzymanie i zwiększanie zdolności instytucji systemu wdrażania Programu oraz rozbudowywania potencjału zdolności administracyjnych, zwłaszcza w obszarach związanych z nowymi wyzwaniami, jak np. Funduszem Sprawiedliwej Transformacji.

Wykorzystanie doświadczonej kadry zapewni płynne przejście pomiędzy okresami programowania. Wsparcie w ramach FE SL w ww. zakresie będzie komplementarne w stosunku do działań zaplanowanych w ramach programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich.

Działania info-promo z jednej strony kierowane będą do mieszkańców regionu (zwiększenie widoczności FE oraz zwiększenie świadomości nt. celów rozwojowych UE oraz europejskich wartości), z drugiej strony działaniami tymi zostaną objęci potencjalni beneficjenci. Beneficjentom zostaną zapewnione np. wsparcie opiekuna projektu oraz merytoryczne szkolenia i warsztaty (w tym online). Planuje się też wprowadzenie usprawnień obejmujących m.in. dalsze upraszczanie języka przekazywanych komunikatów i profilowanie wsparcia informacyjnego dla konkretnych grup beneficjentów względem zakresu tematycznego dostępnego w FE SL 2021-2027.

Planuje się kontynuację działań ukierunkowanych na zwiększanie efektywności wdrażania Programu, skoncentrowanych na wprowadzaniu uproszczeń związanych m.in. z wyborem projektów, kontrolą, monitoringiem i sprawozdawczością oraz rozliczaniem projektów (np. zastosowanie uproszczonych metod rozliczania projektów zgodnie z art. 5 rozporządzenia ogólnego). Zostaną wprowadzone uproszczenia w analizie ekonomicznej projektów. Większy nacisk położony będzie na efekty realizacji projektów, a nie na poprawność formalną zadań projektowych. W przypadku kontroli i audytów, przewiduje się stosowanie zasady proporcjonalności.

Tryb wyboru projektów

Domyślnym trybem wyboru projektów jest tryb konkurencyjny.

1. Strategia programu: główne wyzwania i odnośne rozwiązania polityczne

Tabela 1

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej | RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii | Rozwój innowacji w regionie, a co za tym idzie rozwój całego regionu wymaga interwencji w niezbędną infrastrukturę badawczą zlokalizowaną w województwie. W związku z powyższym w celu szczegółowym planuje się realizację projektów dotyczących poprawy jakości strategicznej infrastruktury badawczej zlokalizowanej w organizacjach badawczych. Dostępne dane statystyczne wskazują, że stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej dostępnej w regionie wynosi ponad 80%. Dążąc do wzrostu poziomu innowacyjności regionu zasadnym jest wsparcie przedsięwzięć przyczyniających się poprawy dostępności infrastruktury badawczej w regionie, która spełnia oczekiwania biznesu. W ramach realizowanych projektów oprócz wsparcia infrastruktury oferowane będzie wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników co przyczyni się do podniesienia jakości realizowanych prac badawczych w regionie. Wzrost innowacyjności wymaga, w szczególności zwiększenia nakładów na B+R w przedsiębiorstwach oraz wzrost poziomu współpracy biznesu z sektorem nauki, co przełoży się na wzrost innowacyjności regionalnej gospodarki, zwłaszcza w kierunku gospodarki zeroemisyjnej i cyfrowej. Stąd wspierane będą kompleksowe projekty B+R+I realizowane przez konsorcja przemysłowo-naukowe, konsorcja przemysłowe oraz samodzielnie przez |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | przedsiębiorstwa. W ramach każdego projektu możliwe będzie uzyskanie wsparcia na podnoszenie kompetencji pracowników, co przyczyni się do podniesienia jakości realizowanych projektów B+R. Projekty realizowane wyłącznie przez przedsiębiorstwa obejmować będą także zakup niezbędnej infrastruktury badawczej. Rozwój innowacyjności przedsiębiorstw z regionu wymaga również wsparcia w zakresie usług proinnowacyjnych oraz dalszego rozwijania regionalnego ekosystemu innowacji. Usługi oferowane będą przez akredytowane podmioty, zarówno na poziomie regionalnym, jak i krajowym. Zgodnie z rekomendacjami z badania: Ewaluacja dotycząca wsparcia sektora przedsiębiorstw w ramach RPO WSL 2014-2020, w perspektywie finansowej 2021-2027 należy zapewnić pomoc m. in. na działania o charakterze wdrożeniowym w ramach projektów w obszarze badawczo-rozwojowym. |
| 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej | RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych | W opinii mieszkańców należy zwiększyć poziom dojrzałości e-usług oraz zwiększyć liczbę oferowanych usług, gdyż są niewystarczające do ich oczekiwań. Przeniesienie usług publicznych na poziom cyfrowy, wirtualny – szczególnie w obliczu pandemii – okazało się elementem niezbędnym, warunkującym wysoką jakość życia i funkcjonowania obywateli. W związku z oczekiwaniami mieszkańców województwa oferowane wsparcie z celu szczegółowego 1.2 skierowane zostanie, w szczególności na tworzenie nowych i rozwój istniejących e-usług publicznych, tworzenie innowacyjnych rozwiązań cyfrowych dla zdrowia oraz digitalizację i udostępnienie zasobów |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | publicznych w postaci cyfrowej. Wsparcie oferowane będzie również na wzrost kompetencji cyfrowych pracowników zaangażowanych w świadczenie e-usług. Szerszy dostęp do otwartych danych publicznych pozwoli na stworzenie usług komercyjnych. |
| 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej | RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne | W związku z obserwowanym w regionie spadkiem dynamiki rozwoju gospodarczego oraz niskim poziomem cyfryzacji firm w ramach niniejszego celu szczegółowego oferowane będzie wsparcie przyczyniające się do rozwoju przedsiębiorczości, promocji regionu jak również wsparcie na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań cyfrowych, dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości, rozwój sektora turystycznego oraz internacjonalizację MŚP oraz wsparcia rozwoju MŚP poprzez inicjatywy klastrowe. |
| 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej | RSO1.7. Zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania | W związku z obserwowanym w ostatnich latach wzrostem niestabilności geopolitycznej w Europie i na Świecie oraz zidentyfikowaną potrzebą zapewnienia przez Unię Europejską własnej obronności, w ramach niniejszego celu szczegółowego oferowane będzie wsparcie dla przedsiębiorstw, świadczących usługi i dostarczające produkty dla sektora zbrojeniowego, zlokalizowanych na terenie Województwa Śląskiego. Realizowane przedsięwzięcia przyczynią się do zwiększenia zdolności produkcyjnych oraz cyberbezpieczeństwa przedsiębiorstw. Interwencja jest zaprogramowana zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | nr 2025/1914 w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródokresowego. |
| 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej | RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych | W województwie śląskim występuje znaczący udział budynków powstałych od czasów powojennych do początku lat 70-tych. Ponad 85% mieszkań jedno i wielorodzinnych w województwie śląskim zostało wybudowanych do roku 1988. Ze względu na wiek i ówczesną technologię budowlaną wiele z tych mieszkań cechuje się niską efektywnością energetyczną oraz dużym zapotrzebowaniem na energię. Budynki te wymagają głębokiej modernizacji energetycznej oraz wymiany źródeł ciepła. W związku z powyższym jednym z priorytetów jest wsparcie na rzecz poprawy efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej. Interwencja przyczyni się także do obniżenia zapotrzebowania na energię w zmodernizowanych budynkach. Interwencja przyczyni się także do wykonania zapisów uchwały antysmogowej, która zakazuje użytkowania źródeł energii nie spełniających żadnych standardów. W związku z obserwowanym znaczącym zużyciem energii w sektorze przedsiębiorstw planuje się również wsparcie na rzecz poprawy efektywności energetycznej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. |
| 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki | RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej | W związku z niskim udziałem energii pochodzącej z OZE w produkcji energii ogółem wsparcie zostanie przeznaczone na inwestycje |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej | kryteriami zrównoważonego rozwoju | przyczyniające się do zwiększenia udziału energetyki rozproszonej w bilansie energetycznym przede wszystkim opartym o odnawialne źródła energii. Wsparcie zostanie ukierunkowane na energetykę rozproszoną. Energetyka rozproszona w przeciwieństwie do energetyki scentralizowanej skupia się na wytwarzaniu energii przez małe jednostki i/lub obiekty o mniejszej mocy wytwórczej, wykorzystującej dostępność zasobów na rynku lokalnym (głównie OZE). Zagadnienie energetyki rozproszonej obejmuje swym zasięgiem klastry energii, spółdzielnie energetyczne i prosumentów. Funkcjonowanie klastrów energii wpływa zarówno na poprawę lokalnego bezpieczeństwa energetycznego, jak również poprawę jakości środowiska naturalnego poprzez stosowanie ekologicznych technologii i wykorzystywanie niskoemisyjnych źródeł energii. W regionie 56 z 167 gmin działa w ramach klastrów energii. W sumie w regionie działa 14 klastrów z czego 6 jest certyfikowanych. W związku z tym konieczne jest rozwijanie idei klastrów energetycznych w regionie. |
| 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej | RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego | Interwencja odpowiada na zdiagnozowane potrzeby regionu w obszarze dostosowania do zmian klimatu. Jak wskazano w SRW zmiany klimatu, prognozowane na podstawie scenariuszy klimatycznych do 2050 roku, będą skutkowały zwiększeniem liczby dni upalnych i natężeniem fal upałów oraz wzrostem liczby dni z wysokimi opadami. Obserwowany wzrost średniej rocznej temperatury powietrza sprzyja zwiększeniu intensywności i częstotliwości niekorzystnych dla człowieka i środowiska zjawisk pogodowych. |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | Biorąc pod uwagę opisane powyżej uwarunkowania pożądane jest silne ukierunkowanie wsparcia na realizację działań służących adaptacji do zmian klimatu. Szczególnie preferowane będą rozwiązania oparte na naturze lub semi-naturalne. Działania adaptacyjne powinny polegać m.in. na budowie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi, budowie zbiorników retencyjnych oraz kształtowania i wzmacniania roli błękitno-zielonej infrastruktury. Należy wziąć pod uwagę zarówno funkcję przeciwpowodziową takich działań, jak i funkcje związane z przeciwdziałaniem suszy. |
| 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej | RSO2.5. Wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej | Planowane wsparcie odpowiada na zdiagnozowane w regionie potrzeby w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Pomimo znacznych postępów w zakresie dostosowania aglomeracji do wymogów dyrektywy 91/271/EWG, na poziomie poszczególnych gmin województwa śląskiego potrzeby w zakresie gospodarki wodno-ściekowej nie zostały jeszcze w pełni zaspokojone. Na obszarze województwa śląskiego znajdują się 84 aglomeracje w przedziale 2-10 tys. RLM, z czego 61 z nich nie spełnia wymogów dyrektywy ściekowej oraz 8 aglomeracji z przedziału 10-15 tys. RLM, z czego 5 pozostaje niezgodnych z ww. Dyrektywą. Województwo śląskie, zamieszkane przez 4,5 mln ludzi ma ogromne zapotrzebowanie na wodę, a deficyt wód czystych pogłębia się głównie w efekcie wieloletniego rozwoju przemysłu. Istotnym problemem jest także stara infrastruktura wodociągowa, która generuje ogromne straty wody. Zgodnie z analizą przeprowadzoną dla "Programu Inwestycyjnego w |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi" województwo śląskie charakteryzuje się najwyższym odsetkiem awaryjności sieci wodociągowej w kraju, natomiast gminy poniżej 10 tys. mieszakańców zaliczają się do jednostek o dużych stratach wody. W regionie następuje proces eliminacji z eksploatacji oczyszczalni mechanicznych, chemicznych oraz biologicznych, niespełniających współczesnych kryteriów oczyszczania ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów, co wymaga przeprowadzenia kolejnych kosztochłonnych inwestycji. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna jest wykorzystywana przede wszystkim do świadczenia usług publicznych realizowanych w interesie publicznym. W związku z powyższym beneficjentem w zakresie powyższych inwestycji są przede wszystkim jednostki sektora finansów publicznych, w tym w szczególności jednostki samorządu terytorialnego. |
| 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej | RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej | Region niezmiennie od lat zajmuje jedną z najwyższych pozycji w kraju w ilości wytwarzanych odpadów, co stanowi jedno z kluczowych wyzwań. Województwo śląskie w 2019 roku zgromadziło ponad 13 % odpadów w skali kraju. Pomimo dużego postępu w zakresie odzysku i recyklingu odpadów, m.in. dzięki realizacji celów określonych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego, istnieje konieczność kontynuowania podejmowanych działań zwiększających poziom odzysku i recyclingu odpadów oraz wspierających ograniczenie ilości odpadów deponowanych na |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | składowiskach. Ponadto działania obejmujące założenia GOZ są w regionie na początkowym etapie wdrażania, pomimo rosnącego zainteresowania koncepcją gospodarki obiegu zamkniętego, wynikającego z pogarszającego się stanu środowiska naturalnego, dlatego też należy położyć ogromny nacisk na wsparcie MŚP w procesie przechodzenia na pożądany model gospodarki. Infrastruktura gospodarki odpadami komunalnymi jest wykorzystywana przede wszystkim do świadczenia usług publicznych realizowanych w interesie publicznym. W związku z powyższym beneficjentem w zakresie powyższych inwestycji są przede wszystkim jednostki sektora finansów publicznych, w tym w szczególności jednostki samorządu terytorialnego. |
| 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej | RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia | Różnorodność biologiczna stanowi nieodzowny czynnik w walce ze zmianą klimatu, jest istotna dla ludzkiego zdrowia oraz dla gospodarki, jednak ubywa jej w regionie w zastraszającym tempie. Do głównych zagrożeń dla utrzymania różnorodności biologicznej regionu należą: • zmiany siedlisk będące skutkiem działalności człowieka, prowadzące, na skutek niewłaściwej gospodarki rolnej, przestrzennej i przemysłowej do degradacji gleby, wody i szaty roślinnej, • zmiany klimatu, a zwłaszcza wzrost temperatury, powodujący zmiany w rozmieszczeniu gatunków i wielkości populacji, • intensywne rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych, powodujących bezpośrednie zagrożenie dla rodzimej różnorodności biologicznej. Program odpowiada na ww. negatywne dla przyrody czynniki. Interwencja będzie skierowana do JST oraz jednostek |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | publicznych prowadzących działalność w zakresie ochrony przyrody. |
| 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej | RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej | W związku z wysokim stopniem zurbanizowania regionu oraz zdiagnozowanym dużym zanieczyszczeniem powietrza w miastach związanym z sektorem transportu konieczne jest wsparcie rozwiązań związanych z rozwojem czystego transportu – szczególnie w miastach. W regionie obserwuje się zmniejszenie liczby pasażerów korzystających z komunikacji publicznej co zostało jeszcze spotęgowane wystąpieniem pandemii COVID-19. Konieczne jest wsparcie działań zmierzających do promocji zrównoważonej mobilności miejskiej w oparciu o nisko i zeroemisyjne środki transportu oraz infrastrukturę przyjazną dla takiego transportu. Biorąc pod uwagę liczbę samochodów poruszających się po drogach regionu, ogromne natężenie ruchu istotne są również takie aspekty infrastruktury komunikacyjnej jak budowa bus-pasów. Według danych za 2019 rok w regionie istniało 10,6 km bus-pasów oraz 19 parkingów typu Park&Ride (większość zlokalizowana na obszarze GZM). Długość dostępnych bus-pasów w regionie kształtuje się poniżej średniej krajowej (18,7 km) w przeciwieństwie do liczby parkingów Park&Ride gdzie średnia krajowa wynosi jedynie 16 tego typu obiektów. Z punktu widzenia ograniczenia niskiej emisji istotnym elementem systemu transportowego województwa śląskiego jest infrastruktura rowerowa, która służy obecnie przede wszystkim celom rekreacyjnym, w mniejszym stopniu natomiast wykorzystywana jest w celu przemieszczania się w obrębie regionu, np. |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | w celu dojazdu do pracy. W związku z coraz ważniejszą funkcją mobilności rowerowej również w kontekście codziennego sposobu przemieszczania się mieszkańców planuje się wsparcie na rzecz rozwoju sieci regionalnych tras rowerowych. W regionie występują obszary o utrudnionym dostępie do komunikacji publicznej, szczególnie poza dużymi ośrodkami miejskimi. Konieczne jest również wsparcie na rzecz uruchomienia publicznego transportu zapewniającego dogodne połączenia pomiędzy poszczególnymi ośrodkami miejskimi. Planuje się wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu w miastach i ich obszarach funkcjonalnych, w tym będących ich częścią obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego. |
| 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej | RSO2.10. Wspieranie inwestycji mających na celu odbudowę po klęsce żywiołowej, która wystąpiła w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. | W związku z wystąpieniem klęski żywiołowej w województwie śląskim we wrześniu 2024 roku konieczne jest wsparcie działań mających na celu zapobieganie jej skutkom oraz ich usunięcie, oraz zbudowanie odporności na niezwykle zróżnicowane zmiany klimatyczne przyczyniające się do powstawania zjawisk katastrofalnych. Interwencja jest zaprogramowano zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2024/3236 w sprawie RESTORE – regionalnego doraźnego wsparcia na rzecz odbudowy, zmieniającego Rozporządzenie (UE) 2021/1058 i Rozporządzenie (UE) 2021/1057. |
| 3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności | RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i | Zmniejszanie dysproporcji rozwojowych UE wymaga poprawy dostępności transportowej jej |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej | całego obszaru, w tym terenów najsłabiej skomunikowanych, leżących poza siatką głównych połączeń transportowych – zwłaszcza w zakresie poprawy dostępności i atrakcyjności zrównoważonego transportu publicznego. Niski wskaźnik wykorzystania kolei w regionie wskazuje, że zasadnym jest także wspieranie inwestycji polegających na zakupie zeroemisyjnego taboru kolejowego do publicznych przewozów zbiorowych wraz z niezbędną infrastrukturą do jego obsługi. Dodatkowo doinwestowania wymaga obszar poprawy bezpieczeństwa, szczególnie na drogach lokalnych gdzie obserwuje się coraz większe obciążenie ruchem samochodowym. W związku z tym wsparcie zostanie przeznaczone na inwestycje poprawiające bezpieczeństwo na drogach lokalnych i regionalnych. |
| 3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności | RSO3.3. Rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej | W związku z obserwowanym w ostatnich latach wzrostem niestabilności geopolitycznej w Europie i na Świecie oraz zidentyfikowaną potrzebą zapewnienia przez Unię Europejską własnej obronności, w ramach niniejszego celu szczegółowego oferowane będzie wsparcie na wzmocnienie regionalnej infrastruktury medycznej zapewniającej ciągłość i wysoką jakość świadczeń zdrowotnych w obliczu potencjalnych kryzysów takich jak konflikty zbrojne, zdarzenia masowe czy ataki chemiczne, biologiczne, radiologiczne, nuklearne. Realizowane przedsięwzięcia przyczynią się do zwiększenia zdolności ratownictwa medycznego i szpitalnictwa na czas wojny i zdarzeń masowych, a także do zabezpieczenia infrasktukruty krytycznej sektora |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | zdrowia. Interwecja będzie odpowiadała także na potrzeby związane z mobilnością wojskową i cywilną w celu wzmocnienia zdolności reagowania kryzysowego wewnątrz Unii, a także zapewnienia łączności gospodarczej, ograniczenia wąskich gardeł, poprawy gotowości i odporności regionu i krytycznych łańcuchów dostaw i wzmocnienia systemu ewakuacji ludności. Konieczne jest także zapewnienie niezawodności i ciągłości działania w sytuacji kryzysu instytucji zlokalizowanych w budynkach użyteczności publicznej, w tym w zakresie cyberbezpieczeństwa, wykorzystania infrastruktury mieszkaniowej do wzmocnienia ochrony ludności i obrony cywilnej, a także bezpieczeństwa operacji transportowych w głównym hubie komunikacyjnym regionu. Uzupełniająco wsparcie przyczyni się do podnoszenia kwalifikacji, zwiększenia dostępności specjalistów oraz przygotowania do skutecznego reagowania w sytuacjach kryzysowych. Istotna jest także ochrona podstawowych źródeł zaopatrzenia w wodę regionu. Interwencja jest zaprogramowana zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2025/1914 w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródokresowego. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie | W roku 2019 w regionie wychowaniem przedszkolnym objętych było 96,5% dzieci w wieku 4-6 lat z terenów miejskich i 91% dzieci z obszarów wiejskich. W tym kontekście wyzwaniem jest zapewnienie wysokiej jakości |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online | zajęć wyrównujących szanse edukacyjne dzieci, rozwijających kompetencje kluczowe i cyfrowe. Stąd wsparcie w zakresie przedszkoli zaprogramowane zostało wyłącznie w ramach EFS+, które koncentruje się m.in. na zwiększeniu liczby miejsc w istniejących placówkach. Na przełomie lat 2010-2019 liczba absolwentów zasadniczych szkół zawodowych w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych malała (15,3% do 12,7%). W regionie występuje również luka między ofertą edukacji zawodowej a potrzebami rynku pracy. Niska jakość bazy techniczno-dydaktycznej szkolnictwa branżowego, w tym przestarzałe zaplecze i wyposażenie pracowni do praktycznej nauki zawodu przekładają się na ofertę edukacyjną oraz jakość kształcenia w tych placówkach. Odpowiedzią na oczekiwania pracodawców jak i uczniów jest stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej pod kątem wyposażenia warsztatów, pracowni, itp. Region jest także jednym z ważniejszych w kraju ośrodków naukowych i akademickich. Niestety współczynnik osób studiujących względem liczby mieszkańców jest znacząco niższy od analogicznego wskaźnika dla kraju i stawia region na 9 pozycji, natomiast udział ludności w wieku 15-64 lata z wykształceniem wyższym w odniesieniu do ogólnej liczby ludności w tym wieku był poniżej średniej krajowej i stanowił dopiero siódmą pozycję w kraju. Mimo dużej różnorodności kierunków kształcenia i specjalizacji, obserwuje się niedostosowanie oferty kształcenia do rynku pracy. Niedoinwestowana infrastruktura dydaktyczna i badawcza powoduje |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | niską atrakcyjność tychże specjalizacji, uniemożliwiając dalszy rozwój uczelni w tym zakresie. Konieczne jest zatem umożliwienie działań w zakresie kreowania wzajemnych relacji uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz lepsze dostosowanie kształcenia na poziomie wyższym do potrzeb rynku pracy i wyzwań rozwojowych. Planowane działania pozostają również odpowiedzią na wyzwania wynikające z transformacji i koniecznością dążenia do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Interwencja będzie skierowana do podmiotów publicznych. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne | Demografię regionu charakteryzują dwa współwystępujące zjawiska: niska dzietność i coraz większa długość życia. W efekcie w społeczeństwie wzrasta udział osób starszych oraz niesamodzielnych. Osoby w wieku senioralnym stanowią ponad ¼ ludności regionu. W przypadku instytucji usług społecznych i opiekuńczych województwo charakteryzuje się gorszą dostępnością niż inne regiony. Pod względem liczby osób starszych przypadających na 1 miejsce w domach pomocy społecznej oraz placówkach zapewniających całodobową opiekę, region lokował się dopiero odpowiednio na 15. i 7. miejscu w kraju. Ponadto zmianom ulega struktura gospodarstw domowych. Wpływa to na ograniczenie realizowanej dotychczas opieki wewnątrzrodzinnej oraz zwiększenie zapotrzebowania na usługi opiekuńcze świadczone przez nieformalne sieci wsparcia oraz wyspecjalizowane podmioty zewnętrzne. We wszystkich zaleceniach opiekuńczych i pomocowych w stosunku do osób starszych |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | podkreśla się potrzebę zachowania ich w dotychczasowym środowisku. Dodatkowo w regionie w dalszym ciągu identyfikuje się niewystarczającą, w stosunku do potrzeb, liczbę miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Niewystarczający jest dostęp do usług społecznych i zdrowotnych zwłaszcza na obszarach wiejskich i oddalonych od głównych aglomeracji. Zgodnie z prognozą liczby osób oczekujących na uzyskanie pomocy w poszczególnych rodzajach placówek, nastąpi wzrost zapotrzebowania na uzyskanie wsparcia w mieszkaniach treningowych czy wspomaganych. Za priorytetowe należy zatem uznać wspieranie i prowadzenie działań mających na celu rozwój placówek świadczących usługi w społeczności lokalnej dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a więc z poszanowaniem zasad indywidualizacji wsparcia, zapewnienia osobom kontroli nad swoim życiem i decyzjami, które ich dotyczą, pierwszeństwa indywidualnych potrzeb mieszkańców przed wymaganiami organizacyjnymi oraz zwiększenie liczby miejsc w mieszkaniach treningowych czy wspomaganych. Interwencja będzie skierowana do podmiotów publicznych. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej | W regionie obserwuje się rosnącą dynamikę rozwoju chorób cywilizacyjnych, w szczególności cukrzycy oraz chorób onkologicznych przy jednoczesnym coraz częstszym występowaniu następstw chorób związanych z wiekiem. Do istotnych problemów zdrowotnych w regionie należą również choroby i zaburzenia psychiczne. W jednostkach psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej w województwie śląskim utrzymuje |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | się tendencja wzrostowa liczby osób podejmujących leczenie. Podstawowa opieka zdrowotna jest kluczową częścią każdego systemu ochrony zdrowia, w ramach której realizowana jest największa liczba świadczeń zdrowotnych. Dostępne dane wskazują, że istnieją różnice w regionie w dostępnie do POZ i AOS. Niestety, różnice te nie są uzasadnione względami epidemiologicznymi. Zgodnie z Raportem "Podstawowa opieka zdrowotna w Polsce – diagnoza i projekty zmian" placówki świadczące ambulatoryjną opiekę zdrowotną (w tym POZ) nie są wystarczająco przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Konieczne jest zatem ukierunkowanie działań w POZ i AOS na zapewnienie istotnych cech opieki podstawowej tj. dostępności, ciągłości, kompleksowości i wszechstronności świadczeń, koordynacji, poprawy jakości oraz efektywności. Powinny przyczynić się także do bardziej równomiernego rozmieszczenia placówek opieki zdrowotnej w regionie. Proces cyfryzacji ochrony zdrowia został przyspieszony w związku z pandemią COVID-19. Wprowadzono m.in. możliwość udzielania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu POZ w warunkach ambulatoryjnych na odległość przy użyciu systemów teleinformatycznych lub systemów łączności, tj. teleporadę i telewizytę. Niemniej wymagany jest dalszy rozwój tego kierunku działań, szczególnie w zakresie przyspieszenia i wsparcia wdrażania EDM, w tym w praktykach POZ, jej wymiany między poszczególnymi szczeblami systemu opieki zdrowotnej oraz pełnego dostępu pacjenta do swojej dokumentacji medycznej. Prognozy demograficzne pokazują, że |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | proces starzenia się społeczeństwa będzie się pogłębiał. Rosnąca liczba osób starszych w społeczeństwie spowodowuje zwiększenie zapotrzebowania na świadczenia opieki długoterminowej, w tym środowiskowej, czy na liczbę miejsc w opiece paliatywnej i hospicyjnej. Interwencja będzie skierowana do podmiotów publicznych. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych | Niniejszy cel odpowiada na wyzwania rozwojowe w zakresie zwiększenia roli wielokulturowego dziedzictwa regionu oraz aktywności sektorów kultury i turystyki w działaniach na rzecz transformacji społeczno-gospodarczej województwa, w kierunku nowoczesnego regionu przemysłowego. Niezbędne jest podjęcie działań mających na celu zmianę sposobu postrzegania regionu kojarzonego wciąż głównie z kopalniami, węglem i towarzyszącym mu przemysłem poprzez wykorzystanie potencjału obiektów poprzemysłowych w zakresie działań na rzecz rewitalizacji i zachowania dziedzictwa industrialnego i tradycji przemysłowych, które będą wspierać proces integracji społecznej oraz zachowania tożsamości regionalnej, kreując przy tym atrakcyjną ofertę kulturalną i turystyczną. Niezbędne jest podjęcie działań na rzecz poprawy efektywności, wielofunkcyjności oraz dostępności instytucji kultury o znaczeniu regionalnym, które służyć będą integracji społecznej, aktywizacji społecznej oraz rozwojowi kompetencji kreatywnych i interpersonalnych oraz włączeniu społecznemu. Równoczesne konieczne jest podjęcie działań na rzecz wdrożenia nowoczesnych, innowacyjnych form |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | upowszechniania i promocji dziedzictwa m.in. industrialnego, które będzie sprzyjać rozwojowi branż kreatywnych, designu i przyczyniać się do tworzenia nowych, unikalnych marek regionalnych o dużym potencjale gospodarczym. Działania te przełożą się na tworzenie nowych miejsc pracy i zwiększenie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej regionu. Zasadne jest wzmocnienie regionalnej oferty turystycznej, opartej na zasobach dziedzictwa kulturowego, naturalnego i bogactwie krajobrazu, jako obszaru o znacznym potencjale rozwoju i tworzenia miejsc pracy. Niezbędne jest wspieranie projektów promujących zrównoważoną kulturę i turystykę oraz wprowadzających elementy zielonej infrastruktury, oszczędności zasobów, a także promujących ochronę przyrody w infrastrukturze kultury i dziedzictwa kulturowego. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej; | W związku ze zmniejszaniem się zasobów siły roboczej na rynku pracy kluczową rolę w najbliższych latach odgrywać będzie aktywiz. zawod. rezerw zasobów pracy z podkreśleniem osób młodych, dla których tematyka rynku pracy i satysfakcjonującego zatrudnienia wskazywana jest jako jedno z kluczowych wyzwań. Wsparcie będzie odpowiadało na zmieniająca się sytuację demograficzną i kurczenie się zasobów pracy, rozwój nowych technologii, robotyzację i automatyzację, przechodzenie na nowe modele gosp. (obiegu zamkniętego i niskoemisyjnej), rewolucję technologiczna w kierunku cyfryzacji. Zmiany te oraz długofalowe skutki COVID-19, skutki migracji przymusowej wywołanej rosyjską agresją na Ukrainę, wyzwania transformacyjne związane z odejściem od gospodarki opartej na |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | przemyśle wydobywczym wymuszają na przedsiębiorstwach i pracownikach elastyczność w zakresie dostosowywania się do zmian. Wsparcie koncentrować się będzie również na promowaniu samozatrudnienia dla osób bezrobotnych lub poszukujących pracy poprzez zapewnienie środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, niezbędnych narzędzi i kompetencji do jej skutecznego prowadzenia. Zasadność udzielanego wsparcia potwierdza realizacja RPO WSL 2014-2020, tj. wsparcie dotyczące podejmowania działalności gospodarczej nie zwiększało poziomu zatrudnienia w przedsiębiorstwach zakładanych przy wykorzystaniu dotacji, jednakże samo umożliwienie uczestnikom założenia przedsiębiorstwa i zwiększenie jego przeżywalności generowało istotny efekt zatrudnieniowy. Powyższe czynniki determinują skalę migracji demograficznych i ekonomicznych, co oznacza, że zainteresowani będą potrzebować wsparcia podczas poszukiwania zatrudnienia lub dostępu do rzetelnych informacji nt. warunków życia i pracy w krajach UE/EFTA. Na polskim rynku pracy znajdują się także pracodawcy, którzy mają problem ze znalezieniem pracowników o określonych kwalif. lub/i komp., często nie mając wiedzy o bezpłatnej możliwości poszukiwania pracowników w innych państw UE. przy pomocy sieci EURES. Zważywszy na potrzebę respektowania legislacji dot. osób korzystających z prawa do pracy w innym państ. czł., kontynuowane będę działania sieci EURES w zakresie unijnego pośrednictwa pracy i informowania w zakresie warunków życia i pracy w UE/EFTA. |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy | Kryzys gospodarczy spowodowany przez pandemię COVID-19 wywołał zmiany na rynku pracy, w tym zwłaszcza wzrost bezrobocia. Zasadna w związku z powyższym będzie kontynuacja działań stabilizujących sytuację na rynku pracy z wykorzystaniem środków EFS+, które przyczynią się do redukcji skutków spowolnienia gospodarczego oraz ogólnej poprawy sytuacji na rynku pracy. Nieodzownym warunkiem realizacji działań w kierunku reagowania na poprawę zmiany sytuacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia jest doskonalenie potencjału instytucji rynku pracy na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Pandemia COVID-19 pokazała, że niezbędne jest wypracowanie mechanizmów pozwalających instytucjom rynku pracy na szybkie i efektywne reagowanie w sytuacjach kryzysowych oraz silniejszą współpracę z pracodawcami. W związku z powyższym konieczna jest standaryzacja działań podejmowanych przez instytucje rynku pracy, profesjonalizacja kadr instytucji rynku pracy poprzez podniesienie kwalifikacji i kompetencji ich kluczowych pracowników, wyposażenie instytucji rynku pracy w zasoby informacyjne pozwalające zwiększyć efektywność ich funkcjonowania, zwiększenie zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej, w szczególności wobec osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Ważnym aspektem jest również dalsze doskonalenie mechanizmów diagnozowania i prognozowania zapotrzebowania na kompetencje w gospodarce oraz zaangażowanie w ten proces partnerów społecznych. Działania instytucji rynku |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | pracy powinny być dostosowywane do potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy. Wsparcie w przedmiotowym zakresie będzie również skierowane do pracowników realizujących zadania sieci EURES, w tym doradców i asystentów EURES, zapewniając wsparcie pracodawcom w rekrutacji, a osobom poszukującym pracy pomocy w jej znalezieniu na terenie EU. Interwencja będzie skierowana do podmiotów publicznych. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu | Aktywność zawodowa kobiet w województwie śląskim jest wciąż niższa w porównaniu z mężczyznami (45,8% pracujących osób to kobiety). Bariery równości płci wciąż obecne na rynku pracy to m.in.: jego segregacja pozioma i pionowa, stereotypy i uprzedzenia osłabiające pozycję kobiet, ograniczony dostęp kobiet do stanowisk i procesów decyzyjnych, niska dostępność elastycznych form zatrudnienia i innych rozwiązań zapewniających work-life balance (WLB), dyskryminacja wielokrotna. To wciąż kobiety częściej pełnią role opiekuńcze, co przekłada się na postrzeganie ich przez pracodawców, otoczenie i je same jako mniej atrakcyjnych pracowników w porównaniu z mężczyznami. Konieczne jest zatem podjęcie działań eliminujących te bariery, ułatwiających WLB i tym samym poprawiających sytuację kobiet na rynku pracy. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia | Województwo śląskie jest jednym z wiodących w kraju w zakresie atrakcyjności dla inwestorów, od lat zajmuje pierwsze miejsce w rankingu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową (najwyższa atrakcyjność dla działalności przemysłowej i usługowej i wysoka dla działalności |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | zaawansowanej technologicznie). Istotne jest również, że ponad połowa pracujących w regionie zatrudniona była w przedsiębiorstwach sektora usług (57,8%), dalej w sektorze przemysłowym (blisko 40%) oraz rolnictwie (2,3%). Struktura ta w długim okresie czasu utrzymuje się na podobnym poziomie, a transfery pomiędzy sektorami są niewielkie. Istotnym zjawiskiem w regionie jest również dynamiczny rozwój sektora nowoczesnych usług biznesowych (BPO/SSC/ITO). W celu utrzymania dotychczasowej pozycji rynkowej, konieczna jest kontynuacja dalszego wspierania usług rozwojowych w kierunku podnoszenia kompetencji i kwalifikacji kadr, a także wykorzystanie programów wsparcia o charakterze outplacementu. Jednym z wyzwań jest przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym w miejscu pracy. Uwarunkowania pojawiające się w związku z sytuacją epidemiczną w kraju i na świecie, wyrażone w postaci nowych zagrożeń związanych z sytuacją zdrowotną oraz pogorszeniem sytuacji gospodarczej podkreślają wagę wsparcia obszaru zdrowia i niezbędne działania. Celem ich ma być poprawa jakości i dostępu do usług zdrowotnych, tym bardziej że w efekcie kryzysu, oprócz wzrostu w regionie bezrobocia, pogarsza się sytuacja w służbie zdrowia. Zważywszy na powyższe oraz słabości regionu dotyczące złego stanu zdrowotnego mieszkańców, słabo rozwiniętego systemu profilaktyki zdrowotnej, braku systemowych działań w obszarze promocji aktywnego i zdrowego stylu życia, koniecznym jest kontynuowanie wsparcia, aby móc zapewnić mieszkańcom regionu odpowiednią profilaktykę i |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | opiekę medyczną w tym zakresie, podkreślając potrzebę realizacji działań ułatwiających powrót do pracy. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami | Dostępność i wysoka efektywność kształcenia, począwszy od przedszkola jest kluczowa dla budowania potencjału i umiejętności społeczeństwa. Aby w pełni wykorzystać potencjał zasobu ludzkiego regionu, edukacja musi sprostać indywidualnym potrzebom i deficytom dzieci, a będzie to możliwe poprzez budowanie szerokiego katalogu usług dla dzieci i młodzieży przez dostępne placówki edukacyjne, w tym z uzupełniającym wsparciem postaw prozdrowotnych jako skutków pandemii COVID-19. Edukacja przedszkolna, jako podstawowa dla dalszego procesu kształcenia, koncentruje się na podnoszeniu jakości i poszerzaniu oferty usług, a tworzenie nowych miejsc przedszkolnych wspierane będzie wyłącznie na obszarach o niższej dostępności do edukacji, w szczeg. na obszarach wiejskich. Realizowane będzie kompleksowe, bezpośrednie wsparcie uczniów i szkół kształcenia ogól. i zawod. (branż. i tech.) obejmujące rozwój kompetencji kluczowych, uniwersalnych, tworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy Konieczne jest bardziej efektywne kształtowanie procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb gospod., co wymaga intensywniejszego rozwijania współpracy szkół z otoczeniem, zwłaszcza z pracodawcami (m.in. poprzez praktyki i staże), podnoszenia umiejętności oraz dodatkowych kwalifikacji zawodowych w celu wzmacniania zdolności do zatrudnienia. W tym kontekście kluczowe jest doskonalenie |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, ale też pozostałej kadry systemu oświaty, na której opiera się efektywność i skuteczność współczesnego systemu edukacji, zdolnego odpowiedzieć wyzwaniom i potrzebom gospodarczym. Właściwy wybór ścieżki kształcenia ma również wpływ na użyteczność zasobów ludzkich dla rynku pracy, dlatego wspierane będzie również wysokiej jakości, powszechne doradztwo eduk.-zaw. dla uczniów. Wsparcie przeznaczone będzie również na rozwijanie kompetencji, umiejętności, w tym zwłaszcza zielonych oraz uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną. Wspierane będą w tym celu także edukacyjne inicjatywy oddolne społeczności lokalnych wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju, z wykorzystaniem RLKS jako narzędzia wpisującego się w lokalne potrzeby, zwłaszcza małych, wiejskich społeczności. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej | W dobie globalnych zmian i zmieniających się potrzeb rynku pracy konieczne są podnoszenie, zmiana kwalifikacji/kompetencji, z uwzględnieniem kompetencji przyszłości, umożliwiających operowanie technologiami cyfrowymi i współpracę ze zautomatyzowanymi systemami i maszynami wykorzystującymi sztuczną inteligencję (AI) oraz dostosowanych do potrzeb zielonej gospodarki. Współczesny rynek pracy wymaga również posiadania kompetencji społecznych, wyższych kompetencji poznawczych, jak również w zakresie zarządzania ludźmi, zdolności negocjacyjnych, elastyczności |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | poznawczej, rozwiązywania złożonych problemów, krytycznego myślenia, kreatywności. Dodatkowo utrzymującą się na przestrzeni ostatnich 5 lat tendencją w regionie jest trudność w znalezieniu wykwalifikowanych pracowników fizycznych w zawodach tradycyjnych. W związku z tym jednym z najważniejszych wyzwań jest podniesienie poziomu uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu, poprzez zwiększenie jakości i dostępu do oferty kształcenia ustawicznego, także w kontekście potrzeb lokalnych rynków pracy oraz promocja uczenia się przez całe życie. W 2020 r. 3,4% mieszkańców województwa śląskiego w wieku 25-64 lat uczestniczyło w kształceniu ustawicznym, co było wynikiem niższym od średniej dla kraju (3,7 %). Konieczne są działania wspierające rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych, których celem będzie aktywizowanie dorosłych i społeczności lokalnych na rzecz rozwoju umiejętności stanowiących podstawę dla uczenia się przez całe życie (LLL), przydatnych do poruszania się na rynku pracy, dla rozwoju osobistego i rozwoju wspólnot, poprzez dotarcie z ofertami edukacyjnymi, realizowanych także z wykorzystaniem narzędzia RLKS. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji | Mimo pozytywnych zmian w województwie śląskim liczebność populacji niezatrudnionych osób z niepełnosprawnościami zmniejsza się wolniej niż osób niezatrudnionych ogółem, a świadczenie usług aktywizacji społeczno-zawodowej nadal stanowi wyzwanie. Do grupy osób biernych zawodowo potrzebujących większego wsparcia w zakresie aktywizacji społ. lub zaw. a zarazem stosunkowo licznych, należą |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | przede wszystkim: osoby doświadczające zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności lub długotrwałej choroby, osoby (przede wszystkim kobiety) opiekujące się niepełnosprawnymi lub chorymi członkami rodziny albo dziećmi (w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych), osoby uzależnione (w tym od alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne) osoby doświadczające przemocy w rodzinie (przede wszystkim kobiety). W porównaniu do 2018 r. liczba jednostek reintegracji społeczno-zawodowej zwiększyła się o 9, co wynikało z zapotrzebowania. Realizowane będzie wsparcie rozwoju ekonomii społecznej w regionie, wsparcie OzN i ich rodzin w zakresie aktywizacji i poprawy szans na zatrudnienie (w szczególności w ZAZ i WTZ), oraz wsparcie aktywizacyjne osób biernych zawodowo, w szczególności należących do grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nakierowane na aktywizację społ.-zaw., wykorzystującą instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej (w szczególności w CIS i KIS). Oczekiwanym rezultatem podejmowanych działań będzie wzrost współczynnika aktywności zawodowej i uczestnictwa w życiu społecznym osób znajdujących się w trudnej sytuacji, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i poprawa sytuacji osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy i w zakresie dostępności do dóbr i usług. Podmioty działające w sektorze ekonomii społecznej odpowiadają na potrzebę zatrudniania osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji życiowej, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Rozwój ekonomii |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | społecznej i solidarnej opierać będzie się o utworzenie i początkowe utrzymanie (12m) nowych miejsc w PS i PES, wsparcie PS za pomocą BUR oraz wsparcie indywidualnego procesu reintegracji. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów | Spadek liczby ludności w Polsce, jak również w województwie śląskim spowodowany jest różnymi czynnikami, jednak w szczeg. jest to utrzymujący się ujemny przyrost naturalny, jak i bardzo duży odpływ migracyjny ludności. Skumulowane za okres 2005-2018 saldo migracji osób w wieku produkcyjnym (osoby z tej grupy wiekowej stanowią zdecydowaną większość migrantów), które zdecydowały się na migrację zagraniczną na pobyt stały, wyniosło w województwie śląskim ponad 40 tys. osób. Był to zdecydowanie największy odpływ ludności spośród wszystkich województw. Należy jednak podkreślić, że zjawisku temu towarzyszy równolegle silny trend imigracyjny związany z napływem pracowników z Europy Wschodniej, w szczególności z Ukrainy, nasilający się od 2016 roku. W styczniu 2019 roku przebywało w Polsce już 1,27 mln obywateli Ukrainy. Stanowili oni 3,5% ludności Polski (w lutym 2018 roku pracodawcy z woj.śląsk. zatrudniali 40,4 tys. obywateli Ukrainy). Od 24.02.2022 r.,czyli od początku agresji Rosji na Ukrainę, granicę polsko – ukraińską przekroczyło ponad 6,44 mln uchodźców z Ukrainy [1], z czego znaczna część osób znalazła schronienie w woj. śląsk.Trudno oszacować dokładną liczbę osób przebywających w regionie, niemniej pomoc świadczą instytucje publiczne, przedsiębiorcy oraz osoby prywatne. Atutem w procesie integracji |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | społecznej ludności pochodzenia ukraińskiego jest niewątpliwie bliskość geograficzna oraz podobieństwo kulturowe. Pod względem ekonom. pobyt czasowy migrantów jest korzystny dla gospodarki kraju - sprzyja wzrostowi konsumpcji i przyspiesza wzrost gospodarczy. Z kolei stały pobyt skutkuje sprowadzeniem rodziny, co oznacza dodatkowy zasób osób do pracy, który przekłada się na wzrost dochodów budżetu państwa. Stworzenie warunków do stałego osiedlania się wymaga jednak kompleksowej polityki migracyjnej, w tym dalszej liberalizacji przepisów prawa w tym zakresie.W celu mitygowania skutków depopulacji regionu należy podjąć działania mające na celu ułatwienia w podejmowaniu zatrudnienia pracowników z państw trzecich, migrantów tak, aby zapewnić kadry kluczowe dla rozwoju woj. Komplementarnym działaniem będzie zapewnienie wsparcia na rzecz integracji społeczności marginalizowanych ze środowiskiem lokalnym. [1] Źródło Straż Graniczna: Uchodźcy z Ukrainy w Polsce liczba |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej | Województwo Śląskie jako jeden z najbardziej obciążonych demograficznie regionów europejskich nadal stoi przed wyzwaniem związanym z zapewnieniem pożądanego poziomu warunków i jakości życia mieszkańców, w szczególności osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i ich otoczenia, przy zachowaniu koncepcji dobra wspólnego, która stawia w punkcie centralnym zaspokojenie istotnych potrzeb życiowych każdego człowieka. Wyrównywanie dysproporcji w szeroko definiowanym poziomie życia oraz eliminowanie |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | zjawisk związanych z wykluczeniem społecznym stanowi również priorytet polityki społecznej państw UE. W związku z powyższym w ramach celu szczegółowego realizowane będzie wsparcie na rzecz zwiększenia dostępności do usług społecznych i zdrowotnych w formie zdeinstytucjonalizowanej, wdrażanie standardów opieki w obszarze ochrony zdrowia, wsparcie usług opieki długoterminowej. Wsparciem objęte zostaną grupy szczególnie narażone na wykluczenie społeczne i ubóstwo, zwłaszcza seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami oraz opiekunowie tych osób. Na podstawie badania własnego zidentyfikowano kluczowe potrzeby w zakresie wsparcia seniorów poprzez usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w tym specjalistyczne oraz opiekę wytchnieniową. Zgodnie z przygotowywanym planem DI w regionie przewiduje się rozwój mieszkalnictwa z koszykiem usług. COVID-19 dobitnie unaocznił i uświadomił społeczeństwu zależności zdrowia i rozwoju społeczno-gospodarczego, a konsekwencje jego wystąpienia w sposób szczególny dotknęły placówki całodobowego pobytu o znacznej liczbie mieszkańców. W celu ograniczania ryzyka w przyszłości należy kierunkować wsparcie na zdeinstytucjonalizowanie opieki, a osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu przebywające w środowisku powinny mieć możliwość skorzystania z pomocy bliskich, sąsiadów, pracowników socjalnych czy wolontariuszy w codziennych czynnościach. |
| 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu | ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem | Dzieci i młodzież są jedną z najbardziej narażonych na marginalizację i ubóstwo grup |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych; | społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci | społecznych. Wsparcie rodziny i dzieci, zwłaszcza dzieci z niepełnosprawnościami i przebywających w pieczy zastępczej stanowi istotne wyzwanie dla regionu. Izolacja społeczna spowodowana pandemią dotknęła przede wszystkim dzieci i młodzież. Nastąpił bezprecedensowy wzrost zapotrzebowania na pomoc psychologiczną oraz potrzeba zintensyfikowania działań na rzecz wsparcia w środowisku jako prewencyjnego oraz wspierającego proces wychowawczy. Niezbędnym elementem wsparcia rodziny w prawidłowym jej funkcjonowaniu są działania dla dzieci i młodzieży, takie jak: streetworking, mediacje, terapie, asystentura rodzinna, placówki wsparcia dziennego, pomoc psychologiczna czy wsparcie w zakresie usamodzielniania. W zakresie przeciwdziałania przemocy wdrożone zostaną działania z zakresu interwencji kryzysowej. Konieczna jest też realizacja Strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020-2025. Istotnym problemem jest również pomoc osobom w kryzysie bezdomności i zagrożonym wykluczeniem mieszkaniowym, która wymaga zastosowania interdyscyplinarnego podejścia, z uwzględnieniem wypracowanych modeli (np. Najpierw Mieszkanie). Wspierane będą inicjatywy oddolne realizowane w celu wzmacniania integracji w społecznościach lokalnych i rozwiązywaniu problemów, w tym z uwzględnieniem RLKS jako narzędzia wpisującego się w lokalne potrzeby, zwłaszcza małych, wiejskich społeczności. W celu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego planuje się objąć wsparciem podmioty trzeciego sektora w zakresie budowania ich potencjału służącego do skutecznych realizacji założeń EFS+. |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | Zidentyfikowanym obszarem problemowym wyodrębnionym jako działanie jest również wsparcie społeczności mniejszościowych, marginalizowanych, w tym społeczności romskich, które będzie koncentrować się na wsparciu całego środowiska romskiego szerokim katalogiem dostępnych narzędzi, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb kobiet romskich, dzieci, seniorów , aktywizacji zawodowej, wsparcia edukacyjnego oraz wyrównywania szans i niedyskryminacji, wraz z integracją ze społecznością większościową. |
| 5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych. | RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich | Województwo Śląskie od 2000 r. opiera swoją politykę rozwojową na 4 obszarach funkcjonalnych subregionów, stanowiących zgodnie z SRW miejskie obszary funkcjonalne (MOF). Interwencja dla MOF jest zaprogramowana dla obszaru całego regionu, ponieważ obszary te w całości pokrywają województwo śląskie. Każdy instrument zaplanowany w FESL jest uzupełnieniem i wzmocnieniem interwencji ZIT, a tym samym zapewnia spójność z regionalnymi/krajowymi dokumentami sektorowymi. Celem jest wzmacnianie powiązań gospodarczych, społecznych i wykorzystanie endogenicznych potencjałów rozwojowych subregionów. Region posiada duże doświadczenie we wdrażaniu podejścia terytorialnego (w latach 2014-2020 ok. 32% alokacji było wdrażane za pomocą instrumentów ZIT/RIT). Wnioski z jego realizacji wskazują, iż zasadna jest jego kontynuacja z naciskiem na wzmocnienie funkcji integracyjnych i koordynacyjnych podmiotów reprezentujących samorządy lokalne, realizacji bardziej |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | zintegrowanych przedsięwzięć rozwojowych o wymiarze ponadlokalnym. Niezbędne jest wzmocnienie współpracy, nacisk na zrównoważony model rozwoju, koordynacja działań, w szczególności na rzecz dążenia do neutralności klimatycznej, zrównoważonej mobilności, ochrony zasobów i zapewnienia odporności na wyzwania środowiskowe i klimatyczne. Ważnym obszarem zintegrowanych działań będzie zrównoważone wykorzystanie potencjałów kulturowego, naturalnego i turystycznego, które stanowią istotny czynnik rozwojowy, spajający potrzeby i działania samorządów lokalnych, podejmowane już obecnie w ramach współpracy w obszarach funkcjonalnych subregionów. Działania w ramach CP 5 (i) będą uzupełnione o wybrane działania w innych realizowane w sposób zintegrowany w ramach instrumentu ZIT w oparciu o strategie terytorialne (CP 2, FST). Cel odpowiada również na ogromnej skali potrzeby rewitalizacji przestrzeni miejskich, będące z jednej strony konsekwencją wysokiego poziomu urbanizacji, a z drugiej skutkiem społecznej i gospodarczej transformacji miast, zwłaszcza przemysłowych. W województwie znaczący odsetek gmin posiada LPR lub GPR (126 programów obejmujących 75% gmin), co potwierdza konieczności prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Interwencja będzie skierowana do podmiotów publicznych, jak i przedsiębiorstw. |
| 5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych. | RSO5.2. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa | Niniejszy cel odpowiada na zdiagnozowane potrzeby w zakresie kompleksowego wsparcia rewitalizacji i odnowy obszarów wiejskich (jako Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie | wynikających ze SRW). Obszary te cechują się znacznym zróżnicowaniem funkcji obejmującym zarówno funkcje rolnicze jak i pozarolnicze, co wynika ze specyfiki sieci osadniczej i profilu gospodarczego regionu. W regionie występują również gminy wiejskie, gdzie znaczny procent obszaru został zdegradowany i przekształcony w skutek eksploatacji górniczej. Wiele z terenów rolniczych utraciło swe funkcje poprzez ulokowanie na nich bądź w pobliżu działalności wydobywczej. Część obszarów wiejskich, zwłaszcza na obszarach o niższej atrakcyjności gospodarczej, czy gorszej dostępności komunikacyjnej, ulega postępującej depopulacji i degradacji społecznej i infrastrukturalnej. Niezbędne jest podjęcie działań na rzecz kompleksowej rewitalizacji obszarów wiejskich borykających się ze szczególnymi problemami społecznymi, gospodarczymi, przestrzennymi i środowiskowymi celem ograniczenia ich dalszej degradacji i peryferyzacji rozwojowej. Działania rewitalizacyjne powinny promować model zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich z szerokim wykorzystaniem rozwiązań niskoemisyjnych, zasobooszczędnych, ekologicznej mobilności, zielonej infrastruktury. Jednocześnie, niezbędne jest wsparcie potencjału instytucjonalnego gmin wiejskich do prowadzenia działań rewitalizacyjnych poprzez wsparcie merytoryczne w działaniach planistycznych, prowadzeniu aktywnego procesu partycypacji społecznej oraz monitorowaniu procesów rewitalizacji. Interwencja będzie realizowana w oparciu o Gminne Programy Rewitalizacji w spójności z innymi działaniami na obszarach |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | wiejskich, zwłaszcza w ramach wspólnej polityki rolnej i rybackiej. |
| 8. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie | JSO8.1. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie | Konieczne jest podjęcie działań na rzecz przyspieszenia i wzmocnienia rozwoju technologicznego w wiodących branżach gospodarki regionalnej, w szczególności związanych z zieloną i cyfrową transformacją, które pozwolą na wypełnienie luki po branżach schyłkowych, a jednocześnie przyczynią się do kreowania nowych przewag konkurencyjnych. Jednocześnie, niezbędna jest dywersyfikacja działalności przedsiębiorstw, w tym innych niż MŚP, która pozwoli na utrzymanie miejsc pracy i lokalnego potencjału gospodarczego. Koniecznym jest podjęcie działań na rzecz wzmocnienia przedsiębiorczości na poziomie lokalnym, celem tworzenia alternatyw rozwojowych, zwłaszcza poza dużymi ośrodkami miejskimi oraz tworzenia nowych miejsc pracy, w tym samozatrudnienia, jak również utrzymania zatrudnienia u pracodawców przechodzących zmiany restrukturyzacyjne. Niezbędne jest podjęcie działań na rzecz podniesienia i zmiany kwalifikacji osób odchodzących z górnictwa, branż okołogórniczych, energetyki konwencjonalnej oraz wsparcie systemowe służb zatrudnienia celem zmian na rynku pracy. Działania te będą uzupełnione o wsparcie kształcenia zawodowego oraz ustawicznego, jako niezbędnego elementu zapewnienia dobrej jakości kadr dla zmieniającej się gospodarki. Wsparciem należy objąć osoby i społeczności najbardziej dotknięte procesem transformacji, aby zminimalizować ryzyko degradacji i wykluczenia społecznego oraz |

| Cel polityki lub cel szczegółowy FST | Cel szczegółowy lub odrębny priorytet * | Uzasadnienie (streszczenie) |
|---|---|---|
| | | wzmocnić społeczności lokalne w radzeniu sobie z wyzwaniami transformacji. Działania te powinny być realizowane w procesie oddolnym z szerokim zaangażowaniem partnerów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie. Zasadne jest wzmocnienie zaangażowania w proces transformacji na poziomie lokalnym m.in. poprzez rozwój energetyki prosumenckiej i samowystarczalności energetycznej, sprzyjającej budowaniu świadomości ekologicznej i faktycznej partycypacji w tym procesie. Niezbędne jest także przywrócenie walorów i ponowne zagospodarowanie powierzchni zdegradowanych terenów pogórniczych i poprzemysłowych, często zlokalizowanych w centrach miast, jak również dzielnic zlokalizowanych w pobliżu kopalń i zakładów, na rzecz przywrócenia ich do obiegu gospodarczego i społecznego oraz zapobiegania ich dalszej degradacji, jak również wykluczeniu społecznemu. |

* Odrębne priorytety zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFS+

2. Priorytety

Podstawa prawna: art. 22 ust. 2 i art. 22 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1. Priorytet: I. Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja oferowana ze środków EFRR obejmować będzie wsparcie przedsięwzięć przyczyniających się do podnoszenia innowacyjności regionu poprzez poprawę jakości infrastruktury badawczej w organizacjach badawczych. Wsparcie obejmować będzie budowę nowej oraz modernizację istniejącej/dostosowanie infrastruktury badawczej wraz z zakupem i montażem aparatury i urządzeń laboratoryjnych w organizacjach badawczych. W ramach interwencji dopuszcza się również zakup i montaż narzędzi IT. Wsparciem objęte zostaną inwestycje niezbędne do realizacji agend badawczych obejmujących Regionalne Inteligentne Specjalizacje oraz obszary badawcze zidentyfikowane w ramach Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania prowadzonego w województwie śląskim. Uzupełniająco, jako element każdego projektu dopuszcza się wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników organizacji badawczych zaangażowanych w realizację regionalnych agend badawczych. Wsparta infrastruktura badawcza wykorzystywana będzie, w szczególności w działalności gospodarczej. Wsparte przedsięwzięcia przyczynią się do wzrostu współpracy organizacji badawczej z przedsiębiorstwami.

Warunkiem realizacji projektu dotyczącego publicznej infrastruktury organizacji badawczych jest, że projekt służy realizacji agendy badawczej, której zakres jest zgodny z regionalną inteligentną specjalizacją i został zaopiniowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na warunkach i w trybie określonym w Umowie Partnerstwa.

Wsparcie zostanie przeznaczone na realizację prac badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach oraz w ramach partnerstw pomiędzy przedsiębiorstwem a otoczeniem naukowym (z wyłączeniem badań podstawowych), w szczególności w przedsiębiorstwach zaliczanych do MŚP, ale również w przedsiębiorstwach spoza sektora MŚP, wraz z możliwością komercjalizacji. Uzupełniająco wsparcie obejmować będzie również prace przedwdrożeniowe oraz uzyskanie ochrony własności intelektualnej na rezultaty będące wynikiem prac badawczo-rozwojowych. W ramach interwencji dopuszcza się również tworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach. Ponadto, jako element każdego projektu dopuszcza się wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników przedsiębiorstwa.

Przerwanie realizacji projektu badawczego oraz rezygnacja z komercjalizacji poprzez wdrożenie wyników prac B+R nie będzie skutkować zwrotem środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R lub po ich zakończeniu beneficjent wykaże, że wdrożenie nie jest możliwe ze względów

technicznych i/lub ze względu na brak lub nikłą wartość merytoryczną wyników dotychczas przeprowadzonych prac B+R bądź też nie jest uzasadnione ze względów ekonomicznych.

W ramach celu szczegółowym 1.1 o wsparcie ubiegać mogą się również duże przedsiębiorstwa, których w regionie jest 535 firm (stan na 2021 r.) co stanowi 12,54% dużych firm w kraju. Tradycje przemysłowe regionu oraz liczba dużych przedsiębiorstw sprawiają, że należy przeznaczyć środki finansowe na projekty B+R+I realizowane przez duże przedsiębiorstwa. Duże przedsiębiorstwa oraz spółki o średniej kapitalizacji realizujące projekt B+R+I zobowiązane będą do współpracy z MŚP.

Interwencja oferowana dla przedsiębiorstw będzie miała charakter modułowy, dzięki czemu Beneficjent będzie mógł wybrać wsparcie adekwatne do swoich potrzeb, możliwości i doświadczenia. W ramach wsparcia modułowego beneficjent będzie mógł uzyskać dofinansowanie do prac B+R, infrastruktury B+R lub komercjalizacji wyników badań. W ramach wniosku o dofinansowanie beneficjent ma obowiązek wybrać co najmniej 1 z powyższych modułów. Beneficjent będzie miał możliwość dobrania również dodatkowego modułu adekwatnego do swoich potrzeb. Planowane dodatkowe moduły dotyczą cyfryzacji procesów badawczych w firmie, podnoszenia kompetencji pracowników oraz uzyskanie ochrony własności intelektualnej na rezultaty będące wynikiem prac B+R.

Uzyskanie ochrony własności intelektualnej możliwe jest wyłącznie w połączeniu z realizacją prac badawczo-rozwojowych.

Wsparcie zostanie przeznaczone również na sfinansowanie usług proinnowacyjnych świadczonych dla przedsiębiorców (np. w formie bonów/voucherów) przez organizacje badawcze, Instytucje Otoczenia Biznesu lub Ośrodki Innowacji. Świadczone usługi dotyczyć mogą między innymi wsparcia w zakresie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych, wdrażania innowacji jak również przeprowadzenia procesu transformacji cyfrowej. Wsparcie oferowane będzie przez podmioty posiadające akredytację regionalną i/lub krajową.

W ramach powyższego celu szczegółowego wsparciem objęte zostaną prace badawcze na rzecz aktualizacji i rozwoju Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Śląskiego oraz zaktualizowanych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania, zarządzania i wdrażania regionalnego ekosystemu innowacji, sieciowania i nawiązywania współpracy między aktorami ekosystemu innowacji województwa śląskiego. Wsparcie obejmować będzie również funkcjonowanie oraz dalszy rozwój Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych.

Projekty realizowane w ramach powyższego celu szczegółowego muszą być zgodne z obszarami istniejących Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji oraz zaktualizowanych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania.

We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych), jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027.

Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Odbiorcami rezultatów projektów będą przede wszystkim naukowcy, studenci, przedsiębiorcy, konsumenci oraz organizacje prowadzące badania i upowszechniające wiedzę.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Infrastruktura badawcza będąca przedmiotem wsparcia w tym CS będzie podlegać standardom dostępności. Budowa nowej infr. oraz dostosowanie i modernizacja już istniejącej będą przebiegać zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, a tam, gdzie nie będzie możliwe ich pełne zastosowanie, zostaną wprowadzenia usprawnienia eliminujące bariery funkcjonalne. Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada ta zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości KiM, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Biorąc pod uwagę wyniki badań obrazujące ograniczenia aktywności kobiet w obszarze badań i rozwoju, w celu zwiększenia tej aktywności planuje się zastosowanie kryterium premiującego związanego z zapewnieniem procentowego udziału kobiet w (dopuszczonym uzupełniająco w tym celu) wsparciu na podnoszenie kompetencji pracowników organizacji.

Preferowane będą projekty, w których beneficjent będzie prowadził we wspartej infrastrukturze działalność badawczą z uwzględnieniem równości kobiet i mężczyzn, np. poprzez zastosowanie metod wypracowanych dla instytucji naukowych w ramach projektu Europejskiego Instytutu ds. Równości (EIGE) pt. “Promoting gender equality in academia and research institutions” lub stosując inne narzędzia, np. gwarancję % udziału kobiet w gremiach decyzyjnych i w

zespołach badawczych itp.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego wsparcie oferowane będzie na terenie całego województwa śląskiego.

Dopuszcza się jednak koncentrację wsparcia na konkretne Obszary Strategicznej Interwencji wskazane w Strategii Województwa Śląskiego „Śląskie 2030", w szczególności OSI Ośrodki wzrostu. Ukierunkowane wsparcie pozwoli na podniesienie poziomu innowacyjności w sektorze przedsiębiorstw, wzmocnienie potencjału i skali oddziaływania oraz pozycji na arenie międzynarodowej ośrodków akademickich oraz sektora B+R, a także utrzymanie pozycji ośrodka wzrostu.Nie planuje się natomiast wykorzystania instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Planowany rozwój infrastruktury badawczo-rozwojowej stworzy warunki do umacniania współpracy międzynarodowej pomiędzy podmiotami z regionu i innych części Europy. W ramach programu FE SL 2021-2027 realizowane będą projekty badawczo-rozwojowe prowadzone przez przedsiębiorstwa, w tym z partnerami zagranicznymi. Współpraca międzyregionalna, transgraniczna i transnarodowa w zakresie badań i rozwoju wpłynie na wzrost wiedzy i kompetencji pracowników podmiotów zaangażowanych w regionalny ekosystem innowacji oraz realizację Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania. Przewidziana interwencja jest komplementarna z interwencją planowaną np. z programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027, z programu Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027, programu Interreg Europa 2021-2027 oraz z programu Horyzont Europa.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty organizacji badawczych obarczone będą wysokimi nakładami finansowymi a ich realizacja uzasadniona będzie zapotrzebowaniem na wysokiej jakości zaplecze badawcze i wiedzę w regionie. Realizowane projekty mają w większości niekomercyjny charakter, nie przynoszący zysku, stąd będą

wspierane dotacyjnie.

Wsparcie tworzenia infrastruktury B+R oraz realizacja projektów B+R w przedsiębiorstwach nie jest bezpośrednio ukierunkowane na osiągnięcie terminowych zysków oraz obarczone jest ryzykiem niepowodzenia, stąd będzie wspierane dotacyjnie.

Komercjalizacja wyników badań pozwoli na czerpanie zysków przez przedsiębiorstwa w przyszłości, dlatego forma wsparcia to dotacja warunkowa.

Efekty usług proinn. są rozłożone w czasie i wymagają kolejnych nakładów. Nie są bezpośrednio powiązane z przychodami, a świadomość MŚP co do korzyści płynących z usług nie jest powszechna. Konieczne jest zastosowanie dodatkowych zachęt, dlatego forma wsparcia to dotacja.

Rozwój ekosystemu innowacji pozwoli na wzrost innowacyjności gospodarki regionu, niemniej jednak nie wpłynie bezpośrednio na dochody firm, dlatego forma wsparcia to dotacja.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO01 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże | przedsiębiorstwa | 7,00 | 144,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO02 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji | przedsiębiorstwa | 7,00 | 144,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO06 | Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych | roczny EPC | 9,00 | 185,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO005 | Liczba wspartych laboratoriów badawczych | szt. | 2,00 | 37,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO209 | Udział podmiotów instytucjonalnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania | szt. | 0,00 | 5,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR02 | Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) | EUR | 0,00 | 2021 | 89 814 683,00 | SL2021 | |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR03 | Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe | przedsiębiorstwa | 0,00 | 2021 | 124,00 | SL2021 | |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR04 | MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne | przedsiębiorstwa | 0,00 | 2021 | 106,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 002. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych ośrodkach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi | 2 710 085,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 003. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi | 3 153 553,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 004. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w publicznych ośrodkach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi | 49 197 990,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 006. Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w MŚP (w tym prywatnych ośrodkach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi | 2 907 181,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 007. Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi | 739 114,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 010. Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów | 43 637 415,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 011. Działania badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów | 2 710 085,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 023. Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości i zdolności dostosowawczych przedsiębiorstw w razie zmian | 1 891 892,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 024. Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania) | 1 478 228,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 172. Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych) | 2 324 605,00 |
| I | RSO1.1 | Ogółem | | | 110 750 148,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 110 750 148,00 |
| I | RSO1.1 | Ogółem | | | 110 750 148,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 110 750 148,00 |
| I | RSO1.1 | Ogółem | | | 110 750 148,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 3 322 504,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 11 075 015,00 |
| I | RSO1.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 96 352 629,00 |
| I | RSO1.1 | Ogółem | | | 110 750 148,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Planowana interwencja obejmować będzie cyfryzację procesów (w tym back-office) w podmiotach świadczących usługi publiczne na szczeblu lokalnym, ponadlokalnym oraz regionalnym oraz tworzenie i rozwój e-usług publicznych w pełni dostępnych online na rzecz mieszkańców (A2C), przedsiębiorców (A2B) oraz do wymiany danych między administracją/instytucjami publicznymi (A2A), jak również niezbędnych do rozwoju smart city. Wsparcie obejmować będzie tworzenie i rozwój e-usług lokalnych, ponadlokalnych, regionalnych, zakup oraz montaż/instalacja narzędzi informatycznych, sprzętu niezbędnego do skutecznego funkcjonowania administracji i świadczenia usług publicznych i podniesienia poziomu cyberbezpieczeństwa (jako element projektu). Wsparcie przeznaczone zostanie również na optymalizację procesów realizowanych w administracji publicznej oraz na podniesienie jakości świadczonych e-usług na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Uzupełniająco, jako element każdego projektu dopuszcza się wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników.

Priorytetowe wsparcie uzyskają usługi cyfrowe, w następujących obszarach:

- administracja publiczna;
- wspieranie przedsiębiorczości i prowadzenie działalności gospodarczej;
- tworzenie innowacyjnych rozwiązań cyfrowych dla zdrowia;
- informacja przestrzenna;
- digitalizacja zasobów.

Wsparcie przeznaczone będzie na nowe i znacząco ulepszone e-usługi publiczne.

Interwencja przeznaczona zostanie również na innowacyjne rozwiązania cyfrowe dla zdrowia, w szczególności na wsparcie regionalnych inwestycji wykorzystujących sztuczną inteligencję oraz zbiory danych gromadzone w placówkach medycznych, w celu poprawy stanu zdrowia mieszkańców. Wsparcie w ramach e-zdrowia obejmować będzie zarówno opracowanie i wdrożenie tego typu rozwiązań, jak i zakup niezbędnych narzędzi informatycznych i sprzętu wraz z ich montażem/instalacją (jako element projektu). Uzupełniająco, jako element każdego projektu dopuszcza się wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników.

W ramach interwencji wsparcie przeznaczone zostanie także na zwiększenie dostępności danych publicznych, przeznaczonych do wykorzystania przez

mieszkańców, przedsiębiorców i administrację będących w posiadaniu w szczególności podmiotów administracji samorządowej oraz samorządowych jednostek organizacyjnych. Wsparcie skierowane będzie również na podniesienie jakości i dostępności cyfrowej danych geodezyjnych i kartograficznych oraz na opracowanie nowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych (w tym - w uzasadnionych przypadkach - na geodezyjne pomiary terenowe związane z Cyfryzacją). Wsparcie obejmować będzie zarówno proces digitalizacji jak i udostępniania zasobów publicznych. Uzupełniająco, jako element każdego projektu dopuszcza się wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników. Wszystkie projekty dotyczące digitalizacji muszą być zgodne z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Wsparcie projektów mających na celu wyłącznie rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców oraz pracowników administracji województwa śląskiego oferowane jest w ramach Priorytetu V.

W zakresie e-zdrowia komplementarne wsparcie będzie realizowane w Priorytecie VIII.

Wsparcie na cyfryzację w przedsiębiorstwach oferowane jest w celu szczegółowym Zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii oraz w celu szczegółowym Zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne.

W ramach wszystkich projektów wdrażanych w powyższym celu szczegółowym wspierane będą e-usługi w pełni dostępne online.

W ramach każdego rodzaju działań realizowanych w celu szczegółowym dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, poprzez zakup niezbędnych narzędzi informatycznych wraz z oprogramowaniem oraz podniesieniem kompetencji pracowników w zakresie cyberbezpieczeństwa. Inwestycje muszą być zgodne ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

Na etapie przygotowania projektu wnioskodawca ma obowiązek przeprowadzić analizę wariantową oraz analizę potrzeb odbiorców usług. Powyższe analizy mają za zadanie weryfikację założeń projektu oraz udowodnić zasadność planowanej inwestycji.

Inwestycje w infrastrukturę informatyczną muszą być uzasadnione celami projektu oraz analizą wskazującą na niedostępność wystarczających zasobów w ramach administracji publicznej niezbędnych do tworzenia, wdrażania lub obsługi e-usług publicznych.

Wszystkie inwestycje sfinansowane w ramach celu szczegółowego 1.2 muszą być komplementarne i interoperacyjne z istniejącymi i planowanymi e-usługami (na poziomie regionalnym i krajowym), a także zgodne z aktualnymi założeniami Architektury Informacyjnej Państwa, zwłaszcza pryncypiami

bazującymi na europejskich ramach interoperacyjności (Załącznik do komunikatu Europejskie ramy interoperacyjności COM (2017)134).

Projekty dotyczące innowacyjnych rozwiązań cyfrowych dla zdrowia mogą zostać objęte wsparciem, o ile wnioskodawca dysponuje ważną pozytywną opinią ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie zgodności projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi w obszarze zdrowia cyfrowego oraz jego komplementarności i interoperacyjności z rozwiązaniami w zakresie e-zdrowia obowiązującymi na dzień złożenia wniosku o wydanie opinii. Planowane projekty będą także podlegały uzgodnieniom na forum Komitetu Sterującego do spraw koordynacji wsparcia w sektorze zdrowia zgodnie z przyjętym systemem koordynacji.

Projekty dotyczące danych geodezyjnych i kartograficznych muszą posiadać pozytywną opinię Głównego Geodety Kraju.

Dodatkowo premiowane będą projekty zgodne z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub EE i/lub zgodne z kryteriami redukcji emisji dwutlenku węgla i EE w zakresie energii.

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027. Natomiast w celu maksymalizacji wpływu na realizację celów środowiskowo- klimatycznych UE, określonych w dokumencie Europejski Zielony Ład, premiowane będą projekty, które mają istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych określanych w ww. rozporządzeniu. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Wsparcie w zakresie budowy i modernizacji sieci Internet realizowane jest z poziomu krajowego w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, Priorytet I Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego.

Wsparcie w zakresie procesu cyfryzacji zasobów w obszarze kultury oferowane jest z poziomu krajowego w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Priorytet VII Kultura.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownikami usług będą przede wszystkim mieszkańcy, przedsiębiorcy, administracja publiczna, organizacje pozarządowe, pracownicy ochrony zdrowia oraz pacjenci.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wsparcie procesów cyfryzacji przyczyni się do podniesienia jakości i dostępności świadczonych e-usług, zwłaszcza dla grup defaworyzowanych. Dotyczy to przede wszystkim niepełnosprawności, miejsca zamieszkania oraz wieku użytkowników. W produktach, usługach, systemach i narzędziach informatycznych będących efektem realizacji projektów wymagana będzie dostępność cyfrowa na poziomie co najmniej standardu WCAG 2.1. na poziomie AA, a pozytywna realizacja cyfrowego standardu dostępności będzie warunkiem brzegowym. Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Beneficjenci wsparcia zobowiązani będą do tworzenia i świadczenia usługi elektronicznych spełniających standardy dostępności zgodnie z dyrektywami: (UE) 2019/882 w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach planowanego wsparcia przeznaczonego na inwestycje wykorzystujące sztuczną inteligencję oraz zbiory danych gromadzone w placówkach medycznych, wykorzystana zostanie wiedza i doświadczenie podmiotów z zagranicy, w tym z wiodących ośrodków medycznych i naukowych. Wśród regionalnych inteligentnych specjalizacji województwa wskazana została medycyna i jest to dziedzina, którą z powodzeniem rozwija się w regionie, w tym także w obszarze cyfryzacji. Jest to zatem obszar, w którym mogą się pojawić wspólne inicjatywy projektowe o wymiarze międzyregionalnym, a także transnarodowym. Przewidziana interwencja jest komplementarna z interwencją planowaną np. z programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027 i programu Interreg Europa 2021-2027.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie planuje się realizacji wsparcia z wykorzystaniem Instrumentów Finansowych.

Wszystkie działania oferowane będą w formie dotacji bezzwrotnej. Wybór tej formy wsparcia podyktowany jest faktem, że realizowane projekty nie będą generowały dochodu a stworzone usługi będą usługami publicznymi świadczonymi nieodpłatnie (niekomercyjnie), zatem nie ma możliwości wykazania opłacalności inwestycji.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO14 | Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych | instytucje publiczne | 0,00 | 54,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR11 | Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych | użytkownicy/rok | 0,00 | 2021 | 300 361,00 | SL 2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 016. Rozwiązania ICT, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji | 54 619 817,00 |
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 019. Usługi i aplikacje w zakresie e-zdrowia (w tym e-opieka, internet rzeczy w zakresie aktywności fizycznej i nowoczesnych technologii w służbie osobom starszym) | 3 698 844,00 |
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 172. Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych) | 9 759 347,00 |
| I | RSO1.2 | Ogółem | | | 68 078 008,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 68 078 008,00 |
| I | RSO1.2 | Ogółem | | | 68 078 008,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 68 078 008,00 |
| I | RSO1.2 | Ogółem | | | 68 078 008,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 2 042 340,00 |
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 6 807 801,00 |
| I | RSO1.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 59 227 867,00 |
| I | RSO1.2 | Ogółem | | | 68 078 008,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach interwencji planowane jest systemowe wsparcie przyczyniające się do zwiększenia poziomu przedsiębiorczości oraz wzrostu liczby miejsc pracy w regionie. Planowana interwencja obejmować będzie stworzenie sieci podmiotów oferujących wsparcie dla osób prowadzących działalność gospodarczą oraz rozpoczynających działalność. Wsparcie obejmować będzie działania niezbędne do funkcjonowania podmiotów wspierających przedsiębiorczość. Oferowane wsparcie będzie miało charakter kompleksowy i będzie obejmowało pomoc na każdym etapie prowadzenia działalności gospodarczej od przygotowania biznes planu, badania rynku, założenia działalności aż po wsparcie dla działających już przedsiębiorstw polegające na oferowaniu lub pomocy w znalezieniu przestrzeni biurowej stacjonarnej jak i wirtualnej, przestrzeni handlowej oraz produkcyjnej jak również wsparcie w wyszukiwaniu i pozyskaniu zewnętrznych źródeł finansowania niezbędnych do rozwoju firmy. W ramach przedsięwzięcia przeprowadzony zostanie między innymi proces akredytacji regionalnych ośrodków innowacji oraz opracowany zostanie regionalny system voucherów na usługi świadczone na rzecz MŚP.

Wsparcie skierowane zostanie na przedsięwzięcia obejmujące inwestycje niezbędne w procesie cyfryzacji i automatyzacji procesów biznesowych oraz inwestycje w specjalistyczne rozwiązania cyfrowe przedsiębiorstw. Powyższe inwestycje przyczynią się do wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw oraz poprawy konkurencyjności gospodarki regionu i będą miały charakter uzupełniający w stosunku do pozostałych rodzajów inwestycji wspieranych w ramach tego celu szczegółowego. Wsparcie może obejmować również, jako element projektów, inwestycje poprawiające cyberbezpieczeństwo przedsiębiorstwa i procesów biznesowych. W ramach każdego projektu wsparciem objęte mogą być również usługi doradcze świadczone przez organizacje badawcze lub IOB akredytowane na poziomie regionalnym lub krajowym, wspomagające MŚP na etapie planowania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań. Uzupełniająco, jako element każdego projektu dopuszcza się wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników

Wsparciem objęte zostaną także projekty podmiotów zaliczanych do klastrów zalążkowych oraz wzrostowych. Wsparcie obejmować będzie rozwój funkcjonujących w regionie inicjatyw klastrowych zgodnych z Regionalnymi Inteligentnymi Specjalizacjami województwa śląskiego lub z obszarami zidentyfikowanymi w ramach Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania prowadzonego w województwie śląskim w zakresie świadczonych przez nich usług. Interwencja będzie obejmowała przedsięwzięcia wzmacniające współpracę podmiotów działających w klastrach, rozwój łańcuchów wartości oraz budowanie pozycji rynkowej klastra i jego członków na arenie międzynarodowej. Klastry mające status akredytowanych Instytucji Otoczenia Biznesu mogą również pozyskać wsparcie na opracowanie i świadczenie nowych usług na rzecz przedsiębiorstw działających w klastrze. W ramach każdego projektu możliwe będzie wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników zatrudnionych w instytucjach będących członkiem inicjatywy klastrowej. W ramach interwencji nie będzie finansowane wsparcie na zakładanie nowych klastrów.

W ramach interwencji dokapitalizowane zostaną Instrumenty Finansowe mające na celu wsparcie na inwestycje w MŚP oraz small mid-caps i mid-caps przyczyniające się do poprawy i podnoszenia konkurencyjności firm działających w regionie. Wsparciem objęte zostaną m.in. inwestycje:

- związane z dostosowaniem lub zmianą profilu prowadzonej działalności gospodarczej oraz modelu biznesowego,
- w infrastrukturę turystyczną oraz okołoturystyczną i rekreacyjną,
- niezbędne do wejścia na rynki zagraniczne oraz dostosowanie produktu do wymagań rynku docelowego, w tym również koszty związane z udziałem w targach zagranicznych stacjonarnie oraz on-line.

W ramach interwencji wsparciem zostanie objęty udział MŚP w misjach, targach i innych wydarzeniach biznesowych, nawiązywanie współpracy z przedstawicielami biznesowymi, naukowymi oraz organizacjami gospodarczymi z innych regionów. Wsparcie przeznaczone zostanie także na kontynuowanie działań związanych z kształtowaniem spójnego systemu wsparcia eksportu firm z regionu, poprzez umacnianie dotychczasowych oraz wdrażanie nowych narzędzi, wypełniających luki w ofercie, ak również na działania rozwojowe i promocyjne, stymulujące rozwój gospodarki i turystyki regionu.

We wszystkich projektach w ramach tego celu szczegółowego, w których będzie to zasadne i możliwe, zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027. Natomiast w celu maksymalizacji wpływu na realizację celów środowiskowo- klimatycznych UE, określonych w dokumencie Europejski Zielony Ład, premiowane będą projekty, które mają istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych określanych w ww. rozporządzeniu. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Dedykowane wsparcie dla pracodawców i ich pracowników, w zakresie rozwoju ich kompetencji i kwalifikacji zawodowych oferowane będzie w ramach celu szczegółowego Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Odbiorcami rezultatów projektów będą przedsiębiorcy, inwestorzy, konsumenci oraz mieszkańcy.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów z produktem neutralnym pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada ta zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości KiM, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

W związku wynikami badań obrazującymi ograniczenia aktywności kobiet w obszarze przedsiębiorczości, planuje się zastosowanie kryteriów premiujących dla projektów wspierających przedsiębiorczość kobiet. W związku z widocznymi w Polsce ograniczeniami dla wchodzących na rynek młodych przedsiębiorców, w szczególności innowacyjnych firm, zapewnione będzie wsparcie dla osób rozpoczynających działalność, co wpłynie na zwiększenie dostępu do funduszy osób młodych.

Ponadto premiowane będą inicjatywy klastrowe wdrażające polityki wyrównywania szans, zarządzania różnorodnością i zapobiegania dyskryminacji, począwszy od zmian instytucjonalnych (proces rekrutacji, procedury zapobiegające mobbingowi i molestowaniu, kwestie związane z godzeniem życia rodzinnego itp.), po włączanie zasady równości szans w obszarze świadczenia usług na rzecz przedsiębiorstw działających w klastrze (np. poprzez prowadzenie działań wzmacniających).

W projektach obejmujących podnoszenie kompetencji pracowników MŚP zastosowane zostanie kryterium premiujące wsparcie skierowane do grup narażonych na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione wymienione w art. 9 Rozporządzenia 1060/2021.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego wsparcie oferowane będzie na terenie całego województwa śląskiego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach planowanego wsparcia rozwoju przedsiębiorczości wykorzystana zostanie wiedza i doświadczenie podmiotów z zagranicy, w celu optymalizacji oferowanego wsparcia. Wsparcie inicjatyw klastrowych przyczyni się do rozwijania łańcuchów wartości i budowania pozycji międzynarodowej dzięki współpracy z podmiotami z zagranicy. W ramach planowanego wsparcia przeznaczonego na internacjonalizację MŚP nawiązana zostanie współpraca z przedstawicielami biznesowymi, naukowymi oraz organizacjami gospodarczymi z innych regionów. Współpraca międzynarodowa MŚP z regionu przyczyni się do wzrostu gospodarczego regionu. Przewidziana interwencja dotycząca wsparcia dla MŚP jest komplementarna z interwencją planowaną z programów Interreg.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Dotacja bezzwrotna:

- Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości świadczone będzie przez podmioty nie prowadzące działalności dochodowej. Wspieranie przedsiębiorców/osób rozpoczynających działalność gospodarczą nie będzie generować dochodu, z którego spłacona może być pożyczka.
- Wsparcie współpracy podmiotów działających w klastrach nie będzie generowało bezpośredniego dochodu dla przedsiębiorców. Projekty mają na celu wzmocnienia współpracy w klastrze.
- Wsparcie skierowane na promocję eksportu i internacjonalizację MŚP świadczone będzie przez podmioty nie prowadzące działalności dochodowej. Rezultaty nie będą generować zysku, z którego spłacona byłaby pożyczka.
- Wsparcie specjalistycznych rozwiązań cyfrowych w MŚP, sukces tego typu projektów obarczony jest dużym ryzykiem inwestycyjnym.

Pozostałe wsparcie realizowane będzie poprzez Instrumenty Finansowe.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO01 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże | przedsiębiorstwa | 1,00 | 338,00 |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO02 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji | przedsiębiorstwa | 1,00 | 30,00 |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO03 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych | przedsiębiorstwa | 0,00 | 308,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR01 | Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach | roczny EPC | 0,00 | 2021 | 277,00 | SL2021 | |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR02 | Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) | EUR | 0,00 | 2021 | 30 115 127,00 | SL2021 | |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR03 | Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe | przedsiębiorstwa | 0,00 | 2021 | 25,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 021. Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne | 106 476 470,00 |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 025. Inkubator przedsiębiorczości, wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out oraz przedsiębiorstw typu start-up | 10 465 719,00 |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 027. Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem) | 10 371 177,00 |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 172. Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych) | 1 152 353,00 |
| I | RSO1.3 | Ogółem | | | 128 465 719,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 43 465 719,00 |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka | 85 000 000,00 |
| I | RSO1.3 | Ogółem | | | 128 465 719,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 128 465 719,00 |
| I | RSO1.3 | Ogółem | | | 128 465 719,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 3 853 972,00 |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 12 846 572,00 |
| I | RSO1.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 111 765 175,00 |
| I | RSO1.3 | Ogółem | | | 128 465 719,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: II. Fundusze Europejskie na zielony rozwój

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparcie zostanie przeznaczone na kompleksową, głęboką modernizację energetyczną[1]:

- budynków użyteczności publicznej, której właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki zarządzane przez jst, a także budynków użyteczności publicznej nie związanych z administracją rządową oraz budynków należących do podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa górskiego;
- budynków wielorodzinnych (z wyjątkiem budynków będących własnością Skarbu Państwa), których właścicielem są wspólnoty mieszkaniowe, TBS, komunalne oraz inne, w tym osoby prywatne.

Dopuszcza się finansowanie budynków, których właścicielem są spółdzielnie mieszkaniowe.

Wsparcie zostanie przeznaczone także na poprawę efektywności energetycznej w mikro i małych przedsiębiorstwach. Dopuszcza się finansowanie średnich przedsiębiorstw. Inwestycje realizowane będą poprzez modernizację energetyczną obiektu wraz z zastosowaniem instalacji do produkcji energii elektrycznej i/lub cieplnej ze źródeł odnawialnych na potrzeby własne przedsiębiorstwa. Wspierane będą projekty zakładające wykorzystanie technologii ograniczających energochłonność np. modernizacja i rozbudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie, wymiana oświetlenia, zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji i użytkowania energii, wprowadzenie systemów zarządzania energią, modernizacja systemu grzewczego, minimalizacja strat ciepła itp.

Zakres i zasadność modernizacji musi wynikać z audytu energetycznego, który będzie niezbędnym elementem projektu. Po zakończeniu realizacji projektu wymagane jest posiadanie dokumentu potwierdzającego wykonanie zakresu działań określonych w audycie. W uzasadnionych przypadkach mogą być finansowane elementy niewynikające z audytów energetycznych, jeżeli realizują inne elementy Europejskiego Zielonego ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ i nie stanowią dominującej części projektu, zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa. Dodatkowe elementy wykraczające poza koszty wynikające z rekomendacji audytu energetycznego mogą stanowić max. 15% kosztów kwalifikowanych projektu.

Priorytetowo traktowane będą projekty:

- zakładające podłączenie do sieci ciepłowniczej,
- kompleksowe, obejmujące również instalację urządzeń OZE,
- zwiększające w jak największym stopniu efektywność energetyczną
- o jak największej efektywności kosztowej w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją gazów cieplarnianych,
- hybrydowe zgodnie z art. 40 ustawy o zasadach realizacji zadań ze środków europejskich finansowanych w perspektywie finansowej 2021-2027,
- w przypadku budynków mieszkalnych, ograniczające ubóstwo energetyczne oraz położone na obszarach o znacznym zanieczyszczeniu pyłowym określonych w Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego.

W ramach inwestycji w budynku, gdzie przeprowadzana jest termomodernizacja, możliwa będzie instalacja urządzeń OZE wraz z magazynem energii oraz wymiana/modernizacja źródeł ciepła lub podłączenie do sieci ciepłowniczej/chłodniczej wraz z niezbędną wymianą bądź modernizacją instalacji CO i CWU, a także wymiana oświetlenia na energooszczędne (w tym systemy zarządzania oświetleniem obiektu), oraz przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, o ile koszty wynikają z audytu energetycznego.

W przypadku budynków i obiektów użyteczności publicznej oraz budynków służących celom społecznym, zapewniającym bezpieczeństwo osób i mienia dopuszcza się dostosowanie zgodne z koncepcją dual-use, pozwalające na wykorzystanie ich w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych (w tym m. in. instalację magazynów energii off-grid).

W ramach projektu termomodernizacyjnego wsparcie może zostać przeznaczone także na innowacyjne systemy do monitorowania i zużycia energii oraz inteligentne rozwiązania ograniczające zużycie energii. Dodatkowo projekty powinny uwzględniać działania edukacyjne i świadomościowe wzmacniające walory ekologiczne projektu oraz zmierzające do zwiększenia świadomości i poziomu akceptacji społecznej dla polityki neutralności klimatycznej UE.

Projekty z zakresu głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną poniżej 30% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania. W ramach instrumentów finansowych, w przypadku projektów kontynuujących wcześniej wykonane inwestycje w budynkach, do wskazanego limitu będą wliczane wskaźniki oszczędności energetycznej uzyskane w ramach dotychczas przeprowadzonych etapów modernizacji. Projekty powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Projekty związane z wymianą źródła ciepła powinny być połączone z odpowiednią termomodernizacją budynku oraz w pierwszej kolejności oparte na odnawialnych źródłach energii. W przypadku gdy nie ma takiej możliwości należy rozważyć podłączenie do sieci ciepłowniczej, a następnie pozostałe dopuszczalne do zastosowania źródła ciepła. Inwestycje w wymianę instalacji na węgiel kamienny, torf, węgiel brunatny, łupki naftowe, na kotły na gaz ziemny w budynkach mieszkalnych, w budynkach użyteczności publicznej, w przedsiębiorstwach, powinny być stosowane w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej nie jest technicznie lub ekonomicznie uzasadnione lub gdy nie ma możliwości wykonania instalacji zasilanej z odnawialnych źródeł energii i powinny być powiązane z jednoczesną termomodernizacją budynku, w którym wymieniane jest źródło ciepła. Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska oraz Zaleceniami Komisji Europejskiej w sprawie renowacji budynków.[2] Konieczne jest ponadto wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i/lub chiropterologicznej oraz zapewnienie odpowiedniej ochrony ptaków i nietoperzy.

Zasady wsparcia dla budynków zabytkowych/historycznych (objętych ochroną konserwatora zabytków) zostaną określone w dokumentach uszczegóławiających jednakże zakres wsparcia powinien wynikać z audytu energetycznego.

Wsparciem objęte zostaną także projekty związane z wymianą oświetlenia przestrzeni publicznej na efektywne energetycznie.

Przewiduje się także wsparcie na promocję, doradztwo i podnoszenie świadomości i wiedzy mieszkańców, przedsiębiorców i władz lokalnych w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE w tym działania wspierające wykonanie zapisów uchwały antysmogowej w regionie. Wsparcie na poziomie lokalnym będzie komplementarne i uzupełniające do wsparcia projektów doradztwa energetycznego finansowanych z innych źródeł.

Możliwe będzie również wsparcie lub preferencje dla przedsięwzięć odpowiadających potrzebom lokalnym w uzgodnieniu z Lokalnymi Grupami Działania.

We wszystkich projektach celu szczegółowego, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmiany klimatu i łagodzeniu jej skutków (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura). Przy realizacji inwestycji zalecane jest wykorzystanie dobrych praktyk w zakresie ochrony środowiska, w szczególności standardów ochrony drzew.[3]

W cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027.

Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

[1]Głęboka kompleksowa modernizacja energetyczna, oznacza przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, które ma na celu zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię pierwotną budynku.

[2] Zalecenia Komisji (UE) 2019/786 z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie renowacji budynków

[3]https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew, http://drzewa.org.pl/standardy

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupą docelową będą:

- użytkownicy budynków użyteczności publicznej, administracja publiczna, organizacje pozarządowe;
- mieszkańcy budynków wielorodzinnych;
- mikro, mali i średni przedsiębiorcy.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Jak wskazują analizy, ubóstwo energetyczne dotyka szczególnie osoby mniej zamożne, w tym osoby starsze, rodziców samotnie wychowujących dzieci (w większości kobiety), osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny wielodzietne. Działanie uwzględni wsparcie osób dotkniętych lub narażonych na zjawisko ubóstwa energetycznego – w przypadku budynków mieszkalnych priorytetowo traktowane będą projekty ograniczające ubóstwo energetyczne oraz położone na obszarach o znacznym zanieczyszczeniu pyłowym określonych w Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego.

Przewiduje się także wsparcie na promocję, doradztwo i podnoszenie świadomości i wiedzy mieszkańców, przedsiębiorców i władz lokalnych w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE. Z badań wynika konieczność prowadzenia działań adaptacyjnych do zmian klimatu w celu poprawy warunków i jakości życia mieszkańców regionu. Wspieranie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej wpłynie pozytywnie na zdrowie i długość życia mieszkańców, a tym samym będzie pośrednio ograniczać zjawisko wykluczenia społecznego i związanego z nim ubóstwa.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Dla inwestycji związanych z poprawą efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej oraz w budynkach mieszkaniowych

wielorodzinnych komunalnych oraz dotkniętych ubóstwem energetycznym planuje się zastosowanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Wsparcie oferowane będzie na terenie całego województwa śląskiego. Dopuszcza się jednak koncentrację wsparcia na konkretne Obszary Strategicznej Interwencji wskazane w Strategii Województwa Śląskiego „Śląskie 2030", w szczególności OSI Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza oraz OSI Obszary cenne przyrodniczo. Ukierunkowanie wsparcia na gminy z problemami w zakresie jakości powietrza jest istotne w kontekście wsparcia wdrażania uchwały antysmogowej oraz Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego. Obszary cenne przyrodniczo wymagają wzmocnienia odgrywanej roli w systemie przyrodniczym województwa i działań zabezpieczających przed dalszą degradacją i osłabianiem ich funkcjonalności szczególnie w zakresie wspomagającym oczyszczanie powietrza z zanieczyszczeń.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego możliwa jest realizacja przedsięwzięć z partnerami mającymi siedzibę poza województwem śląskim.

Działania związane z poprawą efektywności energetycznej w budynkach będą komplementarne do działań przewidzianych w programach Interreg, LIFE+, Region Morza Bałtyckiego oraz Europa Środkowa związanych z transformacją energetyczną. Premiowane będą projekty, które wykorzystają dobre praktyki wynikające z projektów realizowanych z ww. programów, szczególnie realizowanych w regionach transgranicznych Czech (Kraj Morawskośląski) i Słowacji (Kraj Żyliński).

Ponadto możliwa będzie wymiana doświadczeń w zakresie innowacji technicznych i alternatywnych podejść metodologicznych z sąsiednimi regionami. W szczególności należy położyć nacisk na ukierunkowaną wymianę przykładów najlepszych praktyk.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Instr. fin. zastosowane będą dla wszystkich inwestycji. Planuje się skorzystanie z opcji przewidzianej w art. 58 ust. 5 rozp. ogólnego 2021-2027 w celu skrócenia okresu zwrotu z inwestycji. Poziom dotacji będzie uzależniony od osiągniętych efektów oszczędności energetycznej i redukcji emisji CO2 w stosunku do stanu wyjściowego. Natomiast na inwestycje w bud. komunalne i historyczne oraz bud. użyteczności publ. może zostać udzielone również wsparcie w formie dotacji po spełnieniu określonych kryteriów. Jednym z kryteriów warunkujących dot. dla inwestycji w EE budynków publicznych jest przyjęcie przez region POP zgodnego z art. 23 dyrektywy 2008/50/WE i egzekwowanie zapisów uchwał antysmogowych w regionach, w których one obowiązują bez wprowadzania zmian łagodzących ograniczenia i zakazy dot. eksploatacji instalacji lub odroczenie terminów ich wejścia w życie. Kolejnym kryterium jest wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik Gg), który powinien być niższy od uśrednionej wartości dla woj. Oba warunki należy traktować łącznie. Wsparcie dotacyjne obejmie także działania/dokumentacje przygotowawcze i powykonawcze (ekspertyzy, audyty).

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO01 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże | przedsiębiorstwa | 0,00 | 33,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO03 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych | przedsiębiorstwa | 0,00 | 33,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO18 | Przystępne cenowo i zrównoważone mieszkania o lepszej charakterystyce energetycznej | lokale mieszkalne | 0,00 | 9 251,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO19 | Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej | metry kwadratowe | 0,00 | 1 636 568,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO74 | Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego | osoby | 0,00 | 4 455 877,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO75 | Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego | wkłady na rzecz strategii | 0,00 | 4,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR26 | Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkaniach, | MWh/rok | 883 466,00 | 2021 | 750 946,00 | SL2021 | |

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) | | | | | | |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR29 | Szacowana emisja gazów cieplarnianych | tony ekwiwalentu dwutlenku węgla/rok | 291 858,00 | 2025 | 204 301,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 038. Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz działania wspierające | 42 581 809,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 042. Renowacja istniejących budynków mieszkalnych do celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej | 64 881 638,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 044. Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające | 14 846 799,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 045. Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej | 142 623 573,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 046. Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi przyczyniające się do gospodarki niskoemisyjnej i odporności na zmianę klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości | 7 821 630,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 077. Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie emisji hałasu | 22 198,00 |
| II | RSO2.1 | Ogółem | | | 272 777 647,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 156 432 561,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka | 59 220 077,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego | 57 125 009,00 |
| II | RSO2.1 | Ogółem | | | 272 777 647,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie | 128 417 070,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 144 360 577,00 |
| II | RSO2.1 | Ogółem | | | 272 777 647,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 8 183 329,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 27 277 765,00 |
| II | RSO2.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 237 316 553,00 |
| II | RSO2.1 | Ogółem | | | 272 777 647,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparcie zostanie przeznaczone na inwestycje polegające na budowie i rozbudowie, zakupie i montażu infrastruktury do wytwarzania, dystrybucji i magazynowania (na potrzeby danego źródła) energii elektrycznej i cieplnej z odnawialnych źródeł energii wraz z podłączeniem do sieci. Wielkość mocy dla tych źródeł jest uzależniona od podziału ustalonego dla interwencji regionalnej, komplementarnej do poziomu krajowego. Dopuszcza się zastosowanie hybrydowych instalacji OZE, towarzyszących i równoważących produkcję energii, w których w procesie wytwarzania energii wykorzystuje się dwa (lub więcej) źródła energii.

Dofinansowanie dotyczące zwiększenia poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych przewiduje budowę jednostek wytwarzania energii wykorzystujących energię m.in. wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, hydroenergię, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego i biopłynów.

Możliwe będzie również wsparcie rozbudowy istniejących instalacji do produkcji energii i ciepła z OZE o magazyny energii działające na potrzeby istniejącego źródła.

Jako element projektu możliwe będzie wspieranie rozwiązań produktowych, technicznych, technologicznych i cyfrowych zgodne z koncepcją dual-use, pozwalających na korzystanie z ich funkcji również w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych (w tym magazyny energii i falowniki działające off-grid).

Biomasa wykorzystywana do wytwarzania energii oraz biopaliwa muszą spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

Zakłada się także szerokie wsparcie dla energetyki rozproszonej i prosumenckiej (w tym prosumentów zbiorowych i wirtualnych), oraz społeczności energetycznych (w tym klastrów i spółdzielni energetycznych) jako ważnego elementu dywersyfikacji źródeł wytwarzania w regionalnym miksie energetycznym. Dopuszcza się zastosowanie hybrydowych instalacji OZE.

Wsparcie na infrastrukturę OZE dla przedsiębiorstw oferowane jest również w celu szczegółowym wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej. Dodatkowo rozwiązania oparte na OZE mogą być także

częścią projektów realizowanych przez przedsiębiorców w celu szczegółowym wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej.

Możliwe będzie realizowanie projektów parasolowych, grantowych zgodnie z art. 41 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz hybrydowych zgodnie z art. 40 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Priorytetowo traktowane będą projekty kompleksowe, obejmujące również magazyny energii na potrzeby OZE.

Projekty powinny cechować się odpowiednią efektywnością kosztową w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych, która zostanie określona w dokumentach uszczegóławiających do Programu.

Projekty związane z energetyką wodną muszą być zgodne z najnowszymi Planami Gospodarowania Wodami w Dorzeczach.

W zakresie energetyki wodnej współfinansowane będą tylko projekty na już istniejących budowlach piętrzących, niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, wyposażonych w hydroelektrownie, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej.

Wspierane inwestycje nie mogą powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą też pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000.

We wszystkich działaniach i we wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym prewencji w powstawaniu odpadów, efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych), jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

W cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Możliwe będzie również wsparcie lub preferencje dla przedsięwzięć odpowiadających potrzebom lokalnym w uzgodnieniu z Lokalnymi Grupami Działania.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupę docelową stanowią mieszkańcy – prosumenci, członkowie społeczności energetycznych, w tym klastrów i spółdzielni, administracja publiczna, przedsiębiorstwa i inni użytkownicy wspartej infrastruktury.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych ma na celu m.in. ochronę przed pogłębianiem ubóstwa energetycznego wśród odbiorców końcowych.

Jak wskazują analizy, ubóstwo energetyczne dotyka szczególnie osoby mniej zamożne, w tym starsze, OzN, rodziny wielodzietne oraz rodziców samotnie wychowujących dzieci, w większości są to kobiety.

Zmiany w sektorze energetyki (np. w zakresie opłat) maja zróżnicowane oddziaływanie na każdą z płci. Chodzi tu przede wszystkim o wysokość dochodów każdej z płci, samodzielne rodzicielstwo, prowadzenie gospodarstwa przez jedną czy więcej płci. Wg badań Banku Św. („Tools to understand social issues in energy tariff and subsidy reforms in Europe and Central Asia"), ubóstwo, które dotyka w większym stopniu kobiet (feminizacja biedy), może sprawić, że nie będzie ich stać na opłaty w razie podwyżki; z kolei w gospodarstwach prowadzonych samodzielnie przez kobiety, częściej kupuje się opał w mniejszych ilościach zamiast hurtowo, co znacząco podnosi koszty.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

W celu tym możliwe będzie również wsparcie lub preferencje dla przedsięwzięć odpowiadających potrzebom lokalnym w uzgodnieniu z Lokalnymi Grupami Działania.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada ta zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Wsparcie w formie dotacji oferowane będzie na terenie subregionu północnego. Natomiast wsparcie w formie instrumentu finansowego obejmie cały region. Dopuszcza się także koncentrację wsparcia na konkretne Obszary Strategicznej Interwencji wskazane w Strategii Województwa Śląskiego „Śląskie 2030", w szczególności OSI Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza oraz OSI Obszary cenne przyrodniczo. Ukierunkowanie wsparcia na gminy z problemami w zakresie jakości powietrza jest istotne w kontekście wsparcia wdrażania uchwały antysmogowej oraz Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego. Obszary cenne przyrodniczo wymagają wzmocnienia odgrywanej roli w systemie przyrodniczym województwa i działań zabezpieczających przed dalszą degradacją i osłabianiem ich funkcjonalności szczególnie w zakresie wspomagającym oczyszczanie powietrza z zanieczyszczeń.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego możliwa jest realizacja przedsięwzięć z partnerami mającymi siedzibę poza województwem śląskim.

Działania związane z wsparciem OZE będą komplementarne do działań przewidzianych w programach Interreg, LIFE+, Region Morza Bałtyckiego oraz Europa Środkowa związanych z transformacją energetyczną. Premiowane będą projekty, które wykorzystają dobre praktyki wynikające z projektów realizowanych z ww. programów, szczególnie realizowanych w regionach transgranicznych Czech (Kraj Morawskośląski) i Słowacji (Kraj Żyliński).

Ponadto możliwa będzie wymiana doświadczeń w zakresie innowacji technicznych i alternatywnych podejść metodologicznych z sąsiednimi regionami. W szczególności należy położyć nacisk na ukierunkowaną wymianę przykładów najlepszych praktyk.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Inwestycje z zakresu OZE będą z uwagi na generowanie oszczędności finansowane poprzez instrumenty finansowe z uwzględnieniem zachęty w postaci łączenia ich z dotacją z uwagi na wysokie nakłady początkowe i długi okres zwrotu z inwestycji. Wsparcie w formie dotacji będzie mieć zastosowanie w odniesieniu do przedsięwzięć z zakresu magazynowania energii z OZE oraz rodzajów OZE, dla których brakuje systemów wsparcia operacyjnego lub gdy technologia OZE jest niewystarczająco dojrzała lub charakteryzuje się wyższym ryzykiem albo niższą rentownością .

Wsparcie dotacyjne obejmie także działania/dokumentacje przygotowawcze i powykonawcze (ekspertyzy, audyty).

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO22 | Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej) | MW | 0,00 | 17,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO208 | Pojemność magazynów energii elektrycznej | MWh | 0,00 | 16,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO238 | Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej | szt. | 0,00 | 1 981,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR31 | Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej) | MWh/rok | 0,00 | 2021 | 18 370,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 046. Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi przyczyniające się do gospodarki niskoemisyjnej i odporności na zmianę klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości | 611 421,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 047. Energia ze źródeł odnawialnych: wiatrowa | 835 961,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 048. Energia ze źródeł odnawialnych: słoneczna | 25 220 543,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 049. Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa | 835 961,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 050. Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych | 835 961,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 052. Inne rodzaje energii ze źródeł odnawialnych (w tym energia geotermalna) | 835 961,00 |
| II | RSO2.2 | Ogółem | | | 29 175 808,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 13 000 000,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka | 8 250 000,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego | 7 925 808,00 |
| II | RSO2.2 | Ogółem | | | 29 175 808,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 29 175 808,00 |
| II | RSO2.2 | Ogółem | | | 29 175 808,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 875 274,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 2 917 581,00 |
| II | RSO2.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 25 382 953,00 |
| II | RSO2.2 | Ogółem | | | 29 175 808,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja podejmowana będzie w odpowiedzi na wyzwania związane ze skutkami zmian klimatu i skierowana będzie na zapobieganie występowaniu nagłych powodzi rzecznych i miejskich oraz lokalnych podtopień, sezonowych susz, czy miejskich wysp ciepła. Wspierane będą kompleksowe działania na rzecz adaptacji do zmian klimatu poprzez m.in. dostosowanie infrastruktury służącej przeciwdziałaniu i minimalizacji skutków powodzi i suszy do ekstremalnych stanów pogodowych, poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury takich jak np. zastosowanie elementów zieleni w kształtowaniu miejskich przestrzeni publicznych, m.in. parki kieszonkowe, ogrody deszczowe, zielone dachy i ściany, parklety, ogrody wertykalne, a także renaturyzacja cieków wodnych, wykorzystanie i powiększanie istniejących systemów naturalnego odprowadzania wód deszczowych (np. rowy i niecki infiltracyjne, muldy trawiaste, studnie chłonne, zbiorniki infiltracyjne) oraz naturalnego retencjonowania wody opadowej poprzez np. muldy chłonne, zielone ściany, zielone przystanki, ogrody deszczowe. Projekty z zakresu kanalizacji deszczowej będą mogły być wspierane tylko w połączeniu z zielono-niebieską infrastrukturą. Możliwe będzie również sfinansowanie opracowania dokumentów o charakterze strategiczno-wdrożeniowym (w tym MPA).

Istotne jest także wsparcie inicjatyw związanych z edukacją mieszkańców regionu, zwiększaniem świadomości, doradztwem, lepszym dostępem do wiedzy i danych w zakresie zmian klimatycznych, w tym przyczyn ich występowania, skutków oraz właściwych sposobów postępowania również poprzez możliwość wsparcia projektów z zakresu edukacji klimatycznej jako samodzielnych projektów.

W ramach działania wspierane będą także inwestycje dot. retencjonowania wody, w tym małej retencji (z wykluczeniem retencji powstałej w wyniku przegradzania cieków wodnych) mające na celu likwidację przyczyn i skutków pogorszenia naturalnych stosunków wodnych poprzez spowalnianie odpływu wody, minimalizację skutków suszy, przeciwdziałanie powodzi i odtworzenie lub zachowanie istniejących obszarów wodno-błotnych m.in. poprzez wspieranie prośrodowiskowych metod retencjonowania wody, tj. zachowanie naturalnych „zbiorników retencyjnych". Dodatkowo, możliwe będzie wsparcie funkcji retencyjnych małych zbiorników wodnych jak np. stawy rybne, w zakresie modernizacji lub remontu infrastruktury zasilającej bądź odprowadzającej wodę.

Inwestycje przeciwpowodziowe powinny koncentrować się na obszarach wskazanych w Mapach zagrożenia powodziowego (MZP) i mapach ryzyka powodziowego (MRP), na ochronie obszarów miejskich lub wynikać z miejskich planów adaptacji do zmian klimatu. Nie będą finansowane inwestycje służące innym celom (rekreacja, turystyka, melioracja na obszarach wiejskich). Wykluczone ze wsparcia będą także projekty powodujące zastosowanie Art.4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

W przypadku niewystarczających naturalnych mechanizmów ograniczających skutki susz i powodzi, wsparcie uzyskają także inwestycje z zakresu budowy, przebudowy lub remontu urządzeń wodnych i infrastruktury hydrotechnicznej mających szczególne znaczenie z punktu widzenia skutecznego zarządzania, przeciwdziałania i ograniczania skutków suszy (np.: kanały, rowy, wały przeciwpowodziowe, suche zbiorniki – poldery), a także inwestycje związane z budową kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikami retencyjnymi, umożliwiające ponowne wykorzystanie wód opadowych, m.in. do nawadniania terenów

zielonych i celów komunalnych. Projekty dotyczące gospodarowania wodami opadowymi są możliwe, jeśli spełniają łącznie następujące warunki:

- zostały uwzględnione w planach adaptacji do zmian klimatu (w przypadku beneficjentów, dla których tego typu dokument jest obligatoryjny) lub znajdują się na terenach gdzie istnieje zagrożenie powodziowe, w tym zagrożenie podtopień i zalań będących konsekwencją ekstremalnych zjawisk pogodowych;
- wykorzystują zieloną i niebieską infrastrukturę do zatrzymywania wody w miejscu opadu na terenach miejskich (nie na odpływie) oraz, o ile to możliwe, rozwiązania oparte na przyrodzie;
- nie są związane z gospodarką ściekami komunalnymi.

Możliwe jest wsparcie lub preferencje w obszarze przeciwdziałania skutkom suszy dla przedsięwzięć odpowiadających potrzebom lokalnym w uzgodnieniu z Lokalnymi Grupami Działania.

W ramach powyższego celu wspierane będą także działania polegające na wyposażeniu jednostek służb ratowniczych w sprzęt niezbędny do przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych, dzięki czemu zostanie zapewniona skuteczniejsza i efektywniejsza pomoc mieszkańcom regionu w sytuacjach wystąpienia zjawisk katastrofalnych. W ramach interwencji o wsparcie ubiegać się mogą projekty realizowane przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej funkcjonujące w ramach KSRG (dopuszcza się również możliwość wsparcia OSP, które w wyniku uzyskania wsparcia interwencji z programu będą mogły ubiegać się o włączenie do KSRG) oraz inne jednostki współpracujące w ramach systemu np. GOPR, WOPR. W uzasadnionych przypadkach o wsparcie z programu mogą starać się również jednostki Państwowej Straży Pożarnej. Jako element projektu możliwe będzie także wsparcie ww. służb na rzecz budowania świadomości i kompetencji na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Możliwe jest również wsparcie lub preferencje w obszarze wzmocnienia potencjału służb ratowniczych dla przedsięwzięć odpowiadających potrzebom lokalnym w uzgodnieniu z Lokalnymi Grupami Działania.

Dla inwestycji z zakresu adaptacji do zmian klimatu oraz przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi elementem kwalifikowalnym projektu będzie promowanie oraz podnoszenie świadomości mieszkańców/instytucji w zakresie mitygacji zmian klimatu.

W ramach wszystkich działaniach, we wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownikami infrastruktury będą przede wszystkim mieszkańcy oraz administracja publiczna. Użytkownikami sprzętu będą przede wszystkim mieszkańcy

oraz służby ratownicze.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Z analiz wynika konieczność prowadzenia działań adaptacyjnych do zmian klimatu w celu poprawy warunków i jakości życia mieszk. miast. Wspieranie inwestycji w tkankę przyrod. miast, powiększanie terenów ziel., usuwanie i przeciwdziałanie zagrożeniom związanym ze zmianami klimatycznymi wpłynie pozytywnie na zdrowie i długość życia mieszk. miast, a tym samym będzie pośrednio ograniczać zjawisko wykluczenia społ. i związanego z nim ubóstwa. Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym ze zmianami klimat. w miastach w postaci racjonalnego i ekologicznego gospodarowania wodami opadow. i roztopowymi oraz inwestowanie w zielono-niebieską infrastr., podniesie parametry zdrowotne i komfort życia mieszkańców miast. Dbałość o środ. nat. i lepsze, bardziej efektywne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi na terenach najsilniej zurbanizowanych będzie zapobiegać długofalowo wykluczeniu i marginalizacji tych obszarów, sprzyjać tworzeniu miejsc bezpiecznych dla życia mieszkańców i odpornych na występowanie nowych zjawisk kryzysowych, związanych ze zmianami klimatu i sprzyjać tworzeniu przestrzeni publ. zachowującej funkcje przyrodnicze.

Poprzez zastosowanie stand. dostępn.: architektonicznego i cyfrowego, zielono-niebieska infrastr. będzie dostępna dla ogółu społeczeństwa, w tym będzie odpowiadała także na specyficzne potrzeby osób w niekorzystnej sytuacji: OzN, osób starszych, o ograniczonych możliwościach poruszania się, kobiet, opiekunów z dziećmi czy z osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości KiM, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Dla inwestycji związanych z adaptacją do zmian klimatu planuje się zastosowanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych..

Dopuszcza się możliwość przeprowadzania procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel interwencji, będący odpowiedzią na wyzwania związane ze skutkami zmian klimatu, pociąga za sobą konieczność rzetelnego planowania i podnoszenia świadomości mieszkańców regionu. Dlatego w tym obszarze identyfikuje się potencjał dla wsparcia opartego na wymianie doświadczeń, w szczególności ze źródeł międzynarodowych. W ramach tego celu przewiduje się również wspierać samą wymianę doświadczeń, z odpowiednim skutkiem w działaniach edukacyjnych, doradczych, zwiększających dostęp do wiedzy i danych w zakresie zmian klimatycznych i wczesnego zapobiegania ryzyku. Mając na uwadze, iż województwo śląskie objęte jest programami współpracy terytorialnej Interreg, interwencja zaplanowana w ramach niniejszego celu szczegółowego będzie komplementarna wobec działań realizowanych w:

- Programie Interreg Polska-Słowacja, w ramach Priorytetu 1 Przyjazne naturze i bezpieczne Pogranicze

- Programie Interreg Czechy -Polska, w ramach Priorytetu 1 Zintegrowany system ratownictwa i środowisko

- Interreg Europa Środkowa 2021-2027 poprzez Priorytet 2 Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy

- Interreg Europa 2021-2027. W ramach działań należy dążyć do synergii z europejskimi i krajowymi instrumentami, wykorzystując wyniki innych programów, np. Horyzont Europa, LIFE+..

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie planuje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Działania podejmowane w ramach celu szczegółowego nie będą generowały dochodu ani bezpośrednich korzyści, natomiast mają strategiczne znaczenie dla ochrony klimatu oraz bezpieczeństwa publicznego i dobra wspólnego. W związku z powyższym wszystkie działania oferowane będą w formie dotacji bezzwrotnej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO26 | Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu | hektary | 0,00 | 233,00 |
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO74 | Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego | osoby | 0,00 | 501 095,00 |
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO75 | Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego | wkłady na rzecz strategii | 0,00 | 1,00 |
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO44 | Pojemność obiektów małej retencji | m3 | 0,00 | 83 438,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR37 | Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów) | osoby | 0,00 | 2021 | 6 638,00 | SL2021 | |
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR95 | Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury | osoby | 0,00 | 2021 | 244 207,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 046. Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi przyczyniające się do gospodarki niskoemisyjnej i odporności na zmianę klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości | 5 000 000,00 |
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej | 058. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z | 21 197 605,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | rozwinięte | klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: powodzie i osuwiska (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe) | |
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 059. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: pożary (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe) | 8 982 530,00 |
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 060. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: inne zagrożenia, np. burze i susze (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe) | 10 602 395,00 |
| II | RSO2.4 | Ogółem | | | 45 782 530,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 45 782 530,00 |
| II | RSO2.4 | Ogółem | | | 45 782 530,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie | 8 200 000,00 |
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 37 582 530,00 |
| II | RSO2.4 | Ogółem | | | 45 782 530,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 1 373 476,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 4 578 253,00 |
| II | RSO2.4 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 39 830 801,00 |
| II | RSO2.4 | Ogółem | | | 45 782 530,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.5. Wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparciem objęte zostaną działania polegające na budowie lub modernizacji sieci kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków oraz systemów zaopatrzenia w wodę, co przyczyni się do zwiększeniu odsetka ludności, korzystającej z systemu oczyszczania ścieków. Na obszarze województwa śląskiego znajdują się 84 aglomeracje w przedziale 2-10 tys. RLM, z czego 56 z nich nie spełnia wymogów dyrektywy ściekowej oraz 8 aglomeracji z przedziału 10-15 tys. RLM, z czego 5 pozostaje niezgodnych z dyrektywą.

Dla projektów z zakresu gospodarki ściekowej priorytetowo wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia realizowane na obszarze aglomeracji w rozumieniu ustawy Prawo wodne o wielkości od 10 do 15 tys.RLM, które nie spełniają wymogów wynikających z dyrektywy 91/271/EWG. W dalszej kolejności wsparcie będą mogły uzyskać aglomeracje naruszeniowe z przedziału 2-10 tys. RLM. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie KPOŚK.

W ramach ww. projektów wsparciem mogą zostać objęte także inwestycje mające na celu zagospodarowanie osadów ściekowych, polegające m.in. na budowie instalacji unieszkodliwiania i przetwarzania osadów ściekowych w celu ich ponownego zagospodarowania. Kwalifikowalne będzie także wykorzystanie OZE w tego typu instalacjach pod warunkiem, że nie będzie to dominujący element projektu.

W zakresie zaopatrzenia w wodę priorytetem będzie ograniczanie strat wody oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wody pitnej. Tego typu projekty będą mogły być wspierane zarówno kompleksowo z gospodarką ściekową, jak i niezależnie od projektów ściekowych. Realizacja projektów związanych ze wsparciem systemów zaopatrzenia w wodę polegających na ich budowie będzie dopuszczalna w ograniczonym zakresie jako uzupełniający element projektów dotyczących gospodarki ściekowej (limit na poziomie projektu: 25% kosztów projektu) lub jako samodzielne projekty, gdy na danym obszarze zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów).

Inwestycje związane z budową samodzielnej kanalizacji deszczowej realizowane będą wyłącznie w ramach CS 2.4 dot. adaptacji do zmian klimatu.

W związku z faktem, iż infrastruktura wodociągowa województwa śląskiego charakteryzuje się wysokim poziomem strat wody[1], niezwykle istotne są inwestycje, których celem jest ograniczenie strat wody oraz awaryjności systemów. Dlatego też wsparciem objęte zostaną również projekty związane z efektywnymi i inteligentnymi systemami, w tym systemami pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoringiem strat sieciowych – wycieków, instalacjami monitoringowymi, rejestratorami przepływu i regulacji ciśnienia.

Elementem kwalifikowalnym projektu będą kampanie podnoszące świadomość społeczeństwa w zakresie oszczędzania wody.

Przy realizacji inwestycji zalecane jest wykorzystanie dobrych praktyk w zakresie ochrony środowiska, w szczególności standardów ochrony drzew (https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew oraz http://drzewa.org.pl/standardy/).

We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

W cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027.Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

[1] "Program Inwestycyjny w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi".

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownikami infrastruktury będą przede wszystkim mieszkańcy, przedsiębiorcy, użytkownicy sieci wodno-kanalizacyjnej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Działanie będzie miało wpływ na poprawę jakości życia i zdrowia mieszkańców, a tym samym pośrednio ograniczy zjawisko wykluczenia społecznego i ubóstwa, na które w szczególności narażone są osoby starsze, z niepełnosprawnościami, rodzice prowadzący samodzielnie gospodarstwa domowe (w większości kobiety samodzielnie wychowujące dzieci). Nastąpi to poprzez: poprawę warunków dla zaspokajania podstawowych potrzeb bytowych (dostęp do wysokiej jakości wody), zwiększenie odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków oraz zmniejszenia ubóstwa dzięki wsparciu inwestycji, których celem jest ograniczenie strat wody oraz awaryjności systemów oraz kampaniom podnoszących świadomość mieszkańców/instytucji/przedsiębiorstw w zakresie oszczędzania wody.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach

zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Dopuszcza się możliwość przeprowadzania procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030", w szczególności OSI Obszary cenne przyrodniczo. Obszary te wymagają wzmocnienia odgrywanej roli w systemie przyrodniczym województwa i działań zabezpieczających przed dalszą degradacją i osłabianiem ich funkcjonalności.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej związane są z niezmienną lokalizacją, a możliwość ich realizacji uwarunkowana jest prawem. Cel inwestycji, za które odpowiadają jednostki samorządu terytorialnego, jest publiczny i polega na zaspokajaniu podstawowych potrzeb zbiorowych wspólnoty i ochronie wody. Choć w obszarze inwestycji gospodarki wodno-ściekowej nie identyfikuje się potencjału dla współpracy międzynarodowej, transgranicznej i transnarodowej, uznano jednocześnie, iż każde działanie w tym celu szczegółowym będzie komplementarne wobec działań poprawiających jakość ekosystemu Bałtyku. Zatem planowana interwencja realizuje cele SUE RMB oraz dąży do synergii z innymi europejskimi programami, takimi jak LIFE+ . Mając na uwadze, że województwo śląskie objęte jest współpracą terytorialną Interreg, działania w niniejszym celu szczegółowym uznaje się za suplementujące wobec Programu Interreg Regiony Morza Bałtyckiego oraz Interreg Europa 2021-2027.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania instrumentów finansowych.

Działania podejmowane w ramach celu szczegółowego nie będą generowały dochodu ani bezpośrednich korzyści, natomiast dotyczą bezpośrednio zdrowia i dobrostanu mieszkańców regionu oraz stanu środowiska naturalnego. Wysokie koszty inwestycji oraz ograniczone możliwości finansowe JST oraz sektora komunalnego, w tym do zaciągania dodatkowych zobowiązań finansowych stanowi barierę do zastosowania w tym obszarze instrumentów finansowych. Wsparcie będzie udzielane w formie dotacji bezzwrotnej, co stanowić będzie właściwy efekt zachęty dla zadań o wysokim priorytecie, bo bezpośrednio wpływającym na jakość zdrowia oraz życia mieszkańców regionu.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO30 | Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę | km | 0,00 | 30,00 |
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO31 | Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków | km | 0,00 | 154,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR41 | Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę | osoby | 0,00 | 2021 | 5 510,00 | SL2021 | |
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR42 | Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia | osoby | 0,00 | 2021 | 31 666,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 062. Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę pitną) | 11 224 834,00 |
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 065. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków | 44 899 335,00 |
| II | RSO2.5 | Ogółem | | | 56 124 169,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 56 124 169,00 |
| II | RSO2.5 | Ogółem | | | 56 124 169,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 56 124 169,00 |
| II | RSO2.5 | Ogółem | | | 56 124 169,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 1 683 725,00 |
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 5 612 417,00 |
| II | RSO2.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 48 828 027,00 |
| II | RSO2.5 | Ogółem | | | 56 124 169,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja planowana w ramach gospodarki odpadami komunalnymi skierowana zostanie w głównej mierze na inwestycje z zakresu systemów selektywnej zbiórki, w tym: punkty selektywnej zbiorki odpadów komunalnych (PSZOK), centra napraw, punkty ponownego użycia, wymianę rzeczy używanych oraz systemy selektywnej zbiórki odpadów gromadzonych u źródła. Wsparciem objęte zostaną także istotne z punktu widzenia hierarchii postępowania z odpadami instalacje do recyklingu i odzysku. W uzasadnionych przypadkach, dopuszczalne będą inwestycje w modernizacje MBP, które mają na celu wprowadzenie nowych procesów technologicznych w celu zwiększenia stopnia odzysku surowców dobrej jakości (pod warunkiem wykazania wzrostu odzysku surowców w wyniku realizacji projektu oraz zapewnienie wysokiej jakości produktu na końcu procesu).

Obligatoryjny element projektów z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi stanowi kampania, której przedmiotem będą działania informacyjno–edukacyjne dotyczące sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów, a także zasad ich segregacji.

Wsparcie projektów dot. instalacji gospodarki odpadami komunalnymi możliwe będzie pod warunkiem spełnienia wymogów ramowej dyrektywy odpadowej, dyrektywy składowiskowej oraz Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami.

GOZ jest kluczowym elementem walki z katastrofą klimatyczną, przemodelowując system gospodarczy. Pozwala znacznie ograniczyć emisję gazów cieplarnianych m.in. dzięki ograniczeniu wydobycia i przetwarzania surowców pierwotnych i zmniejszeniu ilości odpadów, które trzeba zagospodarowywać.

W ramach planowanej interwencji wspierane będą inwestycje, w szczególności w MŚP oraz w przedsiębiorstwach spoza sektora MŚP, w formie instrumentów finansowych. Celem inwestycji jest przejście na model gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym minimalizacja zasobo- i materiałochłonności procesów produkcyjnych i logistycznych oraz zapobieganie i zmniejszenie powstawania odpadów, a także zmniejszenie śladu środowiskowego produktów na każdym etapie, począwszy od ekoprojektowania. W celu minimalizacji przepływu materiałów i energii, zmiany produktów i metod produkcji, przynoszących przewagę konkurencyjną przedsiębiorstwom, wsparciem zostaną objęte również projekty polegające na wykorzystaniu ekoinnowacji, jako narzędzia przyczyniającego się do ekologicznego, zielonego wzrostu gospodarczego. Dopuszcza się finansowanie inwestycji polegających na realizacji projektów zgodnie z koncepcją dual-use, umożliwiających wykorzystanie produktów, półproduktów, surowców, technologii do celów ograniczania skutków wystąpienia sytuacji kryzysowych.

Wsparciem zostaną objęte również działania związane z tworzeniem strategii i planów działań dot. GOZ przez podmioty publiczne (jako osobny projekt) oraz przez przedsiębiorców (jako element szerszego projektu). W ramach projektu przewiduje się także możliwość sfinansowania wsparcia doradczego, audytów środowiskowych, analiz LCA i innych dokumentów mających na celu zwiększenie świadomości nt. wpływu działalności przedsiębiorstw na środowisko oraz pokazujące korzyści płynące z inwestycji w GOZ.

Projekty realizowane w ramach działania nie będą miały charakteru badawczo-rozwojowego, dotyczyć będą wdrażania technologii.

Elementem obligatoryjnym projektu będą działania informacyjno–promocyjne dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym.

Przewiduje się także możliwość wsparcia samodzielnych projektów edukacyjnych, podnoszących świadomość i wiedzę mieszkańców, przedsiębiorców i władz lokalnych w zakresie GOZ pod warunkiem zachowania komplementarności z poziomem krajowym i zastosowaniem mechanizmów zapobiegających podwójnemu finansowaniu projektów.

We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura). W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownikami infrastruktury będą przede wszystkim mieszkańcy, administracja publiczna oraz przedsiębiorcy.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Działanie przyczyni się do poprawy sytuacji osób wykluczonych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, w tym osób starszych, z niepełnosprawnościami, rodziców prowadzących samodzielnie gospodarstwa domowe (w większości kobiet samodzielnie wychowujące dzieci), które są najbardziej narażone na zjawisko ubóstwa. Zapobieganie powstawania odpadów, w tym zwłaszcza marnotrawienia niewykorzysanych produktów, będzie możliwe poprzez kierowanie ich do punktów z zakresu systemów selektywnej zbiórki, które będą przedmiotem wsparcia w tym celu: punkty selektywnej zbiorki odpadów komunalnych (PSZOK), centra napraw, punkty ponownego użycia, wymiany rzeczy używanych oraz systemy selektywnej zbiórki odpadów gromadzonych u źródła. Dodatkowe obligatoryjne działania informacyjno–edukacyjne dotyczące sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów, a także zasad ich segregacji i działania informacyjno –promocyjne dot. gospodarki o obiegu zamkniętym, zwiększą świadomość w zakresie zrównoważonej konsumpcji i przyczynią się do zmniejszenia ubóstwa.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego wsparcie oferowane będzie na terenie całego województwa śląskiego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Planowane finansowanie ma na celu m.in. zainicjowanie nowych procesów produkcyjnych, technologii jak i produktów w zakresie GOZ w przedsiębiorstwach z terenu województwa śląskiego, które nie zawsze są bezpośrednio nastawione na współpracę międzyregionalną, transgraniczną i międzynarodową. Niemniej jednak wiele przedsiębiorstw z obszaru województwa działa na arenie międzynarodowej. W niniejszym celu szczegółowym istnieje potencjał wsparcia opartego na wymianie doświadczeń. W ramach tego celu przewiduje się również wspierać samą wymianę doświadczeń, z odpowiednim skutkiem w działaniach edukacyjnych, budujących i podnoszących świadomość i wiedzę w zakresie GOZ. Wspieranie transformacji w kierunku GOZ może polegać na realizacji przedsięwzięć z partnerami mającymi swoją siedzibę poza województwem śląskim, również dla działań usprawniających procesy planowania na poziomie lokalnym i regionalnym, z wykorzystaniem wyników innych programów, np. Horyzont Europa, czy też LIFE+

Mając na uwadze, że województwo śląskie objęte jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe, a jednocześnie komplementarne i wzmacniające do podejmowanych w ramach FE SL 2020-2027 w obszarze niniejszego celu szczegółowego, realizowane będą w:

- Interreg Czechy-Polska, w ramach Priorytetu 5 Przedsiębiorczość,

- Interreg Europa Środkowa 2021-2027, poprzez Priorytet 2 Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy Środkowej

- Interreg Region Morza Bałtyckiego, w ramach Priorytetu 3. Społeczeństwo neutralne dla klimatu,

- Interreg Europa 2021-2027.Ponadto, możliwa będzie także współpraca w ramach wspólnych przedsięwzięć związanych z GOZ, poprzez dostępne pozostałe inicjatywy międzynarodowe.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego oferowane będzie wsparcie z wykorzystaniem dotacji bezzwrotnych oraz Instrumentów Finansowych.

Niska skala generowanych przychodów w zakresie gospodarki odpadami oraz stosunkowo mała liczba przedsięwzięć w tym obszarze skutkuje brakiem możliwości ich realizacji bez dodatkowej zachęty w formie wsparcia bezzwrotnego.

Ponadto, wysoka kapitałochłonność inwestycji oraz ograniczone możliwości finansowe JST oraz sektora komunalnego, w tym do zaciągania dodatkowych zobowiązań finansowych stanowi barierę do zastosowania instrumentów finansowych w obszarze gospodarki odpadami komunalnymi, zatem wsparcie będzie udostępnione w formie bezzwrotnych dotacji.

W przypadku z kolei projektów z zakresu GOZ realizowanych przez przedsiębiorców planuje się uruchomienie mieszanego instrumentu w ramach jednej operacji.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO01 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże | przedsiębiorstwa | 0,00 | 7,00 |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO03 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych | przedsiębiorstwa | 0,00 | 7,00 |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO107 | Inwestycje w obiekty do selektywnego zbierania odpadów | EUR | 0,00 | 24 705 882,00 |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO60 | Liczba wspartych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) | szt. | 0,00 | 24,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR47 | Odpady poddane recyklingowi | tony/rok | 0,00 | 2021 | 85 758,00 | SL2021 | |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRR019 | Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów komunlanych | osoby | 0,00 | 2021 | 283 591,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 067. Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu | 21 000 000,00 |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 075. Wsparcie ekologicznych procesów produkcji oraz efektywnego gospodarowania zasobami w MŚP | 11 000 000,00 |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 076. Wsparcie ekologicznych procesów produkcji oraz efektywnego gospodarowania zasobami w dużych przedsiębiorstwach | 4 000 000,00 |
| II | RSO2.6 | Ogółem | | | 36 000 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 21 000 000,00 |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej | 03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka | 9 000 000,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | rozwinięte | | |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego | 6 000 000,00 |
| II | RSO2.6 | Ogółem | | | 36 000 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 36 000 000,00 |
| II | RSO2.6 | Ogółem | | | 36 000 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 1 080 000,00 |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 3 600 000,00 |
| II | RSO2.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 31 320 000,00 |
| II | RSO2.6 | Ogółem | | | 36 000 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach planowanej interwencji przewidziano kompleksowe działania na rzecz ochrony siedlisk przyrodniczych oraz priorytetowe wsparcie na rzecz ochrony gatunków stanowiących zasoby przyrodnicze województwa śląskiego. Wśród możliwych kwalifikowalnych działań są zabiegi z zakresu ochrony, poprawy i odtwarzania stanu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków, umożliwiające wyeliminowanie, kontrolę lub odizolowanie populacji gatunków inwazyjnych na terenie obszarów cennych przyrodniczo. W uzasadnionych przypadkach możliwe będzie także wsparcie ośrodków prowadzących statutową działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony różnorodności biologicznej rodzimej flory i fauny województwa śląskiego.

W ramach projektów infrastrukturalnych kwalifikowalny będzie rozwój infrastruktury mającej na celu ukierunkowanie ruchu turystycznego (przy czym infrastruktura turystyczna nie może stanowić dominującej części projektu). Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających. Wsparcie projektów infrastrukturalnych niezwiązanych z bezpośrednią ochroną gatunków i siedlisk, takich jak centra bioróżnorodności, banki genów oraz infrastruktura związana z ukierunkowaniem turystyki, wyniesie maksymalnie 30% alokacji na CS 2.7

W ramach wszystkich typów projektów Beneficjent zobowiązany będzie do prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnej zwiększającej świadomość ekologiczną społeczeństwa.

Działaniami ochronnymi in-situ oraz/lub ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych mogą być objęte formy ochrony przyrody, w tym na obszarach Natura 2000, za wyjątkiem parków narodowych. Planuje się także umożliwienie sfinansowania opracowania dokumentów planistycznych dla obszarów chronionych oraz inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności, jako element projektu. Przedsięwzięcia, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy oraz zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, takie jak parkingi, drogi dojazdowe, nie będą kwalifikowalne.

Możliwe jest wsparcie lub preferencje w obszarze ochrony, regeneracji i zrównoważonego wykorzystania obszarów chronionych dla przedsięwzięć odpowiadających potrzebom lokalnym w uzgodnieniu z Lokalnymi Grupami Działania.

Poza obszarami prawnie chronionymi wsparcie skierowane będzie także na działania mające na celu tworzenie miejsc ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich, priorytetowo w oparciu o gatunki rodzime, np.: banki genowe, rewaloryzacja parków miejskich, ogrody botaniczne, ekoparki. Wsparcie uzyskają także przedsięwzięcia służące rozwojowi zielonej i błękitnej infrastruktury w celu dostarczenia szerokiego wachlarza usług ekosystemowych oraz ochrony różnorodności biologicznej na terenach miejskich i pozamiejskich. Elementy tej infrastruktury, odpowiednio zagospodarowanej poprawiają mikroklimat, wspomagają zasilanie wód gruntowych, ale przede wszystkim stanowią cenne siedliska fauny i flory. Ten element projektu kwalifikowalny jest tylko w przypadku jego uzupełniającego charakteru.

Ponadto, w ramach planowanej interwencji wsparciem objęte zostaną inwestycje z zakresu rekultywacji powierzchni ziemi zdegradowanej działalnością człowieka, rozumianej jako przywrócenie wartości użytkowych lub przyrodniczych poprzez usunięcie odpadów i remediację przy zapewnieniu zgodności z zasadą "zanieczyszczający płaci" oraz ponowne kształtowanie na inne cele. Preferowane jednak będą przekształcenia na cele środowiskowe (np. parki i lasy miejskie, zieleńce, przyrodnicze ścieżki edukacyjne, miejskie geoparki itp.).

W ramach inwestycji związanych z ochroną i zachowaniem przyrody i różnorodności biologicznej obligatoryjnym elementem projektu będzie kampania informacyjno-edukacyjna zwiększająca poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa.

We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura). W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027.

Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownikami infrastruktury będą przede wszystkim mieszkańcy, jednostki publiczne prowadzące działalność w zakresie ochrony przyrody, administracja publiczna.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przy projektowaniu działań z zakresu edukacji ekologicznej uwzględnione zostaną potrzeby wszystkich grup odbiorców, w tym osób starszych i z niepełosprawnościami. Kampanie informacyjno-edukacyjnej zwiększające świadomość ekologiczną społeczeństwa będą realizowane z zachowaniem standardów dostępności, z wykorzystaniem różnorodnych form i kanałów komunikacji, w celu dotarcia do możliwie największej liczby mieszkańców. Poprzez zastosowanie standardu dostępności: architektonicznego, cyfrowego, informacyjno-promocyjnego i szkoleniowego, usługi oraz produkty projektów np. strony internetowe i dokumentacja, będą dostępne dla szerokiego grona odbiorców, w tym w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami. Wsparta w tym celu infrastruktura (turystyczna, zielona, błękitna) będzie podlegała zasadom uniwersalnego projektowania.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Możliwe jest wsparcie lub preferencje w obszarze ochrony, regeneracji i zrównoważonego wykorzystania obszarów chronionych dla przedsięwzięć odpowiadających potrzebom lokalnym w uzgodnieniu z Lokalnymi Grupami Działania.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego wsparcie oferowane będzie na terenie całego województwa śląskiego. Dla inwestycji z zakresu ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich planuje się zastosowanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, natomiast w zakresie rekultywacji priorytet stanowić będą inwestycje realizowane na obszarze subregionu północnego województwa.

Dopuszcza się możliwość przeprowadzania procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030", w szczególności OSI Obszary cenne przyrodniczo oraz OSI Gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Wyznaczone obszary odpowiadają na najważniejsze problemy i potencjały zarysowane w diagnozie „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030".

OSI Obszary cenne przyrodniczo stanowią najważniejsze obszary dla zachowania walorów przyrodniczych regionu i umiejscowione są we wszystkich subregionach województwa. Ich położenie wyraźnie pokrywa się z lokalizacją parków krajobrazowych występujących w regionie. Natomiast OSI- gminy tracące funkcje to ośrodki, które w ciągu kilkunastu lat stopniowo traciły swoją pozycję, jako znaczących ośrodków gospodarczych i społecznych w regionie, predystynowanych do pełnienia istotnej roli dla mieszkańców województwa jako miejsca pracy, zamieszkania i realizacji

różnorodnych potrzeb społeczności. Najwyższa utrata funkcji społ-gosp. widoczna jest w centralnej części województwa, w szczególności w obszarze największego obszaru miejskiego w kraju tj. Metropolii Górnośląskiej. Łącznie jako tracące funkcje zakwalifikowano w regionie 22 gminy.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty mające na celu wspieranie ochrony różnorodności biologicznej są powiązane ze stałą lokalizacją. W ramach finansowania nie planuje się bezpośrednich projektów międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych, choć niektóre z nich mogą być powiązane z utrzymaniem transgranicznych korytarzy ekologicznych. Wspólnym punktem odniesienia dla tej interwencji mogą być opracowania planistyczne o charakterze ponadregionalnym. W przedmiotowym obszarze identyfikuje się potencjał współpracy opartej na wymianie doświadczeń, np. w zakresie rekultywacji terenów powierzchni zdegradowanych lub wykorzystując wyniki innych programów, np. LIFE+, dążąc do synergii z dorobkiem europejskich i krajowych instrumentów współpracy. Dlatego dopuszcza się realizację przedsięwzięć z partnerami mającymi swoją siedzibę poza województwem śląskim.

Mając na uwadze, że województwo śląskie objęte jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe, a jednocześnie komplementarne i wzmacniające do podejmowanych w ramach FE SL 2020-2027 w obszarze niniejszego celu szczegółowego, realizowane będą w:

- Programie Interreg Polska-Słowacja, w ramach Priorytetu 1 Przyjazne naturze i bezpieczne Pogranicze,
- Interreg Czechy-Polska, w ramach Priorytetu 1 Zintegrowany system ratownictwa i środowisko,
- Interreg Europa Środkowa 2021-2027, poprzez Priorytet 2 Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy Środkowej,
- Interreg Europa 2021-2027.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Interwencja będzie skierowana do JST oraz jednostek publicznych prowadzących działalność w zakresie ochrony przyrody. Przedsięwzięcia te nie są możliwe z rynkowego punktu widzenia. Realizowane projekty nie będą generowały dochodów lub bezpośrednich oszczędności, a ich nadrzędnym celem jest ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej regionu jako sposobu na zachowanie jakości i ciągłości życia ludzkiego. Zatem cel ten powinien być wspierany narzędziami o największym efekcie zachęty. Stąd, wsparcie będzie udzielane w formie bezzwrotnej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO36 | Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu | hektary | 0,00 | 72,00 |
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO38 | Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów | hektary | 0,00 | 64,00 |
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO74 | Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego | osoby | 0,00 | 4 455 877,00 |
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO75 | Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego | wkłady na rzecz strategii | 0,00 | 4,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR95 | Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury | osoby | 0,00 | 2021 | 515 760,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej | 074. Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami | 2 933 717,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | rozwinięte | efektywności | |
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 078. Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000 | 2 635 155,00 |
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 079. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby, zielona i błękitna infrastruktura | 65 747 916,00 |
| II | RSO2.7 | Ogółem | | | 71 316 788,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 71 316 788,00 |
| II | RSO2.7 | Ogółem | | | 71 316 788,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie | 10 604 354,00 |
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 60 712 434,00 |
| II | RSO2.7 | Ogółem | | | 71 316 788,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 2 139 504,00 |
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 7 131 679,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| II | RSO2.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 62 045 605,00 |
| II | RSO2.7 | Ogółem | | | 71 316 788,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: III. Fundusze Europejskie dla zrównoważonej mobilności (Cel szczegółowy dotyczący mobilności miejskiej określony w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności)

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparcie zostanie przeznaczone na zakup taboru niskoemisyjnego (w tym trolejbusowego) wykorzystywanego w zbiorowym transporcie publicznym wraz z niezbędną infrastrukturą do jego obsługi i tankowania/zasilania paliwami zeroemisyjnymi. Priorytetowo traktowane będą inwestycje w bezemisyjne środki transportu (autobusy elektryczne/wodorowe, trolejbusy). W przypadku zakupu pojazdów dla ruchu drogowego, możliwe będzie wsparcie tylko dla inwestycji w ekologicznie czyste pojazdy w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE przy czym zakup taboru o niezerowej emisji będzie możliwy tylko wtedy, gdy zakup taboru o zerowej emisji nie będzie zasadny z powodów operacyjnych lub technicznych.

W ramach CS wsparcie zostanie przeznaczone na infrastrukturę związaną ze zrównoważoną multimodalną mobilnością miejską w celu dążenia do gospodarki zeroemisyjnej. Przewiduje się realizację inwestycji obejmujących węzły/centra przesiadkowe wraz z poczekalniami, przystankami, całą drobną infrastrukturą towarzyszącą taką jak np. ławki, wiaty, zadaszenia, oświetlenie, niezbędne ciągi pieszo-rowerowe, przejścia dla pieszych i rowerów, parkingi bike&ride i park&ride, miejsca obsługi podróżnych.

Elementem projektu będą mogły być też wszelkie rozwiązania cyfrowe ułatwiające i zachęcające do korzystania z transportu publicznego w postaci systemów dynamicznej informacji pasażerskiej oraz innych podobnych rozwiązań oraz rozwiązania zapewniające integrację z transportem kolejowym.

Dopuszcza się również inwestycje w infrastrukturę drogową, z wyjątkiem infrastruktury przeznaczonej dla pojazdów samochodowych innej niż użytkowana w transporcie publicznym.

Lokalizacja obiektów „park&ride” objętych wsparciem będzie zapewniała integrację z publicznym transportem zbiorowym. W miastach pow. 50 tys. mieszkańców wsparcie dla tych obiektów będzie możliwe pod warunkiem ich zlokalizowania poza obszarem funkcjonalnego śródmieścia, wyznaczonym w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W ramach centrów/węzłów przesiadkowych możliwa będzie również realizacja niezbędnej infrastruktury do tankowania/ładowania pojazdów zasilanych paliwami zeroemisyjnymi (min. elektryczne, wodorowe).

Wsparcie zostanie przeznaczone na budowę dróg rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych będących częścią spójnego i zrównoważonego systemu mobilności miejskiej określonego na podstawie dokumentu z zakresu planowania transportu w miejskim obszarze funkcjonalnym (MOF). Inwestycje muszą

być realizowane zgodnie ze standardami budowy dróg rowerowych obowiązującymi w woj. śląskim i określonymi w Regionalnej Polityce Rowerowej Woj. Śląskiego.

W ramach celu szczegółowego wsparciem objęte zostaną również inwestycje związane z ograniczaniem indywidualnego ruchu samochodowego w centrach MOF w postaci wyznaczania stref wyłączonych z indywidualnego ruchu samochodowego, nadawania priorytetu dla transportu zbiorowego i alternatywnego, tworzenia buspasów, infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego oraz elementy związane z usprawnieniem i poprawą bezpieczeństwa ruchu pieszych.

Finansowanie uzyskają również inwestycje związane z promocją alternatywnych, zeroemisyjnych form transportu takich jak: systemy roweru miejskiego, lub wypożyczania UTO, mikromobilność i aktywne formy mobilności, pojazdy autonomiczne, innowacyjne formy transportu zbiorowego (inne niż transport autobusowy, trolejbusowy) wraz infrastrukturą do ładowania pojazdów elektrycznych i wodorowych, ale tylko w przypadku braku możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych oraz przez zapewnienie niedyskryminacyjnego dostępu dla wszystkich użytkowników (w przypadku infrastruktury przeznaczonej dla użytkowników indywidualnych).

Duży nacisk powinien zostać położony na tworzenie cyfrowych rozwiązań integrujących zgodnych z koncepcją mobilność jako usługa w postaci systemów wspólnego biletu, aplikacji mobilnych, SIP, a także inteligentnych systemów transportowych w tym systemów zarządzania ruchem, flotą oraz strefą czystego transportu. Wsparcie będzie udzielane zarówno na niezbędną infrastrukturę jak i zakup sprzętu i narzędzi informatycznych niezbędnych do tworzenia i wdrażania cyfrowych rozwiązań integrujących.

W ramach promowania zrównoważonej mobilności preferowane będą projekty zintegrowane, systemowo rozwiązujące problemy związane z zatłoczeniem miejskich obszarów funkcjonalnych oraz zanieczyszczeniem generowanym przez transport indywidualny wraz z kampaniami promocyjnymi podnoszącymi świadomość mieszkańców, pracodawców i władz samorządowych wszystkich szczebli w zakresie propagowania korzystania z niskoemisyjnego transportu zbiorowego i ruchu niezmotoryzowanego. Komplementarne wsparcie będzie oferowane w ramach programu krajowego.

Preferowane będzie ujęcie w projekcie elementów błękitno-zielonej infrastruktury, zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu w celu m.in. zapobiegania występowania wysp ciepła oraz odpowiedniego retencjonowania wody na obszarach zurbanizowanych.

W ramach celu szczegółowego zaplanowano wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju zrównoważonego, niskoemisyjnego, zbiorowego transportu subregionalnego. Przewozy subregionalne obejmują połączenia w granicach MOF inne niż połączenia komunikacji miejskiej (powiat z powiatem, obszary wiejskie z miastami). Wsparcie obejmie rozwój infrastruktury subregionalnych przewozów autobusowych (przystanki, wiaty, zajezdnie), zakup taboru oraz współfinansowanie przedsięwzięć towarzyszących, czyli m.in.: węzły przesiadkowe, drogi rowerowe, systemy IT (wsparcie zarządzania siatką przewozów, informacją i biletami), itp. Nacisk zostanie położony na wzmocnienie powiązań pomiędzy miastami i gminami ościennymi w ramach MOF oraz poprawę dostępności do transportu publicznego na obszarach peryferyjnych i wiejskich stanowiących część tych obszarów, a także poprawę jakości i atrakcyjności usług przewozowych.

Możliwe będzie realizowanie projektów hybrydowych zgodnie z art. 40 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

W ramach CS zaplanowano kontynuację wsparcia na rzecz finansowania sieci regionalnych tras rowerowych zlokalizowanych w funkcjonalnych obszarach miejskich. Inwestycje w trasy rowerowe muszą być zgodne z Regionalną Polityką Rowerową Województwa Śląskiego wraz z planem sieci regionalnych tras rowerowych realizowanym według wytycznych i standardów określonych w dokumencie. W ramach inwestycji dopuszczalne będzie tworzenie niezbędnej infrastruktury towarzyszącej. Dodatkowo tworzone trasy rowerowe powinny zapewniać integrację z innymi środkami transportu, przede wszystkim z transportem kolejowym.

Inwestycje na obszarze miasta wojewódzkiego będą musiały wynikać z Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP) obejmującego MOF, przygotowanego zgodnie z wytycznymi i zatwierdzonego przez właściwy organ stanowiący miasta/ MOF (np. rada miasta, zgromadzenie związku międzygminnego itp.). W innych miastach powyżej 100 000 mieszkańców oraz w gminach położonych w ich MOF przyznanie dofinansowania projektom będzie uzależnione od przyjęcia:

- SUMP lub
- innego dokumentu z zakresu planowania transportu miejskiego oraz zobowiązania, że SUMP zostanie przyjęty nie później niż do 31.12.2025 r.

W pozostałych miastach poniżej 100 000 mieszkańców przyznanie dofinansowania projektom będzie uzależnione od przyjęcia odpowiedniego dokumentu z zakresu planowania transportu miejskiego (np. odpowiednio dostosowanej strategii ZIT), przy czym preferowany będzie SUMP. W przypadku wymogu przyjęcia SUMP, wymóg ten będzie uznany za spełniony, jeżeli plan ten: 1. będzie obejmował właściwy funkcjonalny obszar miejski; 2. będzie zgodny z wymogami SUMP określonymi w właściwym Komunikacie KE dotyczącym SUMP oraz rozporządzeniu UE w sprawie sieci TEN-T; 3. będzie przyjęty przez organ właściwy terytorialnie oraz rzeczowo, w formie zapewniającej praktyczną realizację postanowień SUMP.

W miarę dostępności alokacji możliwe będzie finansowanie aktualizacji SUMP.

Inwestycje w zrównoważoną mobilność miejską będą musiały być zgodne z właściwymi Programami ochrony powietrza oraz Planami na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SEAP/SECAP) – jeżeli dane miasto przyjęło takie plany.

We wszystkich działaniach i we wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii z OZE) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura). Przy realizacji inwestycji zalecane jest wykorzystanie dobrych praktyk w zakresie ochrony środowiska, w szczególności standardów ochrony drzew.

*cd w sekcji "Główne grupy docelowe"

W ramach CS wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozp. (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą

w strat. ocenie oddz. na środ. FE SL 2021-2027. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach UE.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupę docelową stanowią użytkownicy komunikacji publicznej oraz alternatywnych form transportu. Odbiorcami wsparcia są także jednostki wykonujące zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego (na zasadzie użyteczności publicznej) – organizatorzy.

*cd z sekcji Rodzaje działań:

W cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przy projektowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć infrastrukturalnych i organizacyjnych z zakresu mobilności będą podejmowane obligatoryjne działania na rzecz wyrównywania szans oraz przeciwdziałania dyskryminacji w dostępie do infrastruktury i usług transportu miejskiego, zgodnie ze standardem: transportowym (w szczególności dla infrastruktury komunikacji publicznej oraz taboru miejskiego), architektonicznym (m.in. odnośnie do stanowisk postojowych, przemieszczania się oraz oznaczeń wewnątrz i na zewnątrz budynków) oraz cyfrowym (odnośnie do sprzętu informatycznego szczególnego przeznaczenia, np. biletomatów). Wobec czego wspierana infrastr., tabor miejski oraz oferta przewozowa będą odpowiadały także na specyficzne potrzeby wszystkich potencjalnych użytkowników, w szczególności uwzględniały potrzeby osób w niekorzystnej sytuacji: OzN, osób starszych, o ograniczonych możliwościach poruszania się, kobiet, opiekunów z dziećmi czy z osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

Inwestycje będą również uwzględniać kwestie bezpieczeństwa, w szczególności na rzecz niezmotoryzowanych uczestników ruchu (w tym kobiet).

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości KiM, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

W celu uniknięcia dyskryminacji pośredniej, jaką jest nierówny dostęp do informacji, której doświadczają osoby państw trzecich (osoby mieszkające w Polsce o innym pochodzeniu), zaplanowane zostaną działania zapewniające powszechnie dostępne, przejrzyste i aktualizowane przez kompetentne instytucje informacje w językach obcych (angielski/ukraiński).

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa

w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Planuje się zastosowanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Dopuszcza się możliwość przeprowadzania procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030".

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego możliwa jest realizacja przedsięwzięć z partnerami mającymi siedzibę poza województwem śląskim.

Działania związane z wsparciem zrównoważonej mobilności miejskiej będą komplementarne do działań przewidzianych w programach LIFE+, Interreg: Region Morza Bałtyckiego, Europa oraz Europa Środkowa związanych z zieloną, inteligentną mobilnością. Premiowane będą projekty, które wykorzystają dobre praktyki wynikające z projektów realizowanych z ww. programów, szczególnie realizowanych w regionach transgranicznych Czech (Kraj Morawskośląski) i Słowacji (Kraj Żyliński).

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

W związku ze znaczeniem i funkcją zrównoważonego transportu miejskiego jako czynnika warunkującego możliwość prowadzenia działalności społecznej i gospodarczej oraz tworzącego warunki dla wzrostu i rozwoju społeczno-gospodarczego, zaś same inwestycje nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności wsparcie, w tym dla zakupu taboru zeroemisyjnego, przewidziano w postaci dotacyjnej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO57 | Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego | pasażerowie | 1 096,00 | 10 956,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO58 | Wspierana infrastruktura rowerowa | km | 16,00 | 323,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO74 | Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego | osoby | 222 794,00 | 4 455 877,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO75 | Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego | wkłady na rzecz strategii | 4,00 | 4,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO97 | Liczba wspartych zintegrowanych węzłów przesiadkowych | szt. | 1,00 | 29,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR29 | Szacowana emisja gazów cieplarnianych | tony ekwiwalentu dwutlenku węgla/rok | 11 706,00 | 2021 | 7 383,00 | SL2021 | |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR62 | Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego | użytkownicy/rok | 0,00 | 2021 | 10 901 220,00 | SL2021 | |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR64 | Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej | użytkownicy/rok | 0,00 | 2021 | 5 390 300,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 077. Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie emisji hałasu | 4 208 275,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 081. Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego | 49 844 147,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 082. Tabor na potrzeby czystego transportu miejskiego | 48 933 431,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 083. Infrastruktura przeznaczona dla rowerów | 58 314 715,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 084. Cyfryzacja transportu miejskiego | 8 307 358,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 085. Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych: transport miejski | 8 307 358,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 086. Infrastruktura paliw alternatywnych | 8 307 358,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 172. Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych) | 8 307 358,00 |
| III | RSO2.8 | Ogółem | | | 194 530 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 194 530 000,00 |
| III | RSO2.8 | Ogółem | | | 194 530 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie | 194 530 000,00 |
| III | RSO2.8 | Ogółem | | | 194 530 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 5 835 900,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 19 453 000,00 |
| III | RSO2.8 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 169 241 100,00 |
| III | RSO2.8 | Ogółem | | | 194 530 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: IV. Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach celu szczegółowego wsparciem objęte zostaną inwestycje polegające na budowie, przebudowie, modernizacji lub zmianie przebiegu dróg wojewódzkich, w tym w miastach na prawach powiatu. Inwestycje powinny być ukierunkowane na poprawę bezpośredniego dostępu do sieci TEN-T, miejsc inwestycyjnych, terminali intermodalnych/centrów logistycznych, węzłów transportowych zapewniających integrację transportu publicznego, przejść granicznych. Dopuszczalne będą również inwestycje niezbędne do wykonywania usług publicznego transportu zbiorowego na zasadach użyteczności publicznej oraz ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego (np. likwidacja miejsc niebezpiecznych). Ponadto wsparciem mogą zostać objęte inwestycje ukierunkowane na zmniejszenie ruchu samochodowego w miastach, w tym obwodnice. Dopuszcza się również zastosowanie rozwiązań cyfrowych w ramach projektu.

Inwestycje w drogi wojewódzkie położone na terenach miast będą objęte wsparciem pod jednym z następujących warunków:

- polegają na budowie, przebudowie lub modernizacji obwodnic lub zmienie ich przebiegu;
- nie będą powodowały zwiększenia ruchu samochodowego w centrach miast (np. przebudowa dróg mająca na celu uspokojenie ruchu itp.);
- obejmują ukierunkowane działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (likwidacja miejsc niebezpiecznych).

Wszystkie inwestycje związane z drogami wojewódzkimi muszą wynikać z Regionalnego Planu Transportowego.

W ramach celu szczegółowego wspierane będą inwestycje w drogi lokalne (powiatowe i gminne) polegające na budowie, przebudowie, modernizacji lub zmianie przebiegu obwodnic, a także przebudowie dróg mających na celu zmniejszenie ruchu drogowego na obszarach miejskich i ośrodkach gminnych (w tym zmniejszenie natężenia ruchu, spowolnienie prędkości, nadanie priorytetowi publicznemu transportowi zbiorowemu lub przyczyniające się do jego lepszej dostępności). Wspierane będą także inwestycje poprawiające bezpieczeństwo poprzez likwidację miejsc niebezpiecznych. Celem inwestycji nie powinno być promowanie indywidualnego transportu samochodowego, ale poprawa dostępności i upowszechnienie transportu publicznego, zwiększenie bezpieczeństwa. Interwencja w drogi lokalne będzie ograniczona wyłącznie do inwestycji o charakterze dostępowym tzn. spełniającym jeden z warunków: stanowić brakujące połączenie do sieci TEN-T, przejśc granicznych, terminali intermodalnych, centrów logistycznych, terenów inwestycyjnych lub innych gałęzi transportu. Dopuszcza się również zastosowanie rozwiązań cyfrowych w ramach projektu.

Wszystkie inwestycje związane z drogami gminnymi i powiatowymi muszą wynikać z właściwych dokumentów strategicznych zawierających elementy związane z planowaniem transportu na poziomie lokalnym (np. plan rozwoju dróg powiatowych/gminnych, strategia ZIT/SUMP itp.).

Wszystkie projekty związane z budową bądź modernizację dróg będą obejmować dostosowanie dróg do nacisku osi 11,5 tony.

Inwestycje realizowane w Miejskich Obszarach Funkcjonalnych muszą być spójne z odpowiednimi planami zrównoważonej mobilności miejskiej lub, w razie gdy ich przyjęcie nie jest wymagane, innymi dokumentami planowania mobilności miejskiej.

Możliwe będzie także finansowanie infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych i wodorowych, ale tylko w przypadku braku możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych oraz przez zapewnienie niedyskryminacyjnego dostępu dla wszystkich użytkowników (w przypadku użytkowników indywidualnych).

Możliwe będzie finansowanie projektów drogowych realizowanych w fazach w rozumieniu Art. 188 Rozporządzenia 2021/1060, których realizacja (pierwsza faza) rozpoczęła się w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego 2014-2020. Ponadto, priorytetowe wsparcie otrzymają inne projekty stanowiące kolejny etap inwestycji zrealizowanych w okresie 2014-2020 (projekty etapowane), jeżeli spełniają wymogi niniejszego programu.

Wsparciem w ramach programu będzie objęty zakup bezemisyjnego taboru kolejowego wykorzystywanego do przewozów pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej, wykonywanych przez operatorów wyłonionych zgodnie z prawem UE (w tym tzw. czwartym pakietem kolejowym). W przypadku umów zawartych po grudniu 2020 r. dofinansowanie będzie dotyczyć zasadniczo operatorów wybranych w procedurze przetargowej w rozumieniu Rozporządzenia 1370/2007, z zastrzeżeniem wyjątków wskazanych w tym rozporządzeniu. Realizowane będą te projekty, w których nastąpi pełne rozliczenie korzyści wynikającej z dofinansowania inwestycji taborowej. Stosowane będą w tym względzie rozwiązania już uzgodnione z KE. Między innymi możliwe będzie przejęcie taboru przez organizatora po cenie rynkowej pomniejszonej o otrzymane przez operatora wsparcie (pomoc publiczną) bądź udostępnienie taboru innym uczestnikom rynku na niedyskryminujących warunkach. Nowo zakupiony tabor będzie wyposażony w ERTMS. Dodatkowo możliwa będzie także realizacja inwestycji z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury niezbędnej do obsługi i serwisowania zakupionego taboru. Inwestycje te nie będą obejmować wydatków związanych z bieżącym utrzymaniem i remontami infrastruktury i taboru. Wszystkie inwestycje związane z taborem kolejowym muszą wynikać z Regionalnego Planu Transportowego.

We wszystkich działaniach i we wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu. W szczególności, tam gdzie jest to technicznie możliwe, realizowane projekty w zakresie infrastruktury drogowej będą obejmowały zapewnienie retencji i

podczyszczania wód opadowych poprzez wykorzystanie zielonej i niebieskiej infrastruktury. Przy realizacji inwestycji zalecane jest wykorzystanie dobrych praktyk w zakresie ochrony środowiska, w szczególności standardów ochrony drzew[1].

W cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027.

W celu maksymalizacji wpływu na realizację celów środowiskowo- klimatycznych UE, określonych w dokumencie Europejski Zielony Ład, premiowane będą projekty, które mają istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych określanych w ww. rozporządzeniu. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

[1] https://www.gov.pl/web/nfosigw/standardy-ochrony-drzew, http://drzewa.org.pl/standardy

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupą docelową będą mieszkańcy, w tym korzystający z kolejowych, wojewódzkich przewozów pasażerskich, a także administracja publiczna.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

W ramach obszaru wsparcia będą podejmowane szczególne działania na rzecz wyrównywania szans oraz przeciwdziałania dyskryminacji w dostępie do infrastruktury transportu kolejowego i drogowego. Wspierana infrastruktura będzie odpowiadała na potrzeby wszystkich potencjalnych użytkowników, w szczególności osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób o ograniczonych możliwościach poruszania się, opiekunów z dziećmi czy z osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Celem podejmowanych działań m.in. w zakresie transportu kolejowego i drogowego, obiektów inżynieryjnych i obiektów obsługi podróżnych będzie eliminacja barier i zwiększenie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z architektonicznym standardem dostępności. Inwestycje (dążąc do zmniejszenia ruchu samochodowego w centrach gmin) będą również uwzględniać kwestie bezpieczeństwa, w szczególności na rzecz niezmotoryzowanych uczestników ruchu.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

W celu uniknięcie dyskryminacji pośredniej, jaką jest nierówny dostęp do informacji, której doświadczają osoby państw trzecich (osoby mieszkające w Polsce o innym pochodzeniu), zaplanowane zostaną działania zapewniające powszechnie dostępne, przejrzyste i aktualizowane przez kompetentne instytucje informacje w językach obcych (angielski/ukraiński).

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się zastosowania narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego możliwa jest realizacja przedsięwzięć z partnerami mającymi siedzibę poza województwem śląskim.

Przewiduje się, że działania związane z wsparciem infrastruktury transportowej będą komplementarne do działań przewidzianych w programach Interreg Europa oraz Europa Środkowa związanych z zieloną inteligentną mobilnością szczególnie w zakresie czerpania dobrych praktyk wynikających z projektów realizowanych z ww. programów. Ponadto wspierane będą komplementarne działania związane z infrastrukturą drogową finansowaną ze środków programów Interreg Czechy – Polska oraz Słowacja – Polska.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

W związku z tym, iż infrastruktura transportowa wykorzystywana jest głównie do świadczenia usług publicznych realizowanych w ogólnym interesie publicznym, a inwestycje w infrastrukturę są kapitałochłonne i wykazują brak możliwości pobierania opłat za korzystanie z niej lub pobieranie opłat nierekompensujących kosztów świadczenia tego typu usług, wsparcie będzie realizowane w formie dotacyjnej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO44 | Długość nowych lub rozbudowanych dróg – poza TEN-T | km | 0,00 | 19,75 |
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO46 | Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T | km | 0,00 | 66,32 |
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO113 | Liczba zakupionych jednostek kolejowego taboru pasażerskiego | szt. | 0,00 | 10,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR55 | Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, | pasażerokilometr/rok | 126 192 570,00 | 2021 | 166 997 313,00 | SL2021 | |

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg | | | | | | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 089. Nowo wybudowane lub rozbudowane drugorzędne połączenia drogowe z siecią drogową i węzłami TEN-T | 30 310 000,00 |
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 090. Nowo wybudowane lub rozbudowane inne krajowe, regionalne i lokalne drogi dojazdowe | 35 410 000,00 |
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 093. Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne) | 72 520 000,00 |
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 107. Bezemisyjny/zasilany energią elektryczną tabor kolejowy | 163 000 000,00 |
| IV | RSO3.2 | Ogółem | | | 301 240 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 301 240 000,00 |
| IV | RSO3.2 | Ogółem | | | 301 240 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 301 240 000,00 |
| IV | RSO3.2 | Ogółem | | | 301 240 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 9 037 200,00 |
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 30 124 000,00 |
| IV | RSO3.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 262 078 800,00 |
| IV | RSO3.2 | Ogółem | | | 301 240 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: V. Fundusze Europejskie dla rynku pracy

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej; (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach celu szczegółowego istotą wsparcia będą działania stabilizujące sytuację na regionalnym rynku pracy, które przyczynią się do redukcji skutków spowolnienia gospodarczego spowodowanego m.in.: pandemią COVID-19 i skutkami migracji przymusowej wywołanej rosyjską agresją na Ukrainę, oraz do ogólnej poprawy sytuacji na rynku pracy. Nastąpi to dzięki lepszemu wykorzystaniu kapitału ludzkiego, zgodnie z aktualnymi potrzebami regionalnymi/lokalnymi, głównie poprzez efektywną współpracę z pracodawcami i innymi partnerami.

Interwencja obejmować będzie wsparcie realizowane przez Instytucje Rynku Pracy na rzecz ułatwień uczestnictwa w rynku pracy. Kierowane będzie do osób bezrobotnych, w szczególności osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza: kobiet, osób starszych (powyżej 50 r.ż.), osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach. Wsparcie obejmować będzie również projekty skierowane do osób młodych, zgodnie z Programem Gwarancje dla Młodzieży w Polsce, tj. młodzieży powyżej 15 roku życia w szczególności zagrożonej wykluczeniem społecznym i osób bezrobotnych do 25 r.ż. (projekty realizowane przez Ochotnicze Hufce Pracy), osób młodych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w wieku od 18 do 29 lat oraz osób młodych w wieku od 15 do 29 lat w ramach Inicjatywy ALMA).

Działania ukierunkowane zostaną w szczególności na wzmocnienie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, podnoszenie kompetencji i nabywanie kwalifikacji zawodowych, zdobywanie doświadczenia zawodowego, zachowując indywidualizację wsparcia. Efektem tego będzie dobra jakość oferty zatrudnienia, dalsze kształcenie, przyuczenie do zawodu, staż oraz inne formy pomocy prowadzace do aktywizacji zawodowej. Dotacje będą stanowiły odpowiedź na aktualne potrzeby lokalnych rynków pracy z uwzględnieniem potrzeb interwencji na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji. W celu zwiększenia efektywności podejmowanych działań, szczególny nacisk zostanie położony na wysoką jakość oferowanych usług.

Wspieranie zatrudnienia będzie realizowane m.in. poprzez jedną z form jaką jest samozatrudnienie, które przyczyni się także do wzrostu przedsiębiorczości. Powyższe jest zgodne z celami EFS+ w zakresie wspierania zatrudnienia za pomocą aktywnych interwencji umożliwiających integrację i reintegrację na rynku pracy. Środki zostaną rozdysponowane w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej i udzielane będzie w ramach projektów PUP osobom zarejestrowanym jako bezrobotne. Dotacjom towarzyszyć będzie odpowiednie wsparcie dla tych osób, zaplanowane zgodnie z ich potrzebami, np. usługi szkoleniowe udzielane na etapie poprzedzającym rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Dofinansowanie ukierunkowane zostanie także na wsparcie osób pracujących zarejestrowanych jako poszukujące pracy, jeśli osoby te wpisywać się będą w kategorię osób ubogich pracujących, osób pracujących na umowach cywilno-prawnych, osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz osób odchodzących z rolnictwa.

Interwencja skierowana będzie również do osób/pracodawców zainteresowanych skorzystaniem z działań realizowanych w ramach sieci EURES z uwagi na zmieniającą się dynamicznie sytuację na regionalnym rynku pracy, wybór branż, zawodów czy sektorów, na których zostanie skoncentrowane wsparcie.

Zakłada się także realizację projektów ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej w ramach EURES (USMT EURES). Rodzaj wsparcia dostosowywany będzie na bieżąco, na podstawie przeprowadzanych analiz, co jest uzależnione od zdiagnozowanych potrzeb regionalnego rynku pracy. W odniesieniu do udziału dużych przedsiębiorstw w zadaniach realizowanych w ramach sieci EURES, należy mieć na uwadze, iż działanie jest ukierunkowane na wsparcie zawodowe osób, nie zaś na wsparcie samego przedsiębiorstwa, dlatego nie można w tym kontekście mówić o wykluczaniu ze wsparcia dużych przedsiębiorstw.

W stosownych przypadkach preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

**CIĄG DALSZY STRATEGII, ZAPISY DOTYCZĄ OBSZARU: RYNEK PRACY**

Główne wyzwania i wnioski z doświadczeń

Rynek pracy

Trwająca transformacja regionu związana z odchodzeniem od węgla w kierunku neutralności klimatycznej, niekorzystna sytuacja demograficzna – nasilające się takie zjawiska jak: depopulacja, starzenie się ludności, zmniejszanie się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, spadek liczby osób w wieku produkcyjnym i wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, spodziewana kontynuacja migracji demograficznej i ekonomicznej, implikacje społeczno-gospodarcze spowodowane przede wszystkim skutkami COVID-19, tj. wzrost bezrobocia (region odnotował jedną z największych liczb zarejestrowanych osób bezrobotnych), jak również skutki migracji przymusowej wywołanej rosyjską agresją na Ukrainę – wymagają kontynuacji systemowych, ukierunkowanych działań z uwzględnieniem wsparcia dla usług świadczonych przez kadry Instytucji Rynku Pracy(IRP)/Publicznych Służb Zatrudnienia(PSZ).

Nadal utrzymuje się także niedostateczna podaż zasobów pracy (pracowników), niedobór pracowników/kandydatów do pracy (o kompetencjach i/lub kwalifikacjach adekwatnych do wymagań dla danego stanowiska pracy).

Powyższe procesy, w kontekście dużych wewnątrzregionalnych dysproporcji w poziomie bezrobocia, poparte wnioskami z doświadczeń, pokazują, że

kontynuacji wymaga dążenie do wysokiego poziomu zatrudnienia, wspieranie wysokiej jakości miejsc pracy, poprawa dostępu do rynku pracy, inwestowanie w potencjał ludzki w ramach zindywidualizowanego wsparcia, przede wszystkim w kierunku podnoszenia kwalifikacji i kompetencji (również ekorozwoju), wyrównywanie luki pomiędzy zatrudnieniem kobiet i mężczyzn, eliminacja barier równości płci oraz mobilność geograficzna i zawodowa pracowników. Z powyższym związana jest także mobilność zawodowa wewnątrzunijna i związana z nią potrzeba pomocy pracownikom korzystającym z prawa do pracy w innym państwie członkowskim, pomoc w skutecznym egzekwowaniu tego prawa i ułatwienie pracodawcom znalezienia odpowiednich pracowników.

Na rynek pracy istotny wpływ ma stan zdrowia, w szczególności osób aktywnych zawodowo z uwzględnieniem następstw COVID-19, schorzeń stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy, chorób związanych z miejscem pracy/chorób zawodowych oraz złej jakości powietrza w miastach województwa śląskiego.

Wyzwania

1. zwiększanie podaży pracowników, zmniejszanie luki kompetencyjnej poprzez uruchamianie niewykorzystanych zasobów pracy i aktywizacji zawodowej, w tym zwłaszcza grup szczególnie zagrożonych bezrobociem i dezaktywizacją, również w formule samozatrudnienia,
2. wsparcie rozwoju kadr zgodnie z zidentyfikowanymi potrzebami przedsiębiorców/pracodawców i ich pracowników, w szczególności z branż zielonej i białej gospodarki,
3. dostosowanie rynku pracy do sytuacji związanej z przechodzeniem na nowe modele gospodarki, w tym obiegu zamkniętego i zielonej gospodarki, rewolucja technologiczna w kierunku cyfryzacji oraz zastępowanie czynnika pracy ludzkiej rozwiązaniami z zakresu robotyzacji i automatyzacji,
4. wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości kapitału ludzkiego,
5. przeciwdziałanie zagrożeniom dla zdrowia generowanym przez miejsce pracy,
6. wzmocnienie potencjału IRP, w szczególności PSZ w nawiązaniu do potrzeb rynku pracy,
7. wsparcie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Osoby z województwa śląskiego znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (na podstawie obowiązującej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Osoby młode zgodnie z Programem Gwarancje dla Młodzieży w Polsce,

Osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą na terenie województwa śląskiego, będące klientami PSZ - zarejestrowane jako bezrobotne.

Osoby pracujące zarejestrowane jako poszukujące pracy wpisujące się w kategorie osób ubogich pracujących, osób pracujących na umowach cywilno-

prawnych, osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, osób odchodzących z rolnictwa.

Migranci powrotni.

Pracodawcy.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Ze względu na wyniki badań (m.in. Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej) i zdiagnozowane bariery równościowe, w obszarze rynku pracy identyfikuje się możliwość występowania dyskryminacji szczególnie ze względu na następujące cechy prawnie chronione wymienione w art 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060: płeć, wiek, niepełnosprawność, orientacja seksualna, pochodzenie etniczne.

W procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące wsparcie skierowane do grup narażonych na dyskryminację ze względu na te cechy. Będą premiowane projekty podejmujące działania wzmacniające (specific actions) niwelujące bariery w dostępie tych grup do zatrudnienia, form podnoszenia kompetencji i nabywania kwalifikacji zawodowych oraz zdobywania doświadczenia zawodowego.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. Realizacja projektów będzie musiała się odbywać zgodnie ze Standardami dostępności i uwzględniać specjalne potrzeby przyszłych uczestników projektów oraz użytkowników produktów, towarów i usług, które mogą powstać podczas ich realizacji.

Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum.

W celu planowane jest również wsparcie osób młodych (w wieku od 15 do 29 lat) w ramach Inicjatywy ALMA.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Dopuszcza się możliwość przeprowadzania procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030".

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 4.1 zakłada się realizację projektów ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej w ramach EURES (w tym również USMT EURES zgodnie z zidentyfikowanymi potrzebami w regionie).

Planowane jest również wsparcie osób młodych (w wieku od 15 do 29 lat) w ramach Inicjatywy ALMA, w ramach której wszystkie projekty muszą ustanawiać partnerstwa operacyjne z co najmniej jednym partnerem ponadnarodowym z innego państwa członkowskiego. W zaproszeniach krajowych i regionalnych instytucje zarządzające/instytucje wdrażajace mogą przyjmować wnioski z wcześniej ustalonym partnerem ponadnarodowym lub partnerem ponadnarodowym, który nie został jeszcze określony.

W kryteriach wyboru projektów zostanie zatem zastosowane kryterium premiujące dla wnioskodawcy, który ma wstępne uzgodnienia/porozumienie w kierunku utworzenia co najmniej jednego partnerstwa ponadnarodowego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które co do zasady nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej.

Ponadto, zgodnie z wynikami badania ewaluacyjnego, realizowanego na poziomie krajowym pn. „Ocena ex-ante instrumentów finansowych w obszarze samozatrudnienia ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego" z 4 sierpnia 2020 r. instrument finansowy na samozatrudnienie zostanie uruchomiony w ramach programu krajowego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO02 | Bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni | osoby | 1 356,00 | 27 114,00 |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO05 | Osoby pracujące, w tym prowadzące działalność na własny rachunek | osoby | 159,00 | 3 176,00 |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO06 | Dzieci w wieku poniżej 18 lat | osoby | 94,00 | 1 875,00 |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO07 | Osoby młode w wieku 18–29 lat | osoby | 135,00 | 2 696,00 |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLACO01 | Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działności gospodarczej w programie | osoby | 404,00 | 8 081,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR03 | Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie | osoby | 11 111,00 | 2021 | 6 888,00 | SL2021 | |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR04 | Uczestnicy pracujący po zakończeniu udziału w programie | osoby | 31 632,00 | 2021 | 15 610,00 | SL2021 | |

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR05 | Uczestnicy pracujący sześć miesięcy po zakończeniu udziału w programie | osoby | 26 014,00 | 2021 | 9 210,00 | Badanie ewaluacyjne | |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR06 | Uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy po upływie sześciu miesięcy od opuszczeniu programu | osoby | 5 779,00 | 2021 | 1 270,00 | Badanie ewaluacyjne | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia | 74 727 149,00 |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 136. Wsparcie specjalne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych | 54 240 272,00 |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 141. Wsparcie na rzecz mobilności pracowników | 500 000,00 |
| V | ESO4.1 | Ogółem | | | 129 467 421,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 129 467 421,00 |
| V | ESO4.1 | Ogółem | | | 129 467 421,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 129 467 421,00 |
| V | ESO4.1 | Ogółem | | | 129 467 421,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Przyczynianie się do umiejętności ekologicznych i zielonych miejsc pracy oraz zielonej gospodarki | 6 473 371,00 |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 09. Nie dotyczy | 39 290 226,00 |
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru | 83 703 824,00 |
| V | ESO4.1 | Ogółem | | | 129 467 421,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.1 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 129 467 421,00 |
| V | ESO4.1 | Ogółem | | | 129 467 421,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja obejmować będzie instytucjonalne wsparcie na rzecz modernizacji i doskonalenia potencjału Instytucji Rynku Pracy, w szczególności Publicznych Służb Zatrudnienia, innych uprawnionych organizacji świadczących usługi sieci EURES, jak również partnerów społecznych (instytucji dialogu społecznego).

Wsparcie to będzie realizowane poprzez działania mające na celu podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji, również w zakresie zielonych i cyfrowych kompetencji. Przyczyni się ono do podniesienia jakości świadczonych usług oraz do skutecznego ukierunkowania polityki rynku pracy, wynikającej z regionalnych i lokalnych potrzeb.

Planowane jest także wsparcie instytucji w świadczeniu wysokiej jakości usług i zaopatrzenia w narzędzia oraz zasoby umożliwiające ich skuteczną realizację. Koncentracja wsparcia jest niezbędna z uwagi na rolę instytucji, których zadaniem jest organizowanie rynku pracy, dbałość o równy dostęp do tego rynku, właściwe przekazywanie informacji w zakresie zatrudnienia i prawidłowa realizacja wypłaty świadczeń. Do zadań tych zaliczyć trzeba także wszelkie działania aktywizujące bezrobotnych, w tym na rzecz aktywizacji zawodowej osób młodych w celu zapewnienia zindywidualizowanego i skutecznego wsparcia dla tej grupy, a także pracodawców, którzy doświadczają problemów w znalezieniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych oraz działania wspierające mobilność dostosowaną do potrzeb rynku pracy.

Ponadto, z uwagi na priorytet, jakim jest aktywizacja niewykorzystanych zasobów pracy, kwestia dotarcia i zachęcenia do aktywności tych grup docelowych (często mieszkańców wsi i małych miast) wymaga właściwych, wysokiej jakości kompetencji i umiejętności pracowników bezpośrednio zajmujących się obsługą klientów Instytucji Rynku Pracy.

Planowane wsparcie stanowić będzie odpowiedź na potrzeby i wyzwania regionalnego rynku pracy, na zmiany wynikające z transformacji gospodarczej regionu idącej w kierunku neutralności klimatycznej oraz na zmiany będące konsekwencjami wystąpienia pandemii COVID-19. Istotną kwestią w zakresie niniejszego wsparcia jest także potrzeba wskazania rewolucji technologicznej jako tendencji długoterminowej. Również postępująca digitalizacja i automatyzacja pracy w wielu branżach będzie miała duży wpływ na to, jak zmieni się rynek pracy.

Interwencja skierowana do partnerów społecznych (instytucji dialogu obywatelskiego) będzie polegała na wzmacnianiu potencjału instytucjonalnego tej grupy partnerów. Będą to działania podnoszące kwalifikacje i kompetencje pracowników i członków podmiotów uczestniczących w dialogu społecznym,

zgodnie z art 8 Rozporządzenia 2021/1060.Zakres wsparcia obejmować będzie m.in.: szkolenia, kształcenie i rozwój kadr, budowanie sieci współpracy, niezbędne wyposażenie, wzmacnianie roli organizacji w dialogu społecznym.

W stosownych przypadkach preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Dopuszczalne będą działania na rzecz podniesienia kompetencji i świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa, jako uzupełnienie wsparcia zaplanowanego w tym cs.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- Pracownicy:
- Instytucji Rynku Pracy, w szczególności Publicznych Służb Zatrudnienia
- innych uprawnionych organizacji świadczących usługi sieci EURES
- Osoby bezrobotne lub poszukujące pracy
- Pracodawcy
- Partnerzy społeczni (instytucje i podmioty dialogu społecznego)

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Ze względu na wyniki badań (m.in. Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej) i zdiagnozowane bariery równościowe, w obszarze rynku pracy identyfikuje się możliwość występowania dyskryminacji szczególnie ze względu na następujące cechy prawnie chronione wymienione w art 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060: płeć, wiek, niepełnosprawność, orientacja seksualna, pochodzenie etniczne.

W procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące wsparcie przyczyniające się do zmniejszenia zjawiska dyskryminacji ww. grup. Będą premiowane projekty podejmujące działania skierowane do pracowników instytucji rynku pracy, w szczególności Publicznych Służb Zatrudnienia, pracodawców oraz partnerów dialogu społecznego polegające na:

- zwiększaniu świadomości i wiedzy na temat sytuacji i potrzeb grup szczególnie narażonych na rynku pracy na dyskryminację ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, orientację seksualną, pochodzenie etniczne,
- zwiększaniu wiedzy na temat barier w zatrudnieniu ww. grup (w tym barier systemowych) wynikających ze szkodliwych stereotypów,
- dobrych praktyk w zakresie tworzenia przyjaznego i wolnego od dyskryminacji miejsca pracy dla pracowników należących do tych grup.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. Realizacja projektów będzie musiała się odbywać zgodnie ze Standardami dostępności i uwzględniać specjalne potrzeby przyszłych uczestników projektów oraz użytkowników produktów, towarów i usług, które mogą powstać podczas realizacji.

Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Dopuszcza się możliwość przeprowadzania procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Interwencja w ramach celu szczegółowego 4.2 obejmować będzie wsparcie na rzecz modernizacji instytucji rynku pracy, w tym również organizacji świadczących usługi sieci EURES (wykorzystanie instrumentów służących podnoszeniu kompetencji osób prowadzących działania na rzecz aktywizacji zawodowej).

Programy Europejskie, z którymi zachodzić będzie mogła synergia i komplementarność to m.in programy Interreg celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i

wzrostu", jak: Interreg Europa 2021-2027, Priorytet 1: Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych dla efektywniejszych polityk rozwoju regionalnego, Program Współpracy Transgranicznej Interreg Polska – Ukraina 2021-2027 Priorytet 4: Współpraca, Program Interreg Czechy-Polska 2021-2027 oraz Interreg Polska-Słowacja 2021-2027, Priorytet 4. Współpraca instytucji i mieszkańców pogranicza.

W systemie wdrażania, uwzględniając specyfikę celu szczegółowego, wykorzystane mogą zostać różne narzędzia wspierające transgraniczność projektów, jak np.: kryteria premiujące dla wnioskodawców wykazujących komplementarność z ww. lub wskazanymi przez siebie programami, projektami, inicjatywami.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej, co zapewni właściwy efekt zachęty w przypadku przedsięwzięć, których realizacja nie jest możliwa z rynkowego punktu widzenia.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.2 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLBCO01 | Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie | osoby | 108,00 | 2 160,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.2 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR03 | Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie | osoby | 0,00 | 2021 | 1 728,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.2 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 139. Działania na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i dopasowanej do potrzeb pomocy | 3 700 000,00 |
| V | ESO4.2 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 140. Wsparcie na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy i przemian w jego obrębie | 1 800 000,00 |
| V | ESO4.2 | Ogółem | | | 5 500 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.2 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 5 500 000,00 |
| V | ESO4.2 | Ogółem | | | 5 500 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.2 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 5 500 000,00 |
| V | ESO4.2 | Ogółem | | | 5 500 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.2 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 07. Budowanie zdolności partnerów społecznych | 500 000,00 |
| V | ESO4.2 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru | 5 000 000,00 |
| V | ESO4.2 | Ogółem | | | 5 500 000,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.2 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 5 500 000,00 |
| V | ESO4.2 | Ogółem | | | 5 500 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja realizowana będzie w celu poprawy sytuacji kobiet na rynku pracy i wprowadzenia lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym (work-life balance).

Wsparcie realizowane będzie poprzez:

- Szkolenia i doradztwo dla pracodawców i pracowników z następującego zakresu tematycznego: równouprawnienie na rynku pracy, zapewnienie większej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, przełamywanie stereotypów związanych z płcią oraz zapobieganie dyskryminacji na rynku pracy (zgodnie z Linią demarkacyjną).
- Szkolenia i doradztwo dla pracodawców (działy HR, kadra zarządzająca itp.) z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi i prawa pracy, w kontekście równości szans kobiet i mężczyzn oraz zarządzania różnorodnością
- Szkolenia i doradztwo psychologiczne dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad dzieckiem/ osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (praktyczny work life balance)

W ramach interwencji realizowane będą między innymi działania w zakresie usług rozwojowych w Podmiotowym Systemie Finansowania (PSF) dla przedsiębiorców, innych pracodawców i ich pracowników, zgodne z ich zidentyfikowanymi potrzebami (system popytowy w oparciu o Bazę Usług Rozwojowych - BUR). Wsparcie ukierunkowane na rozwój przedsiębiorstw i pracodawców będzie realizowane zgodnie z założeniami podejścia popytowego i zostanie skoncentrowane na usługach najbardziej skutecznych z punktu widzenia zidentyfikowanych potrzeb przedsiębiorców i pracodawców.

Dopuszczalne będą działania na rzecz podniesienia kompetencji i świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa, jako uzupełnienie wsparcia zaplanowanego w tym cs.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pracodawcy (w tym przedsiębiorcy) i ich pracownicy, w szczególności związani z działem HR.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Realizacja celu to element podwójnego podejścia (dual approach) do zasady równości kobiet imężczyzn – na poziomie horyzontalnym obligatoryjny będzie pozytywny wpływ na tę zasadę weryfikowany na podstawie standardu minimum. Natomiast interwencja zaplanowana w tym celu ma znamiona działań wyrównawczych tzw. specific actions – polega na działaniach zapobiegających dyskryminacji ze względu na płeć, wzmacniających pozycję kobiet na rynku pracy, eliminujących bariery równości płci, w tym stereotypy i uprzedzenia oraz wprowadzających lepszą równowagę między życiem zawodowym a prywatnym.

Ze względu na zjawisko dyskryminacji wielokrotnej w procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące projekty kierujące wsparcie do grup narażonych na dyskryminację ze względu na jeszcze inną niż płeć przesłankę, o których mowa w art. 9 ust 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060, zwłaszcza wiek, niepełnosprawność, orientację seksualną. Ze względu na te cechy (obok płci) dochodzi najczęściej do dyskryminacji na rynku pracy.

Realizacja projektów będzie musiała się odbywać zgodnie ze Standardami dostępności i uwzględniać specjalne potrzeby przyszłych uczestników projektów oraz użytkowników produktów, towarów i usług, które mogą powstać podczas realizacji. Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Dopuszcza się możliwość przeprowadzania procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Dopuszcza się możliwość realizacji projektów przez placówki/podmioty podlegające pod Województwo Śląskie, a znajdujące się poza obszarem województwa.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Programy Europejskie, z którymi zachodzić będzie mogła synergia i komplementarność to m.in.: Interreg Europa 2021-2027, Program Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027, Program Interreg Czechy-Polska 2021-2027 oraz Interreg Polska-Słowacja 2021-2027.

W systemie wdrażania, uwzględniając specyfikę celu szczegółowego, wykorzystane mogą zostać różne narzędzia wspierające transgraniczność projektów, jak np.: kryteria premiujące dla wnioskodawców wykazujących komplementarność z ww lub wskazanymi przez siebie programami, projektami, inicjatywami.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej, co zapewni właściwy efekt zachęty w przypadku przedsięwzięć, których realizacja nie jest możliwa z rynkowego punktu widzenia.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.3 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLCCO01 | Liczba osób objętych wsparciem w zakresie równości kobiet i mężczyzn | osoby | 0,00 | 36 610,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.3 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLCCR01 | Liczba osób, które podniosły poziom wiedzy w zakresie równości kobiet i mężczyzn dzięki wsparciu w programie | osoby | 0,00 | 2021 | 32 949,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.3 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 142. Działania na rzecz promowania aktywności zawodowej kobiet oraz zmniejszenia segregacji ze względu na płeć na rynku pracy | 4 000 000,00 |
| V | ESO4.3 | Ogółem | | | 4 000 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.3 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 4 000 000,00 |
| V | ESO4.3 | Ogółem | | | 4 000 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.3 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 4 000 000,00 |
| V | ESO4.3 | Ogółem | | | 4 000 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.3 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru | 4 000 000,00 |
| V | ESO4.3 | Ogółem | | | 4 000 000,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.3 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 4 000 000,00 |
| V | ESO4.3 | Ogółem | | | 4 000 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja realizowana będzie w celu polepszenia stanu zdrowia osób aktywnych zawodowo, tym samym wydłużenie ich aktywności zawodowej.

Wsparcie realizowane będzie poprzez:

- Opracowanie i realizowanie programów profilaktycznych na rzecz zapobiegania chorobom związanym z miejscem pracy, skierowanych do pracowników;
- Działania z zakresu rehabilitacji medycznej, w tym opracowanie i realizowanie programów zdrowotnych ułatwiających powrót do pracy bądź utrzymanie zatrudnienia osobom aktywnym zawodowo – z zapewnieniem ścieżek powrotu na rynek pracy;
- Działania ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy dostosowane do potrzeb pracodawców i pracowników.

Przedsięwzięcia obejmować będą profilaktykę, w tym diagnostykę chorób zawodowych mogących wpływać na ograniczenie aktywności zawodowej, ułatwienie powrotu do pracy i zapobieganie niepełnosprawności spowodowanej złymi warunkami pracy.

Wsparcie zdrowia uwzględniać będzie rozwój działań prozdrowotnych w miejscu pracy, w tym edukację zdrowotną, eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka, z uwzględnieniem działań zwiększających ergonomię, przeprowadzenie badań profilaktycznych oraz wsparcie dla pracodawców. Planowana jest realizacja usług zdrowotnych dla pracowników i pracodawców.Wsparcie dotyczyć będzie również rozwiązań harmonizujących życie społeczne i zawodowe pracowników (idea work-life balance) bezpośrednio powiązane z miejscem pracy w celu polepszenia stanu zdrowia, kreowania prozdrowotnych zachowań w miejscu pracy (z wyłączeniem kampanii promocyjnych).

W ramach interwencji realizowane będą działania w zakresie usług rozwojowych w Podmiotowym Systemie Finansowania (PSF) dla przedsiębiorców, innych pracodawców i ich pracowników, zgodne z ich zidentyfikowanymi potrzebami (system popytowy w oparciu o Bazę Usług Rozwojowych - BUR). W przypadku wsparcia dla kadr administracji możliwość wykorzystania innych narzędzi niż BUR – procedur wynikających z PZP, jednak przy zachowaniu podmiotowego systemu finansowania. Wsparcie ukierunkowane na rozwój przedsiębiorstw i pracodawców będzie realizowane zgodnie z założeniami podejścia popytowego i zostanie skoncentrowane na usługach najbardziej skutecznych z punktu widzenia zidentyfikowanych potrzeb przedsiębiorców i

pracodawców. Zakres wsparcia obejmować będzie również działania z wykorzystaniem najefektywniejszych narzędzi, wspierające ekorozwój (zieloną transformację), co umożliwi adaptację pracodawców i pracowników do zachodzących zmian, a przede wszystkim umożliwią podjęcie istotnych dostosowań do wymogów polityki klimatycznej. Oczekiwanym efektem finansowania w tym obszarze będzie rozwój gospodarki regionalnej dzięki szansom biznesowym jakie daje zielona transformacja, co oznacza poszerzenie przede wszystkim usług, palety produktów, rozwój nowych technologii związanych z zielonymi rynkami. Dopuszcza się preferencje w zakresie szkoleń z zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, w szczególności dla kadr administracji i III sektora oraz służb obrony cywilnej.

Współczesne organizacje publiczne muszą być zdolne przystosowywać się do złożonego i zmiennego otoczenia, a ich rolą jest większa elastyczność w działaniu, bardziej efektywne wykorzystanie kompetencji urzędników, ich wiedzy, kreatywności, również świadomość potrzeby uczenia się i samorozwoju. W związku z powyższym interwencja obejmować będzie również kadry administracji samorządowej oraz ich jednostki organizacyjne zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji zawodowych, w tym kwalifikacji cyfrowych i zielonych umiejętności, niezbędnych do wykorzystania w ramach posiadanych kompetencji, dobrego przygotowania do obsługi i współpracy z klientem zewnętrznym. Powyższe będzie spójne z misją i wizją organizacji publicznej.Wsparcie w ramach przedmiotowego celu szczegółowego będzie możliwe również dla przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, wówczas gdy NGO's prowadzi działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów unijnych.

Dopuszczone będzie również wsparcie bezpośrednie dla przedsiębiorstw we wdrażaniu wypracowanych dobrych praktyk/rekomendacji/rozwiązań systemowych zorientowanych na poprawę warunków pracy w zakresie zdrowego i aktywnego starzenia się pracowników w środowisku pracy, co umożliwi wdrażanie rozwiązań wypracowanych w FERS przez partnerów społecznych.

Mając na względzie demarkację pomiędzy poziomem krajowym oraz regionalnym, stosowane będą mechanizmy weryfikacji podwójnego finansowania.

Wsparciem zostaną objęte przedsiębiorstwa przechodzące procesy restrukturyzacyjne, adaptacyjne i modernizacyjne, w szczególności z branż innych niż branża górnicza i branże okołogórnicze z wykorzystaniem programów wsparcia o charakterze outplacementu dla przedsiębiorców, pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych m.in. z przyczyn niedotyczących pracownika, przyczyn restrukturyzacyjnych, adaptacyjnych i modernizacyjnych przedsiębiorstwa. Zakres interwencji wzorowany będzie na instrumentach i usługach, w szczególności dotyczących nabywania nowych umiejętności i kompetencji, w tym kształtowania umiejętności na potrzeby zielonych miejsc pracy, dostosowanych do aktualnych potrzeb regionalnego rynku pracy, czego efektem powinno być ograniczenie zwolnień, zwłaszcza grupowych. Ważne jest również tworzenie strategii naprawczych, jako formy wsparcia w szczególności dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich firm w kontekście walki z kryzysem.

W stosownych przypadkach preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Dopuszczalne będą działania na rzecz podniesienia kompetencji i świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa, jako uzupełnienie wsparcia zaplanowanego w tym cs.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- Osoby aktywne zawodowo, w tym pracujące w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie.
- Osoby aktywne zawodowo wymagające rehabilitacji medycznej w celu powrotu na rynek pracy bądź utrzymania zatrudnienia.
- Osoby pracujące w placówkach/podmiotach podlegających pod Województwo Śląskie, a znajdujące się poza obszarem województwa.
- Pracodawcy, przedsiębiorcy i ich pracownicy (z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym).
- Pracownicy zagrożeni zwolnieniem, przewidziani do zwolnienia lub zwolnieni z przyczyn niedotyczących pracownika, osoby odchodzące z rolnictwa.
- Organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Ze względu na wyniki badań (m.in. Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej) i zdiagnozowane bariery równościowe, w obszarze rynku pracy identyfikuje się możliwość występowania dyskryminacji szczególnie ze względu na następujące cechy prawnie chronione wymienione w art 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060: płeć, wiek, niepełnosprawność, orientacja seksualna.

W procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące wsparcie przyczyniające się do zmniejszenia zjawiska dyskryminacji ww. grup. Będą premiowane projekty podejmujące działania skierowane do pracodawców, przedsiębiorców i ich pracowników polegające na:

- zwiększaniu wiedzy z zakresu zarządzania różnorodnością w miejscu pracy,
- zwiększaniu świadomości i wiedzy na temat sytuacji i potrzeb grup szczególnie narażonych w środowisku pracy na dyskryminację ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, orientację seksualną, pochodzenie etniczne,
- zwiększaniu wiedzy na temat barier w zatrudnieniu ww. grup wynikających ze szkodliwych stereotypów,
- dobrych praktyk w zakresie tworzenia przyjaznego i wolnego od dyskryminacji miejsca pracy dla pracowników należących do tych grup.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie

dofinansowania. Realizacja projektów będzie musiała się odbywać zgodnie ze Standardami dostępności i uwzględniać specjalne potrzeby przyszłych uczestników projektów oraz użytkowników produktów, towarów, i usług, które mogą powstać podczas realizacji.

Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Dopuszcza się możliwość przeprowadzania procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Dopuszcza się możliwość realizacji projektów przez placówki/podmioty podlegające pod Województwo Śląskie, a znajdujące się poza obszarem województwa.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Programy, z którymi zachodzić będzie mogła komplementarność w ramach celu szczegółowego 4.4 to m.in.: Interreg Europa Środkowa 2021-2027 Priorytet 1.2 Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości, Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 Priorytet 1. Innowacyjne społeczeństwa dla celu "Odporne gospodarki i społecznosci"; Program Interreg Polska-Czechy 2021-2027 Priorytet 5. Przedsiębiorczość dla celu "Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP".

W systemie wdrażania, uwzględniając specyfikę celu szczegółowego, wykorzystane mogą zostać różne narzędzia wspierające transgraniczność projektów, jak np.: kryteria premiujące dla wnioskodawców wykazujących komplementarność z ww lub wskazanymi przez siebie programami, projektami, inicjatywami.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej, co zapewni właściwy efekt zachęty w przypadku przedsięwzięć, których realizacja nie jest możliwa z rynkowego punktu widzenia.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO05 | Osoby pracujące, w tym prowadzące działalność na własny rachunek | osoby | 2 406,00 | 30 191,00 |
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLDCO08 | Liczba osób objętych wsparciem w obszarze zdrowia | osoby | 0,00 | 26 918,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR03 | Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie | osoby | 62 241,00 | 2021 | 23 833,00 | SL2021 | |
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR06 | Uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy po upływie sześciu miesięcy od opuszczeniu programu | osoby | 9 115,00 | 2021 | 12 076,00 | Badanie ewaluacyjne | |
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLDCR03 | Liczba osób, które dzięki wsparciu w obszarze zdrowia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie | osoby | 19 783,00 | 2021 | 28 333,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 144. Działania na rzecz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy przeciwdziałające zagrożeniom dla zdrowia i obejmujące promocję aktywności fizycznej | 15 400 000,00 |
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 146. Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian | 58 007 773,00 |
| V | ESO4.4 | Ogółem | | | 73 407 773,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 73 407 773,00 |
| V | ESO4.4 | Ogółem | | | 73 407 773,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 73 407 773,00 |
| V | ESO4.4 | Ogółem | | | 73 407 773,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Przyczynianie się do umiejętności ekologicznych i zielonych miejsc pracy oraz zielonej gospodarki | 5 010 000,00 |
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 09. Nie dotyczy | 227 773,00 |
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru | 68 170 000,00 |
| V | ESO4.4 | Ogółem | | | 73 407 773,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| V | ESO4.4 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 73 407 773,00 |
| V | ESO4.4 | Ogółem | | | 73 407 773,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: VI. Fundusze Europejskie dla edukacji

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Działania skoncentrowane zostaną na wyrównywaniu szans edukacyjnych poprzez podniesienie dostępności, jakości i efektywności kształcenia, w tym w placówkach osiągających słabsze wyniki edukacyjne (w ujęciu wewnątrz i międzyregionalnym), wśród uczniów w niekorzystnej sytuacji, zagrożonych wczesnym opuszczeniem edukacji, pochodzących z grup marginalizowanych, a także dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, stosownie do identyfikowanych potrzeb.

Wdrażana będzie edukacja włączająca (np.: poprzez model dostępnej szkoły), kompleksowe dostosowanie placówek i umiejętności kadry oraz rodziców/opiekunów dzieci do potrzeb edukacji ogólnodostępnej (także w przedszkolach).

Realizowane będą działania na linii placówka-nauczyciele-rodzice-dzieci, w tym zapewnienie niezbędnej pomocy pedagogicznej, psychologicznej, integracja dzieci z różnych środowisk, prowadzona także we współpracy z rodzicami/opiekunami, wsparcie świetlic szkolnych. Edukacja włączająca to także działania indywidualizujące proces kształcenia, wsparcie uczniów uzdolnionych, szczególnie znajdujących się w niekorzystnej sytuacji rozumianej jako eliminacja barier społecznych w dostępie do edukacji.

W zakresie edukacji przedszkolnej, ze względu na jej wysoki stopień upowszechnienia w regionie, wsparcie ukierunkowane zostanie na podniesienie jakości i oferty usług, w szczególności w zakresie organizacji zajęć wspierających ogólny rozwój psychofizyczny dzieci, wczesne diagnozowanie deficytów rozwojowych i potencjałów, zajęcia specjalistyczne, rozwijające kompetencje kluczowe oraz z zakresu preorientacji zawodowej. Ponadto, realizowane będą zajęcia kształtujące świadomość ekologiczną, uwrażliwiające na zmiany klimatu i potrzeby zielonej gospodarki.

Tworzenie miejsc przedszkolnych możliwe będzie na obszarach cechujących się deficytem miejsc w stosunku do potrzeb.

Działania na szczeblu edukacji podstawowej i średniej, w szczególności jeśli chodzi o kształcenie zawodowe jako priorytetowe w kontekście zachodzących zmian, ukierunkowane zostaną na dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb rynku pracy (w ujęciu regionalnym i lokalnym) oraz zielonej lub cyfrowej

transformacji i będą realizowane jako kompleksowe wsparcie szkół, uczniów oraz kadry placówek podnoszące jakość edukacji, z uwzględnieniem działań zapobiegających wczesnemu wypadnięciu z systemu edukacji. Obejmować będą m. in. rozwój kompetencji zielonych, kluczowych, innowacyjnych, uniwersalnych, zawodowych, w tym w zakresie zdobywania dodatkowych umiejętności i kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w ZSK dla uczniów, jak również związanych z cyfryzacją edukacji, które to będą uzupełnieniem wsparcia realizowanego z poziomu krajowego. W ramach kształcenia zawodowego dodatkowo nacisk położony zostanie na rozwijanie i upowszechnianie kształcenia praktycznego, staże realizowane we współpracy z przedsiębiorcami.

W celu poszerzania kompetencji i umiejętności uczniów planuje się również organizację pozaszkolnych form kształcenia (m.in. kwalifikacyjnych kursów zawodowych i kursów umiejętności zawodowych) oraz kursów umożliwiających uzyskanie uczniom dodatkowych umiejętności, uprawnień i kwalifikacji zawodowych podwyższających ich szanse na skuteczną integrację z rynkiem pracy.

Jednym z elementów zapobiegania przedwczesnemu opuszczaniu systemu edukacji będą działania poprawiające dostępność i efektywności usług doradztwa edukacyjno-zawodowego, realizowanego w różnych formach (np.: poprzez mentoring, job shadowing, a na niższych szczeblach edukacji w formie preorientacji i orientacji zawodowej). Świadczone usługi doradztwa będą wolne od stereotypów płciowych w wyborze ścieżek edukacyjnych i zawodowych, służyć będą zwiększaniu zainteresowania kierunkami niestereotypowymi dla danej płci, zwłaszcza STEM wśród dziewcząt. Działania te będą komplementarne do systemowych rozwiązań wspierających system doradztwa edukacyjno-zawodowego na poziomie krajowym. Uzupełnieniem działań będzie realizacja kampanii świadomościowych, mających na celu podniesienie prestiżu kształcenia zawodowego.

Aby szkoła w efektywny sposób mogła odpowiedzieć na potrzeby rynku pracy, w tym zielonej, cyfrowej gospodarki niezbędne jest również wykorzystanie w procesie kształcenia potencjału otoczenia społeczno-gospodarczego szkół, w tym przedsiębiorców, uczelni wyższych, instytutów badawczo-rozwojowych. Włączenie potencjału otoczenia społeczno-gospodarczego szkół realizowane w różnych formach i formułach, zgodnych ze zidentyfikowanymi potrzebami pozwoli uwzględnić w procesie kształcenia potrzeby pracodawców i przedsiębiorców związane z nowoczesnymi rozwiązaniami, technologiami i adaptować je do praktyki szkolnej, jak również wypracowywać, modyfikować i wdrażać kierunki kształcenia lub programy nauczania odpowiadające potrzebom zwłaszcza zielonej oraz cyfrowej gospodarki.

W procesie kształcenia ważne jest również wzajemne uczenie się i wymiana zdobytych doświadczeń, stąd promowane będą rozwiązania oparte na współpracy placówek edukacyjnych, umożliwiające tworzenie sieci współpracy czy uczenie się oparte na wypracowanych rozwiązaniach (np. poprzez model szkoły ćwiczeń).

Wysoka jakość edukacji wymaga również podnoszenia kwalifikacji zawodowych, umiejętności i kompetencji kadry pedagogicznej (w tym zwłaszcza kadry kształcenia zawodowego/branżowego, instruktorów praktycznej nauki zawodu), niepedagogicznej oraz kadry zarządzającej szkół i placówek poszczególnych szczebli edukacji, w tym centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego stosownie do zidentyfikowanych potrzeb konkretnych placówek w dostosowaniu ich do zachodzących zmian społecznych i gospodarczych, realizowane komplementarnie/uzupełniająco względem systemowego wsparcia na poziomie krajowym.

Uzupełnienie projektów będą stanowiły także działania upowszechniające wśród dzieci i młodzieży postawy prozdrowotne, z uwzględnieniem wsparcia elementów infrastruktury sportowej/prozdrowotnej placówek edukacyjnych.

Działania uzupełnione zostaną inicjatywami upowszechniającymi pozaszkolne formy edukacji służącymi rozbudzaniu i rozwojowi kompetencji i umiejętności kluczowych, uzdolnień oraz zainteresowań uczniów, realizowanymi także z wykorzystaniem potencjału infrastruktury wspartej w perspektywie 2014-2020 (w szczególności Planetarium Śląskiego).

Efektywnej realizacji działań objętych zakresem interwencji służyć będą realizowane uzupełniająco działania monitorujące regionalne potrzeby edukacyjne służące profilowaniu wsparcia, z uwzględnieniem bieżącej identyfikacji potrzeb i trendów, w tym takich, których wsparcie pozwoli na osiągnięcie efektu skali, lub takich które względem specyfiki regionalnej w sposób niewystarczający w stosunku do potrzeb regionu będą wspierane z poziomu krajowego (np.: praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych).

W ramach celu szczegółowego realizowane będą również inicjatywy w obszarze edukacji pozaformalnej wynikające z potrzeb społeczności lokalnych na podstawie LSR tj.: wsparcie różnych form rozwijających kompetencje społeczne, obywatelskie, świadomość i ekspresję kulturalną, przedsiębiorczość, umiejętności ogólne, wiedzę oraz zainteresowania dzieci i młodzieży poprzez m.in.: warsztaty, zajęcia dodatkowe oraz inne formy wsparcia wynikające z potrzeb społeczności lokalnych w zakresie edukacji pozaformalnej dzieci i młodzieży.

W stosownych przypadkach preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Dopuszczalne będą działania na rzecz podniesienia kompetencji i świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa, jako uzupełnienie wsparcia zaplanowanego w tym cs.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie kształ. ogólnego,zawodowego (branżowego i technicznego), w tym uczniowie placówek prowadzonych przez Województwo Śląskie, a znajdujących się poza obszarem województwa, młodociani pracownicy.

Placówki systemu oświaty (z wył. specjalnych) m.in.: przedszkola, szkoły kształ. ogólnego, zawodowego (branżowego i technicznego), kształ.ustawicznego, w tym placówki prowadzone przez Województwo Śląskie, a znajdujące się poza obszarem województwa oraz kadra pedagogiczna, niepedagogiczna i zarządzająca ww. placówek systemu oświaty, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, doradcy zawodowi, brokerzy edukacyjni, oraz w zakresie uzupełniającym, niezbędnym do działań wynikających z diagnozy potrzeb szkoły/ucznia, kadra akademicka i naukowo-dydaktyczna.

Pracodawcy/Przedsiębiorcy/Rzemieślnicy oraz ich zrzeszenia i stowarzyszenia.

JST, partnerzy społ.-gospod., w tym kadra dydakt. i naukowa uczelni wyższych oraz instytutów badawczo-rozwojowych, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, uzupełniająco rodzice/opiekunowie prawni dzieci i młodzieży.

Społeczność zamieszkująca obszary objęte LSR.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Ze względu na wyniki badań (m.in. Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej), zdiagnozowane bariery równościowe, trwającą zbrojna agresję Rosji na Ukrainę, w obszarze edukacji identyfikuje się możliwość występowania dyskryminacji szczególnie ze względu na następujące cechy prawnie chronione wymienione w art 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060: płeć, niepełnosprawność, orientacja seksualna, pochodzenie etniczne. Badania wskazują na występowanie zjawiska gorszego traktowania ze względu na te cechy i niewystarczające kompetencje kardy szkolnej w zapobieganiu dyskryminacji i przemocy rówieśniczej motywowanej uprzedzeniami oraz w zakresie procesu integracji uczniów ukraińskich i radzeniu sobie z ich trudnościami związanymi z doświadczeniem traumy wojennej i migracji.

W procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące wsparcie, którego celem będzie niwelowanie barier w dostępie do edukacji na każdym szczeblu, wynikających z dyskryminacji i przemocy motywowanej niechęcią do ww. cech. oraz z trudności integracyjnych uczniów ukraińskich. Premiowane będzie wdrażania w ośrodkach edukacyjnych rozwiązań mających na celu zapobieganie dyskryminacji i przemocy ze względu na cechy prawnie chronione, w szczególności na: płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną oraz pochodzenie etniczne, w tym wsparcie dla kadry pedagogicznej.

Wdrażana będzie edukacja włączająca (np. poprzez model dostępnej szkoły). Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Przewiduje się zastosowanie instrumentu RLKS, w ramach którego realizowane będą działania wynikające z lokalnych strategii rozwoju i zgłaszane przez lokalną społeczność.Działania realizowane będą w formule grantów udzielanych przez LGD (jako beneficjenta projektu grantowego) na realizację inicjatyw wynikających z LSR i zgłaszanych przez lokalną społeczność.

Ze względu na oddolny charakter RLKS ostateczny zakres działań zostanie określony dopiero po zakończeniu konkursu na wybór LSR i będzie wynikał z potrzeb ujętych w strategiach, które powstają w oparciu o szeroko prowadzone konsultacje społeczne, a do wsparcia zostają wybrane w trybie konkurencyjnym. Konkurs na wybór LSR jest ogłaszany przez Zarząd Województwa, a po dokonaniu wyboru żadna z gmin nie może występować w dwóch strategiach. Wsparcie przygotowawcze (na rzecz przygotowania strategii) dla wszystkich wielofunduszowych LSR zostało sfinansowane ze środków EFRROW. W regionie nie będą wspierane miejskie LSR.

Dla pozostałych działań dopuszcza się możliwość przeprowadzania procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie.2030".

Dopuszcza się możliwość realizacji projektów przez placówki/podmioty podlegające pod Województwo Śląskie, a znajdujące się poza obszarem województwa.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty międzyregionalne realizowane na granicy regionu przyczynią się do rozwoju edukacji i wymiany doświadczeń, wiedzy i innowacji. Ze względu na położenie województwa śląskiego – pogranicze polsko – czeskie i polsko – słowackie realizowane inwestycje, będą mieć wlpyw na wypracowanie dobrych praktyk, a także tworzenie innowacyjnych rezultatów edukacyjnych z potencjałem ich szerokiego wykorzystania w wybranej dziedzinie kształcenia. Interwencja będzie również komplementarna np. z programami Interreg Polska-Czechy 2021-2027 i Polska-Słowacja 2021-2027, a także z programem Erasmus+, aby zapewnić wszystkim dostęp do edukacji i szkoleń jak najwyższej jakości.

W systemie wdrażania, uwzględniając specyfikę celu szczegółowego, wykorzystane mogą zostać różne narzędzia wspierające transgraniczność projektów, jak np.: kryteria premiujące dla wnioskodawców wykazujących komplementarność z ww lub wskazanymi przez siebie programami, projektami, inicjatywami.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem

będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej, co zapewni właściwy efekt zachęty w przypadku przedsięwzięć, których realizacja nie jest możliwa z rynkowego punktu widzenia.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PL0CO04 | Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność | sztuki | 14,00 | 14,00 |
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLEFCO05 | Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich | osoby | 300,00 | 15 000,00 |
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLFCO01 | Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej | osoby | 290,00 | 14 509,00 |
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLFCO03 | Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem | osoby | 1 088,00 | 54 376,00 |
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLFCO04 | Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem | osoby | 523,00 | 26 126,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLFCR01 | Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu | osoby | 91 913,00 | 2021 | 68 666,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 148. Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury) | 38 905 748,00 |
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 149. Wsparcie na rzecz edukacji na poziomie podstawowym i średnim (z wyłączeniem infrastruktury) | 129 517 809,00 |
| VI | ESO4.6 | Ogółem | | | 168 423 557,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 168 423 557,00 |
| VI | ESO4.6 | Ogółem | | | 168 423 557,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 12. RLKS – obszary wiejskie | 7 034 129,00 |
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 161 389 428,00 |
| VI | ESO4.6 | Ogółem | | | 168 423 557,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Przyczynianie się do umiejętności ekologicznych i zielonych miejsc pracy oraz zielonej gospodarki | 8 421 178,00 |
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 09. Nie dotyczy | 7 034 129,00 |
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru | 152 968 250,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.6 | Ogółem | | | 168 423 557,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.6 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 168 423 557,00 |
| VI | ESO4.6 | Ogółem | | | 168 423 557,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja obejmować będzie usługi rozwojowe dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy chcą nabyć nowe, podwyższyć lub zmienić kwalifikacje (w tym funkcjonujące w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji), kompetencje oraz umiejętności adekwatnie do potrzeb zmieniającego się rynku pracy, w tym potrzeb wynikających z zielonej i cyfrowej transformacji gospodarczej oraz związanych z tym zmian społecznych.

Wsparcie w zakresie usług rozwojowych realizowane będzie w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF)- za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR).

Możliwe będzie również formalne potwierdzenie efektów uczenia się nabytych w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej i w wyniku nieformalnego uczenia się - poza podmiotowym systemem finansowania lub w ramach tego systemu, jeśli będzie taka możliwość.

Wsparciem objęte zostaną także osoby pracujące w systemie ochrony zdrowia (kadry medyczne, okołomedyczne, niemedyczne), w tym w zawodach istotnych z punktu widzenia funkcjonowania systemu (na zasadzie odstępstwa od interwencji o charakterze systemowym podejmowanej w tym obszarze na poziomie krajowym, przy zachowaniu komplementarności wsparcia). Doskonalenie zawodowe tych osób, w kontekście zmian demograficznych, w tym starzejącego się zasobu regionalnego rynku pracy wzmocni ich konkurencyjność na rynku pracy, a w przypadku kadr medycznych pozwoli również na doraźne złagodzenie negatywnych skutków deficytu zasobów kadrowych w tym obszarze w regionie.

Poza podmiotowym systemem finansowania realizowane będzie wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji i umiejętności podstawowych, w tym cyfrowych poprzez tzw. ścieżki podnoszenia umiejętności ("upskilling pathways" realizowane zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych (2016/C 484/01). Wsparcie skierowane zostanie do osób o niskich kompetencjach i umiejętnościach podstawowych, posiadających największą lukę kompetencyjną stanowiącą także barierę dla konkurencyjności tych osób na rynku pracy.

Aby zwiększyć uczestnictwo osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie, edukacja nie może ograniczać się do ram instytucjonalnych, powinna uwzględniać również lokalne uwarunkowania i potrzeby, dlatego powyższemu służyć będzie wykorzystanie lokalnych partnerstw na rzecz kształcenia umiejętności i uczenia się dorosłych, w tym na obszarach cechujących się trudniejszym dostępem do dobrej jakości ofert edukacji np.: oddalonych od dużych ośrodków edukacyjnych, wiejskich, marginalizowanych, stąd też planuje się wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych poprzez

tworzenie lokalnych punktów wsparcia kształcenia osób dorosłych, w tym także służących aktywizacji osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, osób z niepełnosprawnościami (np.: w oparciu o model LOWE opracowany w perspektywie 2014-2020 w PO WER) .

Efektywność realizowanego wsparcia wzmocniona zostanie usługami w zakresie poradnictwa zawodowego, w tym w zakresie identyfikacji i diagnozy w zakresie wyboru kierunku i formy wsparcia w kontekście potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy, a także usługami mentoringu, coachingu – jeśli taka potrzeba zostanie zidentyfikowana.

W ramach celu szczegółowego możliwe do realizacji będą również inicjatywy edukacyjne o charakterze lokalnym wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju.

W stosownych przypadkach preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Działania podejmowane w tym celu szczegółowym (szczególnie w zakresie Upskilling pathways oraz LOWE) będą komplementarne do interwencji planowanej w FERS w zakresie Klubów Rozwoju Cyfrowego.

Dopuszczalne będą działania na rzecz podniesienia kompetencji i świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa, jako uzupełnienie wsparcia zaplanowanego w tym cs.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Osoby dorosłe, przede wszystkim znajdujące się w niekorzystnej sytuacji, które z własnej inicjatywy chcą podnosić lub zmienić swoje kompetencje i kwalifikacje, w tym osoby pracujące na terenie województwa śląskiego.

Osoby dorosłe o niskich umiejętnościach lub kompetencjach podstawowych – w przypadku wdrażania Upskilling Pathways.

Podmioty, w tym oświatowe, pełniące funkcję lokalnych ośrodków kształcenia osób dorosłych.

W zakresie inicjatyw edukacyjnych o charakterze lokalnym społeczność (osoby dorosłe) zamieszkująca obszary objęte Lokalną Strategią Rozwoju.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

W obszarze edukacji dorosłych identyfikuje się możliwość występowania dyskryminacji ze względu na płeć (stereotypy dotyczące wyboru kierunku kształcenia, zawodu i zainteresowań przyporządkowywanych do danej płci), niepełnosprawność (dostępu do usług edukacyjnych) i miejsce zamieszkania, zwłaszcza na obszarach cechujących się trudniejszym dostępem do dobrej jakości ofert edukacji np.oddalonych od dużych ośrodków edukacyjnych, obszarach wiejskich, marginalizowanych. Stąd w ramach tego celu szczegółowego będą możliwe do realizacji inicjatywy edukacyjne o charakterze lokalnym wynikające z LSR, co skieruje interwencję na osoby zamieszkujące tereny wiejskie, mogące co dzień doświadczać dyskryminacji ze względu na miejsce zamieszkania.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. Realizacja projektów będzie musiała się odbywać zgodnie ze Standardami dostępności i uwzględniać specjalne potrzeby przyszłych uczestników projektów oraz użytkowników produktów, towarów i usług, które mogą powstać podczas realizacji.

Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum. W procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące projekty spełniające standard minimum we wszystkich punktach, tzw. standard maksimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Przewiduje się zastosowanie instrumentu RLKS, w ramach którego realizowane będą działania wynikające z lokalnych strategii rozwoju i zgłaszane przez lokalną społeczności. Działania realizowane będą w formule grantów udzielanych przez LGD (jako beneficjenta projektu grantowego) na realizację inicjatyw wynikających z LSR i zgłaszanych przez lokalną społeczność.

Ze względu na oddolny charakter RLKS ostateczny zakres działań zostanie określony dopiero po zakończeniu konkursu na wybór LSR i będzie wynikał z potrzeb ujętych w strategiach, które powstają w oparciu o szeroko prowadzone konsultacje społeczne, a do wsparcia zostają wybrane w trybie konkurencyjnym. Konkurs na wybór LSR jest ogłaszany przez Zarząd Województwa, a po dokonaniu wyboru żadna z gmin nie może występować w dwóch strategiach. Wsparcie przygotowawcze (na rzecz przygotowania strategii) dla wszystkich wielofunduszowych LSR zostało sfinansowane ze środków EFRROW. W regionie nie będą wspierane miejskie LSR.

Dla pozostałych działań dopuszcza się możliwość przeprowadzenia procedury wyboru projektów na wybranych Obszarach Strategicznej Interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty międzyregionalne realizowane na granicy regionu przyczynią się do rozwoju edukacji i wymiany doświadczeń, wiedzy i innowacji. Ze względu na położenie województwa śląskiego – pogranicze polsko – czeskie i polsko – słowackie realizowane inwestycje, będą mieć wpływ na wypracowanie dobrych praktyk, a także tworzenie innowacyjnych rezultatów edukacyjnych z potencjałem ich szerokiego wykorzystania w wybranej dziedzinie kształcenia. Interwencja będzie również komplementarna np. z programami Interreg Polska-Czechy 2021-2027 i Polska-Słowacja 2021-2027, a także z programem Erasmus+, aby zapewnić wszystkim dostęp do edukacji i szkoleń jak najwyższej jakości.

W systemie wdrażania, uwzględniając specyfikę celu szczegółowego, wykorzystane mogą zostać różne narzędzia wspierające transgraniczność projektów, jak np.: kryteria premiujące dla wnioskodawców wykazujących komplementarność z ww. lub wskazanymi przez siebie programami, projektami, inicjatywami.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej, co zapewni właściwy efekt zachęty w przypadku przedsięwzięć, których realizacja nie jest możliwa z rynkowego punktu widzenia.

Ponadto, wsparcie w formie zwrotnej na podnoszenie kompetencji osób dorosłych jako kontynuacja pilotażu realizowanego w perspektywie 2014-2020 w PO WER 4.1 zostało zaplanowane na poziomie kraju.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PL0CO04 | Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność | sztuki | 10,00 | 10,00 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLGCO01 | Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi | osoby | 937,00 | 46 861,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR03 | Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie | osoby | 61 190,00 | 2021 | 21 621,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 151. Wsparcie na rzecz edukacji dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury) | 65 900 000,00 |
| VI | ESO4.7 | Ogółem | | | 65 900 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 65 900 000,00 |
| VI | ESO4.7 | Ogółem | | | 65 900 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 12. RLKS – obszary wiejskie | 3 255 692,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 62 644 308,00 |
| VI | ESO4.7 | Ogółem | | | 65 900 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Przyczynianie się do umiejętności ekologicznych i zielonych miejsc pracy oraz zielonej gospodarki | 3 950 000,00 |
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 09. Nie dotyczy | 3 255 692,00 |
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru | 58 694 308,00 |
| VI | ESO4.7 | Ogółem | | | 65 900 000,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VI | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 65 900 000,00 |
| VI | ESO4.7 | Ogółem | | | 65 900 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: VII. Fundusze Europejskie dla społeczeństwa

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja celu szczegółowego skoncentrowana zostanie na kluczowych obszarach dotyczących aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym nieaktywnych zawodowo. Działania umożliwią tym grupom skuteczną i trwałą integrację z rynkiem pracy i funkcjonowanie w społeczeństwie.

Aktywna integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

a) Interwencja będzie miała na celu m.in. aktywizację społeczno-zawodową osób z niepełnosprawnościami w kierunku samodzielności i podejmowania przez nich niezależnych decyzji dotyczących życia i pracy. Narzędzia aktywizacyjne będą uwzględniały indywidualne potrzeby, oczekiwania, deficyty, sytuację rodzinną i potencjał środowiska lokalnego. Wsparcie będzie obejmowało również członków rodzin osób z niepełnosprawnościami, ich opiekunów i społeczności lokalne, tak aby umożliwić trwałe zmiany w funkcjonowaniu tych osób na rynku pracy i w społeczeństwie. Zastosowane instrumenty przygotują uczestników do zatrudnienia, umożliwią podjęcie pracy lub pozwolą na jej utrzymanie. W zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami możliwe będą również działania uzupełniające dotyczące niwelowania barier, zwiększania dostępności do usług zarówno dla osób z niepełnosprawnością ruchową, intelektualną i sprzężoną.

b) Realizowane będzie również wsparcie aktywizacyjne osób, rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo (z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności), polegające w szczególności na aktywizacji społeczno-zawodowej, wykorzystującej instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej, w tym w ramach podmiotów reintegracyjnych (tworzenie nowych lub wspieranie istniejących). Wsparcie będzie dostosowane do indywidualnych deficytów i potrzeb tych osób. Uzupełniającym elementem wsparcia uczestników będą również działania z zakresu kultury, kształtowania kompetencji dotyczących spędzania czasu wolnego, budowanie, wzmacnianie prawidłowych relacji rodzinnych i sąsiedzkich, wsparcie psychologiczne, profilaktyka i terapia uzależnień. Uzupełniająco możliwe będzie wdrażanie działań z zakresu ekologii, podniesienia świadomości oszczędnego korzystania z zasobów, efektywnego gospodarowania energią, w tym wykorzystania OZE oraz problematyki ochrony powietrza. Celem aktywnej integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym będzie przywrócenie możliwości lub zdolności uzyskania zatrudnienia lub innej formy aktywności społecznej, rozwinięcie lub wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej oraz zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Możliwe będą także działania w zakresie dostępności cyfrowej, które nie będą powielały zadań realizowanych z poziomu krajowego.

Wspólnym narzędziem służącym wsparciu powyżej wymienionych grup/osób będą podmioty o charakterze reintegracyjnym. W tym celu przewiduje się tworzenie nowych lub wspieranie istniejących podmiotów reintegracyjnych, m.in. Zakładów Aktywności Zawodowej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej jako skutecznego środowiska aktywizacji zawodowej, pomagającego wyjść uczestnikom na otwarty lub chroniony rynek pracy.

Wsparcie w ramach WTZ i ZAZ może być zapewnione przez ograniczony czas dla konkretnego uczestnika (1-2 lata). Warunkiem wsparcia w ramach WTZ jest zaoferowanie uczestnikom realnej ścieżki dojścia do ZAZ (lub innej formy zatrudnienia). Wsparcie w ramach ZAZ jest możliwe pod warunkiem, że 5-10% uczestników ZAZ wejdzie na otwarty rynek pracy/zarejestruje się w Urzędzie Pracy.

W ramach kompleksowych programów możliwa będzie realizacja dodatkowych niezbędnych usług społecznych umożliwiających udział w procesie reintegracji, w postaci m.in. asystentury osobistej, poradnictwa i grup wsparcia dla rodzin.

Uzupełnieniem kompleksowych projektów będzie podnoszenie kwalifikacji, kompetencji i umiejętności pracowników pomocy społecznej i podmiotów reintegracyjnych (w tym organizacji trzeciego sektora), w zakresie niezbędnym do ich realizacji.

Rozwój ekonomii społecznej jako dostarczyciela usług społecznych i miejsc pracy

Wzmocnienie sektora ekonomii społecznej będzie realizowane przede wszystkim poprzez bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw społecznych, mające na celu zwiększenie zatrudnienia wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (zgodnie z katalogiem określonym w ustawie o ekonomii społecznej). Głównym instrumentem służącym realizacji tego celu będzie udzielanie bezzwrotnego wsparcia finansowego na utworzenie miejsc pracy i ich utrzymanie przez 12 miesięcy w PS.

Profesjonalizacji sektora ES służyć będą świadczone usługi wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej (PES) i przedsiębiorstw społecznych (PS). Wsparcie to będzie mogło być świadczone za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR). W ramach usług wsparcia dla PES i PS przewiduje się instrumenty obejmujące m.in.: doradztwo, poradnictwo oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności, jak również inne instrumenty niezbędne do założenia i/lub efektywnego prowadzenia działalności. Interwencja zakłada również wspieranie indywidualnego procesu reintegracji pracowników PS zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wsparcie realizowane będzie przez wyspecjalizowane Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES), których kompleksowa oferta składająca się z instrumentów wykazanych powyżej będzie adresowana do PS i PES. Przyczyni się ona do wzmocnienia pozycji sektora ekonomii społecznej w gospodarce, zwiększenia konkurencyjności podmiotów ekonomii społecznej na rynku oraz pobudzenia aktywności zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Celem powyższych działań jest zwiększenie możliwości realizacji przez PS i PES usług, w tym usług społecznych na rzecz społeczności lokalnej, a także ich udział w kluczowych obszarach takich jak np. zielona gospodarka, powodując tym samym upowszechnienie pozytywnych postaw wobec ekonomii społecznej, zwłaszcza w zakresie możliwości realizacji usług przez PES i PS na rzecz lokalnej i regionalnej administracji.

W stosownych przypadkach preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Nie wyklucza się wdrażania rozwiązań dotychczas wypracowanych, lub planowanych do wypracowania w ramach programu krajowego FERS, pod warunkiem ich pozytywnego zwalidowania oraz wystąpienia w regionie potrzeb, w odpowiedzi na które przetestowane rozwiązania będą mogły być zastosowane.

Dopuszczalne będą działania na rzecz podniesienia kompetencji i świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa, jako uzupełnienie wsparcia zaplanowanego w tym cs.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownikami wsparcia będą przede wszystkim osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności z niepełnosprawnościami, ponadto osoby bierne zawodowo oraz członkowie ich rodzin i osoby z ich otoczenia, podmioty ekonomii społecznej, przedsiębiorstwa społeczne, pracownicy podmiotów integracji i pomocy społecznej (w tym organizacji trzeciego sektora).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wyniki badań (m.in. Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej) i zdiagnozowane bariery równościowe wskazują, że na poziom wykluczenia społecznego szczególnie mają wpływ takie przesłanki wymienione w art 9 ust. 3 Rozporz. PE i Rady nr 2021/1060 jak: płeć, wiek, niepełnosprawność, orientacja seksualna, pochodzenie etniczne.

W procesie aktywizacji społ-zaw premiowane będą działania podnoszące świadomość w zakresie zapobiegania dyskryminacji ze względu na ww. cechy oraz uwzględniające specyficzne potrzeby z nich wynikające, szczególnie dotyczące cudzoziemców i osób narażonych na dyskryminację ze względu na orientację seksualną.

W zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników pomocy społecznej, podmiotów reintegracyjnych oraz sektora ES premiowane będą działania z zakresu:

·zapobiegania dyskryminacji i przemocy ze względu na cechu prawnie chronione, w szczególności na: płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną oraz pochodzenie etniczne,

·niwelowania barier spowodowanych negatywnymi stereotypami i dyskryminacją ze względu na te cechy,

·różnic kulturowych i specyficznych potrzeb osób z traumą wojenną i doświadczeniem uchodźczym.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum. W procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące projekty spełniające standard minimum we wszystkich punktach, tzw. standard maksimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych. Działania będą realizowane na terenie całego województwa, natomiast preferencje będą miały projekty na obszarach rewitalizacji, wskazane w gminnych programach rewitalizacji oraz w gminach tracących funkcje społeczno – gospodarcze wskazane w Strategi Rozwoju Województwa Śląskiego – „Śląskie 2030".

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Programy Europejskie, z którymi zachodzić będzie mogła synergia i komplementarność to m.in programy Interreg celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu", jak: Interreg Europa 2021-2027, Priorytet 1: Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych dla efektywniejszych polityk rozwoju regionalnego.

W systemie wdrażania, uwzględniając specyfikę celu szczegółowego, wykorzystane mogą zostać różne narzędzia wspierające transgraniczność projektów, jak np.: kryteria premiujące dla wnioskodawców wykazujących komplementarność z ww lub wskazanymi przez siebie programami, projektami, inicjatywami.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej, co zapewni właściwy efekt zachęty w przypadku przedsięwzięć, których realizacja nie jest możliwa z rynkowego punktu widzenia.

Ponadto, zgodnie z wynikami badania ewaluacyjnego, realizowanego na poziomie krajowym pn. „Badania potrzeb finansowych i pozafinansowych w sektorze ekonomii społecznej oraz usług społecznych i zdrowotnych" z 9 kwietnia 2020 r. instrumenty zwrotne będą wdrażane w ramach programu krajowego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego. Wsparcie będzie przeznaczone na finansowanie rozwoju ekonomii społecznej (pożyczki na start i na rozwój podmiotów ekonomii społecznej, wejścia kapitałowe i quasi-kapitałowe).

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO12 | Uczestnicy z niepełnosprawnościami | osoby | 0,00 | 4 687,00 |
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO02+04 | Osoby niezatrudnione | osoby | 0,00 | 13 310,00 |
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLHCO01 | Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem | szt. | 0,00 | 1 179,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony | PLHCR01 | Liczba miejsc pracy utworzonych w | szt. | 28 080,00 | 2021 | 1 089,00 | SL2021 | |

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | słabiej rozwinięte | | przedsiębiorstwach społecznych | | | | | | |
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLHILCR01 | Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu | osoby | 3 346,00 | 2021 | 6 119,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 138. Wsparcie na rzecz gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych | 33 220 136,00 |
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 153. Metody integracji z rynkiem pracy oraz powrotu na rynek pracy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji | 56 080 543,00 |
| VII | ESO4.8 | Ogółem | | | 89 300 679,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 89 300 679,00 |
| VII | ESO4.8 | Ogółem | | | 89 300 679,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 89 300 679,00 |
| VII | ESO4.8 | Ogółem | | | 89 300 679,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 09. Nie dotyczy | 89 300 679,00 |
| VII | ESO4.8 | Ogółem | | | 89 300 679,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.8 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 89 300 679,00 |
| VII | ESO4.8 | Ogółem | | | 89 300 679,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja będzie realizowana w odpowiedzi na potrzebę wspierania integracji zawodowej i społecznej obywateli państw trzecich (OPT), w tym migrantów zarobkowych oraz pracodawców w procesie integracji cudzoziemców na rynku pracy z uwagi m.in. na wyzwania związane z migracją, w tym migracją przymusową wywołaną rosyjską agresją na Ukrainę, utrzymujący się niedobór siły roboczej w województwie śląskim, jak również na nadal utrzymujący się kryzys związany z COVID-19. Działania będą prowadzone w kierunku podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zgodnie z umiejętnościami, doświadczeniem i wykształceniem uczestników projektów – nie wykluczając kierunków związanych z zielonymi i cyfrowymi kompetencjami, by osoby te mogły podejmować pracę lepiej płatną, stabilną, o wyższej jakości, wsparcia pracodawców w procesie integracji na rynku pracy oraz w kierunku ochrony praw grupy docelowej przed nieuczciwymi praktykami pracodawców.

Realizowane będą również zintegrowane działania w zakresie kompleksowych usług aktywizacji zawodowo-społecznej, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie obywateli państw trzecich, w tym migrantów i ich rodzin z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (zawodowych, edukacyjnych, społecznych).

Powodzenie działań integracyjnych OPT, w tym migrantów uwarunkowane jest od zaangażowania obu stron – zarówno samych OPT, jak i polskiego społeczeństwa, ponieważ integracja jest procesem dwustronnym. Z uwagi na to, planowane będą równolegle działania na rzecz społeczeństwa przyjmującego, zgodnie z rozpoznaniem potrzeb ww. społeczeństwa.

Wsparcie z wykorzystaniem narzędzi integracji będzie zgodne z:

- Planem działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021–2027, przedstawiającym założenia całościowego i spójnego podejścia Unii Europejskiej do polityki migracyjno-azylowej.
- Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020, zwłaszcza Priorytet V - Integracja cudzoziemców - rozwój usług społecznych dla migrantów oraz wsparcie integracji na rynku pracy.

Zakres wsparcia będzie obejmował także zastosowanie instrumentów aktywnej integracji o charakterze społecznym (w tym narzędzi integracyjnych), edukacyjnym, zawodowym oraz zdrowotnym dla członków rodzin obywateli państw trzecich, w tym migrantów, w szczególności w zakresie nauki języka polskiego wraz z zapewnieniem opieki dla dzieci na czas uczestnictwa w zajęciach, edukacji, w tym zajęć dodatkowych wyrównawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin obywateli państw trzecich i migrantów, podnoszenia kwalifikacji, tworzenia sieci wsparcia, uczestnictwa w kulturze. Celem powyższych działań będzie integracja społeczności mniejszościowych ze środowiskiem lokalnym.

Aby osiągnąć zaplanowane efekty w ramach celu szczegółowego również pracownicy instytucji rynku pracy, pracownicy systemu pomocy społecznej i integracji społecznej zostaną odpowiednio wsparci (z zachowaniem demarkacji z działaniami z FERS) w celu nabycia kompetencji do zarządzania procesami migracyjnymi oraz do wspierania obywateli z państw trzecich i migrantów w procesie ich integracji na rynku pracy.

W stosownych przypadkach preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Dopuszczalne będą działania na rzecz podniesienia kompetencji i świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa, jako uzupełnienie wsparcia zaplanowanego w tym cs.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownikami usług będą:

Obywatele państw trzecich (w tym cudzoziemcy) i osoby z ich otoczenia identyfikowani przez instytucje lokalne jako szczególnie wymagający wsparcia oraz z potencjałem społeczno-ekonomicznym dla regionu

Cudzoziemcy pracujący w Polsce, cudzoziemcy mieszkający w Polsce – poszukujący pracy oraz bierni zawodowo.

Społeczeństwo przyjmujące.

Pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem cudzoziemców.

Pracownicy instytucji rynku pracy, pracownicy systemu pomocy społecznej, pracownicy systemu integracji społecznej wykonujący zadania związane z udzielaniem wsparcia obywatelom państw trzecich i migrantom oraz osobom z otoczenia w/w grup.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Realizacja celu to element podwójnego podejścia (dual approach) do zasady niedyskryminacji – na poziomie horyzontalnym obligatoryjny będzie pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji ze względu na cechy prawnie chronione wymienione w art. 9 Rozporządzenia 1060/2021 w tym pochodzenie etniczne. Natomiast interwencja zaplanowana w tym celu ma znamiona tzw. specific actions – polega na szeregu działań wzmacniających cudzoziemców w procesie integracji zawodowej i społecznej, bezpośrednio kierując do nich działania oraz pośrednio – wspierając pracodawców w procesie integracji cudzoziemców na rynku pracy oraz przedstawicieli środowisk zarządzających procesami migracyjnymi.

Ze względu na zjawisko dyskryminacji wielokrotnej w procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące projekty kierujące wsparcie do grup

narażonych na dyskryminację ze względu na jeszcze inną niż pochodzenie przesłankę, o których mowa w art. 9 ust 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. Realizacja projektów będzie musiała się odbywać zgodnie ze Standardami dostępności i uwzględniać specjalne potrzeby przyszłych uczestników projektów oraz użytkowników produktów, towarów i usług, które mogą powstać podczas realizacji.

Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania będą realizowane na terenie całego województwa, natomiast preferencje będą miały projekty na obszarach rewitalizacji wskazanych w gminnych programach rewitalizacji oraz OSI Gminy tracące funkcje społeczno – gospodarcze wskazanym w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego – „Śląskie 2030".

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Programy, z którymi zachodzić będzie mogła komplementarność w ramach celu szczegółowego 4.9 to m.in.: Program Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027.

W systemie wdrażania, uwzględniając specyfikę celu szczegółowego, wykorzystane mogą zostać różne narzędzia wspierające transgraniczność projektów, jak np.: kryteria premiujące dla wnioskodawców wykazujących komplementarność z ww. lub wskazanymi przez siebie programami, projektami, inicjatywami.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej, co zapewni właściwy efekt zachęty w przypadku przedsięwzięć, których realizacja nie jest możliwa z rynkowego punktu widzenia.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO13 | Obywatele państw trzecich | osoby | 73,00 | 3 661,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR04 | Uczestnicy pracujący po zakończeniu udziału w programie | osoby | 0,00 | 2021 | 293,00 | SL2021 | |
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECR05 | Uczestnicy pracujący sześć miesięcy po zakończeniu udziału w programie | osoby | 0,00 | 2021 | 56,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 156. Działania szczególne w celu zwiększenia udziału obywateli państw trzecich w rynku pracy | 9 600 000,00 |
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 157. Działania na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich | 2 400 000,00 |
| VII | ESO4.9 | Ogółem | | | 12 000 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 12 000 000,00 |
| VII | ESO4.9 | Ogółem | | | 12 000 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 12 000 000,00 |
| VII | ESO4.9 | Ogółem | | | 12 000 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 09. Nie dotyczy | 3 600 000,00 |
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru | 8 400 000,00 |
| VII | ESO4.9 | Ogółem | | | 12 000 000,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.9 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 12 000 000,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.9 | Ogółem | | | 12 000 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Celem interwencji jest zwiększanie dostępności i jakości usług świadczonych w środowisku, realizowanych zgodnie z zasadą deinstytucjonalizacji.

Rozwój usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej

Podejmowane działania odpowiadać będą na wyzwania związane z potrzebami osób, które np. z powodu wieku, niepełnosprawności, długotrwałej choroby czy problemów zdrowia psychicznego wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Wspierane będą działania w zakresie rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, w tym usług opiekuńczych i sąsiedzkich, specjalistycznych usług opiekuńczych w formach środowiskowych, dziennych i całodobowych (opieka wytchnieniowa) zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji, w powiązaniu z niezbędnymi usługami o charakterze zdrowotnym. Uruchomione zostaną usługi asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami oraz usługi opieki wytchnieniowej i pomoc dla opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu m.in. w zakresie informacji i doradztwa, wsparcia psychologicznego, organizacji szkoleń (dotyczących m. in. umiejętności prawidłowej opieki i pielęgnacji). Jako dodatkowy element wsparcia deinstytucjonalizacji usług przewiduje się wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych np. teleopieki czy systemów przywoławczych, a także finansowanie wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego lub tworzenie nowych wypożyczalni zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami. Rozwijane będą środowiskowe formy usług społecznych w ośrodkach wsparcia w formie dziennej, w szczególności dla osób z problemami psychicznymi i z niepełnosprawnością intelektualną.

Efektywnemu rozwijaniu usług świadczonych w środowisku służyć będzie opracowanie i wdrożenie narzędzi mających na celu ujednolicanie sposobu i poziomu jakości ich świadczenia na poziomie lokalnym oraz zwiększenie potencjału lokalnych usługodawców do świadczenia usług społecznych w formie środowiskowej.

Szczególnym wsparciem objęte zostaną osoby w wieku senioralnym. Uruchomione zostanie centrum szkoleniowe dla opiekunów osób starszych potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, które oferować będzie szkolenia zindywidualizowane pod względem potrzeb i stanu zdrowia osób objętych wsparciem, z uwzględnieniem potencjału ich środowiska lokalnego. Dzięki udzielonemu wsparciu wypracowane zostaną metody działania w

zakresie usług sąsiedzkich i sposoby ich upowszechniania, promocja usług opiekuńczych i asystenckich w środowisku lokalnym. Nastąpi również rozwój dziennych form opieki dla seniorów zamieszkujących m.in. obszary wiejskie.

W ramach wsparcia procesu deinstytucjonalizacji, w celu przejścia od opieki realizowanej w instytucjach do opieki prowadzonej w społeczności lokalnej, środki EFS + będą mogły być wykorzystywane do rozwoju oferty usług środowiskowych przy użyciu potencjału istniejącej infrastruktury usług całodobowych i zasobów pozostających w dyspozycji realizatorów tych usług. Wsparcie będzie zapewniało odbiorcom możliwość niezależnego życia i włączenia społecznego zgodnie z artykułem 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, Komentarzem ogólnym nr 5 do tej Konwencji i Uwagami Podsumowującymi Komitetu do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ.

Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji istniejących DPS realizowane będzie poprzez uruchomienie oferty świadczenia usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w formule środowiskowej. W ramach udzielonego wsparcia możliwe będzie zarówno przygotowanie kadr do świadczenia usług w formie środowiskowej, realizacja wsparcia wytchnieniowego i doradczego dla opiekunów faktycznych, utworzenie dziennych form pobytu dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, współpraca i koordynacja usług opiekuńczych, sąsiedzkich oraz innych usług świadczonych w formule środowiskowej, których zakres wynikał będzie ze zdiagnozowanych potrzeb i zasobów DPS.

Realizowane będą projekty mające na celu zapobieganie umieszczaniu osób w instytucjach z wykorzystaniem w szczególności mieszkalnictwa wspomaganego, usług opiekuńczych i asystenckich i innych usług specjalistycznych oraz projektów wspierających proces usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych (m.in. w domach pomocy społecznej) na podstawie indywidualnych planów usamodzielniania.

W celu zapewnienia kompleksowych i trwałych usług społecznych na danym terytorium wspierane będzie tworzenie Centrów Usług Społecznych opartych na diagnozie potrzeb i potencjałów, polegające na doradztwie, wsparciu wdrożeniowym, organizacyjnym i finansowym w postaci dofinansowania do inwestycji w infrastrukturę w ramach cross-financingu oraz finansowania usług świadczonych w CUS. Wspierany będzie również rozwój CUS i usług w nich świadczonych jako element projektów wdrażających usługi społeczne na poziomie lokalnym i ponadlokalnym.

Prowadzone będą również działania na rzecz rozwoju mieszkalnictwa dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osób z niepełnosprawnościami.

Wdrażane będą działania rozwijające usługi świadczone w mieszkaniach wspomaganych i treningowych, w tym zapewnienie adaptacji oraz usług wspierających dla mieszkańców. Interwencja będzie polegała na tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach wspomaganych i treningowych oraz rozwoju usług wspierających pobyt i aktywność osób w nich przebywających. Przewiduje się również działania zmierzające do rozwoju nowych form mieszkalnictwa wspólnego, w tym rodzinnych domów pomocy m.in. dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osób z niepełnosprawnościami.

Kadry pomocy i integracji społecznej będą stanowiły kluczowy element procesu deinstytucjonalizacji, co wymaga dostosowania umiejętności kadr do pracy w środowisku z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, oczekiwań otoczenia, potencjału środowiska oraz nowoczesnych technologii, stąd realizowane będą działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i kompetencji kadr świadczących wysokiej jakości usługi społeczne oraz zapewnienie dostępu do superwizji, jako uzupełnienie działań podejmowanych na poziomie krajowym.

Kierunki interwencji w ramach celu szczegółowego wskazane będą w Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020 – 2030 oraz w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych (Plan Deinstytucjonalizacji).

Działania w zakresie ochrony zdrowia

Działania będą zgodne z wizją określoną w dokumencie Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 wraz z załącznikami: Strategia deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami starszymi oraz opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi, a także z zapisami Europejskiego Filaru Praw Socjalnych.

Interwencja w obszarze usług zdrowotnych podejmowana będzie w odpowiedzi na problemy i wyzwania wskazane w regionalnej polityce zdrowotnej, w szczególności w celu wsparcia procesu deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych, w tym zdrowia psychicznego i środowiskowej opieki długoterminowej, opieki hospicyjnej i paliatywnej. Planowane jest również opracowanie i realizowanie regionalnych programów zdrowotnych, w tym m.in. programów profilaktycznych dotyczących chorób będących istotnym problemem regionu. Programy zdrowotne będą zapewniać uczestnictwo grup szczególnie wrażliwych, z uwzględnieniem białych plam. Tam, gdzie będzie to uzasadnione celem interwencji, będzie promowana współpraca jednostek podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej oraz szpitali.

Nie wyklucza się wsparcia zintegrowanych projektów usług zdrowotnych i społecznych.

Wdrażane będą rozwiązania w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej służące wspieraniu koordynacji procesu dla pacjenta obejmujące np. szkolenia dla personelu czy wprowadzanie rozwiązań do podmiotów leczniczych ułatwiających kompleksową opiekę nad pacjentem, regionalne rozwiązania z zakresu telemedycyny służące zwiększaniu dostępności do usług zdrowotnych dla osób, dla których ta dostępność jest z różnych przyczyn ograniczona (po otrzymaniu pozytywnej opinii w procesie oceny ministerstwa właściwego ds. zdrowia) oraz zwiększanie dostępu do usług zdrowotnych. Ponadto, wdrażane będą standardy dostępności w podmiotach leczniczych oraz inne modele wypracowane na poziomie krajowym.

Elementem projektów może być również wsparcie na rzecz podnoszenia kwalifikacji, kompetencji i umiejętności pracowników świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie niezbędnym do ich realizacji.

W celu podniesienia jakości świadczenia usług w regionie dopuszcza się realizację projektów w formule grantowej.

W stosownych przypadkach preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Nie wyklucza się wdrażania rozwiązań dotychczas wypracowanych lub planowanych do wypracowania w ramach programu krajowego FERS, pod warunkiem ich pozytywnego zwalidowania oraz wystąpienia w regionie potrzeb, w odpowiedzi na które przetestowane rozwiązania będą mogły być zastosowane.

*cd. w sekcji "Konkretne terytoria"

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownikami usług społecznych będą przede wszystkim osoby:

- potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, os. narażone na umieszczenie w instytucjach całodobowych lub przebywające w instytucjach całodobowych, członkowie ich rodzin i os. z otoczenia, w szczeg. sprawujące opiekę nad tymi os.
- świadczące usługi społeczne
- pracownicy podmiotów integracji i pomocy społ. (w tym org. III sektora).

Użytkownikami usług zdrowotnych będą przede wszystkim osoby:

- należące do grupy defaworyzowanej w woj. śląskim, tj. os. w niekorzystnej sytuacji pod względem dostępu do usług zdrowot. To m.in: os. starsze, z niepełnosprawnością, z zaburzeniami psychicz. i uzależnieniami, potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, narażone na umieszczenie w instytucjach całodobowych, mniejszości etniczne, obywatele państw trzecich, Romowie, os. w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym, os. o niskich dochodach i mieszkańcy terenów wiejskich, inne grupy zdiagnozowane przez IZ oraz dzieci i młodzież z grup defaworyzowanych.
- kadry medyczne i niemed. oraz podmioty lecznicze (w tym ze względu na wdrażanie standardów w POZ).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wyniki badań (m.in. Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej) i zdiagnozowane bariery równościowe wskazują, że na trudności w dostępie do usług społecznych i zdrowotnych szczególnie mają wpływ takie przesłanki wymienione w art 9 ust. 3 Rozp. PE i Rady nr 2021/1060 jak: płeć, wiek, niepełnosprawność, orientacja seksualna, pochodzenie etniczne.

W procesie tworzenia miejsc opieki, ośrodków świadczących usługi środowiskowe i CUS oraz w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników świadczących usługi społeczne i zdrowotne premiowane będą działania podnoszące świadomość w zakresie:

·zapobiegania dyskryminacji ze względu na ww. cechy oraz uwzględniające specyficzne potrzeby z nich wynikające, szczególnie dotyczące cudzoziemców i osób narażonych na dyskryminację ze względu na orientację seksualną.

·niwelowania barier w dostępności do usług społ. i ochrony zdrowia, wynikających z braku dostępności dla OzN oraz dyskryminacji i stereotypów dot. grup prawnie chronionych, zwłaszcza osób narażonych na dyskryminację ze względu na orientację seksualną.

Szczególnym wsparciem objęte zostaną osoby w wieku senioralnym.

Wspierane działania w zakresie rozwoju usług opiekuńczych, w tym opieka wytchnieniowa będą miały wpływ na poprawę sytuacji kobiet, które w większości sprawują opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W podmiotach leczniczych wdrażane będą standardy dostępności.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

Zasada równości KiM będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum. Zastosowane zostanie kryterium premiujące spełnienie standardu minimum we wszystkich punktach, tzw. standardu maksimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania będą realizowane na terenie całego województwa, natomiast preferencje będą miały projekty na obszarach rewitalizacji oraz w OSI Gminy tracące funkcje społeczno – gospodarcze wskazanym w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego – „Śląskie 2030”.

*cd z sekcji Rodzaje działań:

Dopuszczalne będą działania na rzecz podniesienia kompetencji i świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa, jako uzupełnienie wsparcia zaplanowanego

w tym cs.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach planowanego wsparcia przeznaczonego na poprawę dostępności, efektywności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej, wykorzystana zostanie wiedza i doświadczenie podmiotów z zagranicy, w tym z wiodących ośrodków medycznych i naukowych. Zapewnienie wystarczającego i równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój specjalistycznych usług zdrowotnych może stanowić cel przedsięwzięć międzyregionalnych i transgranicznych, w szczególności tych powiązanych z Programami Interreg, w tym Interreg Europa oraz Interreg NEXT Polska-Ukraina 2021-2027 Priorytet 2: Zdrowie dla celu: zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej. Jednocześnie ze względu na dalsze występowanie dysproporcji w zakresie warunków zdrowotnych w regionie Morza Bałtyckiego, wsparcie uzyskają projekty wpisujące się w Strategię UE dla regionu Morza Bałtyckiego, mające na celu poprawę i promowanie zdrowia ludzkiego z uwzględnieniem aspektów społecznych tej kwestii. Komplementarność może wystąpić także pomiędzy programem FE SL 2021-2027 a „Programem UE dla zdrowia" oraz programem „Horyzont Europa".

W systemie wdrażania, uwzględniając specyfikę celu szczegółowego, wykorzystane mogą zostać różne narzędzia wspierające transgraniczność projektów, jak np.: kryteria premiujące dla wnioskodawców wykazujących komplementarność z ww lub wskazanymi przez siebie programami, projektami, inicjatywami.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej, co zapewni właściwy efekt zachęty w przypadku przedsięwzięć, których realizacja nie jest możliwa z rynkowego punktu widzenia.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.11 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLKCO02 | Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie | osoby | 0,00 | 20 082,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.11 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLKLCR04 | Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie | osoby | 6 525,00 | 2021 | 4 697,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.11 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 158. Działania na rzecz poprawy równego i szybkiego dostępu do stabilnych i przystępnych cenowo usług wysokiej jakości | 61 997 941,00 |
| VII | ESO4.11 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 160. Działania na rzecz poprawy dostępności, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej (z wyłączeniem infrastruktury) | 13 200 000,00 |
| VII | ESO4.11 | Ogółem | | | 75 197 941,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.11 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 75 197 941,00 |
| VII | ESO4.11 | Ogółem | | | 75 197 941,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.11 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 75 197 941,00 |
| VII | ESO4.11 | Ogółem | | | 75 197 941,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.11 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 09. Nie dotyczy | 75 197 941,00 |
| VII | ESO4.11 | Ogółem | | | 75 197 941,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.11 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 75 197 941,00 |
| VII | ESO4.11 | Ogółem | | | 75 197 941,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparciem zostaną objęte grupy w szczególnie niekorzystnej sytuacji w tym rodziny, dzieci, społeczności mniejszościowe (zwłaszcza romskie), osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym, osoby zamieszkujące tereny objęte LSR . Dodatkowym obszarem będzie rozwój społeczeństwa obywatelskiego (wzmocnienie potencjału sektora pozarządowego).

Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej

Podejmowane działania będą zgodne z Europejską Gwarancją dla Dzieci.

a) Wsparcie rodziny - działania będą koncentrowały się na podniesieniu jakości i dostępności usług wsparcia dzieci i rodzin, w tym przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze lub w kryzysie. Działania obejmą m. in. usługi asystentury rodzinnej, poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, rodzin wspierających, tworzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, streetworking oraz rozwój usług wsparcia dziennego lub całodobowego, w tym o charakterze specjalistycznym.

Kompleksowe wsparcie dzieci i młodzieży obejmie działania ograniczające problemy psychiczne i behawioralne. Realizowane będą projekty na rzecz zwiększenia dostępności do zrównoważonych, dobrej jakości usług zapobiegając wykluczeniu społecznemu, wyrównujących szanse, niwelujących deficyty i rozwijających potencjały, realizowanych zwłaszcza w środowisku, przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych w nim zasobów. Działania obejmą w szczególności aktywizację społeczną, rozwijanie kompetencji społecznych i zainteresowań, diagnozę i terapię zaburzeń rozwoju, w tym w ramach wczesnego wspomagania rozwoju. Udzielane będą usługi wsparcia psychologicznego, profilaktyki uzależnień. Realizowane będą działania wspierające rodziny z dziećmi z niepełnosprawnościami m.in. w zakresie opieki wytchnieniowej, poradnictwa psychologicznego, asystentury osobistej oraz działania mające na celu budowanie świadomości środowiskowej w kontekście równości szans.

b) Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej – realizowane będzie zwłaszcza poprzez tworzenie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, m.in. rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych pełniących funkcje pogotowia opiekuńczego, jak również poprzez kształcenie kandydatów na rodziców zastępczych, z uwzględnieniem działań świadomościowych promujących rodzicielstwo zastępcze. W ramach wsparcia rodzin zastępczych przewiduje się uwzględnienie potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, społecznych, emocjonalnych i kulturalno-rekreacyjnych dzieci w nich przebywających. Działania nakierowane zostaną na przygotowanie dzieci do godnego i samodzielnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania

relacji z rodziną i rówieśnikami oraz rozwijania kompetencji społecznych. W tym celu istotne jest podnoszenie umiejętności i wsparcie rodziców zastępczych poprzez m.in. szkolenia tematyczne (np. w zakresie równości płci i wyrównywania szans, tolerancji, poszanowania godności i wartości osobistej), grupy wsparcia i samopomocowe, adaptacje i dostosowanie mieszkań zwłaszcza do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, zapewnienie opieki wytchnieniowej.

Wsparciem objęte zostaną również dzieci przebywające w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej, w szczególności w zakresie wyrównywania deficytów emocjonalnych, edukacyjnych i społecznych. Wdrożone zostaną kompleksowe usługi (w tym wytchnieniowe) i specjalistyczne wsparcie dla rodzin zastępczych, rozwój specjalistycznych rodzin zastępczych i działania wspierające dzieci w pieczy (mające na celu zwiększenie partycypacji dzieci w decyzjach, które ich dotyczą). Istotnym elementem będzie również promocja i upowszechnienie idei rodzicielstwa adopcyjnego, wsparcie pre-adopcyjne, rozwój działań adopcyjnych oraz wspieranie kandydatów i rodzin adopcyjnych, w tym w formie specjalistycznego wsparcia post-adopcyjnego, rozwój kadr świadczących wysokiej jakości usługi społeczne dla rodziny.

Działania obejmą deinstytucjonalizację usług regionalnej pieczy zastępczej w celu zapewnienia dzieciom wymagającym szczególnej opieki bezpiecznych i jak najbardziej zbliżonych do rodzinnych warunków bytowych. Przyczynią się do zagwarantowania dzieciom o specjalnych potrzebach zdrowotnych, edukacyjnych, terapeutycznych i społecznych poziomu życia odpowiadającego ich rozwojowi fizycznemu, psychicznemu i społecznemu. Podejmowane będą intensywne działania zmierzające do znalezienia dla dzieci przebywających i kwalifikowanych do regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych opieki rodzinnej. Stworzone zostanie zaplecze w postaci centrum dostarczającego stałej pomocy specjalistów, szybkiej diagnozy dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz wsparcia rodziców zastępczych z terenu województwa. Poprzez uruchomienie działań diagnostycznych i terapeutycznych dzieci zostaną objęte kompleksową ścieżką wsparcia, dzięki czemu zwiększy się ich szansa na przejście do rodziny lub usamodzielnienie.

Podejmowane będą działania w zakresie usług interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie, zapewniające kompleksowe wsparcie osobom w sytuacjach kryzysowych.

Wsparciem objęte zostaną także osoby usamodzielniane i opuszczające pieczę zastępczą i inne rodzaje placówek całodobowych, w tym w formie wsparcia mieszkaniowego. Planuje się wdrożenie usług wsparcia dla dzieci młodzieży przebywającej w różnego rodzaju instytucjach (m. in. ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych).

Wsparcie społeczności mniejszościowych, w tym społeczności romskich

Członkowie społeczności mniejszościowej (romskiej) zostaną objęci wsparciem integracyjnym, ukierunkowanym na likwidację barier w zakresie edukacji, kształcenia, poprzez podniesienie kompetencji prozatrudnieniowych, wyrównanie deficytów wychowawczych, komunikacyjnych i językowych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb kobiet romskich, w poszanowaniu ich tradycji i dziedzictwa kulturowego przy zaangażowaniu przedstawicieli środowiska. Działania społeczne będą obejmowały również dzieci romskie w szczególności w zakresie nauki języka polskiego, działań edukacyjnych wyrównujących deficyty, aktywne formy spędzania wolnego czasu. Ważnym elementem kompleksowych projektów będzie również profilaktyka zdrowotna, wsparcie rodziny oraz działania antydyskryminacyjne.

Działania na rzecz osób w kryzysie bezdomności oraz zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym

Realizowane będą kompleksowe działania na rzecz osób w kryzysie bezdomności oraz zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym (w tym wdrażanie programu Najpierw mieszkanie). Interwencja obejmie przede wszystkim wsparcie usług środowiskowych, w tym prewencję, streetworking i pomoc medyczną, pomoc terapeutyczną i psychologiczną, terapię uzależnień, reintegrację. Dodatkowo przewiduje się wspieranie tworzenia i funkcjonowania mieszkań wspomaganych i treningowych oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe dla osób w kryzysie bezdomności. Elementem wsparcia będzie również rozwijanie kompetencji kadr świadczących usługi na rzecz osób bezdomnych (w tym pracowników organizacji pozarządowych, pomocy społecznej, straży miejskiej) oraz zapewnienie dostępu do superwizji i specjalistycznych szkoleń.

Wsparcie społeczności objętych LSR

Wsparcie obejmie projekty realizowane przez podmioty o mniejszym potencjale organizacyjnym, skierowane przede wszystkim do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wnikające z potrzeb społeczności lokalnej, które będą służyły rozwiązaniu problemów zdiagnozowanych przez daną społeczność, pobudzaniu aktywności oraz upowszechnianiu wolontariatu. W ramach projektów możliwa będzie realizacja niezbędnych usług społecznych umożliwiających udział w procesie aktywizacji. Inicjatywy oddolne realizowane będą w odpowiedzi na potrzeby lokalne wynikające z LSR prowadzonych przez LGD.

Rozwój dialogu obywatelskiego

Przewiduje się wsparcie na rzecz rozwijania dialogu obywatelskiego, podniesienia potencjału i rozwoju organizacji społeczeństwa obywatelskiego (trzeciego sektora) działających w obszarach wszystkich celów szczegółowych EFS+, w szczególności na rzecz społeczności marginalizowanych. Zakres wsparcia obejmować będzie m.in.: szkolenia, kształcenie i rozwój kadr, budowanie sieci współpracy, niezbędne wyposażenie, wzmacnianie roli organizacji w dialogu obywatelskim. Wsparcie możliwe do realizacji w formule grantowej z organizacją III sektora jako Operatorem grantów.

Kluczowe kierunki ww. interwencji wskazane będą Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020 – 2030 oraz w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych (Plan Deinstytucjonalizacji).

Elementem projektów może być również wsparcie na rzecz podnoszenia kwalifikacji, kompetencji i umiejętności pracowników podmiotów realizujących usługi dla grup docelowych oraz zapewnienie dostępu do superwizji.

W stosownych przypadkach preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

*cd. w sekcji "Wskazanie konkretnych (...)"

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownikami usług będą przede wszystkim:

- dzieci, młodzież i młodzi dorośli dotknięci problemami społ. i zdrowot., w szczególności w zakresie zdrowia psychicznego, wymagający wsparcia, w tym OzN, przebywający w instytucjonalnej pieczy zastępczej i innych placówkach całodobowych
- członkowie rodzin z dziećmi, w tym doświadczający trudności opiekuńczo-wychowawczych lub w kryzysie
- członkowie społeczności mniejszościowych, w tym romskich
- społeczności lokalne i mieszkańcy z obszarów objętych LSR
- pracownicy, członkowie i wolontariusze podmiotów społeczeństwa obywatelskiego,

i osoby:

- pełniące funkcję/kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub prowadzących placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego oraz członkowie ich rodzin
- pełniące funkcję/kandydaci na rodziców adopcyjnych oraz członkowie ich rodzin
- usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą oraz placówki/instytucje całodobowe
- potrzebujące interwencji kryzysowej
- będące ofiarami przemocy
- w kryzysie bezdomności, zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym
- z otoczenia w/w grup
- osoby i podmioty świadczące usługi na rzecz w/w grup

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wyniki badań (m.in. Agencji Praw Podstawowych UE) i zdiagnozowane bariery równościowe wskazują, że na poziom wykluczenia społecznego szczególnie mają wpływ takie przesłanki wymienione w art 9 ust. 3 Rozporz. PE i Rady 2021/1060 jak: płeć, wiek, niepełnosprawność, orientacja seksualna, pochodzenie etniczne.

W procesie tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej, w ramach wsparcia rodzin zastępczych i adopcyjnych oraz wzmacniania kompetencji NGO i kadr świadczących usługi społeczne dla rodziny oraz na rzecz osób bezdomnych premiowane będą działania podnoszące świadomość w zakresie:

·zapobiegania dyskryminacji ze względu na ww. cechy oraz uwzględniające specyficzne potrzeby z nich wynikające, szczególnie dotyczące cudzoziemców i osób (zwłaszcza dzieci) narażonych na dyskryminację ze względu na orientację seksualną

· wsparcia osób w kryzysie bezdomności i/lub doświadczających przemocy/dyskryminacji ze względu na cechy prawnie chronione, w szczególności orientację seksualną

Realizowane będą działania wspierające rodziny z dziećmi z niepełnospr, m.in. w zakresie opieki wytchnieniowej (co przyczyni się do poprawy sytuacji kobiet, które w większości sprawują opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu) oraz działania mające na celu budowanie świadomości środowiskowej w kontekście równości.

Wsparciem integracyjnym zostanie objęta społeczność romska.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

Zasada równości KiM będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum. W procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące projekty spełniające standard minimum we wszystkich punktach, tzw. standard maksimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Przewiduje się zastosowanie instrumentu RLKS, w ramach którego realizowane będą działania wynikające z lokalnych strategii rozwoju. Działania realizowane będą w formule grantów udzielanych przez LGD (jako beneficjenta projektu grantowego) na realizację inicjatyw wynikających z LSR i zgłaszanych przez lokalną społeczność. Ze względu na oddolny charakter RLKS ostateczny zakres działań zostanie określony dopiero po zakończeniu konkursu na wybór LSR i będzie wynikał z potrzeb ujętych w strategiach, które powstają w oparciu o szeroko prowadzone konsultacje społeczne, a do wsparcia zostają wybrane w trybie konkurencyjnym. Konkurs na wybór LSR jest ogłaszany przez Zarząd Województwa, a po dokonaniu wyboru żadna z gmin nie może występować w dwóch strategiach. Wsparcie przygotowawcze (na rzecz przygotowania strategii) dla wszystkich wielofunduszowych LSR zostało sfinansowane ze środków EFRROW. W regionie nie będą wspierane miejskie LSR.

Działania będą realizowane na terenie całego województwa.Preferencje będą miały projekty na obszarach rewitalizacji, wskazane w gminnych programach rewitalizacji oraz w OSI Gminy tracące funkcje społeczno – gospodarcze wskazanym w Strategi Rozwoju Województwa Śląskiego – „Śląskie 2030".

*Dopuszczalne będą działania na rzecz podniesienia kompetencji i świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa, jako uzupełnienie wsparcia zaplanowanego w tym cs.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Zgodnie z „Europejskim filarem praw socjalnych", współpraca międzyregionalna może przyczynić się do tworzenia Europy o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjającej włączeniu społecznemu.

Komplementarność i powiązania programu FE SL 2021-2027 z innymi źródłami finansowania np. z Programem Interreg Europa, może prowadzić do wspierania pogłębiania wiedzy z zakresu polityki i przenoszenia doświadczeń na grunt polityk regionalnych, które pomogą ludziom w niekorzystnej sytuacji np. zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ze względu na położenie regionu – pogranicze polsko – czeskie i polsko – słowackie wsparcie uzyskać będą mogły inwestycje, które będą miały na celu rozwój współpracy w zakresie wspólnych przedsięwzięć społecznych, które przyczynią się do wzmocnienia spójności społecznej i obywatelskiej regionu transgranicznego.

Programy, z którymi również będzie mogła zachodzić komplementarność w ramach celu szczegółowego 4.12 to m.in.: Interreg Polska-Czechy 2021-2027 i Polska-Słowacja 2021-2027 w celu wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych.

W systemie wdrażania, uwzględniając specyfikę celu szczegółowego, wykorzystane mogą zostać różne narzędzia wspierające transgraniczność projektów, jak np.: kryteria premiujące dla wnioskodawców wykazujących komplementarność z ww lub wskazanymi przez siebie programami, projektami, inicjatywami. Dopuszcza się możliwość realizacji projektów przez placówki podlegające pod Województwo Śląskie, a znajdujące się poza obszarem województwa.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w ramach celu szczegółowego ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują przychodów lub bezpośrednich oszczędności, zatem będzie realizowane w formie dotacji bezzwrotnej, co zapewni właściwy efekt zachęty w przypadku przedsięwzięć, których realizacja nie jest możliwa z rynkowego punktu widzenia.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO01 | Całkowita liczba uczestników | osoby | 0,00 | 7 956,00 |
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO15 | Mniejszości (w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie) | osoby | 0,00 | 535,00 |
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EECO16 | Osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem mieszkaniowym | osoby | 0,00 | 819,00 |
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PL0CO04 | Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność | sztuki | 0,00 | 14,00 |
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLKCO01 | Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej | osoby | 0,00 | 6 602,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLHILCR01 | Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu | osoby | 0,00 | 2021 | 460,00 | SL2021 | |
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLKLCR06 | Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu | szt. | 1 009,00 | 2021 | 2 470,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 154. Środki na rzecz poprawy dostępu grup zmarginalizowanych, takich jak Romowie, do edukacji i zatrudnienia, a także na rzecz promowania ich włączenia społecznego | 2 550 000,00 |
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 163. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci | 62 350 000,00 |
| VII | ESO4.12 | Ogółem | | | 64 900 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 64 900 000,00 |
| VII | ESO4.12 | Ogółem | | | 64 900 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 12. RLKS – obszary wiejskie | 5 710 179,00 |
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 59 189 821,00 |
| VII | ESO4.12 | Ogółem | | | 64 900 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 06. Przeciwdziałanie ubóstwu wśród dzieci | 40 000 000,00 |
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 08. Budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego | 3 600 000,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 09. Nie dotyczy | 21 300 000,00 |
| VII | ESO4.12 | Ogółem | | | 64 900 000,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VII | ESO4.12 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 64 900 000,00 |
| VII | ESO4.12 | Ogółem | | | 64 900 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: VIII. Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Zwiększenie potencjału szkół prowadzących kształcenie zawodowe oraz rozwój nowoczesnego szkolnictwa branżowego wymaga podniesienia jego jakości i konkurencyjności zwłaszcza w zakresie zawodów przyszłości, zielonej gospodarki czy Przemysłu 4.0. Potrzebne jest także dalsze włączanie pracodawców w proces kształcenia zawodowego oraz upowszechnienie kształcenia w miejscu pracy i praktycznego kształcenia zawodowego, uwzględniającego najnowsze trendy technologiczne oraz zapewnienie infrastruktury edukacyjnej odpowiadającej tym trendom.

Wsparcie powinno zatem zostać ukierunkowane na realizację inwestycji, które doprowadzą do dostosowania infrastruktury szkolnictwa zawodowego do aktualnych potrzeb rynku pracy, wyzwań w zakresie transformacji cyfrowej i transformacji w kierunku zielonej gospodarki oraz inteligentnych i technologicznych specjalizacji regionu. Skuteczność realizacji procesu transformacji jest ściśle skorelowana z jakością kapitału ludzkiego, którego wysoki poziom warunkowany jest m.in. efektywnie realizowaną edukacją. Z punktu widzenia regionu niezbędne są zmiany w ofercie szkół zawodowych, która uwzględniać będzie zapotrzebowanie na przyszłe zawody.

Projekty ukierunkowane zostaną na unowocześnienie bazy techniczno-dydaktycznej, tak aby warunki nauczania były dostosowane do potrzeb pracodawców i zachodzących zmian w związku z postępem technologicznym. Inwestycje w infrastrukturę szkół i placówek kształcących w zawodach polegać będą m.in na przebudowie, budowie, remoncie laboratoriów, sal do praktycznej nauki zawodu do wymagań i potrzeb inteligentnych i technologicznych specjalizacji.

W odpowiedzi na aktualne potrzeby rynku pracy wsparcie uzyskają również przedsięwzięcia, które dostosowują infrastrukturę szkolnictwa zawodowego do wymagań przemysłu 4.0 oraz, które są odpowiedzią na zapotrzebowanie na zawody wskazane za pomocą barometru zawodów.

Obowiązkowym elementem każdego projektu w obszarze szkolnictwa zawodowego będzie przystosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Wsparcie komplementarne jest z działaniami podejmowanymi w programie regionalnym ze środków EFS+ w ramach CS (f) w zakresie edukacji, kształcenia

i uczenia się przez całe życie. Dopuszcza się realizację projektów uzupełniających podejmowanych równolegle z innego funduszu lub do już zrealizowanych ze środków krajowych lub własnych Wnioskodawcy.

Ponadto, interwencja skierowana zostanie również na rozwój szkolnictwa wyższego (tylko na kierunkach praktycznych związanych z nauką zawodu w zakresie infrastruktury/wyposażenia pracowni zawodowych) oraz szkolnictwa wyższego zawodowego pod kątem dostosowania kształcenia do zapotrzebowania regionalnego rynku pracy. W kontekście bezprecedensowych wyzwań dla rozwoju i transformacji pogórniczej regionu niezbędne jest, aby w tak skomplikowane procesy społeczno – gospodarcze włączyć potencjał szkół wyższych. Szkolnictwo wyższe jest istotnym parterem w kontekście edukacji w regonie i kształtowania rynku pracy, które wraz z samorządami, organizacjami pracodawców i przedsiębiorców, szkołami, zwłaszcza zawodowymi, tworzą warunki do zrównoważonego rozwoju regionu. W celu lepszego kreowania wzajemnych relacji uczelni z otoczeniem społeczno – gospodaczym oraz lepszego dostosowania kształcenia na poziomie wyższym do potrzeb rynku pracy, wsparte zostaną przedsięwzięcia, które zostały starannie wyselekcjonowane przez środowisko akademickie, oraz które będą miały charakter katalizatora wzrostu do realizacji projektów konkursowych oraz wzmocnią pozycję regionu na arenie międzynarodowej.

W ramach wsparcia infrastruktury szkół wyższych współfinansowanie dostaną inwestycje służące prowadzeniu działalności dydaktycznej na poziomie wyższym zgodnych z inteligentnymi lub technologicznymi specjalizacjami regionu lub przemysłem 4.0. Realizowane projekty będą w szczególności polegały na: budowie, przebudowie, remoncie, rozbudowie istniejących obiektów infrastruktury i wyposażenia związanego z praktyczną nauką zawodu np.laboratoria wraz z wyposażeniem w aparaturę wykorzystywaną w procesie dydaktycznym. W ramach powyższego typu projektu nie jest możliwe wsparcie w zakresie podstawowej bazy dydaktycznej, niezwiązanej z nauczaniem praktycznym lub zawodowym.

Obowiązkowym elementem każdego projektu będą działania nakierowane na niwelowanie barier architektonicznych w dostępie do edukacji dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Wsparcie komplementarne jest z działaniami podejmowanymi m.in. w programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 ze środków EFS+ w ramach CS (e i f) w zakresie dostosowania oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki i podniesienia jakości kształcenia. Dopuszcza się realizację projektów uzupełniających podejmowanych równolegle z innego funduszu lub do już zrealizowanych ze środków krajowych lub własnych Wnioskodawcy.

Efektem realizowanych inwestycji będzie dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa zawodowego oraz wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji oraz poprawa dostępności szkolnictwa zawodowego i wyższego i nauki dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zarówno w przypadku wsparcia szkolnictwa zawodowego jak i wyższego preferowane będzie wsparcie istniejącej infrastruktury, natomiast inwestycje w

nowe obiekty będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.

W regionie do przedszkoli, szkół, placówek uczęszcza blisko 28 tys. uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na różnego rodzaju niepełnosprawności. Są wśród nich m.in. uczniowie niewidomi, niesłyszący, uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną, niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem w tym z zespołem Aspergera. Wielu ma orzeczenia o niepełnosprawnościach sprzężonych. Niektórzy uczęszczają do szkół specjalnych, ale zdecydowana większość uczniów objętych kształceniem specjalnym (ponad 21 tys.) uczy się zgodnie z decyzją rodziców w szkołach ogólnodostępnych, w tym w oddziałach integracyjnych.

Ze względu na to, że szkoła ma gwarantować dzieciom odpowiednie warunki do osobistego oraz społecznego rozwoju, dofinansowane zostaną działania mające na celu dostosowanie obiektów do potrzeb realizacji edukacji włączającej, niwelowanie barier architektonicznych w dostępie do edukacji dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami. Jednocześnie, inwestycje te umożliwią integrację osób pełnosprawnych i z niepełnosprawnościami, a w efekcie zmniejszenie skutków wykluczenia społecznego tej grupy społecznej.

Szkoły specjalne i inne placówki, które prowadzą do segregacji lub utrzymania segregacji jakiejkolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym, nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.

Wsparcie komplementarne jest z działaniami podejmowanymi w programie regionalnym ze środków EFS+ w ramach CS (f) w zakresie edukacji, kształcenia i uczenia się przez całe życie. Dopuszcza się realizację projektów uzupełniających podejmowanych równolegle z innego funduszu lub do już zrealizowanych ze środków krajowych lub własnych Wnioskodawcy.

Planowana interwencja wpisuje się w Zalecenia Rady UE oraz Załącznika D do Sprawozdania Krajowego w zakresie poprawy dopasowania kształcenia i szkolenia zawodowego do rynku pracy; zwiększenia współpracy międzynarodowej oraz zapewnienia jakości w ramach szkolnictwa wyższego czy w zakresie zwiększenia włączającego charakteru i jakości kształcenia oraz wspierania poszczególnych osób uczących się pochodzących z grup defaworyzowanych.

We wszystkich projektach tego celu szczegółowego w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027. Natomiast w celu maksymalizacji wpływu na realizację celów środowiskowo- klimatycznych UE, określonych w dokumencie Europejski Zielony Ład, premiowanie będą projekty, które mają istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych określanych w ww. rozporządzeniu. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupą docelową będą: szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe, uczniowie (w szczególności osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) m.in. szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, jednostki samorządu terytorialnego oraz inne organy prowadzące szkoły zawodowe, państwowe jednostki, których ustawowym lub statutowym zadaniem jest pełnienie zadań w zakresie edukacji, pracodawcy/ przedsiębiorcy/ rzemieślnicy oraz ich zrzeszenia i stowarzyszenia, uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym, osoby uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym, w tym szczególnie osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

W wyniku realizowanych projektów nastąpi poprawa dostępu do szkolnictwa zawodowego i wyższego poprzez m.in. przystosowanie obiektów edukacyjnych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Likwidacja barier dostępności umożliwi tym samym osobom narażonym na dyskryminację ze względu na niepełnosprawność oraz wiek nabycie umiejętności i kompetencji zawodowych. Inwestycje w infrastrukturę będą przebiegać zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, a tam, gdzie nie będzie możliwe ich pełne zastosowanie, zostaną wprowadzone usprawnienia eliminujący bariery funkcjonalne.

Preferowane będą projekty, w ramach których beneficjent będzie prowadził we wspartej infrastrukturze działania wspierające równość kobiet i mężczyzn i zapobiegające dyskryminacji w edukacji, takie jak np. wzmocnienie pozycji dziewcząt i młodych kobiet, aby robiły karierę w STEM.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W przypadku infrastruktury szkolnictwa zawodowego, interwencja ta została przewidziana do realizacji z wykorzystaniem instrumentu terytorialnego ZIT.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty międzyregionalne realizowane na granicy regionu przyczynią się do rozwoju edukacji i wymiany doświadczeń, wiedzy i innowacji. Ze względu na położenie województwa śląskiego – pogranicze polsko – czeskie i polsko – słowackie realizowane inwestycje, będą mieć wpływ na wypracowanie dobrych praktyk, a także tworzenie innowacyjnych rezultatów edukacyjnych z potencjałem ich szerokiego wykorzystania w wybranej dziedzinie kształcenia. Interwencja będzie również komplementarna np. z programem Interreg Europa 2021-2027, a także z programem Erasmus+, aby zapewnić wszystkim ludziom dostęp do edukacji i szkoleń jak najwyższej jakości.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie co do zasady ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują dochodów. W obszarze rozwoju szkolnictwa zawodowego i wyższego podmiotów potencjalnie objętych wsparciem jest zbyt mało, by uzasadnione było stworzenie odrębnego instrumentu wsparcia. Dodatkowo udział pracodawców w projektach dotyczących szkolnictwa zawodwego nie jest możliwy bez znaczącej zachęty w formie wsparcia bezzwrotnego.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej | RCO67 | Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych | osoby | 0,00 | 193 697,00 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | rozwinięte | | placówkach oświatowych | | | |
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO74 | Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego | osoby | 0,00 | 501 095,00 |
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO75 | Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego | wkłady na rzecz strategii | 0,00 | 1,00 |
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO128 | Liczba wspartych uczelni | szt. | 0,00 | 4,00 |
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO132 | Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami | szt | 0,00 | 10,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR71 | Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych | użytkownicy/rok | 200 000,00 | 2021 | 193 697,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 123. Infrastruktura na potrzeby szkolnictwa wyższego | 23 600 000,00 |
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 124. Infrastruktura na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych | 4 700 000,00 |
| VIII | RSO4.2 | Ogółem | | | 28 300 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 28 300 000,00 |
| VIII | RSO4.2 | Ogółem | | | 28 300 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie | 4 700 000,00 |
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 23 600 000,00 |
| VIII | RSO4.2 | Ogółem | | | 28 300 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 849 000,00 |
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 2 830 000,00 |
| VIII | RSO4.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 24 621 000,00 |
| VIII | RSO4.2 | Ogółem | | | 28 300 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach interwencji wspierane będą przedsięwzięcia dotyczące rozwoju infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno - zawodowej i aktywizacji społecznej, z poszanowaniem horyzontalnej zasady deinstytucjonalizacji.

Celem działań planowanych do realizacji jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa osób, które ze względu na swój wiek, stan zdrowia czy niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

Wsparcie uzyskają zatem projekty, które przyczynią się do tworzenia i rozwoju (m.in. poprzez budowę, rozbudowę, przebudowę, remont) placówek dziennego pobytu i rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, w tym opieki wytchnieniowej (opieka zastępcza na czas odpoczynku/ nieobecności opiekuna faktycznego) wraz z zapewnieniem wyposażenia, w tym przystosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową (całodobowe usługi opiekuńcze) w instytucjonalnych formach są niedozwolone.

Efektem działań będzie zapewnienie osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu możliwości korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także obejmującej usługi w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym w celu zaktywizowania i zaangażowania tych osób w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.

W celu rozszerzenia oferty usług świadczonych przez podmioty funkcjonujące w obszarze pomocy i integracji społecznej, planowane są również działania dotyczące rozwoju mieszkalnictwa treningowego oraz wspomaganego powiązane z procesem integracji społecznej i aktywizacji społeczno – zawodowej. Wsparcie uzyskają inwestycje polegające na przeprowadzeniu prac budowlanych lokali, w tym zakup wyposażenia. Polegać one będą także na tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach treningowych (dawniej chronionych) czy wspomaganych. Wsparcie w istniejących mieszkaniach treningowych i wspomaganych możliwe będzie pod warunkiem zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług w danym mieszkaniu, z zachowaniem

obowiązujących uregulowań prawnych dotyczących mieszkań treningowych i wspomaganych. Prace budowlane mogą obejmować części wspólne budynku, w którym miałoby się znajdować mieszkanie treningowe lub wspomagane. Inwestycje te nie mogą przyczyniać się do segregacji przestrzennej grup marginalizowanych. Wsparte lokale nie powinny być zapewniane na obszarach odizolowanych od społeczności lokalnej i słabo skomunikowanej.

W przypadku interwencji planowanej w ramach tego priorytetu, preferowane będzie wsparcie istniejącej infrastruktury, natomiast inwestycje w nowe obiekty będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.

Wsparcie będzie realizowało cele Europejskiego Filaru Praw Socjalnych w zakresie poprawy dostępu do podstawowych usług publicznych oraz włączenia społecznego. Rozwój usług społecznych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, wspierany ze środków EFRR, będzie zgodny z założeniami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, w tym Komentarzem ogólnym nr 5 oraz uwagami końcowymi dla Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych.

Decyzje o udzieleniu wsparcia powinny być poprzedzone analizą dostępnych form świadczenia usług (tj. instytucjonalne, środowiskowe i w rodzinie) oraz uwzględniać indywidualne potrzeby jednostek, które będą odbiorcami usług (w tym preferowane przez nich opcje opieki, z uwzględnieniem opcji zgodnych z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych). Jeśli opcje preferowane przez odbiorców usług nie są dostępne, priorytetem powinno być ich zapewnienie.

Wsparcie będzie komplementarne z działaniami podejmowanymi w programie regionalnym ze środków EFS+ CS (k i l) w zakresie wsparcia usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej, opieki wytchnieniowej i wsparcia opiekunów faktycznych, usług zwiększających mobilność, usług asystenckich, teleopieki; deinstytucjonalizacji placówek całodobowych w zakresie koordynacji usług społecznych w środowisku, realizacji form wsparcia dziennego i środowiskowego; rozwoju kadr świadczących wysoką jakość usług społecznych czy wparcia dla osób opuszczających pieczę zastępczą. Dopuszcza się realizację projektów uzupełniających podejmowanych równolegle z innego funduszu lub do już zrealizowanych ze środków krajowych lub Własnych Wnioskodawcy.

Planowana interwencja wpisuje się w Zalecenia Rady UE oraz Załącznika D do Sprawozdania Krajowego w zakresie wspierania aktywnego włączenia osób ze środowisk defaworyzowanych czy wzmocnienia systemu wsparcia rodziny oraz przyspieszenia procesu deinstytucjonalizacji.

We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne kwalifikowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027. Natomiast w celu maksymalizacji wpływu na realizację celów środowiskowo- klimatycznych UE, określonych w dokumencie Europejski Zielony Ład, premiowanie będą projekty, które mają istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych określanych w ww. rozporządzeniu. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupą docelową będą osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu wraz ich otoczeniem; osoby pełnoletnie, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, dzieci i młodzież przebywające w pieczy zastępczej lub ją opuszczające.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Efektem projektów będzie poprawa dostępu do infrastr. społecznej powiązanej z procesami integracji i aktywizacji społ.-zaw. z poszanowaniem horyz. zasady deinstytucjonalizacji. Nastąpi to poprzez m.in. przystosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Dostęp do infrastr. będzie umożliwiony zwłaszcza osobom bezdomnym (w tym osobom narażonym na dyskryminację ze względu na orientację seksualną), osobom starszym i z niepełnosprawnościami. Likwidacja barier dostępności umożliwi tym samym ww. osobom korzystanie z oferowanych w tych obiektach usług oraz dostęp do mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego. Ponadto, wraz ze wsparciem placówek dziennego pobytu i placówek krótkookresowego pobytu w formie całodobowej lub dziennej za opiekuna faktycznego, nastąpi pośrednio wsparcie osób, które sprawują opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, czyli wg statystyk kobiet, które z racji pełnienia tej opieki narażone są na dyskrym. w życiu zaw. i społ.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości KiM, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. Inwestycje w infrastrukturę będą przebiegać zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, a tam, gdzie nie będzie możliwe ich pełne zastosowanie, zostaną wprowadzone usprawnienia eliminujące bariery funkcjonalne. W projektach z produktem neutralnym pod względem zasady równości i niedyskryminacji, zgodność z tą zasadą zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet jeśli wydatki te nie będą kwalifikowalne w projekcie.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią

kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania będą realizowane na terenie całego województwa, natomiast preferencję będą miały projekty na obszarach rewitalizacji, wskazanych w gminnych programach rewitalizacji oraz w OSI Gminy tracące funkcje społeczno – gospodarcze wskazanym w Strategi Rozowju Województwa Śląskiego – „Śląskie 2030".

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W zakresie infrastruktury usług społecznych dopuszcza się realizację przedsięwzięć z partnerami mającymi swoją siedzibę poza województwem śląskim. Zgodnie z „Europejskim filarem praw socjalnych", współpraca międzyregionalna może przyczynić się do tworzenia Europy o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjającej włączeniu społecznemu. Komplementarność i powiązania programu FE SL 2021-2027 z innymi źródłami finasowania np. z Programem INTERREG Europa, może prowadzić do wspierania pogłębiania wiedzy z zakresu polityki i przenoszenia doświadczeń na grunt polityk regionalnych, które pomogą ludziom w niekorzystnej sytuacji np. zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ze względu na położenie regionu – pogranicze polsko – czeskie i polsko – słowackie wsparcie uzyskać będą mogły inwestycje, które będą miały na celu rozwój współpracy w zakresie wspólnych przedsięwzięć społecznych, które przyczynią się do wzmocnienia spójności społecznej i obywatelskiej regionu transgranicznego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Rozwój infrastruktury społecznej jest kluczowy dla stworzenia możliwości świadczenia usług społecznych w środowisku lokalnym. Wsparcie w tym obszarze, ze względu na grupę docelową (osoby zagrożone i dotknięte ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich rodziny) wymaga formy bezzwrotnej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO65 | Pojemność nowych lub zmodernizowanych przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań oraz mieszkań socjalnych | osoby | 0,00 | 763,00 |
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO132 | Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami | szt | 0,00 | 5,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR67 | Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań oraz mieszkań socjalnych | użytkownicy/rok | 381,00 | 2021 | 763,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 126. Infrastruktura mieszkalnictwa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią) | 8 164 505,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 127. Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego | 3 858 888,00 |
| VIII | RSO4.3 | Ogółem | | | 12 023 393,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 12 023 393,00 |
| VIII | RSO4.3 | Ogółem | | | 12 023 393,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 12 023 393,00 |
| VIII | RSO4.3 | Ogółem | | | 12 023 393,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 360 702,00 |
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 1 202 339,00 |
| VIII | RSO4.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 10 460 352,00 |
| VIII | RSO4.3 | Ogółem | | | 12 023 393,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Zdrowie psychiczne mieszkańców regionu należy do jednego z ważniejszych zasobów współczesnego społeczeństwa, a jego ochrona stanowi ważny obszar polityki zdrowotnej Regionu. Zaburzenia i choroby psychiczne wymieniane są wśród najważniejszych chorób przewlekłych, które mają negatywny wpływ na rynek pracy, a także gospodarkę. W regionie działają aktualnie 4 Centra Zdrowia Psychicznego, z planowanych 34 (ostateczna liczba CZP będzie ustalona na poziomie centralnym). Stąd istotnym jest upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w postaci CZP, poprzez inwestycje dot. budowy lub przeprowadzenia niezbędnych, z punktu widzenia świadczeń zdrowotnych, prac remontowo – budowlanych, a także wyposażeniu w sprzęt medyczny oraz – jako element projektu – rozwiązaniach w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt). Interwencja będzie zgodna z reformą opieki psychiatrycznej w Polsce.

Jednym z wyzwań jest wzmocnienie roli ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (POZ i AOS) w dostarczaniu usług zdrowotnych, poprawa dostępności i efektywności oraz koordynacja opieki zdrowotnej. Konieczna jest intensyfikacja działań na rzecz wzmocnienia niższych poziomów opieki zdrowotnej, które przyczynią się do zachowania i poprawy stanu zdrowia społeczeństwa oraz łatwiejszego dostępu do lekarza POZ i AOS. Wspierane będą działania mające na celu rozwój POZ i AOS, polegające na przeprowadzeniu niezbędnych, z punktu widzenia świadczeń zdrowotnych, prac remontowo – budowlanych (budowę, przebudowę, modernizację), a także wyposażeniu w sprzęt medyczny oraz – jako element projektu – rozwiązaniach w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt).

Diagnoza przestrzenna rozmieszczenia placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, a także wskaźnik liczby porad wskazują na nierównomierny dostęp mieszkańców do placówek POZ i AOS. Preferencyjnie traktowane będą zatem projekty, które przyczyniają się do zwiększenia dostępności do usług zdrowotnych w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, w priorytetowych dla regionu dziedzinach medycyny lub dziedzinach wynikających z potrzeb epidemiologicznych oraz które wpłyną na wyrównywanie różnic geograficznych w dostępie do opieki zdrowotnej, w szczególności na obszarach wiejskich oraz w powiatach, które charakteryzują się niskim wskaźnikiem liczby poradni na 10 tyś mieszkańców, na podstawie map potrzeb zdrowotnych.

Wsparcie obejmie wdrożenie standardów dostępności POZ i AOS dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze architektonicznym, cyfrowym, komunikacyjnym i organizacyjnym.

W celu zapewnienia odpowiedniej dostępności do opieki zdrowotnej chorym długotrwale wsparcie obejmować będzie także inwestycje w celu stworzenia warunków do bardziej dostępnej opieki długoterminowej zlokalizowanej blisko miejsca zamieszkania, świadczonej w formach zdeinstytucjonalizowanych. Wsparte będą placówki świadczące opiekę długoterminową, w tym hospicyjną oraz paliatywną (m.in. budowa, przebudowa, modernizacja obiektów, zakup niezbędnego sprzętu medycznego oraz wyposażenia) zapewniających opiekę przede wszystkim osobom z niepełnosprawnościami, przewlekle chorym lub

osobom w podeszłym wieku w formie dziennej, środowiskowej czy domowej.

Wspierane będą również inwestycje dot. cyfryzacji opieki zdrowotnej, w tym z wdrożeniem w szpitalach wojewódzkich i powiatowych oraz w podmiotach leczniczych, które udzielają świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, rozwiązań teleinformatycznych, umożliwiających świadczenie usług medycznych, wypracowanych na poziomie krajowym oraz regionalnym, jak i uzupełniająco podnoszenie kompetencji cyfrowych pracowników podmiotów medycznych oraz upowszechnianie usług z zakresu e-zdrowia wśród pacjentów i pracowników podmiotów medycznych.

Przedsięwzięcia dot. e-zdrowia i telemedycyny przewidziane do realizacji jako samodzielne projekty lub element projektów kompleksowych mogą zostać objęte wsparciem, o ile wnioskodawca dysponuje ważną pozytywną opinią ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie zgodności projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi w obszarze zdrowia cyfrowego oraz jego komplementarności i interoperacyjności z rozwiązaniami w zakresie e-zdrowia obowiązującymi na dzień złożenia wniosku o wydanie opinii.

Wszystkie projekty infrastrukturalne realizowane w ramach priorytetu muszą być zgodne z właściwą mapą potrzeb zdrowotnych (w szczególności z mapą potrzeb zdrowotnych w zakresie POZ, AOS, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, opieki długoterminowej, opieki paliatywno – hospicyjnej, sprzętu medycznego) oraz posiadać pozytywną opinię o celowości inwestycji (o ile dotyczy). Interwencje infrastrukturalne powinny również podlegać ocenie zasadności i efektywności realizacji przez Komitet Sterujący do spraw koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia.

Warunkiem realizacji działań będzie uwzględnienie w założeniach projektowych wniosków i celów, określonych w dokumentach strategicznych szczebla krajowego i regionalnego w zakresie ochrony zdrowia, co oznacza, że konieczność realizacji danej inwestycji musi odpowiadać na wyzwania i wnioski wskazane w dokumencie – Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 (m.in. cel 1.1; 1.3; 1.4; 2.3; 2.4; 2.5; 3.2; 3.4), w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego – „Śląskie 2030”, Planie Transformacji dla województwa śląskiego czy w Regionalnej Polityce Zdrowotnej.

Działania w zakresie onkologii powinny być również zgodne z Narodową Strategią Onkologiczną, a w zakresie opieki psychiatrycznej z ramami strategicznymi w zakresie deinstytucjonalizacji. Dla zapewnienia spójności z krajowymi ramami strategicznymi reformy psychiatrii, projekty infrastrukturalne w zakresie reformy zdrowia psychicznego będą realizowane po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia. Inwestycje będą skupione przede wszystkim na pierwszym i drugim poziomie referencyjnym i nie będą prowadziły do zwiększenia ogólnej liczby łóżek szpitalnych w systemie ochrony zdrowia, w tym w dziedzinie psychiatrii oraz psychiatrii dziecięcej. Trzeci poziom referencyjny może być wspierany jedynie w ramach kompleksowych projektów CZP obejmujących inwestycje we wszystkie poziomy referencyjne.

Interwencja EFRR będzie uwzględniać specyfikę regionalną i odnosić się do zdiagnozowanych deficytów i potrzeb, uwzględniając osiągnięcia perspektywy finansowej 2014-2020 zarówno w odniesieniu do wytworzonych zasobów jak i wypracowanych rozwiązań - dla uzyskania efektu synergii i spójności interwencji oraz uwzględnienia długofalowych uwarunkowań, w tym demograficznych i ekonomicznych.

Inwestycje będą realizowane wyłącznie przez podmioty wykonujące działalność leczniczą (publiczne i prywatne) udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Wsparcie będzie realizowało cele Europejskiego Filaru Praw Socjalnych w zakresie poprawy dostępu do ochrony zdrowia. Będzie komplementarne z działaniami podejmowanymi w ramach programu regionalnego ze środków EFS+ CS (k i d) w zakresie deinstytucjonalizacji opieki medycznej, promowania zdrowego starzenia się i dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych czy zintegrowania usług zdrowotnych i społecznych. Dopuszcza się realizację projektów uzupełniających, podejmowanych równolegle z innego funduszu lub do już zrealizowanych ze środków krajowych lub własnych wnioskodawcy. Wsparcie będzie komplementarne również z interwencją w ramach CP1.

W KPO w obszarze zdrowia wdrażane będą reformy przede wszystkim w zakresie lecznictwa szpitalnego. EFS+ oraz EFRR będą uzupełniać i wzmacniać te reformy poprzez inwestycje w POZ i AOS. Projekty finansowane w ramach programu regionalnego ze środków EFRR, EFS+ lub FST nie mogą powielać zakresu, na który dany podmiot otrzymał wsparcie w ramach KPO.

Planowana interwencja wpisuje się w Zalecenia Rady UE oraz Zał. D do Sprawozdania Krajowego w zakresie wspierania przejścia z opieki szpitalnej/ instytucjonalnej na usługi w zakresie opieki domowej i usługi środowiskowej, a także wzmocnienia podstawowej opieki zdrowotnej i cyfrowych rozwiązań w zakresie zdrowia.

We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe kwalifikowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027. Natomiast w celu maksymalizacji wpływu na realizację celów środowiskowo- klimatycznych UE, określonych w dokumencie Europejski Zielony Ład, premiowanie będą projekty, które mają istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych określanych w ww. rozporządzeniu. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

*cd. w sekcji "Główne grupy docelowe"

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupą docelową będą mieszkańcy województwa śląskiego, pracownicy ochrony zdrowia oraz pacjenci, w tym osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby starsze i z niepełnosprawnościami.

*cd z sekcji Rodzaje działań:

W cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

W wyniku realizowanych projektów nastąpi poprawa dostępu do usług zdrowotnych, szczególnie dla osób narażonych na dyskryminację ze względu na miejsce zamieszkania (z obszarów z niskim dostępem do usług zdrowotnych, w szczególności wiejskich), na orientację seksualną (działania podnoszące świadomość personelu medycznego w odniesieniu do grup narażonych na dyskryminację), wiek i poziom sprawności (eliminacja barier fizycznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami). Wykorzystane zostaną standardy dostępności placówek medycznych wypracowane w POWER w ramach programu Dostępność+.

Wspierane będą interwencje gwarantujące właściwą opiekę medyczną nad matką i dzieckiem, a także odpowiadające na potrzeby osób najstarszych i niesamodzielnych.

Wspierane będą również inwestycje związane z cyfryzacją opieki zdrowotnej, w tym z wdrożeniem rozwiązań teleinformatycznych umożliwiających świadczenie usług medycznych, co poprawi dostępność tych usług, zwłaszcza dla grup defaworyzowanych do tej pory w tym obszarze. Dotyczy to przede wszystkim niepełnosprawności i miejsca zamieszkania.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach planowanego wsparcia przeznaczonego na inwestycje w poprawę usług świadczonych w placówkach medycznych, może być wykorzystana wiedza i doświadczenie podmiotów z zagranicy, w tym z wiodących ośrodków medycznych i naukowych. Zapewnienie wystarczającego i równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznych usług zdrowotnych może stanowić cel przedsięwzięć międzyregionalnych i transgranicznych, w szczególności tych powiązanych z Programami INTERREG, w tym INTERREG EUROPA. Jednocześnie ze względu na dalsze występowanie dysproporcji w zakresie warunków zdrowotnych w regionie Morza Bałtyckiego, wsparcie uzyskają projekty wpisujące się w Strategię UE dla regionu Morza Bałtyckiego, mające na celu poprawę i promowanie zdrowia ludzkiego z uwzględnieniem aspektów społecznych w tej kwestii. Komplementarność może wystąpić także pomiędzy programem FE SL 2021-2027 a „Programem UE dla zdrowia" oraz programem „Horyzont Europa".

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie co do zasady ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują dochodów. Kluczową rolą inwestycji jest poprawa jakości infrastruktury zdrowotnej i świadczenia usług interesu ogólnego.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel | Fundusz | Kategoria regionu | Nr | Wskaźnik | Jednostka | Cel pośredni | Cel końcowy |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | szczegółowy | | | identyfikacyjny | | miary | (2024) | (2029) |
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO14 | Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych | instytucje publiczne | 0,00 | 23,00 |
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO69 | Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej | osoba/rok | 0,00 | 794 559,00 |
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO132 | Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami | szt | 0,00 | 27,00 |
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO133 | Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą | szt. | 0,00 | 83,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR11 | Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych | użytkownicy/rok | 0,00 | 2021 | 21 288,00 | SL2021 | |
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR73 | Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej | użytkownicy/rok | 715 103,00 | 2021 | 794 559,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 128. Infrastruktura ochrony zdrowia | 10 418 714,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 129. Sprzęt medyczny | 15 628 070,00 |
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 131. Cyfryzacja w opiece zdrowotnej | 7 347 588,00 |
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 172. Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych) | 845 350,00 |
| VIII | RSO4.5 | Ogółem | | | 34 239 722,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 34 239 722,00 |
| VIII | RSO4.5 | Ogółem | | | 34 239 722,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 34 239 722,00 |
| VIII | RSO4.5 | Ogółem | | | 34 239 722,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 1 027 192,00 |
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 3 423 972,00 |
| VIII | RSO4.5 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 29 788 558,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.5 | Ogółem | | | 34 239 722,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparcie zostanie przeznaczone na przedsięwzięcia w obszarze kultury i dziedzictwa kulturowego oraz produkty turystyczne o skali regionalnej, które w widoczny sposób przyczynią się do aktywizacji społecznej, zachowania tożsamości regionalnej i wzmocnienia regionalnego sektora kultury, zwiększania atrakcyjności oferty kulturalnej i turystycznej oraz opracowania rozwiązań modelowych przy jednoczesnym budowaniu nowego wizerunku województwa śląskiego, jako nowoczesnego regionu europejskiego.

W zakresie dziedzictwa kulturowego interwencja zostanie skierowana na obiekty o znaczeniu regionalnym, które przyczynią się do tworzenia, adaptacji, dostosowania budynków i przestrzeni (otoczenia) do realizacji oferty kulturalno – edukacyjnej. Wsparcie obejmować będzie rozwój infrastruktury kultury, w tym zabytkowej, renowację i zabezpieczenie obiektów zabytkowych, wyposażenie obiektów, w celu tworzenia warunków sprzyjających otwartemu, nieograniczonemu, integracyjnemu i świadomemu uczestnictwu w kulturze. Wsparte obiekty powinny być wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, bądź powinny to być obiekty o dużym potencjale sieciowania tj. rozwoju istniejących szlaków kultury i dziedzictwa kulturowego, jak również tereny i obiekty unikatowe, o szczególnym znaczeniu dla regionu np. Park Śląski.

Działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego regionu przyczynią się do wzmocnienia tożsamości regionalnej, zabezpieczenia obiektów o wysokiej wartości historycznej oraz poprawy atrakcyjności oferty turystycznej regionu.

Następnie, wsparciem zostaną objęte instytucje kultury o znaczeniu regionalnym oraz instytucje paramuzealne o znaczeniu regionalnym wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, w celu nadania lub rozwinięcia w szczególności ich funkcji kulturowych, ale też funkcji ekonomicznych, społecznych, środowiskowych, edukacyjnych czy przestrzennych, w tym działania na rzecz poprawy ich efektywności.

Działania na rzecz rozwoju szeroko rozumianego sektora kultury przyczynią się w szczególności do zwiększenia udziału mieszkańców w kulturze, zwiększenia integracji społecznej, rozwoju potencjału społecznego na rzecz budowania gospodarki opartej na wiedzy oraz wzmocnienia aktywności tych placówek na rzecz wspierania branż kreatywnych.

Ponadto renowacja, konserwacja, rewaloryzacja i restauracja obiektów zabytkowych (w tym pomników) nie może być pojedynczą interwencją, tylko musi

stanowić część większego przedsięwzięcia, które wiąże rozwój kultury z rozwojem gospodarczym, włączeniem społecznym i innowacjami społecznymi w skali regionu lub lokalnej.

Wsparcie zostanie skierowane również na obiekty turystyczne o znaczeniu regionalnym, odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych i przyrodniczych województwa śląskiego oraz przynależne do istniejących szlaków turystycznych.

Działania na rzecz poprawy regionalnej infrastruktury turystycznej przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej oraz rozwoju szeroko rozumianego sektora przemysłów czasu wolnego w regionie, w tym tworzenia nowych miejsc pracy w tych sektorach.

Inwestycje w kulturę i turystykę będą musiały uwzględniać współpracę z otoczeniem (z lokalną społecznością, przedsiębiorcami, NGOs oraz przedsiębiorstwami społecznymi), a także analizę oddziaływania na bezpośrednie otoczenie i tworzenia miejsc pracy oraz trwałości finansowej projektów (w tym m.in. analizę popytu, dywersyfikację przychodów).

Przedsięwzięcia będą respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, stabilność i efektywność finansową oraz odporność na kryzys. Zwiększony zostanie nacisk na wykorzystanie zielonych technologii. Elementem inwestycji będzie dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej projektowanej infrastruktury, przy czym w przypadku zabytków z uwzględnieniem wymogów konserwatorskich.

Preferowane będzie wsparcie istniejącej infrastruktury, natomiast inwestycje w nowe obiekty będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.

Ponadto interwencje, które mają wpływ na dziedzictwo kulturowe, będą dążyć do realizacji założeń Nowego Europejskiego Bauhausu oraz wykorzystania zapisów dokumentu „Europejskie Zasady Jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe” (ICOMOS). Interwencje będą zgodne z: Nowym europejskim programem na rzecz kultury, Europejskimi ramami działania w zakresie dziedzictwa kulturowego z 2018 r., Konkluzjami Rady w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019-2022, Sprawozdaniem Specjalnym ECA nr 8/2020 Unijne inwestycje w obiekty kultury - kwestia wymagająca lepszego ukierunkowania działań i sprawniejszej koordynacji oraz Sprawozdaniem Specjalnym ECA 27/2021 Unijne wsparcie na rzecz turystyki - potrzeba nowej orientacji strategicznej i lepszego podejścia do finansowania.

Interwencja będzie komplementarna z działaniami podejmowanymi w programie regionalnym EFS+ w ramach CS (l) w zakresie promowania integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz dostępu do wysokiej jakości usług, a także pośrednio z CS (h) w zakresie wsparcia rozwoju ekonomii społecznej. Dopuszcza się realizację projektów uzupełniających, podejmowanych równolegle z innego funduszu lub do już zrealizowanych ze środków krajowych lub własnych wnioskodawcy. Wsparcie komplementarne jest również z interwencją planowaną w ramach CP1, gdzie możliwe będą inwestycje w obszarze kultury i turystyki nastawione na zysk, prowadzone przez przedsiębiorców z wykorzystaniem form zwrotnych. W CP5

natomiast, wsparcie uzyskają przedsięwzięcia o znaczeniu lokalnym, z wykorzystaniem instrumentu terytorialnego ZIT. W przypadku turystyki związanej z dziedzictwem industrialnym i tradycją przemysłową interwencja ta zaplanowana została w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

W całym CS inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowanych. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.

We wszystkich projektach tego celu szczegółowego, w których będzie to zasadne i możliwe kwalifikowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

W cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021-2027. Natomiast w celu maksymalizacji wpływu na realizację celów środowiskowo- klimatycznych UE, określonych w dokumencie Europejski Zielony Ład, premiowanie będą projekty, które mają istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych określanych w ww. rozporządzeniu. Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Głównymi grupami docelowymi będą mieszkańcy województwa śląskiego, korzystający z infrastruktury kultury i dziedzictwa kulturowego oraz obiektów turystycznych, osoby spoza województwa korzystające z obiektów kultury i dziedzictwa kulturowego oraz turystyki, w tym osoby o specjalnym potrzebach.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Jak wynika z analiz utrudnienia w korzystaniu z oferty kulturalnej związane są głównie z sytuacją finans., brakiem chęci partycypacji w wydarzeniach kul., brakami w infrastrukturze, brakiem kompetencji kulturowych oraz ograniczonym dostępem do informacji o wydarzeniach kulturalnych. Podejmowana

interwencja przyczyni się do zmniejszenia i eliminacji barier utrudniających dostęp do dóbr kultury. Poprzez zastosowanie standardu dostępności: arch., cyfr. oraz info-promo, produkty turystyczne będą dostępne dla ogółu społeczeństwa, w tym również będą odpowiadały na szczególne potrzeby kobiet, OzN: ruchową, wzrokową, słuchową, intelektualną; osób starszych, opiekunów z dziećmi czy z osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Do zwiększenia udziału mieszkańców w kulturze przyczynią się również planowane działania na rzecz rozwoju szeroko rozumianego sektora kultury, co wpłynie pozytywnie na proces integracji społecznej różnych grup społecznych i rozwoju potencjału społecznego na rzecz budowania gospodarki opartej na wiedzy oraz wzmocnienia aktywności placówek kulturalnych na rzecz wspierania branż kreatywnych.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Wsparcie będzie komplementarne do wsparcia w programach INTERREG, w tym w programach PL-SK i CZ-PL. W rezultacie projekty INTERREG i FESL będą wzajemnie się uzupełniały, wspólnie podnosząc atrakcyjność i konkurencyjność oferty turystycznej obszaru województwa śląskiego. Projekty wsparte w INTERREG opierają się na zasobach kultury i turystyki, wspólnych dla co najmniej dwóch państw członkowskich. Efekt synergii zostanie osiągnięty dzięki temu, że zarówno wsparcie INTERREG jak i FESL będą przyczyniać się do aktywizacji społecznej i gospodarczej regionów objętych wsparciem. Wsparcie programów, odwołując się do zasobów turystycznych i kulturowych, pozwoli na rozwój zróżnicowanej oferty turystycznej. Realizacja projektów wzmocni funkcjonujące porozumienia z regionami partnerskimi. Wsparcie uzyskają również przedsięwzięcia wpisujące się w Strategię UE dla regionu Morza Bałtyckiego, mające na celu wzmocnienie spójności makroregionu poprzez turystykę.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wsparcie w obszarze kultury i turystyki ukierunkowane jest na rozwój strategicznej infrastruktury, które nie generują bezpośrednich oszczędności, a strumień przychodów (których źródłem mogą być opłaty pobierane od odbiorców usług świadczonych z wykorzystaniem finansowanej infrastruktury) jest zbyt mały, aby zapewnić rentowność takich przedsięwzięć. Dodatkowo infrastruktura ta, o charakterze publicznym i otwartym, będzie mieć na celu poprawę dostępu do usług społecznych czy poprawę dostępu dla osób z niepełnosprawnościami, stąd wsparcie będzie udzielane w formie bezzwrotnej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO77 | Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem | obiekty kulturalne i turystyczne | 1,00 | 8,00 |
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO132 | Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami | szt | 1,00 | 6,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR77 | Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem | osoby odwiedzające/rok | 160 000,00 | 2021 | 512 373,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 165. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych | 5 692 181,00 |
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 166. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury | 31 488 222,00 |
| VIII | RSO4.6 | Ogółem | | | 37 180 403,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 37 180 403,00 |
| VIII | RSO4.6 | Ogółem | | | 37 180 403,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 37 180 403,00 |
| VIII | RSO4.6 | Ogółem | | | 37 180 403,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 1 115 412,00 |
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 3 718 040,00 |
| VIII | RSO4.6 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 32 346 951,00 |
| VIII | RSO4.6 | Ogółem | | | 37 180 403,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: IX. Fundusze Europejskie na rozwój terytorialny

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparcie zostanie skierowane na zintegrowany rozwój całego województwa w ramach czterech subregionów, stanowiących zgodnie ze Strategią „Śląskie 2030" miejskie obszary funkcjonalne (MOF), w oparciu o strategie ponadlokalne/strategie ZIT, odpowiadające na potrzeby społeczności lokalnych oraz wykorzystujące potencjały danych terytoriów.

Strategie terytorialne oraz realizowane w ich ramach działania będą kładły nacisk na sprostanie wyzwaniom środowiskowym i klimatycznym, w szczególności transformację w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu do 2050 r., wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych oraz wsparcie rozwoju subregionów.

Wspierane będzie wykorzystanie endogenicznych potencjałów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych na rzecz rozwoju ponadlokalnych i subregionalnych produktów kulturowych i turystycznych oraz marek o znaczeniu ponadlokalnym. Realizowane działania będą promowały idee zrównoważonej turystyki i kultury ze szczególnym uwzględnieniem ochrony zasobów przyrody, odporności na skutki zmian klimatycznych, rozwiązania niskoemisyjne, zasobooszczędne i cyfrowe.

Wspierane będą w szczególności obiekty przynależne do funkcjonujących w regionie szlaków dziedzictwa kulturowego, a także przedsięwzięcia ponadlokalne na rzecz tworzenia nowych oraz rozwoju istniejących szlaków, w tym uwzględniające rozbudowę systemów e-informacji kulturalnej, spójnego oznakowania obszarów atrakcyjnych kulturowo wraz z promocją szlaków dziedzictwa kulturowego, w tym z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Projekty, które mają wpływ na dziedzictwo kulturowe będą dążyć do wykorzystania zapisów dokumentu dot. Europejskich Zasad Jakości dla interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe (ICOMOS).

Wspierane będzie tworzenie i rozwój zrównoważonej infrastruktury turystycznej, jak również sieciowanie tej infrastruktury na rzecz utworzenia lub rozszerzenia szlaków turystycznych różnych rodzajów (m.in.: pieszych, rowerowych, konnych, narciarskich, wodnych), w tym infrastrukturę poprawiającą dostępność obiektów i atrakcji turystycznych, zagospodarowanie ich otoczenia. Działania będą realizowane z poszanowaniem lokalnych zasobów przyrody i przy minimalnej ingerencji w środowisko naturalne oraz z wykorzystaniem rozwiązań cyfrowych.

Projekty turystyczne będą wspierane odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności; są skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, unikając nakładania się i konkurencji oraz mają wpływ wykraczający poza sam projekt na stymulowanie aktywności turystycznej w regionie, jak również są trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu.

Wsparcie będzie przeznaczone na wzmocnienie prorozwojowej i współnototwórczej roli kultury poprzez przekształcenie istniejących instytucji kultury w wielofunkcyjne centra ze zróżnicowaną ofertą m.in. kulturalną, animacyjną, edukacyjną dla wszystkich grup mieszkańców oraz prowadzące działania na

rzecz rozwoju kapitału społecznego na poziomie lokalnym.

Wsparciem objęte zostanie także wzmocnienie potencjału reprezentacji JST w subregionach tj. ZIT w sferze planistycznej, koordynacyjnej i monitoringowej na rzecz zwiększenia kompetencji do zarządzania rozwojem w wymiarze ponadlokalnym, poprawy koordynacji działań rozwojowych w subregionach, poprawy jakości projektów, w tym zwiększenia podaży projektów sieciowych, zintegrowanych i partnerskich, jak również animowania interesariuszy lokalnych i wspierania gmin w szerszym włączeniu mieszkańców w procesy rozwojowe.

Istota instrumentu ZIT w perspektywie 2021-2027, którego celem jest realizacja projektów zintegrowanych, przyczyniających się do rozwiązywania wspólnych problemów i skoordynowanego zaspakajania potrzeb obszaru ZIT, wraz z wnioskami z dotychczasowych doświadczeń, pokazuje potrzebę i uzasadnia przyjęcie innej optyki we wdrażaniu ZIT, tj. odejścia od administracyjnej i instytucjonalnej roli związków, ku podejściu skupiającemu się na budowaniu potencjału JST do integrowania działań, skupienie się na koordynacji, animacji, działaniach szkoleniowych i promocyjnych, służących poprawie jakości projektów, wprowadzaniu innowacji i dobrych praktyk w zarządzaniu rozwojem oraz szerszego włączenia mieszkańców w procesy rozwojowe.

Realizowane będą zadania związane z zarządzaniem rozwojem w wymiarze subregionalnym, w tym w zakresie opracowania strategii ponadlokalnych/strategii ZIT oraz innych dokumentów planistycznych i analitycznych, wspierających kompleksowy rozwój w obszarach funkcjonalnych oraz ich zarządzanie, monitorowanie i ocenę.

Powyższe działania będą w sposób kompleksowy wspierać podmioty zarządzające rozwojem terytorialnym w subregionach tj. ZIT w realizacji bardziej zintegrowanej, spójnej oraz włączającej mieszkańców polityki rozwojowej finansowanej ze środków EFRR i FST, w tym osiągania celów Programu, zgodnie z art. 3 ust. 4 pkt. b) i c) Rozporządzenia PE i Rady (UE) 2021/1058 z dn. 24.06.2021 r.

Wsparcie będzie realizowane w ramach instrumentu ZIT w trybie konkurencyjnym, w oparciu o kompleksowe Strategie ponadlokalne/ Strategie ZIT z opracowaną przez związki ZIT listą projektów.

Zakres wsparcia zostanie uzupełniony w ramach ZIT o działania z zakresu innych CP, w szczególności CP2. Strategie ponadlokalne/strategie ZIT, będą przygotowywane i realizowane z uwzględnieniem zasady partnerstwa, w szczególności z udziałem władz lokalnych i miejskich, partnerów społecznych i gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie.

Wsparcie przeznaczone będzie także na kontynuację procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, objętych rewitalizacją w oparciu o GPR spełniające wymogi strategii terytorialnych w formule innego instrumentu terytorialnego, opisanego w UP.

GPR, zgodnie z odpowiednimi regulacjami ustawowymi, będą przygotowywane i realizowane z uwzględnieniem partycypacji społecznej, w tym udziału interesariuszy, o których mowa w ustawie o rewitalizacji z dn. 09.10.2015 r. z późn. zm. (uor).

GPR będą zawierać m.in. wykaz operacji, które mogą być wspierane.

Wsparcie zostanie przeznaczone na zagospodarowanie terenów i obiektów w miastach, oraz na obszarach miejsko-wiejskich oraz w tym obiektów pogórniczych /poprzemysłowych/ powojskowych/ popegeerowskich/ pokolejowych wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia. Będzie ukierunkowane na działania kompleksowe, odpowiadające na wyzwania i problemy społeczne obszarów rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań zrównoważonych, niskoemisyjnych, zasobooszczędnych, wykorzystaniem zielonej i błękitnej infrastruktury, przywróceniem i poprawą jakości środowiska naturalnego oraz dostosowaniem obiektów i przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią integralną część większego projektu, nie są dominującą częścią projektu, a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowanych operacji. Projekty te nie mogą wiązać się z budową nowych dróg czy

parkingów lub – w przypadku istniejących – zwiększaniem ich przepustowości, ani też w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu drogowego.

Promowane będzie wspieranie rozwiązań cyfrowych, zwłaszcza zdalnego dostępu do usług publicznych, dostępnych w rewitalizowanych obiektach i przestrzeniach.

W ramach wsparcia rewitalizacji obszarów miejskich promowane będzie powiązanie projektów infrastrukturalnych EFRR z projektami społecznymi EFS+ lub projektami realizującymi cele EFS+ w zakresie włączenia społecznego.

Powyższe działania przyczynią się do wieloaspektowej rewitalizacji obszarów miejskich i miejsko-wiejskich w ujęciu społecznym, ekonomicznym, środowiskowym, technicznym i przestrzennym, zgodnie z potrzebami wskazanymi w GPR.

Szczególna dbałość o tereny zielone będzie miała miejsce w projektach rewitalizacyjnych przestrzeni publicznych, których projektowanie winno kierować się postulatami maksymalnego zachowania istniejących drzew i krzewów, poprawy warunków ich wzrostu oraz zwiększania powierzchni biologicznie czynnych.

Wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021- 2027. Natomiast w celu maksymalizacji wpływu na realizację celów środowiskowo-klimatycznych UE, określonych w dokumencie Europejski Zielony Ład, premiowanie będą projekty, które mają istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych określanych w ww. rozporządzeniu.

Preferowane będzie wsparcie istniejącej infrastruktury, natomiast nowe inwestycje będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.

Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

*cd w sekcji "Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe"

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Głównymi grupami docelowymi będą:

- Mieszkańcy subregionów województwa śląskiego,
- Wspólnoty lokalne oraz interesariusze lokalni i subregionalni,
- Mieszkańcy miast i gmin miejsko-wiejskich województwa śląskiego objętych gminnymi programami rewitalizacji,
- Organizacje pozarządowe i przedsiębiorcy, w tym działający w miastach i gmin miejsko-wiejskich objętych gminnymi programami rewitalizacji.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Jak wynika z analiz, utrudnienia w korzystaniu z oferty dziedzictwa kulturowego oraz atrakcji turystycznych czy budynków i przestrzeni poddawanych rewitalizacji, związane są głównie z brakiem dostosowania ich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i ograniczeniami funkcjonalnymi.

Podejmowana interwencja przyczyni się do zmniejszenia i eliminacji barier utrudniających dostęp do szlaków dziedzictwa kulturowego, obiektów i szlaków turystycznych oraz budnyków i przestrzeni poddawanych rewitalizacji. Poprzez zastosowanie standardu dostępności: architektonicznego, cyfrowego oraz informacyjno-promocyjnego, produkty powstałe w wyniku realizacji projektów będą dostępne dla ogółu społeczeństwa, w tym również będą odpowiadały na szczególne potrzeby kobiet, osób z niepełnosprawnościami: ruchową, wzrokową, słuchową, intelektualną; osób starszych, opiekunów z dziećmi czy z osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Wsparciem objęte zostaną Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) w ujęciu funkcjonalnym tj. subregiony odpowiadające miejskim obszarom funkcjonalnym (MOF). Wsparcie na obszarze subregionów będzie wdrażane z zastosowaniem instrumentu ZIT, który obejmuje całe województwo tj. 4 subregiony.

Strategie ponadlokalne/strategie ZIT będą zawierać m.in. wykaz operacji, realizujących cele strategiczne. Wsparcie ich spowoduje pełny rozwój obszarów funkcjonalnych subregionów, istotnych dla polityki rozwoju regionu oraz lepsze wykorzystanie potencjałów i zasobów tych terytoriów na rzecz zintegrowanego i inkluzywnego rozwoju społecznego i gospodarczego.

Ponadto, wsparciem zostaną objęte obszary wskazane w Gminnych Programach Rewitalizacji.

Wsparcie rewitalizacji obszarów miejskich i miejsko-wiejskich będzie wdrażane z zastosowaniem instrumentu IIT. Funkcję Strategii IIT będą pełnić GPR, które będą weryfikowane ze strony IZ pod kątem zgodności z wymogami wobec IIT wynikającymi z rozporządzenia ogólnego. Oprócz konieczności

spełnienia przez GPR wymogów stawianych przez rozporządzenie ogólne, proces tworzenia i konstrukcja GPR musi być zgodne z uor. Zgodnie z uor gmina odpowiada za funkcjonowanie GPR przy obowiązkowym udziale partnerów lokalnych. Zatem gmina oraz partnerzy lokalni są zaangażowani w opracowanie listy projektów wynikających z GPR.

W przypadku IIT, w ramach których będą wspierane obszary rewitalizacji, ich identyfikacja będzie wynikać z uchwalonych GPR zgodnie z ustawą o rewitalizacji. Projekty uwzględnione w pozytywnie zweryfikowanych GPR będą mogły ubiegać sie o wsparcie.

Strategie ponadlokalne/strategie ZIT będą podlegać weryfikacji ze strony IZ pod kątem zgodności z art. 29 rozporządzenia ogólnego.

W przypadku inwestycji realizowanych w ramach ZIT nie będzie stosowane powierzenie Związkom ZIT funkcji Instytucji Pośredniczących. Realizowana będzie współpraca związków ZIT z IZ. Z uwagi na powierzenie związkom ZIT roli animatorskiej oraz doradczej, związki ZIT będą współpracować z IZ w zakresie monitoringu i ewaluacji projektów realizujących strategie ZIT. Ponadto, związki ZIT będą zaangażowane w prace Komitetu Monitorującego oraz będą brać udział w opracowaniu kryteriów wyboru projektów.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W zakresie zintegrowanego rozwoju terytorialnego istnieje potencjał dla projektów, które będą implementować efekty współpracy międzynarodowej. Współpraca międzyregionalna przyczyni się do „Europy bliższej obywatelom" poprzez wspieranie kluczowych obszarów dla rozwoju efektywnych, zintegrowanych strategii i polityk rozwoju zorientowanych terytorialnie. Wsparcie uzyskają przedsięwzięcia, które są komplementarne działaniami realizowanymi w ramach Programów INTERREG, w tym INTERREG EUROPA ŚRODKOWA 2021-2027 oraz przyczyniają się do realizacji Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego, w celu doskonalenia wielosektorowych procesów zarządzania na wszystkich poziomach terytorialnych, w szczególności w obliczu złożonych wyzwań związanych z cyfryzacją, zmianami demograficznymi, usługami publicznymi interesu ogólnego. Działania powinny także wzmacniać zdolności władz publicznych do opracowania zintegrowanych strategii rozwoju terytorialnego. Możliwe będą również projekty dopełniające interwencję w ramach URBACT oraz mające na celu wspieranie zrównoważonego zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich w miastach w całej Europie.

*cd z sekcji Rodzaje działań:

W przypadku budynków i obiektów użyteczności publicznej oraz budynków służących celom społecznym zapewniającym bezpieczeństwo osób i mienia dopuszcza się dostosowanie zgodne z koncepcją dual-use, pozwalające na wykorzystanie ich w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych (w tym np. instalację magazynów energii off-grid).

W cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

Działania wchodzące w zakres innych CP 1-4, które będą wdrażane w ramach CP5 muszą być zgodne z zasadami uzgodnionymi dla tych obszarów w ramach odpowiednich CP w stopniu wynikającym z zakresu realizowanych inwestycji na zasadach określonych przez IZ.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Przewiduje się wykorzystanie IF w obszarze rewitalizacji.

Wsparcie będzie realizowane w formie dotacyjnej i IF (w szczególności przedsięwzięcia przynoszące dochód, w tym np. infrastruktura mieszkaniowa). Nie wyklucza się mieszanego instrumentu finansowego w ramach jednej operacji. Kontynuowane będzie wsparcie rewitalizacji za pomocą IF, niemniej ze względu na społeczny charakter tego procesu nie można ograniczać źródeł tylko do formy zwrotnej, gdyż ograniczy to projekty niedochodowe, a pożądane przez lokalną społeczność. Zastosowanie IF będzie uwarunkowane wymiarem społecznym, który nie generuje dochodu wystarczającego na spłatę finansowania. Dotyczy to sektora publicznego, który kieruje się innymi czynnikami niż tylko dochodowość, które to uzasadniają zastosowanie dotacji.

W obszarze kultury i turystyki szczebla subregionalnego i rozwoju ZIT nie przewiduje się wykorzystania IF. Wsparcie kierowane do podmiotów publicznych będzie służyć jako impuls rozwoju lokalnego, dostępu do usług publicznych wysokiej jakości, co do zasady nie będzie generowało dochodów, zatem będzie udzielane w formie bezzwrotnej dotacji.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO74 | Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego | osoby | 0,00 | 4 455 877,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO75 | Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego | wkłady na rzecz strategii | 0,00 | 51,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO77 | Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem | obiekty kulturalne i turystyczne | 0,00 | 444,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO114 | Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich | metry kwadratowe | 0,00 | 659 074,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO146 | Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją | ha | 0,00 | 73,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR77 | Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem | osoby odwiedzające/rok | 1 051 454,00 | 2021 | 2 102 908,00 | SL2021 | |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRR48 | Liczba ludności zamieszkując ej obszar rewitalizacji | osoby | 0,00 | 2021 | 762 666,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 165. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych | 36 027 597,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 166. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury | 36 027 598,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 168. Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych | 98 495 354,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 169. Inicjatywy rozwoju terytorialnego, w tym przygotowanie strategii terytorialnych | 5 770 280,00 |
| IX | RSO5.1 | Ogółem | | | 176 320 829,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 150 555 105,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka | 25 765 724,00 |
| IX | RSO5.1 | Ogółem | | | 176 320 829,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie | 77 825 475,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 18. Inny rodzaj narzędzia terytorialnego – miasta, małe miasta i przedmieścia | 98 495 354,00 |
| IX | RSO5.1 | Ogółem | | | 176 320 829,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 5 289 625,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 17 632 083,00 |
| IX | RSO5.1 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 153 399 121,00 |
| IX | RSO5.1 | Ogółem | | | 176 320 829,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.2. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparcie przeznaczone będzie na kontynuację procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego wiejskich obszarów zdegradowanych, objętych rewitalizacją w oparciu o Gminne Programy Rewitalizacji (GPR), spełniające wymogi strategii terytorialnych w formule innego instrumentu terytorialnego, opisanego w UP. Interwencja zostanie dostosowana do potrzeb obszarów wiejskich, wskazanych w ww. Programach. GPR, zgodnie z odpowiednimi regulacjami ustawowymi, będą przygotowywane i realizowane z uwzględnieniem partycypacji społecznej, w tym udziału interesariuszy, o których mowa w ustawie o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r. z późn. zm. Będą zawierać m.in. wykaz operacji, które mogą być wspierane. Wsparcie zostanie przeznaczone na zagospodarowanie terenów i obiektów na obszarach wiejskich, w tym pogórniczych /poprzemysłowych/ powojskowych/ popegeerowskich/ pokolejowych wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia na cele realizacji zadań i funkcji niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb społeczności gmin wiejskich. Wsparcie zostanie dedykowane projektom kompleksowym, adresującym zróżnicowane potrzeby i problemy obszarów wiejskich w sferze ekonomicznej, społecznej, przestrzennej, środowiskowej i technicznej, w szczególności odpowiadające na pogłębiające się procesy depopulacyjne i starzenie się mieszkańców obszarów wiejskich regionu oraz wymagających dostosowania infrastruktury usług publicznych, w tym społecznych, edukacyjnych, kulturalnych, opiekuńczych do sytuacji demograficznej. Promowane będzie wspieranie rozwiązań cyfrowych, zwłaszcza zdalnego dostępu do usług publicznych, dostępnych w rewitalizowanych obiektach i przestrzeniach. Zakłada się realizację kompleksowych projektów rewitalizacyjnych, łączących różne typy wsparcia oraz kategorie interwencji m.in. z CP 1-4, aby ułatwić i uprościć proces inwestycyjny dla gmin wiejskich i zminimalizować liczbę niezbędnej do przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.

W ramach wsparcia rewitalizacji obszarów wiejskich promowane będzie powiązanie projektów infrastrukturalnych EFRR z projektami społecznymi EFS+ lub projektami realizującymi cele EFS+ w zakresie włączenia społecznego. Dodatkowo, wsparciem objęte zostanie opracowanie m.in. diagnoz, analiz oraz usługi doradcze niezbędne dla opracowania przez gminy wiejskie wysokiej jakości gminnych programów rewitalizacji (GPR), odpowiadających specyfice rewitalizacji tych terenów oraz zwiększających ich potencjał do zarządzania rozwojem lokalnym. Wsparcie przyczyni się do kompleksowego i zintegrowanego rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich poprzez rozwiązywanie złożonych problemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych na obszarach oraz zwiększenie spójności terytorialnej na obszarach wiejskich. Wsparcie realizowane będzie ze szczególnym uwzględnieniem promowania rozwiązań cyfrowych, niskoemisyjnych i zasoboszczędnych, chroniących środowisko naturalne oraz promujących wielofunkcyjność infrastruktury, jak również dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz, w stosownych przypadkach, założeń Nowego Europejskiego Bauhausu.

Szczególna dbałość o tereny zielone będzie miała miejsce w projektach rewitalizacyjnych przestrzeni publicznych, których projektowanie winno kierować się postulatami maksymalnego zachowania istniejących drzew i krzewów, poprawy warunków ich wzrostu oraz zwiększania powierzchni biologicznie czynnych.

Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi) nie będą wspierane w ramach celu polityki 5, chyba że stanowią integralną część większego projektu, nie są dominującą częścią projektu, a ich koszt nie przekracza 15% koszty kwalifikowane operacji. Projekty te nie mogą polegać na budowie nowych dróg lub parkingów lub - w przypadku istniejących - zwiększaniu ich przepustowości, ani przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.

Działania wchodzące w zakres innych CP 1-4, które będą wdrażane w ramach CP5 muszą być zgodne z zasadami uzgodnionymi dla tych obszarów w ramach odpowiednich CP w stopniu wynikających z zakresu realizowanych inwestycji na zasadach określonych przez IZ.

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852), dla której przeprowadzono ocenę zgodności, ujętą w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko programu FE SL 2021- 2027. Natomiast w celu maksymalizacji wpływu na realizację celów środowiskowo-klimatycznych UE, określonych w dokumencie Europejski Zielony Ład, premiowanie będą projekty, które mają istotny wkład w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych określanych w ww. rozporządzeniu.

W cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

Preferowane będzie wsparcie istniejącej infrastruktury, natomiast nowe inwestycje będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.

Preferowana będzie również realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o opracowane przez KE wspólne kryteria możliwe do stosowania w państwach członkowskich Unii.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupą docelową będą mieszkańcy obszarów wiejskich województwa śląskiego objętych gminnymi programami rewitalizacji, a także organizacje pozarządowe i przedsiębiorcy działający na obszarach wiejskich objętych gminnymi programami rewitalizacji.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wsparcie procesu rewitalizacji obszarów wiejskich zostanie udzielone projektom kompleksowym, adresującym zróżnicowane potrzeby i problemy obszarów wiejskich w sferze ekonomicznej, społecznej, przestrzennej, środowiskowej i technicznej. Zaplanowane działania to element podwójnego podejścia (dual approach) do zasady równości szans i niedyskryminacji – na poziomie horyzontalnym obligatoryjny będzie pozytywny wpływ na tę zasadę poprzez konieczność realizacji standardów dostępności, natomiast interwencja zaplanowana w tym celu ma znamiona działań wyrównawczych tzw. specific actions – polega na działaniach niwelujących bariery i zapobiegających dyskryminacji ze względu na miejsce zamieszkania – dzięki wsparciu kompleksowego

zintegrowanego rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich. Gminne programy rewitalizacji będą stanowić narzędzia służące rozwiązywaniu złożonych problemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych włącznie z wyrównywaniem szans społeczności wiejskich w sferach: gospodarczej, społecznej i środowiskowej.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Wsparciem zostaną objęte obszary /działania wskazane w gminnych programach rewitalizacji. Wsparcie rewitalizacji obszarów wiejskich będzie wdrażane z zastosowaniem instrumentu IIT.

Funkcję Startegii IIT będą pełnić GPR, które będą podlegać weryfikacji ze strony IZ pod kątem zgodności z wymogami wobec IIT wynikającymi z rozporządzenia ogólnego. Oprócz konieczności spełnienia przez GPR wymogów stawianych przez rozporządzenie ogólne, proces tworzenia i konstrukcja GPR musi być zgodne z ustawą o rewitalizacji. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji gmina odpowiada za funkcjonowanie GPR przy obowiązkowym udziale partnerów lokalnych. Zatem gmina oraz partnerzy lokalni są zaangażowani w opracowanie listy projektów wynikających z GPR.

W przypadku IIT w ramach, których będą wspierane obszary rewitalizacji, ich identyfikacja będzie wynikać z uchwalonych Gminnych Programów Rewitalizacji zgodnie z ustawą o rewitalizacji. Projekty uwzględnione w pozytywnie zweryfikowanych GPR będą mogły ubiegać się o wsparcie finansowe.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W zakresie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich istnieje potencjał dla projektów, które będą implementować efekty współpracy międzynarodowej. Ze względu na położenie województwa śląskiego – pogranicze polsko – czeskie i polsko – słowackie wsparcie uzyskać będą mogły inwestycje, które będą miały na celu wzmacniać stabilność społeczną, środowiskową i gospodarczą obszarów wiejskich, a także które przyczynią się do rozwoju koncepcji Smart Villages. Interwencja będzie komplementarna z Programami INTERREG, w szczególności INTERREG POLSKA – CZECHY i INTERREG POLSKA - SŁOWACJA a także z działaniami realizowanymi w ramach EFRROW i podejścia LEADER. Dopuszcza się również projekty, które przyczyniają się do

realizacji Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego, w celu wzmocnienia zdolności władz publicznych do opracowania zintegrowanych strategii rozwoju terytorialnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania Instrumentów Finansowych. Interwencja będzie skierowana do podmiotów publicznych oraz przedsiębiorstw w gminach wiejskich tj. gminach o relatywnie niższym potencjale gospodarczym, realizowana będzie na obszarach zdegradowanych, co wymaga poniesienia nadzwyczajnych nakładów celem przywrócenia ich do obiegu gospodarczego i społecznego. Przedsięwzięcia realizowane w ramach celu szczegółowego nie generują dochodów, zatem wsparcie udzielane będzie w formie bezzwrotnej dotacji.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO74 | Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego | osoby | 0,00 | 77 178,00 |
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO75 | Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego | wkłady na rzecz strategii | 0,00 | 28,00 |
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO114 | Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich | metry kwadratowe | 0,00 | 100 002,00 |
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO146 | Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją | ha | 0,00 | 10,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRR48 | Liczba ludności zamieszkując ej obszar rewitalizacji | osoby | 0,00 | | 77 178,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 121. Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem | 4 000 000,00 |
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 127. Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego | 4 000 000,00 |
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 168. Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych | 14 139 517,00 |
| IX | RSO5.2 | Ogółem | | | 22 139 517,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 22 139 517,00 |
| IX | RSO5.2 | Ogółem | | | 22 139 517,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 20. Inny rodzaj narzędzia terytorialnego – obszary wiejskie | 22 139 517,00 |
| IX | RSO5.2 | Ogółem | | | 22 139 517,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 664 185,00 |
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 2 213 952,00 |
| IX | RSO5.2 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 19 261 380,00 |
| IX | RSO5.2 | Ogółem | | | 22 139 517,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: X. Fundusze Europejskie na transformację

2.1.1.1. Cel szczegółowy: JSO8.1. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie (FST)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparcie przeznaczone zostanie na inwestycje w rozwój ośrodków wspierających tworzenie oraz transfer wiedzy i technologii dla zielonej, inteligentnej, cyfrowej gospodarki. Tworzenie i realizacja programów rozwojowych oferowanych przez wsparte podmioty.

Inwestycje produkcyjne, logistyczne i B+R przyczyniające się do zmiany profilu działalności i/lub wprowadzenia nowych/ulepszonych neutralnych dla klimatu produktów, usług, procesów, zdobycia nowych rynków i stworzenia nowych miejsc pracy lub utrzymania już istniejących w przedsiębiorstwach. Inwestycje przyczyniające się do zmniejszenia zużycia surowców w procesach produkcyjnych, wdrożenie czystych technologii redukujących masę odpadów lub zapobiegających ich powstawaniu, zwiększenie reużycia produktów, recyklingu materiałów i efektywnego gospodarowania zasobami oraz ograniczające zużycie energii w procesach produkcyjnych. Dopuszcza się wspieranie rozwoju kompetencji osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach.

Wsparcie przeznaczone zostanie na przedsięwzięcia wzmacniające potencjał rozwojowy i konkurencyjność MŚP, w szczególności zaliczane do regionalnych specjalizacji technologicznych. Wsparcie obejmie infrastrukturę oraz szkolenia pracowników. Wsparcie obejmie realizację projektów strategicznych dot. promocji przedsiębiorczości, wspierających tworzenie nowych firm, samozatrudnienia, tworzenie nowych, stabilnych miejsc pracy oraz kompleksowe wsparcie dla przedsiębiorstw na każdym etapie działalności firmy, w oparciu o rozwiązania przyjazne dla klimatu z wykorzystaniem hubów jako centrów katalizujących opisane aktywności.

Inwestycje wykorzystujące potencjał endogeniczny podregionów górniczych, w szczególności z wykorzystaniem tożsamości regionalnej.

Zapewnienie dostępu do stabilnych, ekologicznych i przystępnych cenowo źródeł energii, zwiększenie oszczędności energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym, zapobieganie ubóstwu energetycznemu wymaga inwestycji, w tym o charakterze zintegrowanym i programowym, w oparciu o lokalne potencjały oraz model partycypacyjny m.in. energetyki prosumenckiej.

Upowszechnienie zastosowania rozwiązań opartych na OZE jak np. produkcja energii, jej dystrybucja oraz magazynowanie pozwolą na stopniowe odejście od węgla. Biomasa wykorzystywana do wytwarzania energii oraz biopaliwa muszą spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju z dyrektywy PE i Rady (UE) 2018/2001 z 11.12.2018 r.

Możliwe będzie wsparcie przedsięwzięć realizowanych przez LGD.

W celu niwelowania skutków działalności przemysłowej na środowisko, wsparcie obejmuje działania dot. remediacji, rekultywacji, regeneracji, renaturyzacji terenów poprzemysłowych oraz usuwania zagrożenia niewłaściwie składowanych odpadów. Finansowane będą prace przygotowawcze na rzecz tych procesów.

Wsparte będą też inwestycje dot. zagospodarowania terenów i obiektów poprzemysłowych, zdewastowanych, zdegradowanych m.in. na cele gospodarcze i środowiskowe, społeczne, edukacyjne. Wspierane będą działania związane z rekultywacją terenu jak i docelowym zagospodarowaniem go na ww. cele, w tym przygotowanie terenów poprzemysłowych przeznaczonych pod działalność gospodarczą wraz z niezbędną infrastrukturą.

W przypadku projektu dot. rekultywacji lub remediacji dopuszcza się inwestycje polegające na usunięciu elementów szkodliwych dla ludzi i środowiska.

Planowane jest wsparcie działań mających na celu monitorowanie procesu transformacji, jak i procesów zachodzących na terenach poprzemysłowych, ich interpretacji i wartościowania. Możliwe będzie również opracowanie dokumentów wspomagających proces ponownego wykorzystania terenów poprzemysłowych.

Wsparte będą też systemy gospodarowania wodami, przyczyniające się do przeciwdziałania podtopieniom i zalaniom oraz oczyszczeniu zanieczyszczonych w wyniku eksploatacji górniczej wód podziemnych i powierzchniowych oraz inwestycje dot. uzdatniania i zagospodarowania wód kopalnianych. Interwencja ta możliwa będzie wyłącznie w powiązaniu z rekultywacją, dekontaminacją zanieczyszczonych gruntów.

Inwestycje dot. m.in. remediacji, rekultywacji, dekontaminacji terenów poprzemysłowych, zanieczyszczonych wód podziemnych i powierzchniowych muszą uwzględniać zasadę "zanieczyszczający płaci".

Wsparcie obejmie inwestycje w inteligentną i zrównoważoną mobilność lokalną, w tym dekarbonizację lokalnego sektora transportu i jego infrastruktury.

W stosownych przypadkach wsparcie realizowane będzie ze szczególnym uwzględnieniem założeń NEB.

Wygaszanie lub znaczące przemiany całych branż pociągają za sobą potrzebę dostosowania kwalifikacji i umiejętności. Wsparcie skoncentruje się na poprawie jakości i dostosowaniu procesu lub profilu kształcenia zawodowego uczniów i osób dorosłych do potencjału i potrzeb branż, zwłaszcza rozwojowych (w tym RSI, PRT), w szczególności związanych z zieloną i cyfrową gospodarką m.in.: zmianę, podwyższanie lub zdobywanie nowych, w tym specjalistycznych kwalifikacji, kompetencji, umiejętności, przy wykorzystaniu doradztwa edukacyjno-zawodowego. W związku z powyższym rozwijana będzie też współpraca przedsiębiorstw z placówkami kształcenia (szkoły branżowe, techniczne, uczelnie wyższe) m.in.: poprzez kształcenie praktyczne, komercjalizację wiedzy lub inne formy współpracy zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Ze względu na ścisłe powiązanie kształcenia zawodowego i wyższego (na kierunkach praktycznych i zawodowych) z transformacją regionu, wsparte zostaną inwestycje w infrastrukturę edukacyjną (szkół branżowych, technicznych, uczelni wyższych na kierunkach zawodowych/praktycznych oraz innych ośrodków kształcenia zawodowego) polegające m.in na przebudowie, budowie (w uzasadnionych przypadkach), rozbudowie, remoncie tych obiektów, w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb rynku pracy, wyzwań w zakresie transformacji cyfrowej i transformacji w kierunku zielonej gospodarki oraz inteligentnych i technologicznych specjalizacji regionu.

Zapewnienie odpowiednich możliwości zawodowych mieszkańcom dotkniętym skutkami transformacji, to jedno z kluczowych wyzwań regionu.

Oznacza to przede wszystkim gwarancję utrzymania zatrudnienia u pracodawców przechodzących zmiany restrukturyzacyjne, których celem będzie przebranżowienie swojego profilu działalności, tzw. redeployment, zgodnie z polityką gospodarczą – lokalnym podejściem do rozwoju gospodarki, w szczególności z uwagi na potrzebę przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną.

Wyzwaniem będzie również tworzenie nowych miejsc pracy. W związku z tym, wsparcie koncentrować się będzie na działaniach outplacementowych, poprzez zapewnienie indywidualnej ścieżki rozwoju. Dofinansowanie obejmować będzie kompleksowe wsparcie w zakresie ścieżki reorientacji zawodowej (narzędzia służące aktywizacji zawodowej) oraz w zakresie ścieżki przedsiębiorczości (dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej).

Uzupełnieniem projektów ukierunkowanych na outplacement, będzie aktywizacja społeczna i zawodowa członków rodzin prowadzących wspólne gospodarstwo domowe z objętymi outplacementem pracownikami przedsiębiorstw dotkniętych transformacją.

Zapewniona zostanie też koordynacja międzyinstytucjonalna, której celem będzie wsparcie mieszkańców regionu dotkniętych negatywnymi następstwami transformacji.

Skuteczny i sprawiedliwy proces transformacji wymaga zwiększenia umiejętności i kompetencji wszystkich podmiotów zaangażowanych w ten proces.

Realizowane będą programy integracji społecznej na rzecz osób uczestniczących w procesie sprawiedliwej transformacji uzupełnione niezbędnymi usługami społecznymi oraz działaniami na rzecz zachowania tożsamości regionalnej.

Niezbędne jest wzmocnienie potencjału interesariuszy na rzecz skutecznego zrządzania procesem transformacji i jego wdrażania oraz sieciowania w wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym, jak również monitorowanie i ocena tego procesu.

Realizowane będą projekty grantowe i pilotażowe, służące budowaniu świadomości i akceptacji procesu transformacji przez mieszkańców podregionów górniczych, w tym budżet inicjatyw transformacyjnych, zarządzany przez samorząd terytorialny oraz inicjatywy oddolne społeczności lokalnych, służące budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

Kwalifikowane będą rozwiązania w zakresie GOZ oraz mitygacji zmian klimatu. Preferowana będzie realizacja zielonych zamówień publicznych w oparciu o wspólne kryteria UE.

Wspierane będą wyłącznie działania zgodne z zasadą DNSH (art. 17 rozp. (UE) 2020/852). SOOŚ dla tej części Programu odnosi się także do TPST.

Warunki wsparcia FST poszczególnych typów operacji będą identyczne jak w przypadku projektów wspieranych z EFRR i EFS+ opisanych w odpowiednich celach szczegółowych niniejszego programu i UP z wyjątkiem szczególnie uzasadnionych przypadków uzgodnionych na KM.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupą docelową będą mieszkańcy, pracownicy i przedsiębiorcy z podregionów górniczych województwa śląskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wg danych Banku Świat. zdecydowana większość pracowników górnictwa w regionie to mężczyźni – kobiety stanowią mniej niż 10% zatrudnionych, z czego zdecydowana większość pracuje na powierzchni na stanowiskach robotniczych lub administracyjnych. Proces transformacji nie dotyczy jednak jedynie pracowników branży (około-) i górniczej, ale również ich rodzin i społeczności lok., a transformacji nie można nazwać „sprawiedliwą”, jeśli nie przynosi ona

korzyści zarówno mężczyznom, jak i kobietom. Proces ten należy wykorzystać do mobilizowania kobiet i wspierania ich aktywizacji na rynku pracy, włączenia młodych dziewcząt w kursy techniczne i innowacyjne oraz wykorzystania potencjału kobiet jako lokalnych liderek transformacji.

W projektach, w których wsparcie będzie udzielane bezpośrednio uczestnikom projektu będzie wymagany pozytywny wpływ na zasadę równości szans KiM, weryfikowany na podstawie standardu minimum. W procedurze zastosowane zostanie kryterium premiujące projekty spełniające standard maksimum. Premiowanie będą też działania:

- zwiększające aktywność zawodową, zwłaszcza kobiet,
- podnoszące aktywność ekonom. kobiet, jako odpowiedź na wyzwania transformacji,
- umożliwiające godzenie życia zaw. i pryw.
- podnoszące wiedzę i świadomość nt. zarządz. różnorodnością, wsparcia kompetencji managerskich kobiet
- eliminacji stereotypów płciowych, zwłaszcza w obszarze nauki, badań i innowacji itp.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. Inwestycje w infrastrukturę będą przebiegać zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, a tam, gdzie nie będzie możliwe ich pełne zastosowanie, zostaną wprowadzone usprawnienia eliminujące bariery funkcjonalne.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Wsparciem objęte zostaną obszary transformacji wskazane w Aneksie D bis do SCR, które obejmują podregion: katowicki, sosnowiecki, tyski, bytomski, gliwicki, rybnicki oraz bielski.

W przypadku działań dotyczących rekultywacji oraz ponownego zaadoptowania terenów i obiektów poprzemysłowych, rozwoju kształcenia w szczególności branżowego oraz działań dotyczących OZE przewiduje się wsparcie z wykorzystaniem instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Natomiast dla projektów dotyczących interwencji na obszarach zdegradowanych, które swym zasięgiem obejmują tereny poprzemysłowe zaprogramowano wsparcie z uwzględnieniem Innego Instrumentu Terytorialnego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego możliwa będzie realizacja przedsięwzięć polegających na wymianie doświadczeń i wiedzy, zwłaszcza z innymi regionami w transformacji jako kontynuacja inicjatywy Coal Regions in Transition. Ze względu na wspólny cel jaki został zidentyfikowany w TPST przewiduje się realizację projektów na terenie małopolski zachodniej, które dadzą efeket synergii z przedsięwzięciami realizowanymi w podregionach górniczych w województwie śląskim. W zakresie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji przewiduje się wsparcie komplementarnych przedsięwzięć, których celem jest zmniejszenie społeczno-gospodarczych kosztów transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu z programami realizowanymi na poziomie transgranicznym, przede wszystkim z partnerami z kraju Morawsko-Śląskiego. Identyfikuje się także komplementarne przedsięwzięcia realizowane z takich inicjatyw komisyjnych jak Horyzont Europa, Program LIFE, Fundusz Innowacyjny, Fundusz Modernizacyjny. Wspierane będą również inwestycje przyczyniające się do realizacji Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Ze względu na złą sytuację ekonomiczną podregionów górniczych oraz konieczność niwelowania skutków transformacji energetycznej, na obecnym etapie nie przewiduje się wykorzystania instrumentów finansowych. Sprawiedliwa transformacja wymaga priorytetyzacji wsparcia inwestycyjnego podmiotów, które odczują największy negatywny skutek finansowy i społeczny zakończenia działalności kopalń i elektrowni. Istniejące na rynku zwrotne mechanizmy wsparcia nie dały dotychczas impulsu rozwojowego wobec wyzwań transformacji górniczej i energetycznej, w tym w kontekście budowy potencjału gospodarczego. Biorąc pod uwagę różnorodny zakres wsparcia i konieczność uniknięcia rozdrobnienia systemów i form wsparcia zaplanowana interwencja powinna być realizowana w formie dotacji, również z uwzględnieniem potrzeby bezzwrotnego wsparcia przedsiębiorstw. Wsparcie dotacyjne niezbędne jest również m.in. w zakresie tworzenia konkurencyjnych warunków inwestycyjnych i przyciągania MŚP (efekt zachęty), zatrzymania odpływu kapitału z regionu, poprawy EE czy rozwoju OZE oraz odwrócenia negatywnych trendów demograficznych i społecznych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| X | JSO8.1 | FST | | EECO05 | Osoby pracujące, w tym prowadzące działalność na własny rachunek | osoby | 4 786,00 | 95 725,00 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| X | JSO8.1 | FST | | RCO01 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże | przedsiębiorstwa | 229,00 | 613,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | RCO02 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji | przedsiębiorstwa | 229,00 | 613,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | RCO22 | Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej) | MW | 20,00 | 196,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | RCO38 | Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów | hektary | 141,00 | 296,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | RCO58 | Wspierana infrastruktura rowerowa | km | 0,00 | 52,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | PLFCO04FST | Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem | osoby | 509,00 | 10 185,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | PLRO238 | Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej | szt. | 0,00 | 7 012,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | RCO074 | Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego | osoby | 197 739,00 | 3 954 782,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | RCO075 | Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego | szt | 3,00 | 3,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| X | JSO8.1 | FST | | RCR01 | Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach | roczny EPC | 0,00 | 2021 | 2 785,00 | SL2021 | |
| X | JSO8.1 | FST | | RCR02 | Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) | EUR | 0,00 | 2021 | 828 342 814,00 | SL2021 | |
| X | JSO8.1 | FST | | EECR03 | Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie | osoby | 0,00 | 2021 | 105 194,00 | SL2021 | |
| X | JSO8.1 | FST | | RCR31 | Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej) | MWh/rok | 0,00 | 2021 | 213 992,00 | SL2021 | |

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| X | JSO8.1 | FST | | RCR52 | Grunty zrekultywowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną | hektary | 0,00 | 2021 | 296,00 | SL2021 | |
| X | JSO8.1 | FST | | RCR64 | Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej | użytkownicy/rok | 0,00 | 2021 | 106 762,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| X | JSO8.1 | FST | | 003. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi | 50 000 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 010. Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów | 28 170 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 011. Działania badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów | 3 130 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 020. Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe) | 179 771 807,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 021. Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne | 425 500 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 024. Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania) | 34 745 075,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 047. Energia ze źródeł odnawialnych: wiatrowa | 15 642 250,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 048. Energia ze źródeł odnawialnych: słoneczna | 240 276 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 049. Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa | 15 642 250,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 050. Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych | 15 642 250,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 052. Inne rodzaje energii ze źródeł odnawialnych (w tym energia geotermalna) | 15 642 250,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 064. Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne działania w celu przystosowania się do zmiany klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków) | 19 361 500,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| X | JSO8.1 | FST | | 073. Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów | 441 805 646,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 076. Wsparcie ekologicznych procesów produkcji oraz efektywnego gospodarowania zasobami w dużych przedsiębiorstwach | 50 000 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 083. Infrastruktura przeznaczona dla rowerów | 65 000 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 123. Infrastruktura na potrzeby szkolnictwa wyższego | 105 000 393,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 124. Infrastruktura na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych | 108 406 563,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 140. Wsparcie na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy i przemian w jego obrębie | 4 000 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 143. Działania promujące równowagę między życiem zawodowym a prywatnym obejmujące dostęp do opieki nad dziećmi i osobami niesamodzielnymi | 3 000 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 146. Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian | 94 958 245,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 149. Wsparcie na rzecz edukacji na poziomie podstawowym i średnim (z wyłączeniem infrastruktury) | 40 000 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 150. Wsparcie na rzecz szkolnictwa wyższego (z wyłączeniem infrastruktury) | 37 750 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 151. Wsparcie na rzecz edukacji dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury) | 88 000 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 163. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci | 37 250 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 166. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury | 4 000 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 170. Zwiększenie zdolności instytucji programu oraz podmiotów związanych z wdrażaniem funduszy | 5 500 000,00 |
| X | JSO8.1 | Ogółem | | | 2 128 194 229,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| X | JSO8.1 | FST | | 01. Dotacja | 2 128 194 229,00 |
| X | JSO8.1 | Ogółem | | | 2 128 194 229,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| X | JSO8.1 | FST | | 03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie | 382 420 000,00 |
| X | JSO8.1 | FST | | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 1 745 774 229,00 |
| X | JSO8.1 | Ogółem | | | 2 128 194 229,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| X | JSO8.1 | FST | | 03. Neutralność płciowa | 2 128 194 229,00 |
| X | JSO8.1 | Ogółem | | | 2 128 194 229,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: XIV. Fundusze Europejskie na odbudowę regionu po klęskach żywiołowych

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.10. Wspieranie inwestycji mających na celu odbudowę po klęsce żywiołowej, która wystąpiła w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach interwencji wsparciem objęte zostaną inwestycje, które ucierpiały w wyniku klęski żywiołowej z września 2024 roku.

Dofinansowanie obejmuje wyłącznie inwestycje lub części inwestycji, które nie zostały sfinansowane z innych źródeł publicznych i prywatnych, w tym z wypłaconego ubezpieczenia.

Wsparcie będzie kierowane na działania mające na celu zapobieganie skutkom powodzi oraz ich usunięcie, jak także zbudowanie odporności na niezwykle zróżnicowane zmiany klimatyczne przyczyniające się do powstawania zjawisk katastrofalnych.

Infrastruktura hydrotechniczna (przeciwpowodziowa)

Wsparciem objęta zostanie infrastruktura hydrotechniczna, która uległa uszkodzeniu zarówno bezpośrednio na skutek powodzi z września 2024 r. jak i infrastruktura powiązana z nią (stanowiąca część zespołu urządzeń).

Zakresem projektu może zostać objęta infrastruktura powiązana z uszkodzoną lub stanowiąca część zespołu urządzeń, którego wsparcie jest niezbędne z punktu widzenia funkcjonowania tej infrastruktury i budowania jej odporności. Nie będą finansowane inwestycje służące innym celom (rekreacja, turystyka) oraz inwestycje powodujące zastosowanie art. 4.7. RDW. Dopuszcza się realizację samodzielnych inwestycji w zakresie systemów zbierania wody opadowej, w tym zlewni i zbiorników retencyjnych.

Infrastruktura drogowa – drogi lokalne

Wsparciem objęta będzie budowa, przebudowa, remont dróg gminnych i powiatowych, w tym także inwestycje w infrastruturę punktową np. mosty, przepusty, obiekty inżynierskie.

Możliwa jest zmiana przebiegu dróg wyłącznie w przypadku zniszczenia infrastruktury i jeżeli jej odtworzenie w dotychczasowym miejscu jest nieuzasadnione np. z powodu zagrożenia potencjalnymi klęskami żywiołowymi.

Drogi objęte wsparciem muszą być dostosowane do nośności 11,5 tony/oś.

Infrastruktura służb ratowniczych

Wsparciem objęte będą inwestycje w zakresie doposażenia w sprzęt niezbędny do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych lub usuwania skutków zjawisk katastrofalnych (w tym pojazdy, jednostki pływające, drony itp.). Wsparcie to dotyczyć będzie służb ratowniczych (OSP, WOPR, GOPR). Możliwe będzie dofinansowanie infrastruktury na potrzeby tych służb w tym budowa, przebudowa, rozbudowa oraz adaptacja budynków. Uzupełniająco w ramach

projektu realizowane będą szkolenia dla służb ratowniczych w zakresie niezbędnym dla niesienia pomocy społeczeństwu.

W ramach interwencji o wsparcie ubiegać się mogą projekty realizowane przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej funkcjonujące w ramach KSRG (dopuszcza się również możliwość wsparcia OSP, które w wyniku uzyskania wsparcia interwencji z programu będą mogły ubiegać się o włączenie do KSRG) oraz inne jednostki współpracujące w ramach systemu np. GOPR, WOPR.

W ramach wszystkich projektów realizowanych w cs dopuszczalne będą wydatki poniesione na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa, zgodnie ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, bez powielania funkcji inwestycji prowadzonych z poziomu krajowego.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Odbiorcami rezultatów projektów będą mieszkańcy gmin poszkodowanych w wyniku klęski żywiołowej w rozumieniu Art. 2 ust. 1 lit. a i b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3236 z dnia 19 grudnia 2024 r. dotyczącego zmiany rozporządzenia (UE) 2021/1057 i (UE) 2021/1058 w odniesieniu do regionalnego wsparcia na rzecz odbudowy w sytuacjach nadzwyczajnych (RESTORE).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Odbiorcami rezultatów projektów będą mieszkańcy gmin poszkodowanych w wyniku klęski żywiołowej, a infrastruktura objęta wsparciem będzie miała co do zasady charakter neutralny ze względu na płeć, jednak, ponieważ działanie będzie miało wpływ na poprawę jakości życia i zdrowia wszystkich mieszkańców, tym samym pośrednio ograniczy zjawisko wykluczenia społecznego i ubóstwa, na które w szczególności narażone są osoby starsze, z niepełnosprawnościami, rodzice prowadzący samodzielnie gospodarstwa domowe (w większości kobiety samodzielnie wychowujące dzieci).

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodności z KPP i KPON, zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3

rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Wsparcie oferowane będzie na terenie gmin poszkodowanych w wyniku powodzi z września 2024 roku.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Wystąpienie katastrofalnej powodzi a wraz z nią stanu klęski żywiołowej tworzy możliwość do identyfikacji i tworzenia potencjalnych partnerstw w zakresie komplementarności. Sąsiedztwo Słowacji oraz Republiki Czeskiej, graniczących z województwem śląskim oraz występowanie potencjałów rozwojowych, podobnych potrzeb o charakterze ponadregionalnym, daje szanse do budowania komplementarności programu z programami w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna (Interreg) wdrażanymi na obszarze województwa śląskiego m.in. w zakresie adaptacji do zmian klimatu, dostępności transportowej oraz wsparcia służb ratowniczych.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie planuje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wszystkie działania oferowane będą w formie dotacji bezzwrotnej. Wybór tej formy wsparcia podyktowany jest faktem, że realizowane projekty mają na celu usuwanie skutków powodzi i deszczy nawalnych z września 2024 roku.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XIV | RSO2.10 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO46 | Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T | km | 0,00 | 76,92 |
| XIV | RSO2.10 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO041 | Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof | szt. | 0,00 | 77,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XIV | RSO2.10 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR55 | Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg | pasażerokilometr/rok | 105 990 956,00 | 2024 | 105 990 956,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XIV | RSO2.10 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 058. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: powodzie i osuwiska (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe) | 42 000 000,00 |
| XIV | RSO2.10 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 059. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: pożary (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe) | 15 000 000,00 |
| XIV | RSO2.10 | EFRR | Regiony słabiej | 093. Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne) | 58 000 000,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | rozwinięte | | |
| XIV | RSO2.10 | Ogółem | | | 115 000 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XIV | RSO2.10 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 115 000 000,00 |
| XIV | RSO2.10 | Ogółem | | | 115 000 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XIV | RSO2.10 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 115 000 000,00 |
| XIV | RSO2.10 | Ogółem | | | 115 000 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XIV | RSO2.10 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 115 000 000,00 |
| XIV | RSO2.10 | Ogółem | | | 115 000 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: XV. Fundusze Europejskie na zwiększenie potencjału przemysłu obronnego

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.7. Zwiększanie zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Interwencja oferowana ze środków EFRR obejmować będzie wsparcie przedsięwzięć przyczyniających się do wzrostu potencjału produkcyjnego oraz cyberbezpieczeństwa przedsiębiorstw, świadczących usługi i dostarczające produkty dla sektora zbrojeniowego, zlokalizowanego na terenie województwa śląskiego.

Wsparcie zostanie przeznaczone na inwestycje produkcyjne przyczyniające się do zwiększenia potencjału produkcyjnego zakładu i/lub wprowadzenia nowego produktu, usługi lub procesu na rynek (np. technologie i procesy dotyczące produkcji amunicji, pocisków; pojazdów bojowych, systemów artyleryjskich, wyposażenia żołnierzy; dronów i systemów przeciwdronowych; systemy obrony powietrznej i przeciwrakietowej; sztuczna inteligencja i walka elektroniczna).

W szczególności wsparcie oferowane zostanie na inwestycje przyczyniające się do zwiększenia obronności. Możliwe będzie także wsparcie inwestycji mających potencjał w zastosowaniu cywilnym.

Wsparcie przeznaczone będzie także na inwestycje zwiększające potencjał produkcyjny przedsiębiorstwa poprzez budowę/zwiększenie odporności cybernetycznej procesów produkcyjnych w przedsiębiorstwach dostarczających produkty dla sektora zbrojeniowego.

Uzupełniająco, jako element każdego projektu dopuszcza się wsparcie na podnoszenie kompetencji osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach.

We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej, magazynowania energii a także wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych), jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Odbiorcami rezultatów projektów będą przede wszystkim siły zbrojne państw Unii Europejskiej, przedsiębiorstwa oraz mieszkańcy.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Inwestycje objęte wsparciem będą miały co do zasady charakter neutralny ze względu na płeć, jednak ze względu na fakt, że będą one przyczyniać się do zwiększenia obronności, tym samym wpłyną pozytywnie na poprawę poziomu bezpieczeństwa ludności. Fakt ten ma szczególne znaczenia dla grup, które są bardziej narażone na utratę bezpieczeństwa ze względu na cechy prawnie chronione, takie jak płeć, wiek, orientacja seksualna, pochodzenie etniczne, religia lub światopogląd.

Projekty będą oceniane pod kątem spełniania zasady równości kobiet i mężczyzn, zgodności z KPP i KPON zgodnie z Wytycznymi równościowymi.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

W ramach celu szczegółowego wsparcie oferowane będzie na terenie całego województwa śląskiego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Obserwowana w ostatnich latach niestabilność geopolityczna oraz zidentyfikowana potrzeba zapewnienia przez Unię Europejską własnej obronności dotyczy wszystkich Państw Unii Europejskiej. Zwiększenie możliwości produkcyjnych oraz poziomu cyberbezpieczeństwa przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego, zwiększy możliwości obronne wszystkich Członków Unii Europejskiej, nie tylko tych sąsiadujących z województwem śląskim.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie planuje się wykorzystania Instrumentów Finansowych.

Wszystkie działania oferowane będą w formie dotacji bezzwrotnej. Wybór tej formy wsparcia podyktowany jest faktem, że realizowane projekty mają na celu zwiększenie zdolności produkcyjnych przedsiębiorstw oferujących usługi i produkty dla sektora obronnego oraz podnoszące poziom cyberbezpieczeństwa produkcji a w konsekwencji zwiększenia obronności Unii Europejskiej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO01 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże | przedsiębiorstwa | 0,00 | 13,00 |
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO02 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji | przedsiębiorstwa | 0,00 | 13,00 |
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO128 | Przedsiębiorstwa objęte wsparciem, związane głównie ze wspieraniem zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania i zdolności obronnych (RearmEU) | przedsiębiorstwa | 0,00 | 6,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony | RCR02 | Inwestycje prywatne uzupełniające | EUR | 0,00 | 2025 | 15 000 000,00 | SL2021 | |

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | słabiej rozwinięte | | wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) | | | | | | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 172. Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych) | 1 500 000,00 |
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 194. Inwestycje produkcyjne w duże przedsiębiorstwa związane z obronnością i technologiami podwójnego zastosowania | 9 000 000,00 |
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 195. Inwestycje produkcyjne w MŚP związane z obronnością i technologiami podwójnego zastosowania | 4 500 000,00 |
| XV | RSO1.7 | Ogółem | | | 15 000 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 15 000 000,00 |
| XV | RSO1.7 | Ogółem | | | 15 000 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 15 000 000,00 |
| XV | RSO1.7 | Ogółem | | | 15 000 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 450 000,00 |
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 1 500 000,00 |
| XV | RSO1.7 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 13 050 000,00 |
| XV | RSO1.7 | Ogółem | | | 15 000 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: XVI. Fundusze Europejskie na rzecz bezpieczeństwa cywilnego i mobilności wojskowej

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO3.3. Rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W celu kompleksowego zabezpieczenia potrzeb ludności cywilnej, zwiększenia bezpieczeństwa cywilnego oraz skutecznego reagowania na zagrożenia niezbędne jest wsparcie inwestycji mających na celu wzmocnienie regionalnej infrastruktury medycznej tak, aby zapewnić ciągłość i wysoką jakość świadczeń zdrowotnych w obliczu potencjalnych kryzysów, takich jak konflikty zbrojne, zdarzenia masowe czy ataki CBRN (chemiczne, biologiczne, radiologiczne, nuklearne).

Najczęstszymi obrażeniami są obrażenia oparzeniowo – urazowe, stąd w pierwszej kolejności możliwe będzie zabezpieczenie w tym obszarze infrastruktury krytycznej sektora zdrowia poprzez m.in.: rozbudowę, przebudowę oraz wyposażenie wysokospecjalistycznych szpitali, które będą w stanie funkcjonować w ekstremalnych warunkach; zapewnienie schronienia i ochronę ludności poprzez utworzenie tymczasowego schronu lub miejsca bezpiecznego pobytu dla personelu i pacjentów w razie działań wojennych, a także wprowadzenie systemów zabezpieczeń przed cyberatakami i sabotażem (jako element projektu).

Dodatkowo obrona cywilna w sektorze zdrowia powinna obejmować przygotowanie, na każdym szczeblu, szpitali do zapewnienia świadczeń opieki zdrowotnej w sytuacjach kryzysowych, poprzez dostosowanie tych placówek do realizacji zadań ochrony ludności.

Istotne jest również dostosowanie infrastruktury szpitalnej pod obsługę transportu w warunkach zdarzeń masowych, ze szczególnym uwzględnieniem transportu taktycznego w warunkach pola walki, z zabepieczeniem działania na wypadek użycia broni CBRN.

Konieczne są inwestycje w modernizację sieci transportowych, mające na celu spełnienie wymogów wojskowych co przyniesie korzyści również w zakresie mobilności cywilnej, łączności gospodarczej i zdolności reagowania kryzysowego wewnątrz Unii. Inwestycje przyczynią się także do ulepszenia infrastruktury transgranicznej, ograniczą występowanie wąskich gardeł, poprawią gotowość oraz przyczynią się do odporności regionów i krytycznych łańcuchów dostaw a także wzmocnią systemy ewakuacji ludności. Wsparciem objęte będą inwestycje w infrastrukturę transportową o znaczeniu wojewódzkim. Priorytetowo traktowane są inwestycje koncentrujące się na co najmniej jednym z czterech piorytetowych korytarzy mobilności wojskowej zgodnie z zapisami rozporządzenia PE i Rady (UE) 2025/1914.

Kwalifikowalną do wsparcia będzie infrastruktura budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych, wykorzystywana w celu wzmocnienia ochrony ludności oraz obrony cywilnej, gwarantująca niezawodność i ciągłość działania w sytuacji kryzysu, w tym poprzez zapewnienie niezależności energetycznej.

Możliwe jest wsparcie w obszarze edukacji wyższej w celu wzmocnienia potencjału kadry medycznej i odporności systemu ochrony zdrowia. Rozwój nowoczesnej infrastruktury edukacyjnej, poprzez przebudowę pomieszczeń dydaktycznych, będzie sprzyjać podnoszeniu kwalifikacji, zwiększeniu dostępności specjalistów oraz przygotowaniu do skutecznego reagowania w sytuacjach kryzysowych, co przełoży się na większą stabilność i bezpieczeństwo.

Konieczne jest zapewnienie bezpieczeństwa operacji transportowych w kluczowym węźle komunikacyjnym regionu, który może pełnić rolę głównego hubu

logistycznego na wypadek potencjalnego konfliktu zbrojnego, zarówno w aspekcie cywilnym jak i wojskowym. W takim wypadku niezbędne jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa operacyjnego w wymiarze ratowniczym i przeciwpożarowym oraz ochrony przed aktami bezprawnej ingerencji. Dlatego przewiduje się wsparcie na rzecz infrastruktury ratowniczo-gaśniczej wraz z niezbędnym wyposażeniem i sprzętem specjalistycznym na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej.

W celu wzmocnienia bezpieczeństwa cywilnego wsparciem zostanie objęta również infrastruktura wielozadaniowych zbiorników retencyjnych, zwłaszcza tych, które stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę w regionie.

Dopuszcza się realizację projektów lub jako element projektu wsparcia dla jednostek sektora publicznego w celu podniesienia poziomu cyberbezpieczeństwa, poprzez zakup niezbędnych narzędzi informatycznych wraz z oprogramowaniem oraz podniesieniem kompetencji pracowników w zakresie cyberbezpieczeństwa. Inwestycje muszą być zgodne ze standardami wyznaczonymi w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, w tym zgodne z aktualnymi zapisami Ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz zgodne z aktualnymi zapisami Ustawy ustanawiającej krajowy system certyfikacji cyberbezpieczeństwa. Inwestycje muszą być komplementarne z inwestycjami planowanymi na poziomie krajowym oraz nie mogą powielać rozwiązań planowanych do sfinansowania z innych źródeł.

Podwójne zastosowanie traktowane będzie priorytetowo, co oznacza, że wytworzona w ramach wsparcia infrastruktura i wyposażenie mogą być wykorzystywane zarówno w celach cywilnych jak i wojskowych lub kryzysowych.

W ramach celu 3.3. Rozwój odpornej infrastruktury obronnej, zwłaszcza podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii, oraz zwiększanie gotowości cywilnej, zgodnie z art. 1 pkt 1 lit. a) pkt iii) rozporządzenia (UE) 2025/1914, w programie wspierane będą inwestycje wpisujące się w szerszy kontekst działań, mających na celu zbudowanie systemu ochrony ludności i obrony cywilnej przed zagrożeniami, realizowanych na poziomie krajowym i regionalnym. Punktem odniesienia do kwalifikowania działań w ramach celu 3.3 jest Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026 (oraz jego późniejsze aktualizacje) oraz Wojewódzki Plan Zarządzania Kryzysowego z załącznikami (oraz jego późniejsze aktualizacje). Na poziomie wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego zapewniony zostanie mechanizm koordynacji inwestycji finansowanych ze środków programu regionalnego z działaniami wspieranymi z innych źródeł zgodnie z ww. dokumentami.

Inwestycje w infrastrukturę wojskową lub obronną, w tym podwójnego zastosowania, spełniają warunki określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/1328 z dnia 10 sierpnia 2021 r., określającym wymogi dotyczące infrastruktury mające zastosowanie do niektórych kategorii działań związanych z infrastrukturą podwójnego zastosowania, i podlegają opiniowaniu przez właściwy organ państwa.

We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej, magazynowania energii a także wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych), jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupą docelową będą mieszkańcy województwa śląskiego, pracownicy ochrony zdrowia, pacjenci, uczelnie oraz osoby uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym, jednostki samorządu terytorialnego oraz cywilni i wojskowi użytkownicy infrastruktury transportowej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach planowanego wsparcia przeznaczonego na inwestycje w ramach bezpieczeństwa cywilnego, może być wykorzystana wiedza i doświadczenie podmiotów z zagranicy, w tym z wiodących ośrodków medycznych, naukowych oraz zagranicznych specjalistycznych służb ratowniczych.

Zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej w sytuacjach kryzysowych może stanowić cel przedsięwzięć międzyregionalnych i transgranicznych.

Wsparcie mobilności wojskowej będzie wzmacniało znaczenie projektów transgranicznych i międzyregionalnych w kontekście zapewnienia skutecznego systemu transportu i łączności wewnątrz Unii na wypadek działań wojennych.

Wsparcie z zakresu cyberbezpieczeństwa jest obszarem, w którym mogą pojawić się wspólne inicjatywy projektowe o wymiarze międzyregionalnym, a także transnarodowym.

Komplementarność może wystąpić także pomiędzy programem FE SL 2021-2027 a programem „Horyzont Europa” czy Europejskim Funduszem Obronnym.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie przewiduje się wykorzystania instrumentów finansowych.

Wsparcie oferowane będzie w formie dotacji bezzwrotnej i ukierunkowane jest na przedsięwzięcia, które nie generują dochodów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO29 | Pojemność zbudowanych lub odnowionych wielofunkcyjnych schronów | osoby | 0,00 | 14 685,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCO129 | Infrastruktura dostosowana do wymogów mobilności wojskowej | projekty | 0,00 | 4,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO133 | Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą | szt. | 0,00 | 2,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | RCR96 | Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed ryzykami naturalnymi niezwiązanymi z klimatem oraz ryzykami związanymi z działalnością człowiek | osoby | 0,00 | 2025 | 4 291 441,00 | SL 2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 016. Rozwiązania ICT, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji | 10 000 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 058. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: powodzie i osuwiska (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe) | 8 000 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 123. Infrastruktura na potrzeby szkolnictwa wyższego | 10 900 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 128. Infrastruktura ochrony zdrowia | 64 500 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 129. Sprzęt medyczny | 7 200 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 172. Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych) | 3 500 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 198. Infrastruktura obronna oraz budowa i modernizacja infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym na potrzeby mobilności wojskowej | 190 400 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | Ogółem | | | 294 500 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 294 500 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | Ogółem | | | 294 500 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 294 500 000,00 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| XVI | RSO3.3 | Ogółem | | | 294 500 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Ukierunkowanie na aspekt płci | 8 835 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 29 450 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 256 215 000,00 |
| XVI | RSO3.3 | Ogółem | | | 294 500 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: XVII. Fundusze Europejskie na rzecz odporności społecznej

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wzmocnienie odporności społecznej i lokalnych struktur bezpieczeństwa

Interwencja zostanie skoncentrowana na działaniach wspierających przygotowanie społeczności lokalnych do reagowania w sytuacjach kryzysowych (takich jak konflikty zbrojne, klęski żywiołowe, ataki CBRN, zdarzenia masowe itp.) oraz na budowaniu kompetencji w dziedzinie gotowości cywilnej oraz bezpieczeństwa.

Rozwój umiejętności w zakresie gotowości cywilnej

Interwencja będzie miała na celu rozwój kompetencji społeczności lokalnych, w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa - w tym cyberbezpieczeństwa, organizowania pomocy i reagowania kryzysowego.

Wsparcie obejmie m.in. działania szkoleniowe dla mieszkańców, którzy z własnej inicjatywy chcą nabyć nowe, podwyższyć lub zmienić kwalifikacje, kompetencje oraz umiejętności z zakresu gotowości cywilnej i cyberbezpieczeństwa, realizowane poprzez m.in. szkolenia, kursy, coaching, mentoring, studia, staże, peer-to-peer learning, itp.

Szkolenia mogą być realizowane także poza PSF i BUR.

Wsparcie będzie realizowane we współpracy m.in. z podmiotami uprawnionymi do prowadzenia szkoleń z zakresu ochrony ludności, służbami państwowymi, szkołami, uczelniami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, których udział w interwencji będzie uzasadniony.

Wszelkie działania dotyczące wdrażania cyfrowych rozwiązań wspierających edukację będą spójne z przedsięwzięciami realizowanymi na poziomie krajowym i nie będą powielać tych rozwiązań

Realizacja interwencji przyczyni się do:

- wzmocnienia odporności społeczności lokalnych na zagrożenia i klęski żywiołowe,
- poprawy bezpieczeństwa mieszkańców dzięki zdobyciu kompetencji w zakresie gotowości cywilnej i cyberbezpieczeństwa,
- wzmocnienia lokalnych struktur ratowniczych i społecznych,
- rozwoju umiejętności mieszkańców województwa, którzy z własnej inicjatywy chcą podnosić lub zmienić swoje kompetencje i kwalifikacje w zakresie gotowości cywilnej i cyberbezpieczeństwa.

Interwencja wpisuje się w kierunki wyznaczone przez Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 oraz zmiany w rozporządzeniu EFS+, a także odpowiada na wyzwania zidentyfikowane w strategiach krajowych i regionalnych, w tym w Strategii „Śląskie 2030".

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Główną grupą docelową będą:

1.

- mieszkańcy województwa śląskiego, którzy z własnej inicjatywy chcą podnieść lub zmienić swoje kompetencje i kwalifikacje, w tym m.in. osoby reprezentujące JST, NGO i instytucje należące do lokalnych i regionalnych struktur bezpieczeństwa.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Działania szkoleniowe z zakresu gotowości cywilnej i cyberbezpieczeństwa uwzględniać będą tematykę przeciwdziałania dyskryminacji w procesach gotowości cywilnej oraz uwzględniania w działaniach z zakresu gotowości cywilnej różnych potrzeb wynikających z cech prawnie chronionych, określonych w art. 9. ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. Realizacja projektów będzie musiała się odbywać zgodnie ze Standardami dostępności i uwzględniać specjalne potrzeby przyszłych uczestników projektów oraz użytkowników produktów, towarów, i usług, które mogą powstać podczas realizacji.

Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie dodatkowo weryfikowana na podstawie standardu minimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące/uchwały, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach priorytetu dotyczącego przygotowania społeczności lokalnych do reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz budowania kompetencji w zakresie bezpieczeństwa przewiduje się realizację działań o charakterze transgranicznym, międzyregionalnym i transnarodowym.

Doświadczenia z dotychczasowych projektów polsko-słowackich pokazują, że współpraca transgraniczna zwiększa skuteczność reagowania na zagrożenia. Doposażono służby, przeprowadzono szkolenia i ćwiczenia dla ratowników i mieszkańców oraz utworzono zintegrowane systemy współpracy, co wzmacnia kompetencje społeczności i bezpieczeństwo lokalne.

Przykładami takich inicjatyw są:

• Projekt „Testowanie i wdrażanie nowoczesnych metod zapobiegania i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych w dobie zmian klimatycznych" (Uniwersytet Śląski w Katowicach – Uniwersytet Żyliński w Żylinie)

• Projekt „Doskonalenie współpracy w zakresie zarządzania kryzysowego polskich i słowackich służb ratowniczych"

• Projekt „W ochronie klimatu – razem możemy więcej"

Na poziomie transnarodowym projekty „LOTTI" i „LEEWAY" z udziałem woj. śląskiego pokazują, że wymiana doświadczeń między regionami europejskimi wspiera sprawiedliwą transformację, innowacyjność, bezpieczeństwo energetyczne i odporność społeczno-gospodarczą.

Wszystkie te inicjatywy stanowią przykłady praktycznej realizacji współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej, przyczyniając się do zwiększenia bezpieczeństwa i odporności społeczności lokalnych na obszarze województwa śląskiego i jego partnerów w regionach przygranicznych oraz w przestrzeni europejskiej.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Przewiduje się wykorzystanie instrumentów finansowych. Planuje się skorzystanie z opcji przewidzianej w art. 58 ust. 5 rozp. ogólnego 2021-2027

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XVII | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLAGO01 | Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa | osoby | 0,00 | 26 751,00 |

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XVII | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLAGCR01 | Liczba osób, które podniosły umiejętności lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa | osoby | 0,00 | 2025 | 16 051,00 | SL2021 | |

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XVII | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 151. Wsparcie na rzecz edukacji dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury) | 68 300 000,00 |
| XVII | ESO4.7 | Ogółem | | | 68 300 000,00 |

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

| Priorytet | Cel | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | szczegółowy | | | | |
| XVII | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 01. Dotacja | 45 300 000,00 |
| XVII | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka | 13 800 000,00 |
| XVII | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego | 9 200 000,00 |
| XVII | ESO4.7 | Ogółem | | | 68 300 000,00 |

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XVII | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego | 68 300 000,00 |
| XVII | ESO4.7 | Ogółem | | | 68 300 000,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XVII | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru | 68 300 000,00 |
| XVII | ESO4.7 | Ogółem | | | 68 300 000,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Cel szczegółowy | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|---|
| XVII | ESO4.7 | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 02. Uwzględnianie aspektu płci | 68 300 000,00 |
| XVII | ESO4.7 | Ogółem | | | 68 300 000,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.2. Priorytety pomocy technicznej

2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: XI. Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFRR

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Środki PT będą wykorzystywane sekwencyjnie w kolejności FST, EFS+, EFRR. IZ dopuszcza możliwość zmiany kolejności wykorzystywania Funduszy EFS+ i EFRR w zależności od potrzeb. PT XI została opisana tożsamo jak PT XII i XIII. Zmniejsza to ryzyko podwójnego finansowania i jest rozwiązaniem najbardziej optymalnym do wykorzystania alokacji PT w FE SL.

Celem PT jest wspieranie skutecznej i efektywnej realizacji FE SL.[1]

Cel zostanie osiągnięty poprzez, m.in.:

- utrzymanie sprawnego i skutecznego systemu zarządzania, w tym zapewnienie odpowiedniego potencjału administracyjnego instytucji FE SL;
- stosowanie przejrzystych procesów i procedur;
- wspieranie beneficjentów FE SL (w tym potencjalnych) w aplikowaniu i realizacji projektów
- prowadzenie działań info--promo i zapewnienie widoczności polityki spójności, roli i znaczenia funduszy UE dla regionu;
- przestrzeganie przez wszystkie strony zaangażowane we wdrażanie FE SL postanowień KPP i prawidłową realizację zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację.[2]

Działania obejmą, m.in.:

**1.Wsparcie instytucji FE SL w zarządzaniu zasobami ludzkimi (ZZL) i wzmocnienie ich potencjału administracyjnego[3]**

- opracowanie i wdrożenie kompleksowej strategii ZZL, która m.in.: precyzyjnie określi obowiązki instytucjonalne; zapewni wykwalifikowaną kadrę kierowniczą posiadającą wiedzę z zarządzania zespołem, zarządzania różnorodnością, umiejętności interpersonalne i przywódcze; przestrzeganie norm etycznych;
- utrzymanie/rekrutacja wykwalifikowanego personelu IZ i IP, w tym m.in: finansowanie wynagrodzeń; zapewnienie przejrzystych ścieżek kariery i rozwoju kompetencji zawodowych; promowanie elastycznych form pracy,

- szkolenia i podnoszenie kwalifikacji w zakresie wdrażania funduszy UE, m.in.: uproszczenia, zmniejszanie obciążeń administracyjnych, poprawa jakości świadczonych usług, stosowanie zielonych i społecznych zamówień, ochrona bioróżnorodności, zasady horyzontalne;
- utrzymanie wsparcia organizacyjnego dla IZ i IP, w tym: zabezpieczenie powierzchni biurowych i kosztów eksploatacji, doposażanie stanowisk pracy.

**2.Wsparcie skutecznych procedur i procesów we wdrażaniu FE SL**

- stosowanie przejrzystego procesu zarządzania finansowego i kontroli, m.in.: w realizacji budżetu FE SL (w tym ukończenie zadań związanych z zamknięciem RPO WSL 2014-2020 oraz przygotowanie okresu programowania 2027+) oraz koordynacja na szczeblu krajowym, regionalnym, lokalnym w celu zapewnienia spójności FE SL;
- zapewnienie środków na wykonywanie obowiązków IZ i IP, tj. przygotowanie, programowanie, organizacja naborów, ocena i wybór projektów, weryfikacja płatności, monitoring, ewaluacja, księgowanie wydatków, audyt i kontrola FE SL, rozpatrywanie skarg i odwołań[4], finansowanie wydatków związanych z odzyskiwaniem od Beneficjentów kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur lub pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz wydatków wynikających z zastosowania procedur odwoławczych, w tym kosztów sądowych.
- utrzymanie systemów informatycznych wraz z infrastrukturą z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej;
- finansowanie analiz i studiów, ekspertyz i opinii prawnych, badań ewaluacyjnych;
- stosowanie przejrzystych i konkurencyjnych procesów zamówień publicznych z odpowiednimi systemami kontroli wewnętrznej:
    - IZ i beneficjenci będą promować strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych do wspierania celów polityki spójności, w tym stosowanie kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktu i usług, kryteria ekologiczne i społeczne, a także innowacyjne.[5] Przy wyborze wykonawcy usług szkoleniowych będą stosowane kryteria wiedzy i doświadczenia w przedmiocie szkolenia.
- zapobieganie, wykrywanie, korygowanie i raportowanie w obszarze nieprawidłowości i nadużyć finansowych oraz korupcji. IZ będzie posiadać i stosować skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone ryzyka, jak przewidziano w art. 74 ust. 1 lit. c) i lit. d) CPR. Będą kontynuowane mechanizmy stosowane w latach ubiegłych, m.in. zwiększenie przejrzystości, zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, organizacji typu watch-dog, ocena ryzyka, działania edukacyjne. IZ zapewni takie działania zapobiegawcze, jak:
    - zgłaszanie i aktualizowanie nieprawidłowości w systemie IMS; wzmocnienie procedur kontroli w celu unikania konfliktu interesów, np. zwiększenie przejrzystości łańcucha podwykonawców, uwzględniając weryfikację struktury właścicielskiej beneficjentów, wykonawców oraz ekspertów oceniających i nadzorujących projekty;
    - utworzenie systemu rejestracji i kontroli przy wyborze projektów dla zachowania ścieżki audytu;
    - istnienie mechanizmu oznaczania i wykluczania z dofinansowania osób/podmiotów stanowiących zagrożenie dla interesów UE;

- uwzględnianie nowych ryzyk, np. związanych ze zmianą zasad wydatkowania funduszy UE;
- wykorzystanie dostępnych narzędzi data mining, typu Arachne lub podobnego oraz narzędzi mających na celu wykrywanie podejrzeń nadużyć finansowych, plagiatu;
- promowanie paktów na rzecz uczciwości[6].

**3.Wsparcie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów FE SL**

- rozwój kompetencji niezbędnych do skutecznego aplikowania o fundusze UE, prowadzenia i rozliczania projektów, m.in. organizowanie szkoleń, uslug doradczych, działań animacyjnych, konsultacji i spotkań informacyjnych; pomoc w dostosowaniu działań do założeń Europejskiego Zielonego Ładu i zasady DNSH;
- pomoc w wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie przygotowania i wdrażania projektów,
- podnoszenie wiedzy na temat wdrażania zasad horyzontalnych w projektach, w tym niedyskryminacji, szczególnie dla kadry w instytucjach z obszaru edukacji, zdrowia i pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania dyskryminacji osób i grup narażonych/ dyskryminowanych.

**4.Wsparcie funkcjonowania komitetów, grup roboczych i doradczych, partnerów**

- obsługa prac KM i grup roboczych powoływanych przez KM, w tym ds. monitorowania zasad horyzontalnych, w skład której wejdą przedstawiciele organizacji społecznych zrzeszających osoby z grup narażonych na dyskryminację lub zajmujących się równouprawnieniem danej grupy, a także wsparcie grup doradczych zaangażowanych we wdrażanie FE SL, w tym członków KM reprezentujących partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmioty społeczeństwa obywatelskiego (art. 8 ust. 1 CPR). Finansowane będą m.in. koszty organizacji posiedzeń, ekspertyzy, szkolenia, prace przygotowawcze;
- powołanie Koordynatora ds. Równości i Niedyskryminacji;
- pomoc w realizacji zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację, m.in. pomoc ekspercka, szkolenia i konferencje tematyczne, produkcja materiałów informacyjno-edukacyjnych, a także audyt istniejących rozwiązań i ocena ich skuteczności dla wypracowania narzędzi i mechanizmów skutecznego wdrażania horyzontalnych zasad równego traktowania, niedyskryminacji i poszanowania KPP.

**5.Stworzenie spójnego systemu informacji i komunikacji**

Działania będą służyć poprawie widoczności FE, tj. popularyzacji wiedzy na temat FE i FE SL, efektów wdrażania (w tym, programów z poprzednich perspektyw i planów po 2027r.) i będą obejmowały m. in.:

- tworzenie, utrzymanie i rozwój systemu portali /serwisów internetowych związanych z FE SL oraz wykorzystanie innych narzędzi komunikacji elektronicznej, w tym mediów społecznościowych,
- przygotowanie, produkcja, dystrybucja publikacji, materiałów promocyjnych,
- prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych skierowanych do opinii publicznej,
- organizacja i współorganizacja wydarzeń (m.in. konferencji, kongresów, pikników, targów), akcji promocyjnych i społecznych i konkursów edukacyjnych i promocyjnych,
- współpraca z Europe Direct, sieciowanie działań i kanałów komunikacyjnych

Działania komunikacyjne będą prowadzone z uwzględnieniem zasad dostępności, równości szans i niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji i zielonego ładu. Zgodnie z zasadą zazieleniania działań komunikacyjnych podstawowym trybem informowania przez IZ/IP będzie wersja cyfrowa materiałów. Ekologiczne podejście do komunikacji oznacza ograniczenie zużycia surowców naturalnych, zastępowanie materiałów drukowanych wersjami cyfrowymi, wykorzystanie materiałów przyjaznych dla środowiska lub powstałych np. z recyklingu. Co do zasady gadżety nie są narzędziem promocji FE, jednak IZ dopuszcza zakup gadżetów jako narzędzie wsparcia promocji przy organizacji wydarzeń typu pikniki, targi i akcje społeczne [7].

Spójność systemu informacji i komunikacji Programu, w tym wizualizacji marki FE, działań podejmowanych przez IZ/IP, narzędzi wykorzystywanych przez te instytucje określane będą w Strategii komunikacji Funduszy dla Śląskiego 2021-2027 i rocznych planach działań.

Funkcje komunikacyjne będą traktowane priorytetowo. Pracownicy działów komunikacji będą pełnić aktywną rolę we wdrażaniu Programu oraz podnosić kompetencje w tym zakresie.

Przypisy zamieszczone są w załączniku do FE SL.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Głównymi grupami docelowymi prowadzonych działań będą Instytucje zaangażowane we wdrażanie FE SL 2021-2027, instytucje kluczowe z punktu widzenia realizacji Programu, partnerzy społeczni, gospodarczy, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, beneficjenci i potencjalni beneficjenci oraz ogół społeczeństwa, JST, uczelnie wyższe, instytuty naukowe, stowarzyszenia i parnterstwa JST.

2.2.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO 149 | Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT | szt. | 0,00 | 868,50 |
| EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO 150 | Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji | szt. | 0,00 | 10 000,00 |
| EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO 151 | Liczba przeprowadzonych ewaluacji | szt. | 0,00 | 13,00 |
| EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO158 | Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu | szt. | 0,00 | 2,00 |
| EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO159 | Liczba zakupionych komputerów | szt. | 0,00 | 400,00 |

2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|
| XI | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 179. Informacja i komunikacja | 3 828 354,00 |
| XI | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 180. Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola | 73 686 450,00 |
| XI | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 181. Ewaluacja i badania, zbieranie danych | 2 056 568,00 |
| XI | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 182. Wzmocnienie potencjału organów państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów | 5 366 943,00 |
| XI | Ogółem | | | 84 938 315,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|
| XI | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 84 938 315,00 |
| XI | Ogółem | | | 84 938 315,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: XII. Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFS+

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Środki PT będą wykorzystywane sekwencyjnie w kolejności FST, EFS+, EFRR. IZ dopuszcza możliwość zmiany kolejności wykorzystywania Funduszy EFS+ i EFRR w zależności od potrzeb. PT XII została opisana tożsamo jak PT XI i XIII. Zmniejsza to ryzyko podwójnego finansowania i jest rozwiązaniem najbardziej optymalnym do wykorzystania alokacji PT w FE SL.

Celem PT jest wspieranie skutecznej i efektywnej realizacji FE SL.[1]

Cel zostanie osiągnięty poprzez, m.in.:

·utrzymanie sprawnego i skutecznego systemu zarządzania, w tym zapewnienie odpowiedniego potencjału administracyjnego instytucji FE SL;

·stosowanie przejrzystych procesów i procedur;

·wspieranie beneficjentów FE SL (w tym potencjalnych) w aplikowaniu i realizacji projektów

·prowadzenie działań info-promo i zapewnienie widoczności polityki spójności, roli i znaczenia funduszy UE dla regionu;

·przestrzeganie przez wszystkie strony zaangażowane we wdrażanie FE SL postanowień KPP i prawidłową realizację zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację.[2]

Działania obejmą, m.in.:

**1.Wsparcie instytucji FE SL w zarządzaniu zasobami ludzkimi (ZZL) i wzmocnienie ich potencjału administracyjnego[3]**

·opracowanie i wdrożenie kompleksowej strategii ZZL, która m.in.: precyzyjnie określi obowiązki instytucjonalne; zapewni wykwalifikowaną kadrę kierowniczą posiadającą wiedzę z zarządzania zespołem, zarządzania różnorodnością, umiejętności interpersonalne i przywódcze; przestrzeganie norm etycznych;

·utrzymanie/rekrutacja wykwalifikowanego personelu IZ i IP, w tym m.in: finansowanie wynagrodzeń; zapewnienie przejrzystych ścieżek kariery i rozwoju kompetencji zawodowych; promowanie elastycznych form pracy;

·szkolenia i podnoszenie kwalifikacji w zakresie wdrażania funduszy UE, m.in.: uproszczenia, zmniejszanie obciążeń administracyjnych, poprawa jakości świadczonych usług, stosowanie zielonych i społecznych zamówień, ochrona bioróżnorodności, zasady horyzontalne;

·utrzymanie wsparcia organizacyjnego dla IZ i IP, w tym: zabezpieczenie powierzchni biurowych i kosztów eksploatacji, doposażanie stanowisk pracy.

**2.Wsparcie skutecznych procedur i procesów we wdrażaniu FE SL**

·stosowanie przejrzystego procesu zarządzania finansowego i kontroli, m.in. w realizacji budżetu FE SL (w tym ukończenie zadań związanych z zamknięciem RPO WSL 2014-2020 oraz przygotowanie okresu programowania 2027+) oraz koordynacja na szczeblu krajowym, regionalnym, lokalnym w celu zapewnienia spójności FE SL;

·zapewnienie środków na wykonywanie obowiązków IZ i IP, tj. przygotowanie, programowanie, organizacja naborów, ocena i wybór projektów, weryfikacja płatności, monitoring, ewaluacja, księgowanie wydatków, audyt i kontrola FE SL, rozpatrywanie skarg i odwołań[4], finansowanie wydatków związanych z odzyskiwaniem od Beneficjentów kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur lub pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz wydatków wynikających z zastosowania procedur odwoławczych, w tym kosztów sądowych.

·utrzymanie systemów informatycznych wraz z infrastrukturą teleinformatyczną, z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej;

·finansowanie analiz i studiów, ekspertyz i opinii prawnych, badań ewaluacyjnych;

·stosowanie przejrzystych i konkurencyjnych procesów zamówień publicznych z odpowiednimi systemami kontroli wewnętrznej:

·IZ i beneficjenci będą promować strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych do wspierania celów polityki spójności, w tym stosowanie kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktu i usług, kryteria ekologiczne i społeczne, a także innowacyjne.[5] Przy wyborze wykonawcy usług szkoleniowych będą stosowane kryteria wiedzy i doświadczenia w przedmiocie szkolenia.

·zapobieganie, wykrywanie, korygowanie i raportowanie w obszarze nieprawidłowości i nadużyć finansowych oraz korupcji. IZ będzie posiadać i stosować skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone ryzyka, jak przewidziano w art. 74 ust. 1 lit. c) i lit. d) CPR. Będą kontynuowane mechanizmy stosowane w latach ubiegłych, m.in. zwiększenie przejrzystości, zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, organizacji typu watch-dog, ocena ryzyka, działania edukacyjne. IZ zapewni takie działania zapobiegawcze, jak:

·zgłaszanie i aktualizowanie nieprawidłowości w systemie IMS; wzmocnienie procedur kontroli w celu unikania konfliktu interesów, np. zwiększenie przejrzystości łańcucha podwykonawców, uwzględniając weryfikację struktury właścicielskiej beneficjentów, wykonawców oraz ekspertów oceniających i nadzorujących projekty;

·utworzenie systemu rejestracji i kontroli przy wyborze projektów dla zachowania ścieżki audytu;

·istnienie mechanizmu oznaczania i wykluczania z dofinansowania osób/podmiotów stanowiących zagrożenie dla interesów UE;

·uwzględnianie nowych ryzyk, np. związanych ze zmianą zasad wydatkowania funduszy UE;

·wykorzystanie dostępnych narzędzi data mining, typu Arachne lub podobnego oraz narzędzi mających na celu wykrywanie podejrzeń nadużyć finansowych, plagiatu;

·promowanie paktów na rzecz uczciwości.[6]

**3.Wsparcie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów FE SL**

·rozwój kompetencji niezbędnych do skutecznego aplikowania o fundusze UE, prowadzenia i rozliczania projektów, m.in. organizowanie szkoleń, usług doradczych, działań animacyjnych, konsultacji i spotkań informacyjnych; pomoc w dostosowaniu działań do założeń Europejskiego Zielonego Ładu i zasady DNSH;

·pomoc w wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie przygotowania i wdrażania projektów,

·podnoszenie wiedzy na temat wdrażania zasad horyzontalnych w projektach, w tym niedyskryminacji, szczególnie dla kadry w instytucjach z obszaru edukacji, zdrowia i pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania dyskryminacji osób i grup narażonych/ dyskryminowanych.

**4.Wsparcie funkcjonowania komitetów, grup roboczych i doradczych, partnerów**

·obsługa prac KM i grup roboczych powoływanych przez KM, w tym ds. monitorowania zasad horyzontalnych, w skład której wejdą przedstawiciele organizacji społecznych zrzeszających osoby z grup narażonych na dyskryminację lub zajmujących się równouprawnieniem danej grupy, a także wsparcie grup doradczych zaangażowanych we wdrażanie FE SL, w tym członków KM reprezentujących partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmioty społeczeństwa obywatelskiego (art. 8 ust. 1 CPR). Finansowane będą m.in.: koszty organizacji posiedzeń, ekspertyzy, szkolenia, prace przygotowawcze;

·powołanie Koordynatora ds. Równości i Niedyskryminacji;

·pomoc w realizacji zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację, m.in.: pomoc ekspercka, szkolenia i konferencje tematyczne, produkcja materiałów informacyjno-edukacyjnych, a także audyt istniejących rozwiązań i ocena ich skuteczności dla wypracowania narzędzi i mechanizmów skutecznego wdrażania horyzontalnych zasad równego traktowania, niedyskryminacji i poszanowania KPP.

**5.Stworzenie spójnego systemu informacji i komunikacji**

Działania będą służyć poprawie widoczności FE, tj. popularyzacji wiedzy na temat FE i FE SL, efektów wdrażania (w tym, programów z poprzednich perspektyw i planów po 2027r.) i będą obejmowały m. in.:

- tworzenie, utrzymanie i rozwój systemu portali /serwisów internetowych związanych z FE SL oraz wykorzystanie innych narzędzi komunikacji elektronicznej, w tym mediów społecznościowych,
- przygotowanie, produkcja, dystrybucja publikacji, materiałów promocyjnych,

- prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych skierowanych do opinii publicznej,
- organizacja i współorganizacja wydarzeń (m.in. konferencji, kongresów, pikników, targów), akcji promocyjnych i społecznych i konkursów edukacyjnych i promocyjnych,
- współpraca z Europe Direct, sieciowanie działań i kanałów komunikacyjnych

Działania komunikacyjne będą prowadzone z uwzględnieniem zasad dostępności, równości szans i niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji i zielonego ładu. Zgodnie z zasadą zazieleniania działań komunikacyjnych podstawowym trybem informowania przez IZ/IP będzie wersja cyfrowa materiałów. Ekologiczne podejście do komunikacji oznacza ograniczenie zużycia surowców naturalnych, zastępowanie materiałów drukowanych wersjami cyfrowymi, wykorzystanie materiałów przyjaznych dla środowiska lub powstałych np. z recyklingu. Co do zasady gadżety nie są narzędziem promocji FE, jednak IZ dopuszcza zakup gadżetów jako narzędzie wsparcia promocji przy organizacji wydarzeń typu pikniki, targi i akcje społeczne [7].

Spójność systemu informacji i komunikacji Programu, w tym wizualizacji marki FE, działań podejmowanych przez IZ/IP, narzędzi wykorzystywanych przez te instytucje określane będą w Strategii komunikacji Funduszy dla Śląskiego 2021-2027 i rocznych planach działań.

Funkcje komunikacyjne będą traktowane priorytetowo. Pracownicy działów komunikacji będą pełnić aktywną rolę we wdrażaniu Programu oraz podnosić kompetencje w tym zakresie.

Przypisy zamieszczone są w załączniku do FE SL.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Głównymi grupami docelowymi prowadzonych działań będą Instytucje zaangażowane we wdrażanie FE SL 2021-2027, instytucje kluczowe z punktu widzenia realizacji Programu, partnerzy społeczni, gospodarczy, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, beneficjenci i potencjalni beneficjenci oraz ogół społeczeństwa, JST, uczelnie wyższe, instytuty naukowe, stowarzyszenia i parnterstwa JST.

2.2.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO 149 | Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT | szt. | 0,00 | 868,50 |
| EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO 150 | Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji | szt. | 0,00 | 3 000,00 |
| EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO 151 | Liczba przeprowadzonych ewaluacji | szt. | 0,00 | 4,00 |
| EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO158 | Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu | szt. | 0,00 | 2,00 |
| EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | PLRO159 | Liczba zakupionych komputerów | szt. | 0,00 | 200,00 |

2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|
| XII | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 179. Informacja i komunikacja | 1 205 046,00 |
| XII | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 180. Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola | 28 428 381,00 |
| XII | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 181. Ewaluacja i badania, zbieranie danych | 647 344,00 |
| XII | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 182. Wzmocnienie potencjału organów państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów | 1 689 346,00 |
| XII | Ogółem | | | 31 970 117,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|
| XII | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 09. Nie dotyczy | 31 970 117,00 |
| XII | Ogółem | | | 31 970 117,00 |

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|
| XII | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 03. Neutralność płciowa | 31 970 117,00 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| XII | Ogółem | | | 31 970 117,00 |

***** Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: XIII. Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Środki PT będą wykorzystywane sekwencyjnie w kolejności FST, EFS+, EFRR. IZ dopuszcza możliwość zmiany kolejności wykorzystywania Funduszy EFS+ i EFRR w zależności od potrzeb. PT XIII została opisana tożsamo jak PT XI i XII. Zmniejsza to ryzyko podwójnego finansowania i jest rozwiązaniem najbardziej optymalnym do wykorzystania alokacji PT w FE SL.

Celem PT jest wspieranie skutecznej i efektywnej realizacji FE SL, w szczególności FST.[1]

Cel zostanie osiągnięty poprzez, m.in.:

- utrzymanie sprawnego i skutecznego systemu zarządzania, w tym zapewnienie odpowiedniego potencjału administracyjnego instytucji FE SL;
- stosowanie przejrzystych procesów i procedur;
- wspieranie beneficjentów FE SL (w tym potencjalnych) w aplikowaniu i realizacji projektów
- prowadzenie działań info-promo i zapewnienie widoczności polityki spójności, roli i znaczenia funduszy UE dla regionu;
- przestrzeganie przez wszystkie strony zaangażowane we wdrażanie FE SL postanowień KPP i prawidłową realizację zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację.[2]

Działania obejmą, m.in.:

**1.Wsparcie instytucji FE SL w zarządzaniu zasobami ludzkimi (ZZL) i wzmocnienie ich potencjału administracyjnego[3]**

- opracowanie i wdrożenie kompleksowej strategii ZZL, która m.in.: precyzyjnie określi obowiązki instytucjonalne; zapewni wykwalifikowaną kadrę kierowniczą posiadającą wiedzę z zarządzania zespołem, zarządzania różnorodnością, umiejętności interpersonalne i przywódcze; przestrzeganie norm etycznych;
- utrzymanie/rekrutacja wykwalifikowanego personelu IZ i IP, w tym m.in: finansowanie wynagrodzeń; zapewnienie przejrzystych ścieżek kariery i rozwoju kompetencji zawodowych; promowanie elastycznych form pracy;
- szkolenia i podnoszenie kwalifikacji w zakresie wdrażania funduszy UE, m.in.: uproszczenia, zmniejszanie obciążeń administracyjnych, poprawa jakości świadczonych usług, stosowanie zielonych i społecznych zamówień, ochrona bioróżnorodności, zasady horyzontalne;

- utrzymanie wsparcia organizacyjnego dla IZ i IP, w tym: zabezpieczenie powierzchni biurowych i kosztów eksploatacji, doposażanie stanowisk pracy.

**2.Wsparcie skutecznych procedur i procesów we wdrażaniu FE SL**

- stosowanie przejrzystego procesu zarządzania finansowego i kontroli, m.in. w realizacji budżetu FE SL (w tym ukończenie zadań związanych z zamknięciem RPO WSL 2014-2020 oraz przygotowanie okresu programowania 2027+) oraz koordynacja na szczeblu krajowym, regionalnym, lokalnym w celu zapewnienia spójności FE SL;
- zapewnienie środków na wykonywanie obowiązków IZ i IP, tj. przygotowanie, programowanie, organizacja naborów, ocena i wybór projektów, weryfikacja płatności, monitoring, ewaluacja, księgowanie wydatków, audyt i kontrola FE SL, rozpatrywanie skarg i odwołań[4], finansowanie wydatków związanych z odzyskiwaniem od Beneficjentów kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur lub pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz wydatków wynikających z zastosowania procedur odwoławczych, w tym kosztów sądowych.
- utrzymanie systemów informatycznych wraz z infrastrukturą, z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej;
- finansowanie analiz i studiów, ekspertyz i opinii prawnych, badań ewaluacyjnych;
- stosowanie przejrzystych i konkurencyjnych procesów zamówień publicznych z odpowiednimi systemami kontroli wewnętrznej:
    - IZ i beneficjenci będą promować strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych do wspierania celów polityki spójności, w tym stosowanie kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktu i usług, kryteria ekologiczne i społeczne, a także innowacyjne.[5] Przy wyborze wykonawcy usług szkoleniowych będą stosowane kryteria wiedzy i doświadczenia w przedmiocie szkolenia
- zapobieganie, wykrywanie, korygowanie i raportowanie w obszarze nieprawidłowości i nadużyć finansowych oraz korupcji. IZ będzie posiadać i stosować skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone ryzyka, jak przewidziano w art. 74 ust. 1 lit. c) i lit. d) CPR. Będą kontynuowane mechanizmy stosowane w latach ubiegłych, m.in. zwiększenie przejrzystości, zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, organizacji typu watch-dog, ocena ryzyka, działania edukacyjne. IZ zapewni takie działania zapobiegawcze, jak:
    - zgłaszanie i aktualizowanie nieprawidłowości w systemie IMS; wzmocnienie procedur kontroli w celu unikania konfliktu interesów, np. zwiększenie przejrzystości łańcucha podwykonawców, uwzględniając weryfikację struktury właścicielskiej beneficjentów, wykonawców oraz ekspertów oceniających i nadzorujących projekty;
    - utworzenie systemu rejestracji i kontroli przy wyborze projektów dla zachowania ścieżki audytu;
    - istnienie mechanizmu oznaczania i wykluczania z dofinansowania osób/podmiotów stanowiących zagrożenie dla interesów UE;
    - uwzględnianie nowych ryzyk, np. związanych ze zmianą zasad wydatkowania funduszy UE;
    - wykorzystanie dostępnych narzędzi data mining, typu Arachne lub podobnego oraz narzędzi mających na celu wykrywanie podejrzeń nadużyć

finansowych, plagiatu;

- promowanie paktów na rzecz uczciwości.[6]

**3.Wsparcie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów FE SL**

- rozwój kompetencji niezbędnych do skutecznego aplikowania o fundusze UE, prowadzenia i rozliczania projektów, w tym m.in.: organizowanie szkoleń, usług doradczych, działań animacyjnych, konsultacji i spotkań informacyjnych; pomoc w dostosowaniu działań do założeń Europejskiego Zielonego Ładu i zasady DNSH;
- pomoc w wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie przygotowania i wdrażania projektów,
- podnoszenie wiedzy na temat wdrażania zasad horyzontalnych w projektach, w tym niedyskryminacji, szczególnie dla kadry w instytucjach z obszaru edukacji, zdrowia i pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania dyskryminacji osób i grup narażonych/ dyskryminowanych.

**4.Wsparcie funkcjonowania komitetów, grup roboczych i doradczych, partnerów**

- obsługa prac KM i grup roboczych powoływanych przez KM, w tym ds. monitorowania zasad horyzontalnych, w skład której wejdą przedstawiciele organizacji społecznych zrzeszających osoby z grup narażonych na dyskryminację lub zajmujących się równouprawnieniem danej grupy, a także wsparcie grup doradczych zaangażowanych we wdrażanie FE SL, w tym członków KM reprezentujących partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmioty społeczeństwa obywatelskiego (art. 8 ust. 1 CPR). Finansowane będą m.in.: koszty organizacji posiedzeń, ekspertyzy, szkolenia, prace przygotowawcze;
- powołanie Koordynatora ds. Równości i Niedyskryminacji;
- pomoc w realizacji zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację, m.in.: pomoc ekspercka, szkolenia i konferencje tematyczne, produkcja materiałów informacyjno-edukacyjnych, a także audyt istniejących rozwiązań i ocena ich skuteczności dla wypracowania narzędzi i mechanizmów skutecznego wdrażania horyzontalnych zasad równego traktowania, niedyskryminacji i poszanowania KPP.

**5.Stworzenie spójnego systemu informacji i komunikacji**

Działania będą służyć poprawie widoczności FE, tj. rozpropagowaniu wiedzy na temat FE i FE SL, efektów wdrażania (w tym, programów z poprzednich perspektyw i planów po 2027r.) i będą obejmowały m. in.:

- tworzenie, utrzymanie i rozwój systemu portali /serwisów internetowych związanych z FE SL oraz wykorzystanie innych narzędzi komunikacji elektronicznej, w tym mediów społecznościowych,
- przygotowanie, produkcja, dystrybucja publikacji, materiałów promocyjnych,
- prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych skierowanych do opinii publicznej,
- organizacja i współorganizacja wydarzeń (m.in. konferencji, kongresów, pikników, targów), akcji promocyjnych i społecznych i konkursów edukacyjnych i promocyjnych,
- współpraca z Europe Direct, sieciowanie działań i kanałów komunikacyjnych

Działania komunikacyjne będą prowadzone z uwzględnieniem zasad dostępności, równości szans i niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji i zielonego ładu. Zgodnie z zasadą zazieleniania działań komunikacyjnych podstawowym trybem informowania przez IZ/IP będzie wersja cyfrowa materiałów. Ekologiczne podejście do komunikacji oznacza ograniczenie zużycia surowców naturalnych, zastępowanie materiałów drukowanych wersjami cyfrowymi, wykorzystanie materiałów przyjaznych dla środowiska lub powstałych np. z recyklingu. Co do zasady gadżety nie są narzędziem promocji FE, jednak IZ dopuszcza zakup gadżetów jako narzędzie wsparcia promocji przy organizacji wydarzeń typu pikniki, targi i akcje społeczne [7].

Spójność systemu informacji i komunikacji Programu, w tym wizualizacji marki FE, działań podejmowanych przez IZ/IP, narzędzi wykorzystywanych przez te instytucje określane będą w Strategii komunikacji Funduszy dla Śląskiego 2021-2027 i rocznych planach działań.

Funkcje komunikacyjne będą traktowane priorytetowo. Pracownicy działów komunikacji będą pełnić aktywną rolę we wdrażaniu Programu oraz podnosić kompetencje w tym zakresie.

Przypisy zamieszczone są w załączniku do FE SL.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Głównymi grupami docelowymi prowadzonych działań będą:

Instytucje zaangażowane we wdrażanie FE SL 2021-2027, instytucje kluczowe z punktu widzenia realizacji Programu, JST, ich związki i stowarzyszenia, związek metropolitalny, beneficjenci i potencjalni beneficjenci, uczestnicy projektów, partnerzy społeczni, gospodarczy, ekonomiczni, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, liderzy opinii, uczelnie wyższe, instytuty naukowe, młodzież, ogół mieszkańców województwa śląskiego.

2.2.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 2: Wskaźniki produktu

| Fundusz | Kategoria regionu | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| FST | | PLRO 149 | Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT | szt. | 868,50 | 868,50 |
| FST | | PLRO 150 | Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji | szt. | 5 000,00 | 5 000,00 |
| FST | | PLRO 151 | Liczba przeprowadzonych ewaluacji | szt. | 2,00 | 7,00 |
| FST | | PLRO158 | Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu | szt. | 2,00 | 2,00 |
| FST | | PLRO159 | Liczba zakupionych komputerów | szt. | 400,00 | 400,00 |

2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

| Priorytet | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|
| XIII | FST | | 179. Informacja i komunikacja | 4 000 000,00 |
| XIII | FST | | 180. Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola | 79 924 760,00 |
| XIII | FST | | 181. Ewaluacja i badania, zbieranie danych | 1 500 000,00 |
| XIII | FST | | 182. Wzmocnienie potencjału organów państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów | 3 250 000,00 |
| XIII | Ogółem | | | 88 674 760,00 |

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

| Priorytet | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

| Priorytet | Fundusz | Kategoria regionu | Kod | Kwota (w EUR) |
|---|---|---|---|---|
| XIII | FST | | 03. Neutralność płciowa | 88 674 760,00 |
| XIII | Ogółem | | | 88 674 760,00 |

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

3. Plan finansowy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (i), (ii) i (iii), art. 112 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 14, 26 i 26a RWP

3.1. Przesunięcia i wkłady (1)

Podstawa prawna: art. 14, 26, 26a i 27 RWP

| | |
|---|---|
| Zmiana programu związana z | ☐ wkład na rzecz InvestEU |
| | ☐ przesunięcie do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego |
| | ☒ przesunięcie między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy |
| | ☐ Fundusze przyczyniające się do realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241 |

(1) Dotyczy wyłącznie zmian programu zgodnie z art. 14, 26 i 26a z wyjątkiem przesunięć uzupełniających do FST zgodnie z art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Przesunięcia nie mogą wpływać na roczny podział środków finansowych na poziomie wieloletnich ram finansowych w odniesieniu do danego państwa członkowskiego.

Tabela 15A: Wkłady na rzecz InvestEU* (w podziale według roku)

| Wkład z | | Wkład w: | Podział według roku | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Fundusz | Kategoria regionu | Segment InvestEU | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | Ogółem |

* W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Tabela 15B: Wkłady na rzecz InvestEU* (zestawienie)

| Fundusz | Kategoria regionu | Zrównoważona infrastruktura (a) | Innowacja i transformacja cyfrowa (b) | MŚP (c) | Inwestycje społeczne i umiejętności (d) | Ogółem (e)=(a)+(b)+(c)+(d) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Ogółem | | | | | | |

* Skumulowane kwoty wszystkich wkładów wniesionych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Uzasadnienie z uwzględnieniem sposobu, w jaki kwoty te przyczyniają się do osiągnięcia celów polityki wybranych w umowie partnerstwa zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie InvestEU

| |
|---|
| |

Tabela 16A: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego (w podziale na lata)

| Przesunięcia z | | Przesunięcia do | Podział według roku | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Fundusz | Kategoria regionu | Instrument | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | Ogółem |

Tabela 16B: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego* (zestawienie)

| Fundusz | Kategoria regionu | Ogółem |
|---|---|---|
| Ogółem | | |

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. Przy każdym nowym wniosku o przesunięcie w zmianie programu określa się całkowite kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na fundusze i kategorie regionu.

Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego – uzasadnienie

| |
|---|
| |

Tabela 17A: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego funduszu lub funduszy* (w podziale na lata)

| Przesunięcia z | | Przesunięcia do | | Podział według roku | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Fundusz | Kategoria regionu | Fundusz | Kategoria regionu | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | Ogółem |
| EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | | | | | | 20 777 202,00 | 20 777 202,00 | 41 554 404,00 |

* Przesunięcie do innych programów. Przesunięcia między EFRR a EFS+ mogą być dokonywane wyłącznie w ramach tej samej kategorii regionu.

Tabela 17B: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy (zestawienie)

| | EFRR | EFS+ | Fundusz | EFMRA | FAMI | FWB | IZGW | Ogółem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | | Lepiej rozwinięte | Przejście | Regiony słabiej rozwinięte | Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione | Lepiej rozwinięte | Przejście | Regiony słabiej rozwinięte | Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione | Spójności | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | | | 41 554 404,00 | | | | | | | | | | | 41 554 404,00 |
| Ogółem | | | | 41 554 404,00 | | | | | | | | | | | 41 554 404,00 |

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. Przy każdym nowym wniosku o przesunięcie w zmianie programu określa się całkowite kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na fundusze i kategorie regionu.

Przesunięcia między funduszami objętymi zarządzaniem dzielonym, w tym między funduszami polityki spójności – uzasadnienie

Przesunięcie środków wynika z utworzenia nowego Priorytetu XIV Fundusze Europejskie na odbudowę regionu po klęskach żywiołowych, który będzie przeznaczony na wsparcie na odbudowę regionu po klęsce żywiołowej z września 2024 roku.

Tabela 21: Zasoby przyczyniające się do realizacji celów określonych w art. 21c ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241

| Fundusz | Kategoria regionu | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | Ogółem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Suma całkowita** | | | | | | | | |

3.2. FST: alokacja w programie i przesunięcia (1)

3.2.1. Alokacja z FST na program przed przesunięciami według priorytetu (w stosownych przypadkach) (2)

Podstawa prawna: art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 18: Alokacja z FST na program zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie FST, przed przesunięciem

| Priorytet FST | Alokacja FST |
|---|---|
| Fundusze Europejskie na transformację | 882 033 841,00 |
| Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST | 88 674 760,00 |
| Ogółem | 970 708 601,00 |

(1) Przesunięcia nie powinny mieć wpływu na roczny podział środków finansowych na poziomie WRF dla danego państwa członkowskiego

(2) Dotyczy pierwszego przyjęcia programów obejmujących alokację z FST.

3.2.2. Przesunięcia do FST jako wsparcie uzupełniające (1) (w stosownych przypadkach)

| | |
|---|---|
| Przesunięcie do FST | ☐ dotyczy przesunięć wewnętrznych w ramach programu z alokacją z FST |
| | ☐ dotyczy przesunięć z innych programów do programu z alokacją z FST |

(1) Sekcję tę uzupełniają podmioty odpowiedzialne za program otrzymujący środki. Jeżeli program wspierany z FST uzyskuje wsparcie uzupełniające (por. art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) w ramach programu oraz z innych programów, należy wypełnić wszystkie tabele w tej sekcji. Przy pierwszym przyjęciu alokacji FST sekcja ta ma służyć potwierdzeniu lub poprawie wstępnych przesunięć proponowanych w umowie partnerstwa.

Tabela 18A: Przesunięcia do FST w ramach programu (w podziale na lata)

| Przesunięcia z | | Przesunięcia do | Podział według roku | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Fundusz | Kategoria regionu | Priorytet FST* | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | Ogółem |

* Zasoby FST należy uzupełnić zasobami z EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, do której należy dane terytorium.

Tabela 18B: Przesunięcie zasobów z EFRR i EFS+ do FST w ramach programu

| Przesunięcie w ramach programu* (wsparcie uzupełniające) według kategorii regionu | Alokacja z FST w programie* w podziale na kategorię regionu, w którym znajduje się terytorium** (według priorytetu FST) | |
|---|---|---|
| | Priorytet FST | Kwota |

* program z alokacją z FST.

** Zasoby FST należy uzupełnić zasobami z EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, do której należy dane terytorium.

Tabela 18C: Przesunięcia do FST z pozostałych programów (w podziale na lata)

| Przesunięcia z | | Przesunięcia do | Podział według roku | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Fundusz wyjściowy | Kategoria regionu | Priorytet FST* | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | Ogółem |

* Zasoby FST należy uzupełnić zasobami z EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, do której należy dane terytorium.

Tabela 18D: Przesunięcie zasobów z EFRR i EFS+ z innych programów do FST w ramach programu

| Przesunięcie(-a) z innego programu/innych programów** według kategorii regionu | Wsparcie uzupełniające dla FST w ramach niniejszego programu* dla terytorium znajdującego się*** w danej kategorii regionu (według priorytetu) | |
|---|---|---|
| | Priorytet FST | Kwota |

* program z alokacją z FST, który otrzymuje wsparcie uzupełniające z EFRR i EFS+.

** program zapewniający wsparcie uzupełniające z EFRR i EFS+ (źródło).

*** Zasoby FST należy uzupełnić zasobami z EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, do której należy dane terytorium.

3.2.2. Przesunięcia do FST jako wsparcie uzupełniające (1) (w stosownych przypadkach)

Uzasadnienie uzupełniającego przesunięcia z EFRR i EFS+ na podstawie planowanych rodzajów interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ix) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

| |
|---|
| |

3.3. Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego

Tabela 19A: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego w ramach danego programu (w podziale według roku)

| Przesunięcia z | Przesunięcia do | Podział według roku | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Kategoria regionu* | Kategoria regionu* | 2025 | 2026 | 2027 | Ogółem |

* Dotyczy tylko EFRR i EFS+.

Tabela 19B: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego do innych programów (w podziale według roku)

| Przesunięcia z | Przesunięcia do | Podział według roku | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Kategoria regionu* | Kategoria regionu* | 2025 | 2026 | 2027 | Ogółem |

* Dotyczy tylko EFRR i EFS+.

## 3.4. Przesunięcia z powrotem (1)

### Tabela 20A: Przesunięcia z powrotem (w podziale według roku)

| Przesunięcia z | Przesunięcia do | | Podział według roku | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| InvestEU lub inny instrument unijny | Fundusz | Kategoria regionu | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | Ogółem |

(1) Dotyczy wyłącznie zmian programu w odniesieniu do zasobów przesuniętych z powrotem z innych instrumentów unijnych, w tym elementów FAMI, FBW i IZGW, w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, lub z InvestEU.

### Tabela 20B: Przesunięcia z powrotem* (podsumowanie)

| Z | Do | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| InvestEU/Instrument | EFRR | | | EFS+ | | | Fundusz Spójności |
| | Lepiej rozwinięte | Przejście | Opracowano | Lepiej rozwinięte | Przejście | Opracowano | |

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. Przy każdym nowym wniosku o przesunięcie w zmianie programu określa się całkowite kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na fundusze i kategorie regionu.

## 3.5. Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 3, 4 i 7 rozporządzenia w sprawie FST

Tabela 10: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

| Fundusz | Kategoria regionu | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | | 2027 | | Ogółem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Środki finansowe bez kwoty elastyczności | Kwota elastyczności | Środki finansowe bez kwoty elastyczności | Kwota elastyczności | |
| EFRR* | Regiony słabiej rozwinięte | | 333 875 452,00 | 346 431 278,00 | 361 299 726,00 | 376 773 082,00 | 174 655 067,00 | 174 655 067,00 | 183 096 662,00 | 183 096 662,00 | 2 133 882 996,00 |
| Ogółem EFRR | | | 333 875 452,00 | 346 431 278,00 | 361 299 726,00 | 376 773 082,00 | 174 655 067,00 | 174 655 067,00 | 183 096 662,00 | 183 096 662,00 | 2 133 882 996,00 |
| EFS+* | Regiony słabiej rozwinięte | | 132 427 949,00 | 137 408 286,00 | 143 302 388,00 | 149 442 429,00 | 54 768 267,00 | 54 768 267,00 | 58 124 951,00 | 58 124 951,00 | 788 367 488,00 |
| Ogółem EFS+ | | | 132 427 949,00 | 137 408 286,00 | 143 302 388,00 | 149 442 429,00 | 54 768 267,00 | 54 768 267,00 | 58 124 951,00 | 58 124 951,00 | 788 367 488,00 |
| FST* - Art. 3 Zasoby FST | | | 165 826 327,00 | 168 489 996,00 | 171 206 937,00 | 173 978 216,00 | 72 080 971,00 | 72 080 971,00 | 73 522 592,00 | 73 522 591,00 | 970 708 601,00 |
| FST - Art. 4 Zasoby FST | | | 618 115 800,00 | 628 044 588,00 | | | | | | | 1 246 160 388,00 |
| FST - Art. 7 Zasoby FST w związku z art. 3 Zasoby FST | | | | | | | | | | | |
| FST - Art. 7 Zasoby FST w związku z art. 4 Zasoby FST | | | 0,00 | 0,00 | | | | | | | 0,00 |
| Ogółem FST | | | 783 942 127,00 | 796 534 584,00 | 171 206 937,00 | 173 978 216,00 | 72 080 971,00 | 72 080 971,00 | 73 522 592,00 | 73 522 591,00 | 2 216 868 989,00 |
| Ogółem | | | 1 250 245 528,00 | 1 280 374 148,00 | 675 809 051,00 | 700 193 727,00 | 301 504 305,00 | 301 504 305,00 | 314 744 205,00 | 314 744 204,00 | 5 139 119 473,00 |

° Kwoty po przesunięciu uzupełniającym do FST.

3.6. Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) pkt (ii), art. 22 ust. 6 i art. 36 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W przypadku programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu", w których w umowie partnerstwa wybrano pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

| Polityka/numer celu szczegółowego FST lub pomoc techniczna | Priorytet | Podstawa obliczenia wsparcia Unii (ogółem koszt kwalifikowalny lub wkład publiczny) | Fundusz | Kategoria regionu* | Wkład Unii (a)=(g)+(h) | Podział wkładu Unii | | Wkład krajowy (b)=(c)+(d) | Indykatywny podział wkładu krajowego | | Ogółem (e)=(a)+(b) | Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | Wkład Unii pomniejszony o kwotę elastyczności (g) | Kwota elastyczności (h) | | Publiczne (c) | Prywatne (d) | | |
| 1 | I | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 307 293 875,00 | 255 775 158,00 | 51 518 717,00 | 54 228 331,00 | 24 402 749,00 | 29 825 582,00 | 361 522 206,00 | 84,9999999723% |
| 1 | XV | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 15 000 000,00 | 12 485 206,00 | 2 514 794,00 | 789 474,00 | 473 684,00 | 315 790,00 | 15 789 474,00 | 94,9999981000% |
| 2 | II | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 511 176 942,00 | 425 476 632,00 | 85 700 310,00 | 90 207 696,00 | 67 655 772,00 | 22 551 924,00 | 601 384 638,00 | 84,9999999501% |
| 2 | III | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 194 530 000,00 | 161 916 477,00 | 32 613 523,00 | 34 328 824,00 | 32 612 382,00 | 1 716 442,00 | 228 858 824,00 | 84,9999998252% |
| 2 | XIV | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 115 000 000,00 | 95 719 913,00 | 19 280 087,00 | 6 052 632,00 | 3 631 579,00 | 2 421 053,00 | 121 052 632,00 | 94,9999996696% |
| 3 | IV | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 301 240 000,00 | 250 736 232,00 | 50 503 768,00 | 53 160 000,00 | 53 160 000,00 | 0,00 | 354 400 000,00 | 85,0000000000% |
| 3 | XVI | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 294 500 000,00 | 245 126 213,00 | 49 373 787,00 | 15 500 000,00 | 9 300 000,00 | 6 200 000,00 | 310 000 000,00 | 95,0000000000% |
| 4 | V | Ogółem | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 212 375 194,00 | 181 963 337,00 | 30 411 857,00 | 37 477 976,00 | 28 108 482,00 | 9 369 494,00 | 249 853 170,00 | 84,9999997999% |
| 4 | VI | Ogółem | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 234 323 557,00 | 200 768 723,00 | 33 554 834,00 | 41 351 216,00 | 31 013 412,00 | 10 337 804,00 | 275 674 773,00 | 84,9999999819% |
| 4 | VII | Ogółem | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 241 398 620,00 | 206 830 646,00 | 34 567 974,00 | 42 599 757,00 | 31 949 818,00 | 10 649 939,00 | 283 998 377,00 | 84,9999998415% |
| 4 | VIII | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 111 743 518,00 | 93 009 390,00 | 18 734 128,00 | 19 719 445,00 | 16 761 528,00 | 2 957 917,00 | 131 462 963,00 | 84,9999995816% |
| 4 | XVII | Ogółem | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 68 300 000,00 | 58 519 527,00 | 9 780 473,00 | 3 594 737,00 | 2 156 842,00 | 1 437 895,00 | 71 894 737,00 | 94,9999997914% |
| 5 | IX | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 198 460 346,00 | 165 187 888,00 | 33 272 458,00 | 35 022 415,00 | 26 266 811,00 | 8 755 604,00 | 233 482 761,00 | 84,9999996359% |
| 8 | X | Ogółem | FST** - Art. 3 Zasoby FST | | 882 033 841,00 | 749 731 244,00 | 132 302 597,00 | 155 653 032,00 | 77 826 516,00 | 77 826 516,00 | 1 037 686 873,00 | 84,9999998988% |
| 8 | X | Ogółem | FST** - Art. 4 Zasoby FST | | 1 246 160 388,00 | 1 246 160 388,00 | | 219 910 658,00 | 109 955 329,00 | 109 955 329,00 | 1 466 071 046,00 | 84,9999999250% |
| 8 | X | Ogółem | FST** | | 2 128 194 229,00 | 1 995 891 632,00 | 132 302 597,00 | 375 563 690,00 | 187 781 845,00 | 187 781 845,00 | 2 503 757 919,00 | 84,9999999141% |
| TA36(4) | XI | Ogółem | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 84 938 315,00 | 70 698 158,00 | 14 240 157,00 | 14 989 115,00 | 14 989 115,00 | 0,00 | 99 927 430,00 | 84,9999994996% |

| Polityka/numer celu szczegółowego FST lub pomoc techniczna | Priorytet | Podstawa obliczenia wsparcia Unii (ogółem koszt kwalifikowalny lub wkład publiczny) | Fundusz | Kategoria regionu* | Wkład Unii (a)=(g)+(h) | Podział wkładu Unii | | Wkład krajowy (b)=(c)+(d) | Indykatywny podział wkładu krajowego | | Ogółem (e)=(a)+(b) | Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | Wkład Unii pomniejszony o kwotę elastyczności (g) | Kwota elastyczności (h) | | Publiczne (c) | Prywatne (d) | | |
| TA36(4) | XII | Ogółem | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 31 970 117,00 | 27 392 037,00 | 4 578 080,00 | 5 641 786,00 | 5 641 786,00 | 0,00 | 37 611 903,00 | 84,9999985377% |
| TA36(4) | XIII | Ogółem | FST** - Art. 3 Zasoby FST | | 88 674 760,00 | 75 373 795,00 | 13 300 965,00 | 15 648 488,00 | 15 648 488,00 | | 104 323 248,00 | 84,9999992332% |
| TA36(4) | XIII | Ogółem | FST** - Art. 4 Zasoby FST | | 0,00 | 0,00 | | 0,00 | | 0,00 | 0,00 | |
| TA36(4) | XIII | Ogółem | FST** | | 88 674 760,00 | 75 373 795,00 | 13 300 965,00 | 15 648 488,00 | 15 648 488,00 | 0,00 | 104 323 248,00 | 84,9999992332% |
| Ogółem | | | EFRR | Regiony słabiej rozwinięte | 2 133 882 996,00 | 1 776 131 267,00 | 357 751 729,00 | 323 997 932,00 | 249 253 620,00 | 74 744 312,00 | 2 457 880 928,00 | 86,8179972305% |
| Ogółem | | | EFS+ | Regiony słabiej rozwinięte | 788 367 488,00 | 675 474 270,00 | 112 893 218,00 | 130 665 472,00 | 98 870 340,00 | 31 795 132,00 | 919 032 960,00 | 85,7822866331% |
| Ogółem | | | FST** - Art. 3 Zasoby FST | | 970 708 601,00 | 825 105 039,00 | 145 603 562,00 | 171 301 520,00 | 93 475 004,00 | 77 826 516,00 | 1 142 010 121,00 | 84,9999998380% |
| Ogółem | | | FST** - Art. 4 Zasoby FST | | 1 246 160 388,00 | 1 246 160 388,00 | | 219 910 658,00 | 109 955 329,00 | 109 955 329,00 | 1 466 071 046,00 | 84,9999999250% |
| Suma całkowita | | | | | 5 139 119 473,00 | 4 522 870 964,00 | 616 248 509,00 | 845 875 582,00 | 551 554 293,00 | 294 321 289,00 | 5 984 995 055,00 | 85,8667288072% |

***** W odniesieniu do EFRR: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, szczególna alokacja dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów północnych. W odniesieniu do EFS+: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, dodatkowa alokacja dla regionów najbardziej oddalonych. W odniesieniu do Funduszu Spójności: nie dotyczy. W przypadku pomocy technicznej zastosowanie kategorii regionu zależy od wyboru funduszu.

****** należy wskazać łączne zasoby FST, w tym wsparcia uzupełniającego przesuniętego z EFRR i EFS+. Tabela nie powinna zawierać kwot wskazanych w art. 7 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku pomocy technicznej finansowanej z FST zasoby FST należy podzielić na zasoby związane z art. 3 i zasoby związane z art. 4 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku zasobów, o których mowa w art. 4 rozporządzenia w sprawie FST, nie przewidziano kwoty elastyczności.

4. Warunki podstawowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 12: Warunki podstawowe

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. Skuteczne mechanizmy monitorowania rynku zamówień publicznych | | | Tak | Istnienie mechanizmów monitorowania obejmujących wszystkie umowy w sprawie zamówień publicznych oraz postępowania w sprawie tych zamówień w ramach Funduszy zgodnie z prawodawstwem Unii dotyczącym zamówień. Wymóg ten obejmuje:<br>1. rozwiązania mające zapewnić gromadzenie faktycznych i wiarygodnych danych dotyczących postępowań w sprawie zamówień publicznych o wartości powyżej unijnych progów zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi na mocy art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE; | Tak | Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf<br>Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych:<br>https://www.gov.pl/web/uzp/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych | Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z Platformy e-Zamówienia, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP. |
| | | | | 2. rozwiązania mające zapewnić, by dane obejmowały co najmniej następujące elementy:<br>a) jakość i natężenie konkurencji: nazwiska/nazwy zwycięskich oferentów, liczba oferentów na początku postępowania oraz wartość umowy; | Tak | Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf<br>Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych:<br>https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy- | UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających oraz bazy BZP |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | b) informacja o ostatecznej cenie po zakończeniu postępowania i o udziale MŚP jako bezpośrednich oferentów, w przypadku gdy systemy krajowe podają takie informacje; | | systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych | |
| | | | | 3. rozwiązania mające zapewnić monitorowanie i analizę danych przez właściwe organy krajowe zgodnie z art. 83 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE i art. 99 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE; | Tak | Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf<br>Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych:<br>https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych | Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.<br>Kryterium 4. UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz |
| | | | | 4. rozwiązania mające zapewnić, by wyniki analiz były udostępniane publicznie zgodnie z art. 83 ust. 3 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 ust. 3 dyrektywy 2014/25/UE; | Tak | Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf<br>Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych:<br>https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych | UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne. |
| | | | | 5. rozwiązania mające zapewnić, by wszelkie informacje | Tak | Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/downloa | W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | wskazujące na przypadki podejrzewanej zmowy przetargowej były przekazywane właściwym organom krajowym zgodnie z art. 83 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE. | | d.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf<br>Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych:<br>https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych | w postepowaniu mogło dojść do zmowy przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKIK. Pomiędzy UZP i UOKIK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń. Niezależnie od powyższego instytucje oraz podmioty zamawiające mogą bezpośrednio zwrócić się do UOKIK w przypadku podejrzenia zmowy przetargowej. |
| 2. Narzędzia i zdolności umożliwiające skuteczne stosowanie zasad pomocy państwa | | | Tak | Instytucje zarządzające dysponują narzędziami i zdolnościami umożliwiającymi im weryfikację zgodności z zasadami pomocy państwa:<br>1. w odniesieniu do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji oraz objętych wymogiem odzyskania pomocy. | Tak | Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf | Zgodnie z art. 31b pkt 2) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 743 ze zm.) Prezes UOKiK ma obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www informacji o decyzjach KE dotyczących zwrotu pomocy publicznej. Jednocześnie, podmioty udzielające pomocy są zobligowane do zbadania warunków dopuszczalności pomocy publicznej. Zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy, podmioty udzielające pomocy mają obowiązek uzyskać od przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informacje umożliwiające stwierdzenie, czy dany przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji na dzień udzielenia pomocy. Co do zasady dotyczy to też sprawozdań finansowych za okres 3 ostatnich lat obrotowych, sporządzonych zgodnie z przepisami o rachunkowości, na podstawie których weryfikowana jest poprawność przedstawianych danych. W przypadku podmiotów objętych |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | postępowaniem upadłościowym wszelkie zdarzenia w tych postępowaniach są obwieszczane, a dodatkowo przedsiębiorca obowiązany jest posługiwać się nazwą firmy wraz z oznaczeniem „w restrukturyzacji” lub „w upadłości”. |
| | | | | 2. poprzez dostęp do specjalistycznych porad i wytycznych w kwestiach pomocy państwa udzielanych przez ekspertów ds. pomocy państwa z podmiotów lokalnych lub krajowych. | Tak | Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf | Funkcję krajowego organu ds. pomocy państwa, odpowiedzialnego za skuteczne wdrażanie i stosowanie unijnych przepisów pomocy publicznej, pełni Prezes UOKiK, a w zakresie pomocy publicznej w sektorze rolnym i rybołówstwa - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prezes UOKiK opiniuje wytyczne dotyczące pomocy publicznej, projekty programów pomocowych i pomocy indywidualnej, w tym finansowane ze środków strukturalnych, notyfikuje je KE, reprezentuje rząd polski w postępowaniu przed Komisją oraz monitoruje udzielaną pomoc publiczną. Ustawa reguluje obowiązki w zakresie monitorowania pomocy udzielanej przedsiębiorcom, tj. gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywana informacji w tym zakresie. UOKiK zapewnia pełną informację na stronie urzędu i zależnie od potrzeb prowadzi dla instytucji wdrażających programy warsztaty dotyczące stosowania pomocy publicznej. W ramach współpracy z UOKiK 2 grupy robocze ds. pomocy publicznej udzielanej w ramach funduszy strukturalnych polityki spójności (dla krajowych i regionalnych programów), koordynowane przez |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | MFiPR, opracowują horyzontalne interpretacje dotyczące udzielania pomocy publicznej. |
| 3. Skuteczne stosowanie i wdrożenie Karty praw podstawowych | | | Tak | Istnienie skutecznych mechanizmów służących zapewnieniu zgodności z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta"), które obejmują:<br>1. ustalenia mające zapewnić zgodność programów wspieranych z Funduszy i ich wdrażania z odpowiednimi postanowieniami Karty; | Tak | W celu spełnienia warunku opracowano dokument pn. samoocena spełnienia warunku: skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych w Polsce, który zawiera m.in. jednolitą ramową procedurę określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP). Procedura obejmuje wszystkie etapy realizacji programu i dotyczy wszystkich programów realizowanych w ramach 8 funduszy objętych rozporządzeniem ogólnym (rozporządzenie PE i Rady nr 1060/2021 z dnia 24 czerwca 2021 r.). | JJednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP na każdym etapie wdrażania programu, w tym od złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Procedury dotyczące podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP są w niej również uregulowane. Ponadto, dokument „samoocena…" opisuje system ochrony praw umocowanych w KPP w kontekście funduszy unijnych oraz obowiązki spoczywające na beneficjencie i na instytucjach. |
| | | | | 2. rozwiązania dotyczące zgłaszania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z Kartą oraz skarg o nieprzestrzeganie Karty złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7. | Tak | W celu spełnienia warunku wypracowano jednolitą ramową procedurę określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie wszystkich 8 programów w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP), wspomnianą w kontekście kryterium 1. Procedura obejmuje również zgłaszanie podejrzeń o niezgodności projektów z KPP. | Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | |
| 4. Wdrażanie i stosowanie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE | | | Tak | Istnienie krajowych ram zapewniających realizację Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, które obejmują:<br>1. cele ogólne obejmujące wymierne wartości docelowe, mechanizmy gromadzenia danych i monitorowania; | Tak | Link do dokumentu:<br>https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2021/218/M2021000021801.pdf<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf | Ramy polityki krajowej dla zapewnienia wdrażania realizacji KPON stanowi Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta przez Radę Ministrów 16 lutego 2021 r., która określa cele i działania do osiągnięcia w oznaczonym czasie ze wskaźnikami i odpowiedzialnymi podmiotami, a także mechanizmy monitoringu realizacji celów i działań oraz gromadzenia danych w tym zakresie. Ponadto, w zakresie realizacji procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, m.in. dla osób. z niepełnosprawnościami (OzN) odpowiednim dokumentem strategicznym jest również Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) przyjęta przez Radę Ministrów 7.06.2022 r (SRUS).<br>Przyjęcie i wdrożenie SRUS umożliwia zatem realizację celów w obszarze deinstytucjonalizacji wskazanych w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 oraz zapewni monitoring realizacji wskaźników dotyczących tego obszaru dla OzN. |
| | | | | 2. rozwiązania mające zapewnić, by w ramach przygotowywania i wdrażania programów odpowiednio zostały odzwierciedlone polityka, | Tak | Link do dokumentu:<br>https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/downloa | Kryterium zostanie spełnione poprzez zobowiązanie IZ do realizacji następujących działań:<br>(1) wskazania konkretnych artykułów KPON związanych z |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | prawodawstwo i normy w zakresie dostępności; | | d.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf | zakresem wsparcia planowanym do realizacji w ramach programu,<br>(2) zapewnienia zgodności z KPON wszelkich procesów i procedur realizowanych na każdym etapie wdrażania programu, tj. programowania, wyboru i realizacji projektów, a także kontroli projektów, monitorowania i ewaluacji, co znajdzie odzwierciedlenie m.in. w treści procedur/wytycznych/regulaminów określających sposób realizacji poszczególnych procesów związanych z wdrażaniem programu,<br>(3) oceny projektów pod kątem kryterium dotyczącego zgodności z KPON,<br>(4) zapewnienia stosowania standardów dostępności poprzez Wytyczne określające standardy zapewniania dostępności w inwestycjach finansowanych w ramach polityki spójności,<br>(5) realizacji działań informacyjnych/świadomościowych związanych z przestrzeganiem KPON,<br>(6) wprowadzenia do systemu realizacji programu procedury zgłaszania podejrzeń i skarg dotyczących niezgodności interwencji/działań z KPON. |
| | | | | 3. rozwiązania dotyczące sprawozdawania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z | Tak | Link do dokumentu:<br>https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/downloa | Kryterium zostanie spełnione poprzez wprowadzenie obowiązkowego rocznego raportowania Komitetowi Monitorującemu o zgłoszonych przypadkach niezgodności |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | Konwencją oraz skarg o nieprzestrzeganie Konwencji złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7. | | d.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf | interwencji/działań z KPON oraz skargach na nieprzestrzeganie KPON.<br>KM będzie informowany o charakterze i liczbie skarg i przypadków niezgodności interwencji realizowanej w ramach programu z zapisami KPON oraz o tym, jakie czynności w związku z ich wystąpieniem podjęły właściwe instytucje. W przypadku naruszeń systemowych lub powtarzających się, po przedstawieniu sprawozdania przez IZ, KM będzie mógł powziąć szereg działań, aby przeciwdziałać ich występowaniu w przyszłości.<br>Zakres prerogatyw KM w tym względzie zostanie określony w regulaminie KM, w oparciu o minimalne uprawnienia określone dla KM wszystkich programów, w tym: (1) możliwość powołania grupy roboczej do rozpatrzenia danego zagadnienia/zidentyfikowanego problemu, (2) przeprowadzenie dalszych analiz w celu opracowania szczegółowych zaleceń/rekomendacji dotyczących najbardziej powtarzalnych naruszeń, czy też (3) intensyfikacji prowadzonych działań świadomościowych i informacyjnych. |
| 1.1. Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji | EFRR | RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych | Tak | Strategia (strategie) inteligentnej specjalizacji powinna (powinny) być wspierana przez:<br>1. aktualną analizę wyzwań związanych z upowszechnianiem innowacji oraz cyfryzacją; | Tak | Możliwości rozwoju innowacyjnego województwa śląskiego po roku 2020. Rekomendacje do projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2021-2027”, grudzień 2019.<br>Możliwości rozwoju technologicznego | Identyfikacja wyzwań odbywa się poprzez:<br>1.Proces Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO),<br>2. System monitoringu i ewaluacji,<br>3. System zarządzania i wdrażania RIS |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii | | | | województwa śląskiego po roku 2020. Rekomendacje do projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2021-2027", grudzień 2019. | WSL<br>Ad1. W perspektywie do 2030 roku PPO będzie prowadzony przez Województwo Śląskie i Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SORIS) oraz przedsiębiorstwa działające w kluczowych obszarach technologicznych regionu, w formule projektu pozakonkursowego w ramach działania 1.1 FE SL 2021-2027,<br>Ad2.Identyfikacja wąskich gardeł będzie dokonywana co 2 lata na podstawie badań monitoringowych i ewaluacyjnych oraz branżowych SORIS zgodnie z"Planem badań ewaluacyjnych w obszarze ekosystemu innowacji województwa śląskiego do 2030 r." Kluczowym procesem badawczym będzie Foresight Technologii Województwa Śląskiego 2050 „Inteligentna transformacja".<br>Ad3. W wymiarze operacyjnym identyfikacja będzie pochodzić od Grup ds. inteligentnych specjalizacji oraz beneficjentów FE SL 2021-2027. |
| | | | | 2. istnienie właściwej regionalnej lub krajowej instytucji lub podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji; | Tak | 1. Zaktualizowany dokument „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030" przyjęty Uchwałą Zarządu Nr 1554/246/VI/2021 z dnia 30.06.2021 r.<br>2. Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego Nr 1555/246/VI/2021 z dnia 30.06.2021r. w sprawie przyjęcia Raportu z wypełniania przez | Przez wiele lat na podstawie doświadczeń i zgromadzonej wiedzy zbudowano w województwie śląskim system instytucjonalny, który ewoluował i w dokumencie Regionalnej Strategii Innowacji w latach 2014-2020 miał przybrać pożądaną formę ekosystemu innowacji. Ten postulat można uznać za spełniony. W kategoriach analizy systemowej, w |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | województwo śląskie warunków umożliwiających korzystanie ze środków EFRR związanych z celem 1. polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027. | której analizuje się składniki (aktorów) systemu oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje, ekosystem innowacji województwa śląskiego funkcjonuje zgodnie z zapisami projektowanymi w dokumentach programowych.<br>Można go uznać za system uczący się i adaptujący, na co wskazują jego transformacje pod wpływem wiedzy uzyskiwanej z prowadzonych badań ewaluacyjnych i ekspertyz. System nie jest budowany w sposób reaktywny, wyłącznie na potrzeby okresu programowania. |
| | | | | 3. narzędzia monitorowania i ewaluacji w celu pomiaru realizacji celów strategii; | Tak | 1. Zaktualizowany dokument „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030” przyjęty Uchwałą Zarządu Nr 1554/246/VI/2021 z dnia 30.06.2021 r. (patrz także zał. 1).<br>2. Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego Nr 1555/246/VI/2021 z dnia 30.06.2021r. w sprawie przyjęcia Raportu z wypełniania przez województwo śląskie warunków umożliwiających korzystanie ze środków EFRR związanych z celem 1. polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027. | Odpowiedzialność za prowadzanie monitoringu i ewaluacji wdrażania RSI spoczywa na Zarządzie Województwa Śląskiego. Zadania w obszarze monitoringu i oceny realizacji realizowane są przez Jednostkę Koordynującą Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji (JKW RIS). Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS powołana z ramienia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, funkcjonująca w Departamencie Rozwoju I Transformacji Regionu, monitoruje wykonanie zadań i nadzoruje prawidłowość ich realizacji. JKW RIS jest jednym z elementów struktury systemu zarządzania i wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030. |
| | | | | 4. funkcjonowanie współpracy z zainteresowanymi stronami | Tak | Procesy przedsiębiorczego odkrywania w kontekście rozwoju innowacyjnego | Od 2013 r. PPO województwa śląskiego stanowi platformę współpracy pomiędzy |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | („proces przedsiębiorczego odkrywania”); | | wojew. śląskiego do roku 2020 (2017)<br>Analiza przepływów międzygałęziowych w kontekście rozwoju innowacyjności w wojew. śląskim do roku 2020 (2017)„Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2019 – 2030”.<br>„Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego 2030 Procesy inteligentnej transformacji w wojew. śląskim w perspektywie do 2030 roku. Rola inteligentnych specjalizacji w transformacji gospodarczej regionu (2021) | kluczowymi uczestnikami ekosystemu innowacji i regionalnymi specjalistycznymi obserwatoriami zrzeszonymi w Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Podmiotem wiodącym w Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych jest Samorząd Województwa Śląskiego, który pełni rolę Lidera natomiast zarządzanie siecią realizowane jest przez Radę Programową, która została powołana przez Lidera i złożona jest z przedstawicieli SO RIS.<br>Zgodnie z założeniami prowadzenia procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO) w regionie prowadzono w latach 2013-2020 szereg prac i analiz danych mających na celu weryfikację przyjętych specjalizacji, jak również poszukiwanie wyłaniających się nowych grup technologicznych. Proces prowadzony pod przewodnictwem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wykorzystywał różne dostępne instrumenty w celu zachowania transparentności i możliwości wysłuchania wielu interesariuszy. |
| | | | | 5. działania mające na celu poprawę krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji, w stosownych przypadkach; | Tak | „Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2019 – 2030”.<br>„Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego 2030”, dokument przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego Nr | Śląskie nie posiada regionalnej strategii zarządzania infrastrukturą badawczą i innowacyjną. Wiele podmiotów działających w regionie ustala własne zasady w tym zakresie, kierując się różnymi kryteriami. Dlatego też RIS WSL 2030 podejmuje wyzwanie |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | 1554/246/VI/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r.<br>"Action Plan Silesia" (2022) dla obszaru infrastruktury badawczej i innowacyjnej w województwie śląskim Nauka dla Biznesu. Śląski potencjał - możliwości współpracy z sektorem badawczo-rozwojowym w ramach specjalizacji regionalnych. | wypracowania rozwiązań pozwalających na zwiększenie potencjału w tym obszarze, w tym stworzenie systemu informacji o infrastrukturze badawczej oraz zasad dostępu do jej zasobów dla interesariuszy, w szczególności przedsiębiorców. W RIS WSL 2030 odpowiada temu wyzwaniu działanie D.1.3. Wzmocnienie infrastruktury badawczej dla regionalnego partnerstwa nauka-biznes.<br>Istotą zaplanowanego w RIS WSL 2030 działania jest wzmocnienie zarówno uczelni, jak i jednostek naukowo-badawczych, Działania konsolidacyjne w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz szczególne wsparcie skierowane do wybranych uczelni badawczych przyczyniły się do uporządkowania specjalizacji i wzmocnienia kompetencji wokół przewag konkurencyjnych poszczególnych podmiotów w sektorze badawczo-rozwojowym. Action plan, przedstawia plan poprawy wykorzystania regionalnych infrastruktur naukowo-badawczych w regionie. |
| | | | | 6. w stosownych przypadkach, działania wspierające transformację przemysłową; | Tak | Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji, stanowiący nieformalny załącznik do FE SL<br>www.transformacja.slaskie.pl | W województwie FST wdrażany będzie w 7 podregionach: katowicki, sosnowiecki, tyski, bytomski, gliwicki, rybnicki oraz bielski.<br>Region charakteryzuje się znacznym udziałem sektora wydobywczego oraz dużym udziałem przemysłów tradycyjnych. Dziedzictwo regionu przyczynia się do obniżania |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | konkurencyjności struktury gospodarczej, przejawiającej się w spadku udziału w PKB oraz zmniejszającym się udziale w krajowej produkcji sprzedanej przemysłu. Umiędzynarodowienie gospodarki jest na niskim poziomie ze względu na niewystarczającą innowacyjność. Eksport potwierdza znaczącą rolę przemysłu motoryzacyjnego oraz hutnictwa i przemysłu metalurgicznego.<br>Skutki działań podejmowanych w procesie transformacji będą odczuwalne przede wszystkim w sektorze wydobywczym, w którym zachodzące zmiany spowodują redukcje zatrudnienia. Skutkom procesu podlegać będzie także przemysł wysoko emisyjny i energochłonny, takia jak energetyczny, hutniczy, chemiczny, mineralny, maszynowy, środków transportu , w których w 2019 r. zatrudnionych było 79,3 tys. osób.<br>Łączna alokacja FST wdrażana w regionie planowana jest na 2 119 mln €. |
| | | | | 7. środki służące zacieśnieniu współpracy z partnerami spoza danego państwa członkowskiego w obszarach priorytetowych wspieranych w ramach strategii inteligentnej specjalizacji. | Tak | Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego 2030 przyjęta Uchwałą Zarządu Nr 1554/246/VI/2021 z dnia 30.06.2021 r. (patrz także zał. 1).<br>https://ris.slaskie.pl/ | Urząd Marszałkowski WSL w ramach współpracy międzynarodowej w obszarze rozwoju innowacyjnego regionu: współpracuje z SORIS, z koordynatorami klastrów, z ośrodkami Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości, realizuje projekty własne międzynarodowe na rzecz rozwoju innowacji, transformacji gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz poprawy wydajności infrastruktury badawczej i innowacyjnej. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | W ramach prac badawczych „Procesy inteligentnej transformacji w wojew. śląskim do 2030 roku. Rola inteligentnych specjalizacji w transformacji gospodarczej regionu" (2021) zidentyfikowano łańcuchy wartości w obszarze rozwoju innowac.:<br>- Kluczowe instytucje/firmy/ projekty<br>- Unikatowe wartości (przewaga technologiczna, kompetencje i wiedza, kooperacja).<br>- Inteligentne specjalizacje regionu w zidentyfikowanych łańcuchach wartości,<br>- Identyfikacja wąskich gardeł, jako elementów łańcucha wartości, ograniczających jego efektywne funkcjonowanie w regionie. |
| 2.1. Ramy strategiczne polityki na rzecz wsparcia renowacji budynków pod kątem efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i niemieszkalnych | EFRR | RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych | Tak | 1. Przyjęcie krajowej długoterminowej strategii renowacji na rzecz wsparcia renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zgodnie z wymogami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2010/31/UE; strategia ta:<br>a) zakłada szacunkowe cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050;<br>b) przedstawia indykatywny zarys zasobów finansowych na | Tak | Link do dokumentu:<br>https://www.gov.pl/attachment/64841ec3-1e9c-49d9-85f7-2a58bead36b2. | Długoterminowa strategia renowacji budynków wyznacza cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050, które zostały określone w scenariuszu rekomendowanym renowacji budynków, a także przedstawia analizę różnych wariantów realizacji renowacji: 1. scenariusz szybkiej i głębokiej termomodernizacji, 2. scenariusz termomodernizacji etapowej, 3. scenariusz rekomendowany (rozdział 9). Ponadto, zawiera szczegółowe zestawienie krajowych polityk oraz narzędzi finansowych wspierających renowację budynków, do których przedstawiono wykaz środków |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | wspieranie realizacji strategii;<br>c) określa skuteczne mechanizmy promowania inwestycji w renowację budynków. | | | budżetowych (rozdział 5). Dodatkowo DSRB zawiera orientacyjną skalę wsparcia renowacji budynków (rozdział 9), oraz wskazuje mechanizmy ułatwiające inwestorom podejmowanie i przeprowadzanie renowacji budynków (rozdział 8). DSRB zawiera wytyczne w zakresie dalszych działań dotyczących wsparcia renowacji budynków w Polsce. DSRB poza wypełnieniem wymogów wynikających z warunku 2.1, spełnia również wymagania nałożone art. 2a dyrektywy 2010/31/UE. |
| | | | | 2. Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii | Tak | https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke | Kryterium dotyczące działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii należy uznać za spełnione w oparciu o przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Ponadto, w dniu 16 czerwca 2021 r., za pośrednictwem Stałego Przedstawiciela RP przy UE, przekazano do Dyrekcji Generalnej ds. Energii (DG ENER) Komisji Europejskiej dokument pn. Informacja w sprawie metod i środków stosowanych w Polsce służących wdrożeniu art. 7, 7a i 7b dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej - zawierający opis szczegółowej metody funkcjonowania systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej oraz alternatywnych środków z dziedziny polityki, o których mowa w art. 7a oraz 7b ww. dyrektywy. W wymienionych dokumentach zawarto informacje na |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | temat działań podjętych i planowanych na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii, w tym m.in. łącznej kwoty wymaganych oszczędności w zakresie końcowego wykorzystania energii w terminie do 31 grudnia 2030 r. |
| 2.2. Zarządzanie w sektorze energetycznym | EFRR | RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju | Tak | Przedłożenie Komisji zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999 i z zapewnieniem spójności z określonymi w porozumieniu paryskim długoterminowymi założeniami dotyczącymi redukcji emisji gazów cieplarnianych; plan ten obejmuje:<br>1. wszystkie elementy wymagane we wzorze przedstawionym w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2018/1999; | Tak | Link do dokumentu:<br>https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke | KPEiK zawiera działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.<br>KPEiK wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r. :<br>• 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do 2005 r.,<br>• 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% możliwy do osiągnięcia dzięki dodatkowym środkom unijnych, w tym na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: 14% udziału OZE w transporcie i roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie.<br>• wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,<br>• redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Krajowe założenia i cele polskiej polityki energetyczno-klimatycznej szczegółowo opisane zostały w rozdziale drugim dokumentu, natomiast rozdział trzeci wskazuje polityki i środki mające służyć ich realizacji. Analizę skutków planowanych polityk i środków przedstawiono w Załączniku nr 2 do KPEiK. |
| | | | | 2. zarys planowanych zasobów i mechanizmów finansowych w odniesieniu do środków promujących energię niskoemisyjną. | Tak | Link do dokumentu:<br>https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke | KPEiK zawiera działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.<br>KPEiK wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r. :<br>• 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do 2005 r.,<br>• 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% możliwy do osiągnięcia dzięki dodatkowym środkom unijnych, w tym na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: 14% udziału OZE w transporcie i roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie.<br>• wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | • redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej<br>Krajowe założenia i cele polskiej polityki energetyczno-klimatycznej szczegółowo opisane zostały w rozdziale drugim dokumentu, natomiast rozdział trzeci wskazuje polityki i środki mające służyć ich realizacji. Analizę skutków planowanych polityk i środków przedstawiono w Załączniku nr 2 do KPEiK. |
| 2.3. Skuteczne propagowanie wykorzystania energii odnawialnej w poszczególnych sektorach i w całej UE | EFRR | RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju | Tak | Istnienie środków, które zapewniają:<br>1. zgodność z wiążącym krajowym celem dotyczącym energii odnawialnej na 2020 r. i z udziałem bazowym energii odnawialnej do 2030 r. lub podjęcie dodatkowych środków w przypadku gdy udział bazowy nie jest utrzymywany przez okres jednego roku zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 i rozporządzeniem (UE) 2018/1999; | Tak | Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (dalej: „ustawa OZE”):<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150000478/U/D20150478Lj.pdf<br>Ustawa z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1873)<br>Ustawa z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. 2024 poz. 182):<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000234/U/D20210234Lj.pdf | Instrumenty służące osiągnięciu celu OZE:<br>• Główny mechanizm to aukcyjny system wsparcia. Na aukcjach OZE zakontraktowano w l. 2016-2018 - ok. 2000 MW, w 2019 r. – ok. 3000 MW, w 2020 - ok. 2500 MW, w 2021 r. - ok. 3900 MW. W l. 2022-2023 – ok. 1350 MW. Nowelizacja ustawy OZE przedłużyła udzielanie pomocy publicznej w systemie aukcyjnym oraz systemach FIT/FIP do 30.06.2047 r.<br>• Systemy cen i premii gwarantowanych FIT/FIP dedykowanych małym wytwórcom OZE w technologii biogazowej, biomasowej, biometanowej oraz hydroenergetycznej<br>• Prosumencki system opustów oparty o rozliczenia energii z mikroinstalacji w ramach net-meteringu, a także w oparciu o system wartościowy (tzw. net-billing)<br>• Program "Mój Prąd" dotąd |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | zapewnił wsparcie dla instalacji o mocy 3166 MW. We wrześniu 2024 r. rozpoczął się nabór do jego 6. edycji wraz z nowymi elementami - magazyny energii i „Moja elektrownia wiatrowa”<br>• Programy "Energia Plus" dla przedsiębiorców oraz „Agroenergia” i „Energia dla Wsi” dla rolników<br>• Morskie farmy wiatrowe umożliwią skokowy przyrost mocy zainstalowanej OZE. Rozwój tej technologii stanowić centralny element osiągnięcia celów energetyczno-klimatyczny |
| | | | | 2. zgodnie z wymogami dyrektywy (UE) 2018/2001 i rozporządzenia (UE) 2018/1999 – zwiększenie udziału energii odnawialnej w sektorze ciepłownictwa i chłodnictwa zgodnie z art. 23 dyrektywy (UE) 2018/2001. | Tak | Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz warunków przyłączenia instalacji do sieci (Dz. U. 2017 poz. 1084),<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170001084/O/D20171084.pdf | Promowaniu rozwoju OZE w zakresie produkcji ciepła i chłodu służą:<br>• Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii poszerzające katalog podmiotów zobowiązanych do zakupu ciepła z OZE.<br>• Program „Czyste Powietrze umożliwiający wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy i termomodernizację budynków- kontynuacja do 2029 r.<br>• W celu rozwoju produkcji ciepła i chłodu z OZE powołano Zespół ds. określenia modelu funkcjonowania rynku ciepła, który opracował Strategię dla Ciepłownictwa, określającą kierunki transformacji sektora w Polsce w |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | zakresie niskoemisyjności i będzie stanowić podstawę dla działań podejmowanych w tym obszarze w najbliższych latach.<br>• Ponadto programy wsparcia inwestycyjnego w zakresie indywidualnych źródeł ciepła z OZE, takie jak program "Czyste powietrze" oraz inne programy podlegać będą stosownym zmianom i udoskonaleniom, a zależności od potrzeb otrzymają komplementarne wsparcie. |
| 2.4. Skuteczne ramy zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi | EFRR | RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego | Tak | Istnienie krajowego lub regionalnego planu zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i katastrofami i, opracowanego na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu i istniejących strategii na rzecz przystosowania się do zmian klimatu; plan ten obejmuje:<br>1. opis kluczowych ryzyk, ocenionych zgodnie z art. 6 ust. 1 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE, odzwierciedlający bieżący profil ryzyka i jego ewolucję w orientacyjnym okresie 25–35 lat. Ocena opiera się – w przypadku ryzyk związanych z klimatem – na prognozach i scenariuszach dotyczących zmian klimatu; | Tak | www.gov.pl | Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka zawiera w szczególności rozdziały opisujące:<br>1) identyfikację ryzyka, analizę oraz szacowanie,<br>2) typologię zagrożeń,<br>3) matrycę ryzyka,<br>4) zagrożenia naturalne,<br>5) zagrożenia cywilizacyjne i powodowane intencjonalną działalnością człowieka<br>6) potencjalne skutki dla ludności, gospodarki, mienia infrastruktury i środowiska<br>naturalnego; |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 2. opis środków w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym i katastrofom oraz gotowości i reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy podejmowanych w odpowiedzi na zidentyfikowane kluczowe ryzyka. W odniesieniu do wspomnianych środków zostaną określone priorytety w zależności od danych ryzyk i ich wpływu na gospodarkę, braków w zakresie zdolności oraz skuteczności i wydajności, z uwzględnieniem ewentualnych rozwiązań alternatywnych; | Tak | www.gov.pl | Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem zawiera:<br>1cele strategiczne,<br>2)działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych i redukcji ryzyka<br>3)część A Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego (KPZK): charakterystykę zagrożeń i ich ocenę ryzyka, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: zapobieganie i przygotowanie<br>4)część B KPZK : zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: reagowanie i odbudowa<br>5)wdrażanie środków zapobiegania ryzyku i zapewnienia gotowości:<br>- współpraca między siłami uczestniczącymi<br>- zestawienie organów odpowiedzialnych na odp. poziomie administracyjnym kraju<br>-procedury zarządzania kryzysowego, w tym ochrony infrastruktury krytycznej,<br>- procedury organizacji łączności, monitorowania zagrożeń, informowania, ostrzegania i alarmowania<br>-komunikację ryzyka<br>-organizację ratownictwa i opieki medycznej i ewakuacji z obszarów zagrożonych,<br>-zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | -procedury uruchamiania rezerw strategicznych<br>-priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej<br>-finansowanie. |
| | | | | 3. informacje na temat zasobów i mechanizmów finansowania dostępnych na pokrycie kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania związanych z zapobieganiem klęskom żywiołowym i katastrofom oraz gotowością i reagowaniem na klęski żywiołowe i katastrofy. | Tak | www.gov.pl | Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem zawiera:<br>1cele strategiczne,<br>2)działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych i redukcji ryzyka<br>3)część A Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego (KPZK): charakterystykę zagrożeń i ich ocenę ryzyka, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: zapobieganie i przygotowanie<br>4)część B KPZK : zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: reagowanie i odbudowa<br>5)wdrażanie środków zapobiegania ryzyku i zapewnienia gotowości:<br>- współpraca między siłami uczestniczącymi<br>- zestawienie organów odpowiedzialnych na odp. poziomie administracyjnym kraju<br>-procedury zarządzania kryzysowego, w tym ochrony infrastruktury krytycznej,<br>- procedury organizacji łączności, monitorowania zagrożeń, informowania, ostrzegania i alarmowania |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | -komunikację ryzyka<br>-organizację ratownictwa i opieki medycznej i ewakuacji z obszarów zagrożonych,<br>-zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód<br>-procedury uruchamiania rezerw strategicznych<br>-priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej<br>-finansowanie. |
| 2.5. Aktualizowane planowanie koniecznych inwestycji w sektorze wodno-kanalizacyjnym | EFRR | RSO2.5. Wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej | Tak | Dla każdego sektora lub obu tych sektorów istnieje krajowy plan inwestycji, który obejmuje:<br>1. ocenę obecnego stanu wdrożenia dyrektywy Rady 91/271/EWG i dyrektywy Rady 98/83/WE; | Tak | Link ;<br>https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a | Warunek spełniony jest poprzez przyjęcie Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Program Inwestycyjny) oraz VI aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK 2022). Ocena obecnego stanu wdrożenia dyrektywy 91/271/EWG przedstawiona jest w AKPOŚK 2022 w rozdziale 10. Ocena inwestycji zaplanowanych w AKPOŚK 2022 w aspekcie wypełnienia warunków dyrektywy 91/271/EWG oraz w zał. 3 (kolumny 31-34). Plan Inwestycyjny zawiera ocenę stanu wdrożenia dyrektywy 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z wyznaczeniem kluczowych potrzeb inwestycyjnych wymaganych do wdrożenia tej dyrektywy oraz do spełnienia wymagań wynikających z jej rewizji, dyrektywy 2020/2184 z dnia 16 |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | grudnia 2020 r. |
| | | | | 2. określenie i planowanie, w tym indykatywne szacunkowe dane finansowe, wszelkich inwestycji publicznych:<br>a) wymaganych do wdrożenia dyrektywy 91/271/EWG, wraz z określeniem priorytetów ze względu na wielkość aglomeracji i wpływ na środowisko oraz z podziałem inwestycji na poszczególne aglomeracje;<br>b) wymaganych do wdrożenia dyrektywy 98/83/WE;<br>c) wymaganych, aby zaspokoić potrzeby wynikające z dyrektywy (UE) 2020/2184, w szczególności w odniesieniu do zmienionych parametrów jakości określonych w załączniku I do tej dyrektywy; | Tak | Link ;<br>https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a | W AKPOŚK 2022 priorytetyzację aglomeracji niespełniających warunków dyrektywy 91/271/EWG opisano w rozdziale 6.2. (oraz w kolumnie 14 załącznika nr 3), planowane inwestycje w rozdziale 7, ocenę potrzeb finansowych na realizację inwestycji ujęto w rozdziale 11. Program Inwestycyjny identyfikuje 14 obszarów działań służących zapewnieniu jakości i bezpieczeństwa oraz przedstawia priorytety zidentyfikowane na poziomie regionalnym ze wskazaniem kategoryzacji inwestycji w sektorze zaopatrzenia w wodę (Tabela 14 w Programie Inwestycyjnym, s. 51). Wykaz inwestycji zgłoszonych przez gminy i przedsiębiorstwa świadczące usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę w procesie ankietyzacji zawierają Załączniki 1 i 2 do Programu inwestycyjnego). |
| | | | | 3. oszacowanie inwestycji niezbędnych do odnowienia istniejącej infrastruktury wodno-ściekowej, w tym sieci, w zależności od ich wieku i planów amortyzacji; | Tak | https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a | Informacje dotyczące odnowienia istniejącej infrastruktury kanalizacyjnej ujęte są w AKPOŚK w rozdziale 7. Omówienie inwestycji zaplanowanych na lata 2021-2027 w aglomeracjach (oraz w kolumnie 44-45, 49-50 oraz 52 załącznika nr 3). Z planów inwestycyjnych wynika, że w ramach AKPOŚK 2022 planowane jest zmodernizowanie 3 173 km sieci kanalizacyjnej, w tym 1 036 km w aglomeracjach niespełniających warunków dyrektywy 91/271/EWG. W Programie Inwestycyjnym zawarto |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | szacunkowe koszty wskazanych inwestycji, w tym koszty wynikające z wymogu badania większej liczby parametrów jakości wody, jak i modernizacji sieci dystrybucji wody z uwzględnieniem jej wieku i planów amortyzacji oraz oszacowano nakłady finansowe na odnowienie infrastruktury. Szacunkowe koszty całkowite oszacowane na podstawie danych statystycznych ekstrapolowanych na obszary priorytetowe za pomocą wyznaczonego na podstawie ankietowania PWiK i gmin wskaźnika przeliczeniowego wyniosły ok. 44 mld złotych, w tym ok. 26 mld zł na inwestycje związane z siecią dystrybucji (w tym modernizacji sieci). |
| | | | | 4. wskazanie potencjalnych źródeł finansowania publicznego, jeżeli są potrzebne w celu uzupełnienia opłat pobieranych od użytkowników. | Tak | https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a | Informacja o źródłach finansowania ujęta w rozdziale 12. (oraz w kolumnach 114-122 załącznika nr 3) przewiduje, że głównymi źródłami finansowania inwestycji ujętych w AKPOŚK 2022 będą:<br>1. środki unijne w ramach programów polityki:<br>• Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,<br>• Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,<br>• Programy Regionalne,<br>2. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,<br>3. krajowe fundusze ekologiczne: NFOŚGW i WFOŚGW |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | 4. środki własne gmin.<br>W Planie Inwestycyjnym oceniono możliwości finansowania inwestycji z zysków pochodzących z opłat od użytkowników oraz, w przypadku potrzeby ich uzupełnienia, wskazano możliwe źródła finansowania ze środków krajowych i zagranicznych. Publiczne fundusze krajowe pochodzą głównie z funduszy zarządzanych przez NFPŚGW i WFOŚGW oraz budżetów JST i budżetu centralnego. Głównymi środkami finansowania z zagranicznych źródeł są fundusze strukturalne i Fundusz Spójności. Inne zagraniczne źródła to środki np.: Mechanizmu finansowego EOG czy Norweskiego Mechanizmu Finansowego. |
| 2.6. Aktualizowane planowanie w zakresie gospodarowania odpadami | EFRR | RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej | Tak | Istnienie planu (planów) gospodarowania odpadami, jak określono w art. 28 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE, obejmujący (obejmujące) całe terytorium państwa członkowskiego; plan ten obejmuje (plany te obejmują):<br>1. analizę bieżącej sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami na danym obszarze geograficznym, w tym rodzaj, ilość i źródło powstających odpadów oraz ocenę kształtowania się tych danych w przyszłości, z uwzględnieniem spodziewanych skutków | Tak | Spełnienie kryterium zapewnia : KPGO 2028, wraz z m.in. załącznikiem 2 do KPGO 2028.<br>Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2028<br>https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2023/702 | KPGO 2028 wraz z oceną luki inwestycyjnej zawartą w załączniku nr 2 zawiera aktualną w odniesieniu do obszaru całego kraju analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla poszczególnych rodzajów odpadów z uwzględnieniem ilości, składu morfologicznego i źródeł ich powstawania.<br>W zakresie analizy luki inwestycyjnej oceniono istniejący potencjał instalacji gospodarki odpadami i PSZOK oraz określono zapotrzebowanie na inwestycje mające na celu zapewnienie osiągnięcia celów UE dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz gospodarowania odpadami. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | środków określonych w programie (programach) zapobiegania powstawaniu odpadów opracowanym (opracowanych) zgodnie z art. 29 dyrektywy 2008/98/WE; | | | |
| | | | | 2. cenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym materialnego i terytorialnego zakresu selektywnego zbierania oraz środków służących poprawie jego funkcjonowania oraz potrzeby stworzenia nowych systemów zbierania; | Tak | Spełnienie kryterium poprzez KPGO 2028<br>Link do KPGO 2028<br>https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2023/702<br>Link do rozporządzenia MŚ z 29.12.2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000019/O/D20170019.pdf<br>Link do rozporządzenia MKiŚ z dnia 10.05.2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000906/O/D20210906.pdf. | KPGO 2028 zawiera ocenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym zakresu rzeczowego i terytorialnego selektywnego zbierania oraz środków usprawniających jej działanie, a także potrzeby nowych systemów zbiórki. Już w KPGO 2022 wskazano potrzebę wprowadzenia jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego kraju. Określono je w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 29 grudnia 2016 r. ws. szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. W 2021 r. nowe rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w tej sprawie wprowadziło zmiany nazw frakcji odpadów, które gminy są zobowiązane zbierać selektywnie. Nowe rozporządzenie dostosowuje terminologię tj. frakcję „odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów zastąpiono terminem „bioodpady”. Sposób selektywnego zbierania odpadów nie różni się od już obowiązującego.<br>Załącznik do KPGO 2028, na podstawie analizy potrzeb dot. systemu selektywnego zbierania, wskazuje, że w kolejnych latach powinien nastąpić rozwój PSZOK wraz z punktami napraw |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | i wymiany rzeczy używanych oraz określa potrzeby w tym zakresie |
| | | | | 3. ocenę luki inwestycyjnej uzasadniającą potrzebę zamknięcia istniejących obiektów gospodarowania odpadami oraz wprowadzenia dodatkowej lub zmodernizowanej infrastruktury gospodarowania odpadami, z informacją o źródłach dostępnych dochodów na pokrycie kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania; | Tak | Spełnione poprzez przyjęcie nowego załącznika do KPGO 2022<br>Link do aktualizacji KPGO - Załącznik dot. luki inwestycyjnej<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000509/O/M20210509.pdf | W załączniku nr 2 KPGO 2028, zawarto ocenę potrzeb inwestycyjnych w skali kraju w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, infrastruktury selektywnego zbierania odpadów oraz instalacji do przetwarzania odpadów. Po przeprowadzonych analizach zidentyfikowano jako priorytetowe instalacje do recyklingu oraz działania inwestycyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. W załączniku przedstawiono również informacje o źródłach finansowania kosztów |
| | | | | 4. informacje dotyczące kryteriów lokalizacji do celów identyfikacji przyszłych lokalizacji obiektów oraz dotyczące wydolności przyszłych instalacji przetwarzania odpadów. | Tak | Spełnione poprzez poprzez art. 35 ust. 1 pkt 4 lit. c) ustawy o odpadach, KPGO 2028, załącznik nr 2 do KPGO 2028, WPGO<br>Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2028<br>https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2023/702 | Uchwalanie i obowiązywanie planów gospodarki odpadami reguluje ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zgodnie z którą plany gospodarki odpadami opracowuje się na poziomie krajowym i wojewódzkim. WPGO powinien być zgodny z KPGO i służyć realizacji zawartych w nim celów, które należy uznać jako uniwersalne w skali całego kraju. Wobec tego Załącznik nr 2 do KPGO 2028 – ocena luki inwestycyjnej - zawiera oszacowanie potrzeb na moce przerobowe instalacji w skali kraju. Funkcjonująca i planowana infrastruktura wraz z lokalizacją i przepustowością dotyczące odpadów komunalnych określone są natomiast wprost w planach inwestycyjnych (załącznik do WPGO), w których procesie przyjmowania bierze udział minister do spraw klimatu, aby |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | zapewnić jednolite zasady planowania w gospodarce odpadami dla całego kraju.<br>W uzasadnionych przypadkach KPGO 2028 określa kryteria lokalizacji instalacji i obiektów gospodarki odpadami, tj. w zakresie: lokalizacji PSZOKów; instalacji dla odpadów medycznych i weterynaryjnych; składowania odpadów w podziemnych wyrobiskach górniczych, np. z grupy 01, 06 i 10 i innych również niebezpiecznych np. z procesów oczyszczania spalin. |
| 2.7. Ramy priorytetowego traktowania w przypadku koniecznych środków ochrony obejmujących współfinansowanie unijne | EFRR | RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia | Tak | W przypadku interwencji wspierających środki ochrony przyrody w związku z obszarami Natura 2000 objętymi zakresem dyrektywy Rady 92/43/EWG:<br>istnienie ram działań priorytetowych na podstawie art. 8 dyrektywy 92/43/EWG, które obejmują wszystkie elementy wymagane we wzorze ram działań priorytetowych na lata 2021–2027 uzgodnionym przez Komisję i państwa członkowskie, w tym określenie środków priorytetowych i oszacowanie potrzeb w zakresie finansowania. | Tak | Link do dokumentu:<br>https://www.gov.pl/web/gdos/wytyczne-i-poradniki2 | Działania dotyczące utrzymania dotychczasowej gospodarki na terenach siedlisk gatunków przyrodniczych i poprawie ich ochrony w formie czynnej, przewidują m.in. :<br>• zachowanie siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków, w tym:<br>- ekstensywna gospodarka rolna, rybacka i leśna uwzględniająca ochronę siedlisk<br>- zabezpieczenie/odtworzenie miejsc rozrodu gatunków chronionych<br>- wykup gruntów<br>• odtwarzanie zdegradowanych siedlisk i wzmacnianie zagrożonych gatunków:<br>- powstrzymanie naturalnej sukcesji siedlisk<br>- przywrócenie/polepszenie reżimu hydrologicznego |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | - zwalczanie gatunków ekspansywnych/obcych<br>- restytucja gatunków zagrożonych<br>- udrożnienie ciągłości korytarzy ekologicznych<br>- utrzymanie ośrodków hodowli/rehabilitacji dzikich zwierząt.<br>• wsparcie zarządzania i nadzoru nad obszarami Natura 2000:<br>- opracowanie/aktualizacja planów zadań ochronnych /planów ochrony wszystkich obszarów Natura 2000<br>- monitoring sieci Natura 2000<br>- badania i działania dot. edukacji i komunikacji dot. ochrony obszarów sieci Natura 2000<br>- budowa /rozwój infrastruktury turystycznej rozprowadzającej ruch turystyczny<br>na obszarach sieci Natura 2000. |
| 3.1. Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie | EFRR | RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i | Tak | Funkcjonowanie multimodalnego mapowania istniejącej i planowanej infrastruktury – z wyjątkiem szczebla lokalnego – do 2030 r., które:<br>1. zawiera ocenę ekonomiczną planowanych inwestycji, opartą na analizie zapotrzebowania i modelach przepływów transportowych, które powinny uwzględniać spodziewany | Tak | https://www.slaskie.pl/content/czesc-i-studium-analityczno-prognostyczne<br>https://slaskie.pl/content/regionalny-plan-transportowy | Dokument RPT poprzedzony został wykonaniem modelu ruchu dla transportu publicznego oraz transportu indywidualnego dla stanu istniejącego oraz dla dwóch horyzontów 2030 r. i 2055 r. Analizy modelowe pozwoliły określić zapotrzebowanie na transport. Badania przeprowadzono dla kilku wariantów rozwoju systemu transportu.<br>Określono szacunkowy koszt inwestycji drogowych oraz szacunkową zmianę kosztów utrzymania infrastruktury i |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej | | wpływ otwarcia rynków usług kolejowych; | | | przewozów dla horyzontu 2030 r. Te wielkości oraz szacunkowe fundusze przeznaczone na zakup nowych pojazdów stanowiły elementy uwzględniane w analizie wielokryterialnej wykonanej w ramach Etapu 7 Studium analityczno-prognostycznego (Por. Studium analityczno-prognostyczne, etap 7, rozdz. 5.19). |
| | | | | 2. jest spójne z elementami zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu dotyczącymi transportu; | Tak | https://www.slaskie.pl/content/czesc-i-studium-analityczno-prognostyczne<br>https://slaskie.pl/content/regionalny-plan-transportowy | Zarówno cel generalny jak i cele szczegółowe RPT uwzględniają zapisy dotyczące redukcji emisji gazów cieplarnianych, w szczególności CO2 i negatywnego oddziaływania transportu na klimat i środowisko zawarte w Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, a także odnoszą się do zapisów w dokumencie „Europejski zielony ład” (por. Regionalny Plan Transportowy rozdz.4).<br>Wykonano prognozę emisji CO2e dla wszystkich wariantów rozwoju systemu transportu dla horyzontów 2030 r. i 2055 r. dla ruchu wewnętrznego oraz dla ruchu całkowitego w podziale na środki transportu (por. Studium analityczno-prognostyczne, etap 7, rozdz. 3.6.<br>Wskazano inwestycje i działania, które prowadzą do redukcji gazów cieplarnianych i ograniczają negatywny wpływ transportu na klimat i środowisko (por. Regionalny Plan Transportowy, Załącznik 7 Lista działań i inwestycji wraz z przypisaniem realizowanych przez nie celów RPT). |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | 3. obejmuje inwestycje w korytarze sieci bazowej TEN-T zgodnie z definicją w rozporządzeniu w sprawie CEF, zgodnie z odpowiednimi planami prac dotyczącymi korytarzy sieci bazowej TEN-T; | Tak | Szczegółowy opis sposobu wypełnienia tego kryterium i całego warunku w załączonym raporcie dla poziomu krajowego.<br>Ze względu na limit znaków linki do dokumentów wskazano w załączniku „Zał. 3 Tabela SFC - Opis kryteriów warunku podstawowego 3.1”. | Funkcjonujący w Polsce system kompleksowego planowania rozwoju transportu uwzględnia wynikające z przepisów unijnych zobowiązanie do ukończenia do 2030 r. sieci bazowej TEN-T.<br>Plany prac korytarzy sieci TEN-T opracowywane są przez Koordynatorów Europejskich w zgodzie i w oparciu o cele transeuropejskiej sieci transportowej, do których należą: przyczynianie się do zwiększenia spójności, wydajności, zrównoważonego charakteru transportu, a także zwiększanie korzyści dla użytkowników oraz priorytety, m.in. dotyczące zapewnienia optymalnej integracji różnych rodzajów transportu i interoperacyjności w obrębie rodzajów transportu, uzupełniania brakujących ogniw i rozwiązania problemu wąskich gardeł, w szczególności na odcinkach transgranicznych, promowania efektywnego i zrównoważonego wykorzystywania infrastruktury oraz, w razie konieczności, zwiększania przepustowości.<br>Polskie plany obejmują m.in. inwestycje na odcinkach korytarzy sieci bazowej TEN-T Bałtyk-Adriatyk i Morze Północne-Bałtyk. |
| | | | | 4. w przypadku inwestycji poza korytarzami sieci bazowej TEN-T, w tym na odcinkach transgranicznych, zapewnia komplementarność przez | Tak | https://www.slaskie.pl/content/czesc-i-studium-analityczno-prognostyczne<br>https://slaskie.pl/content/regionalny-plan-transportowy | Określono kierunki działań związane ze zwiększeniem dostępności kluczowych węzłów komunikacji krajowej i międzynarodowej, w tym węzłów sieci TEN-T, ale także dostępności do |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | zapewnienie wystarczającego rozwoju połączeń sieci miejskich, regionów i lokalnych społeczności z siecią bazową TEN-T i jej węzłami; | | | kluczowych ośrodków aglomeracyjnych zlokalizowanych poza województwem (por. Regionalny Plan Transportowy, rozdz. 4) oraz uwzględniono konieczne inwestycje drogowe i kolejowe stanowiące połączenia z istniejącą siecią TEN-T (por. Regionalny Plan Transportowy, tabela 40 oraz 41, Załącznik 4 Wykaz inwestycji szczebla krajowego oraz Załącznik nr 6 Wykaz inwestycji szczebla ponadlokalnego). |
| | | | | 5. zapewnia interoperacyjność sieci kolejowej oraz, w stosownych przypadkach, przedstawia sprawozdanie z wdrażania europejskiego systemu zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS) zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2017/6; | Tak | Szczegółowy opis sposobu wypełnienia tego kryterium i całego warunku w załączonym raporcie dla poziomu krajowego.<br>Polska zapewnia interoperacyjność sieci i będzie monitorować stan wdrożenia ERTMS zgodnie ze zmianami wprowadzanymi aktualnie w przepisach dotyczących sieci TEN-T. | Funkcjonujący w Polsce system kompleksowego planowania rozwoju transportu uwzględnia kwestie interoperacyjności sieci kolejowej.<br>Głównym dokumentem w zakresie wdrażania ERTMS na liniach kolejowych w Polsce jest Krajowy Plan Wdrażania Technicznej Specyfikacji Interoperacyjności „Sterowanie” (z 2017 r.) wraz z Suplementem do Krajowego Planu Wdrażania Technicznej Specyfikacji Interoperacyjności „Sterowanie” (z 2018 r.). Zgodnie z wymaganiami najnowszej TSI Sterowanie (rozporządzenie wykonawcze Komisji 2023/1695) do dnia 15.06.2024 r. Polska opracuje i przekaże KE nową wersję Krajowego Planu Wdrażania Technicznej Specyfikacji Interoperacyjności „Sterowanie”.<br>Kwestia wdrażania ERTMS została również uwzględniona w KPK do 2030 r., a system ten będzie wdrażany także w ramach Inwestycji Podprogramu Kolejowego CPK. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Polska będzie monitorować stan wdrażania ERTMS na sieci kolejowej zgodnie z planowanymi zmianami w przepisach w tym zakresie. |
| | | | | 6. wspiera multimodalność, określając potrzeby w zakresie transportu multimodalnego lub przeładunkowego oraz terminali pasażerskich; | Tak | https://www.slaskie.pl/content/czesc-i-studium-analityczno-prognostyczne<br>https://slaskie.pl/content/regionalny-plan-transportowy | W Części I Studium analityczno-prognostycznego Etap 1-5 oraz w RPT poddano diagnozie system transportowy w odniesieniu do transportu intermodalnego i multimodalnego (rozdz. III.2.7, RPT rozdz. 2).<br>Określono siły, słabości, szanse oraz zagrożenia dla transportu intermodalnego w województwie śląskim (RPT, rozdz. 3).<br>Określono inwestycje związane z budową terminali multimodalnych oraz z rozbudową układu komunikacyjnego, zarówno drogowego jak i kolejowego w ich otoczeniu (RPT, Zał.4 oraz Zał. nr 6).<br>W analizie SWOT zdefiniowane szanse związane z intermodalnością transportu publicznego (RPT, rozdz. 3).<br>Zdefiniowano kierunki działań odnoszące się do zwiększenia dostępności kolei, poprzez jej integrację z innymi środkami transportu, rozbudowy dostępu do węzłów przesiadkowych dla jak największej liczby podsystemów transportowych, a także do rozwoju węzłów przesiadkowych o wysokim standardzie, a także kierunki wskazujące na |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | konieczność rozwoju sektora inetrmodalnego w transporcie towarowym (RPT rozdz.4).<br>Określono inwestycje związane z budową węzłów przesiadkowych (RPT, Zał. 4, Zał.6). |
| | | | | 7. obejmuje środki istotne z punktu widzenia planowania infrastruktury, mające na celu promowanie paliw alternatywnych zgodnie z odpowiednimi krajowymi ramami polityki; | Tak | https://www.slaskie.pl/content/czesc-i-studium-analityczno-prognostyczne<br>https://slaskie.pl/content/regionalny-plan-transportowy | Określono kierunki działań związane w rozwojem niskoemisyjnych środków transportu, w tym z rozwojem elektromobilności (por. Regionalny Plan Transportowy rozdz.4).<br>Zwrócono uwagę na potrzebę tworzenia stref czystego transportu, rozbudowę sieci ładowania pojazdów elektrycznych czy wprowadzenie priorytetu w organizacji ruchu dla pojazdów zeroemisyjnych, co ma odzwierciedlenie w inwestycjach określonych w RPT (por. Regionalny Plan Transportowy rozdz. 7). |
| | | | | 8. przedstawia rezultaty oceny ryzyk dla bezpieczeństwa ruchu drogowego zgodnie z istniejącymi krajowymi strategiami bezpieczeństwa ruchu drogowego, wraz z mapowaniem dróg i odcinków narażonych na takie ryzyka oraz ustaleniem związanych z tym priorytetów inwestycyjnych; | Tak | https://www.slaskie.pl/content/czesc-i-studium-analityczno-prognostyczne<br>https://slaskie.pl/content/regionalny-plan-transportowy | W Części I Studium analityczno-prognostycznego Etap 1-5 poprzedzającej opracowanie RPT wykonano analizę dotyczącą wypadków na sieci drogowej województwa śląskiego na przestrzeni ostatnich lat i dokonano ich mapowania (por. Studium analityczno-prognostyczne, etapy 1-5, rozdz. III.2.1.6).<br>Dla badanych wariantów rozwoju systemu transportu określono prognozowaną liczbę wypadków |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | drogowych w horyzontach 2030 r. i 2055 r. (por. Studium analityczno-prognostyczne, etap 7, rozdz. 3.8 oraz Regionalny Plan Transportowy, rozdz.6.1.7).<br>Określono cele i kierunki działań prowadzące do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (por. Regionalny Plan Transportowy, rozdz. 3).<br>Zwrócono uwagę na działania nakierunkowane na większą ochronę niechronionych uczestników ruchu (por. Regionalny Plan Transportowy, Załącznik 7 Lista działań i inwestycji wraz z przypisaniem realizowanych przez nie celów RPT) |
| | | | | 9. dostarcza informacji na temat zasobów finansowania odpowiadających planowanym inwestycjom, koniecznych do pokrycia kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania istniejącej i planowanej infrastruktury. | Tak | https://www.slaskie.pl/content/czesc-i-studium-analityczno-prognostyczne<br>https://slaskie.pl/content/regionalny-plan-transportowy | Określono szacunkowy koszt inwestycji oraz szacunkową zmianę kosztów utrzymania infrastruktury i przewozów dla horyzontu 2030 r. Te wielkości oraz szacunkowe fundusze przeznaczone na zakup nowych pojazdów stanowiły elementy uwzględniane w analizie wielokryterialnej (Por. Studium analityczno-prognostyczne, etap 7, rozdz. 5.19).<br>Wskazano podstawowe źródła finansowania inwestycji założonych w RPT (por. Regionalny Plan Transportowy, rozdz. 9). |
| 4.1. Ramy strategiczne polityki na rzecz | EFS+ | ESO4.2. | Tak | Istnienie ram strategicznych polityki na rzecz aktywnych polityk rynku pracy w świetle | Tak | Spełnienie kryterium zapewnia Indywidualny Planu Działania (IPD) - art. 34a Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 | Urząd pracy ma obowiązek przygotować IPD dla każdego bezrobotnego w terminie 60 dni od dnia rejestracji w |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| aktywnej polityki rynku pracy | | Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla | | wytycznych dotyczących zatrudnienia; ramy te obejmują:<br>1. rozwiązania w zakresie sporządzania profilów osób poszukujących pracy i oceny ich potrzeb; | | r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf | urzędzie. Urząd pracy ustalając sytuację bezrobotnego i dostosowując dla niego pomoc bierze pod uwagę wiele czynników, m.in. wykształcenie, doświadczenie zawodowe, umiejętności i uprawnienia zawodowe, dyspozycyjność, czas pozostawania bez pracy, miejsce zamieszkania, zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy i możliwości podjęcia pracy lub działalności gospodarczej. Ww. informacje pozyskiwane są podczas rejestracji bezrobotnego oraz w wywiadzie (w tym z wykorzystaniem kwestionariusza udostępnianego w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw pracy). Powiatowy urząd pracy w okresie realizacji IPD ma obowiązek kontaktować się z bezrobotnym co najmniej raz na 60 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w IPD. Ww. kontakt może być realizowany przez powiatowy urząd pracy w formie spotkania, rozmowy telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną / pocztową. |
| | | | | 2. informacje o wolnych miejscach pracy i możliwościach zatrudnienia z uwzględnieniem potrzeb na rynku pracy; | Tak | Spełnienie kryterium zapewnia Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. e)<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf | Powiatowe urzędy pracy (PUP) przyjmują i realizują oferty pracy przestrzegając zasady jawności i równego dostępu do ofert pracy. Każda przyjęta i realizowana oferta pracy przez urząd pracy jest automatycznie przekazywana do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra wł. ds. pracy, której rolę pełni Centralna |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej; | | | | Centralna Baza Ofert Pracy<br>http://oferty.praca.gov.pl/ | Baza Ofert Pracy (CBOP).CBOP i aplikacja mobilna ePraca to nieograniczony dostęp do aktualnej informacji o ofertach pracy w kraju i za granicą, upowszechnionych przez sieć EURES. CBOP i aplikacja mobilna ePraca udostępniają informacje o organizowanych przez PUPy stażach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, a także organizowanych przez PUP i WUP szkoleniach, targach i giełdach pracy, praktykach studenckich organizowanych w instytucjach publicznych oraz wyszukiwanie praktyk i staży zgłaszanych przez pracodawców. CBOP jest zintegrowana z systemami: Wortal PSZ (psz.praca.gov.pl), praca.gov.pl, Syriusz Std (wykorzystywanym przez PUP), WUP Viator (wykorzystywanym przez WUP). CBOP jest dostępna z komputera, tabletu i smartfona. Aplikacja mobilna ePraca dostępna jest na platformie iOS i Android. |
| | | | | 3. rozwiązania służące zapewnieniu, by opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami; | Tak | Ustawa z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf<br><br>Ustawa z dnia 24.07.2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150001240/U/D20151240 | Kluczowe działania na rzecz aktywnej polityki rynku pracy :<br>1. rady rynku pracy, działające przy ministrze wł. ds pracy, marszałku województwa (WUP) i staroście (PUP).Tworzą je m.in. przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych, KWRiST, samorządu terytorialnego i nauki. Konsultacje społeczne aktów prawnych regulujących całokształt funkcjonowania PSZ prowadzone są na każdym etapie prac nad projektem. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | Lj.pdf<br><br>Rozp. Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22.07.2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji OHP<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20111550920/O/D20110920.pdf | 2. Rola Rady Dialogu Społecznego. Przegląd otoczenia prawnego rynku pracy, kształt i stan są przedmiotem prac RDS, a zmiany prawa dotyczące aktywnych polityk rynku pracy przed wdrożeniem są przedmiotem konsultacji w ramach tego ciała.<br>3. Rola Konwentu Dyrektorów WUP i Rada Forum Dyrektorów PUP.<br>Minister wł. ds. pracy publikuje corocznie na stronie www katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej rozumianych jako usługi i instrumenty finansowane ze środków Funduszy Pracy, dla których w danym roku są określane wskaźniki, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 lit b i c ustawy.<br>Opiniowanie planów i sprawozdań Funduszu Pracy należy do kompetencji rad rynku pracy, a monitoring i ocenę polityk rynku pracy realizuje RDS. |
| | | | | 4. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu aktywnych polityk rynku pracy; | Tak | Spełnienie kryterium zapewnia Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (rozdział 8, art.22) i Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej .<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf<br><br>https://www.gov.pl/web/rodzina/efektywnosc-form-promocji-zatrudnienia<br>https://psz.praca.gov.pl/rynek- | Minister wł. ds. pracy, z Prezesem GUS prowadzi badanie "Bezrobotni i poszukujący pracy zarejestrowani w urzędach pracy", w którym zbierane są m. in. dane nt. liczby aktywizowanych bezrobotnych w rozbiciu na formy aktywizacji. Minister wł. ds. pracy co rok dokonuje analizy efektywności wybranych form aktywizacji bezrobotnych realizowanych przez PUP, finansowanych z Funduszu Pracy. Kluczowe mierniki to efektywność zatrudnieniowa i kosztowa. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | pracy/statystyki-i-analizy/bezrobocie-rejestrowane | W ramach POWER 2014-2020 zrealizowany został projekt „Wypracowanie metodologii i wdrożenie monitorowania efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowe bezrobotnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia działań urzędu pracy". |
| | | | | 5. w odniesieniu do interwencji na rzecz zatrudnienia ludzi młodych – sprawdzone empirycznie, ukierunkowane ścieżki kariery przeznaczone dla ludzi młodych niepracujących, niekształcących się ani nieszkolących się, w tym działania informacyjne i oparte na wymogach jakościowych uwzględniających kryteria wysokiej jakości przygotowania zawodowego i staży, w tym w kontekście realizacji programów gwarancji dla młodzieży. | Tak | http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20111550920/O/D20110920.pdf<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20091421160/O/D20091160.pdf<br>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20140000497/O/D20140497.pdf | Wsparcie osób młodych, w tym młodzieży NEET, w aktywizacji zawodowej odbywa się w ramach GdM. Plan realizacji GdM w Polsce, zatwierdzony 1.08.2022, osadzony jest na 4 filarach – urzędach pracy, ochotniczych hufcach pracy, projektach centralnych i programie pożyczkowym. W wyniku diagnozy sytuacji osób młodych na rynku pracy, opartej o dane z GUS i Eurostatu, wyróżniono 4 grupy priorytetowe:<br>(1) Osoby w wieku 15–17 lat, które porzucają naukę lub zaniedbują obowiązek szkolny lub edukację;<br>(2) Osoby w wieku 18–29 lat:<br>• zarejestrowane jako bezrobotne;<br>• młodzież NEET;<br>• osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, osoby kończące naukę lub absolwenci uczelni wyższych;<br>(3) Osoby, które opuściły opiekę zastępczą;<br>(4) Kobiety poniżej 30 roku życia |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | wychowujące dzieci.<br>W Planie zawarto priorytety wsparcia np. wysoka jakość ofert, w tym staży, jako kluczowych form aktywizacji osób młodych i rozwoju ich umiejętności. Standardy jakości staży, obowiązujące przy wdrażaniu GdM regulowane są ustawą o promocji zatrudnienia (Dz.U. z 2024 r. poz.475) i rozp. MPiPS z 20.08.2009 w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz.U.z2009r.poz.1160) |
| 4.2. Krajowe ramy strategiczne na rzecz równości płci | EFS+ | ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu | Tak | Istnienie krajowych ram strategicznych polityki na rzecz równouprawnienia płci, które obejmują:<br>1. identyfikację w oparciu o rzetelne podstawy wyzwań związanych z równouprawnieniem płci; | Tak | Link do dokumentu :<br>https://monitorpolski.gov.pl/MP/2022/640<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240000424 | KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja.<br>Zidentyfikowano następujące wyzwania dla równości między kobietami a mężczyznami:<br>1. Niższy poziom zatrudnienia kobiet<br>2. Luka płacowa i luka emerytalna na niekorzyść kobiet<br>3. Niski odsetek kobiet na najwyższych stanowiskach<br>4. Niski poziom kobiet w STEM |
| | | | | 2. środki na rzecz rozwiązania problemu zróżnicowania sytuacji kobiet i mężczyzn w zakresie | Tak | Link do dokumentu :<br>https://monitorpolski.gov.pl/MP/2022/640 | Priorytet II – Praca i zabezpieczenia społeczne - obejmuje działania na rzecz: równowagi między życiem zawodowym |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | zatrudnienia, płac i emerytur oraz na rzecz promowania równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym przez poprawę dostępu do wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, wraz z celami końcowymi, przy jednoczesnym poszanowaniu roli i autonomii partnerów społecznych; | | | a prywatnym rodziców i opiekunów; włączenia społecznego pod kątem równouprawnienia płci; wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy; zwiększania zatrudnienia kobiet, zwłaszcza w starszych grupach wiekowych oraz żyjących w ubóstwie; zwiększenia udziału kobiet na stanowiskach kierowniczych oraz prowadzących działalność gospodarczą również w obszarach nowych technologii, dążenie do równości płac kobiet i mężczyzn za tą samą wykonywaną pracę lub pracę o równej wartości, wyeliminowanie różnic w płacach i emeryturach ze względu na płeć, zarządzania różnorodnością oraz klauzul społecznych w zamówieniach publicznych. W programie wskazane są ramy czasowe dla każdego z zadań, instytucje odpowiedzialne i współpracujące, a także wskaźniki z wartością bazową i docelową. |
| | | | | 3. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu ram strategicznych polityki i metod gromadzenia danych w oparciu o dane segregowane ze względu na płeć; | Tak | Link do dokumentu :<br>https://monitorpolski.gov.pl/MP/2022/640<br>Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424, ze zm.)<br>i krajowe programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240000424 | Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania opracowuje i przedkłada Radzie Ministrów do 31 marca każdego roku, sprawozdanie za poprzedni rok, zawierające m.in. raport z realizacji KPDRT.<br>Ponadto, celem wsparcia działań Koordynatora Programu, powołany zostanie Zespół, którego zadaniem będzie cykliczne monitorowanie osiągania zakładanych wskaźników, ujętych w załączniku nr 1 do KPDRT. Powołanie Zespołu nastąpi na podstawie przepisów ustawy o Radzie Ministrów. Zadania Zespołu Monitorującego |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | KPDRT mogą także odnosić się do sygnalizowania ryzyka w realizacji poszczególnych priorytetów, a także wskazywania na poziom osiąganych zmian w życiu społecznym i gospodarczym.<br>Dane segregowane ze względu na płeć będą cyklicznie zbierane. Przewidziano też działania na rzecz rozbudowy systemu gromadzenia danych równościowych, w tym w rozbiciu na płeć.<br>Zgodnie z art. 11 ustawy, sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest składane corocznie, w terminie do 30 września, Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej przez Radę Ministrów. |
| | | | | 4. rozwiązania dotyczące zapewnienia, aby opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym podmiotami ds. równości, partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. | Tak | Link do dokumentu :<br>https://monitorpolski.gov.pl/MP/2022/640<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240000424 | KPDRT poddano szerokim konsultacjom :<br>• „Zgłoś pomysł” 4.07-19.11.2020 r. poprzez formularz internetowy na stronie Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania.<br>• publicznym 24.11-18.122020 r. - przedłużonym o 12 dni.<br>• w BIP MRiPS<br>• z KWRiST (17.11.2020 r.-11.052021r., przekroczono ustawowy termin o 5 m-cy). |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Realizacja działań przewiduje współpracę z partnerami społecznymi, organizacjami pozarządowymi i samorządami. Współpraca ta będzie przebiegała w różnoraki sposób, w zależności od sposobu obranego przez instytucję wiodącą np. na zasadzie powierzenia realizacji zadania publicznego, konkursu czy zamówień publicznych.<br><br>Odpowiednie podmioty ds. równości, partnerzy społeczni i organizacje społeczeństwa obywatelskiego wchodzą w skład zespołów, których zadaniem jest m.in. monitorowanie realizacji obu programów.<br><br>Oba sprawozdania wymienione w kryterium 3 podlegają szerokim konsultacjom z wszystkimi interesariuszami. |
| 4.3. Ramy strategiczne polityki na rzecz systemu kształcenia i szkolenia na wszystkich szczeblach | EFS+ EFRR | ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich | Tak | Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki w zakresie systemu kształcenia i szkolenia, które obejmują:<br>1. oparte na rzetelnych danych systemy przewidywania i prognozowania umiejętności; | Tak | Link do dokumentów:<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf | Ramy strategiczne zostały określone w<br>1.Strategiina rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),<br>2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w | | | | | umiejętności,<br>3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe, Temat działania 19: Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym.<br>Ponadto:<br>1) w zakresie kryterium 1: prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy,<br>2) w zakresie kryterium 1a: system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA, monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych. |
| | | | | 2. mechanizmy i usługi monitorowania losów absolwentów do celów wysokiej jakości i skutecznego poradnictwa zawodowego dla osób uczących się w każdym wieku; | Tak | Link do dokumentów:<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf | Ramy strategiczne zostały określone w<br>1.Strategiina rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),<br>2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności,<br>3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania VI Doradztwo |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na | | | | | zawodowe, Temat działania 19: Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym.<br>Ponadto:<br>1) w zakresie kryterium 1: prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy,<br>2) w zakresie kryterium 1a: system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA, monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych. |
| | | | | 3. środki na rzecz zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości, przystępnego cenowo, odpowiedniego, wolnego od segregacji kształcenia i szkolenia sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz uczestnictwa w takim kształceniu i szkoleniu i ukończenia go, a także nabywania kluczowych kompetencji na wszystkich poziomach, w tym na poziomie szkolnictwa wyższego; | Tak | Link do dokumentów:<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf | Ramy strategiczne określone w:<br>1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju<br>2. ZSU 2030 (cz. ogólna) – Priorytet 1, Priorytet 6,<br>3. ZSU 2030 (cz. szczegółowa) – Obszar oddziaływania I<br>Ponadto:<br>a) akty prawne dot. równego dostępu do kształcenia: Prawo oświatowe, ustawa o systemie oświaty, Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenie MEN ws. ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach […], tworzona ustawa o wsparciu dzieci, uczniów i rodzin (wykaz prac |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | odległość oraz online | | | | | legisl. RM UD319)<br>b) przedsięwzięcie MEN: „Włączeni w edukację" (wdrożenie edukacji włączającej wysokiej jakości, zapewniającej wszystkim dzieciom i uczniom warunki do rozwijania potencjału oraz nabywania wiedzy i umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w życiu dorosłym i włączenia społecznego; obejmuje prace legisl. i działania wdrożeniowe, w tym projekty:<br>• Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży<br>• Szkoła dostępna dla wszystkich<br>• Przygotowanie kompleksowego wsparcia poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego<br>• Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włącza |
| | | | | 4. mechanizm koordynacji obejmujący wszystkie poziomy kształcenia i szkolenia, w tym szkolnictwo wyższe, oraz jasny podział obowiązków między odpowiednimi organami krajowymi lub regionalnymi; | Tak | https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf | Ramy strategiczne zostały określone w:<br>1. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności,<br>2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – wszystkie Obszary oddziaływania poprzez wskazanie podmiotów kluczowych dla realizacji Tematu |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | działania. Dodatkowo ma zastosowanie w szczególności rozdział 3. „Zasady realizacji Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 jako polityki publicznej”,<br>3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy (Koordynacja funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji),<br>4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – art. 4c ustanawiający:<br>a) Radę Programową do spraw kompetencji,<br>b) sektorowe rady do spraw kompetencji.<br>Ponadto: projekt MEiN: „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie”, projekt FRSE/MEN „Rozwój współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie”. |
| | | | | 5. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu ram strategicznych polityki; | Tak | https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf | Ramy zostały określone w:<br>1. ZSU 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. oraz rozdział 10.<br>2. ZSU 2030 (część szczegółowa) – rozdział 3.<br>3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy<br>4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | art. 4c ustanawiający:<br>a) Radę Programową do spraw kompetencji,<br>b) sektorowe rady do spraw kompetencji.<br>Ponadto:<br>a) funkcjonowanie Międzyresortowego Zespołu do spraw uczenia się przez całe życie i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,<br>b) projekt MEiN „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie".<br>Przegląd śródokresowy i ewaluacja wdrażania ZSU 2030, w tym ewaluacja koordynacji jej wdrażania na poziomie krajowym i wojewódzkim, zostały przewidziane do realizacji przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Planowana data przeglądu śródokresowego i ewaluacji: III kw. 2025 – I kw. 2026). |
| | | | | 6. środki skierowane do osób dorosłych o niskich umiejętnościach zawodowych i niskich kwalifikacjach i osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz ścieżki poprawy umiejętności; | Tak | https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf | Ramy zostały określone w:<br>1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),<br>2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 1. Podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych u dzieci, młodzieży i osób dorosłych; 2. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się nastawionej na aktywny i ciągły rozwój umiejętności; 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności; 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju (…),<br>3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i dorosłych; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; V Rozwijanie umiejętności w miejscu pracy; VI Doradztwo zawodowe; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.<br>Ponadto:<br>a) funkcjonowanie Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku,<br>b) przedsięwzięcie MEiN: „Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji”,<br>c) projekt FRSE: „Szansa - nowe możliwości dla dorosłych”,<br>d) program Senior+. |
| | | | | 7. środki na rzecz wspierania nauczycieli, osób prowadzących szkolenia i kadry akademickiej w odniesieniu do odpowiednich metod nauczania, oceny i walidacji kompetencji | Tak | Link do dokumentów:<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf<br>https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf | Ramy zostały określone w:<br>1. ustawie Karta Nauczyciela – Rozdział 7a: Finansowanie dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli, |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | kluczowych; | | | 2. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe,<br>3. ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Dział XII Finansowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz gospodarka finansowa uczelni (m.in. „Doktorat wdrożeniowy”),<br>4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2. Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (…); 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (…); 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju (…),<br>5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności |
| | | | | 8. środki na rzecz wspierania mobilności osób uczących się i kadry oraz transnarodowej | Tak | Link do dokumentów:<br>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc- | Ramy zostały określone w:<br>1. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. postępowania |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie kształcenia i szkolenia, w tym przez uznawanie efektów uczenia się i kwalifikacji. | | ogolna/<br><br>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow | w celu uznania świadectwa lub innego dokumentu (…),<br>2. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych,<br>3. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. warunków, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o uzyskanie dyplomu zawodowego (…),<br>4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2 Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (…); 5 Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (…),<br>5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.<br>Ponadto funkcjonowanie:<br>a) Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej,<br>b) Narodowego Centrum Nauki,<br>c) Sieci Badawczej Łukasiewicz,<br>d) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,<br>e) Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | |
| 4.4. Krajowe ramy strategiczne polityki na rzecz włączenia społecznego i walki z ubóstwem | EFS+ EFRR | ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym | Tak | Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki lub ram ustawodawczych na rzecz włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa, które obejmują:<br>1. opartą na rzetelnych danych diagnozę ubóstwa i wykluczenia społecznego, w tym ubóstwa dzieci, w szczególności pod względem równego dostępu do dobrej jakości usług dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji, a także pod względem bezdomności, segregacji przestrzennej i edukacyjnej, ograniczonego dostępu do podstawowych usług i infrastruktury oraz szczególnych potrzeb osób w każdym wieku znajdujących się w trudnej sytuacji; | Tak | Link do dokumentów:<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20210000843 | Diagnoza w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (KPPUiWS) dotyczy ubóstwa i wykluczenia społecznego,. Dokument zawiera analizę danych ogólnokrajowych oraz według makroregionów, stopnia urbanizacji, typów gospodarstw domowych. W diagnozie uwzględnione zostały takie problemy jak ubóstwo dzieci, bezdomność, ograniczony dostęp do usług społecznych oraz specyficzne potrzeby grup zagrożonych wykluczeniem. Diagnoza zawiera również informacje dotyczące dostępu do edukacji, w tym edukacji wczesnej i opieki. Opisany został obszar wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wykluczenia mieszkaniowego, ubóstwa osób pracujących i osób starszych oraz przedstawiona została sytuacja cudzoziemców - tytuły pobytowe, dostęp do usług. Diagnoza obejmuje również usługi w ramach pomocy społecznej - usługi w miejscu zamieszkania a domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy, mieszkania treningowe. Przy opracowaniu diagnozy opierano się m.in. na danych Głównego Urzędu Statystycznego, Eurostatu oraz sprawozdaniach resortowych. |
| | | | | 2. środki na rzecz zapobiegania i zwalczania segregacji we wszystkich dziedzinach, w tym ochrony socjalnej, rynków pracy | Tak | Link do dokumentów:<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDet | KPPUiWS koncentruje się na :<br>• przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne | | sprzyjających włączeniu społecznemu i dostępu do wysokiej jakości usług dla osób w trudnej sytuacji, w tym migrantów i uchodźców; | | ails.xsp?id=WMP20210000843 | • przeciwdziałaniu bezdomności,<br>• rozwijaniu usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i innych potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,<br>• wspieraniu osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej,<br>• wspieraniu integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.<br>We wszystkich obszarach uwzględniono działania na rzecz przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej. |
| | | | | 3. środki na rzecz przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej; | Tak | Link do dokumentu:<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf | Opracowywano Strategię rozwoju usług społecznych polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) –. Zawiera ona diagnozę obszarów procesu DI wraz z wnioskami, wizję, cele strategiczne oraz kierunki interwencji i zasady realizacji polityki publicznej w danym obszarze. Strategia będzie realizowana w obszarach: opieki nad dzieckiem, w tym z niepełnosprawnością, nad osobami starszymi, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, wsparcia osób w kryzysie psychicznym i w kryzysie bezdomności.<br>Strategia rozwoju usług społecznych |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | obejmujePLKCO01 np:<br>1. priorytetowe podejście do usług społecznych realizowanych w środowisku<br>2. rozwój lokalnych i zindywidualizowanych usług, które ograniczą opiekę instytucjonalną<br>3. wykorzystanie potencjału instytucjonalnej opieki długoterminowej na rzecz rozwoju nowych usług środowiskowych<br>4. zabezpieczenie usług stacjonarnej opieki długoterminowej, jako ostatni i najmniej pożądany element systemu<br>5. rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego z koszykiem usług<br>6. system koordynacji i standaryzacji usług społecznych – funkcja koordynatora usług społecznych<br>7. systemową usługę asystencji osob |
| | | | | 4. rozwiązania dotyczące zapewnienia, aby opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym partnerami społecznymi i odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. | Tak | Link do dokumentów:<br><br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20210000843 | Oba dokumenty opracowano we współpracy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i interesariuszy problematyki ubóstwa i wykluczenia społecznego. Uwzględniono rezultaty pracy niezależnych tematycznych grup eksperckich dla obszarów: rodzina i dziecko, os. starsze, z niepełnosprawnościami, z zaburzeniami psychicznymi, bezdomne i cudzoziemcy. Grupy eksperckie wypracowały założenia, wykorzystane do zaplanowania działań w KPPUiWS i Strategii DI. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Monitorowanie działań odbywać się będzie w partnerstwie i z udziałem interesariuszy, w tym organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych zaangażowanych bezpośrednio w obszarach objętych dokumentami<br>W resorcie właściwym ds. rodziny i zabezpieczenia społecznego powołane zostaną Zespoły z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych, administracji centralnej, samorządów wojewódzkich i lokalnych. Dane do monitorowania realizacji działań będą zbierane zgodnie z przyjętym harmonogramem w ramach każdego z Priorytetów (KPPiUWS) i opracowanego zestawu wskaźników rezultatu (Strategia DI). |
| 4.6. Ramy strategiczne polityki na rzecz opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej | EFS+ EFRR | ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; | Tak | Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki na rzecz zdrowia, które obejmują:<br>1. mapowanie potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, w tym pod względem personelu medycznego i pielęgniarskiego, w celu zapewnienia zrównoważonych i skoordynowanych środków; | Tak | http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/69/akt.pdf<br>http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/69/akt.pdf<br>http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/80/akt.pdf<br>https://basiw.mz.gov.pl/strategie/wojewodzkie-plany-transformacji/<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20220000767<br>Regionalne Plany Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji | Spełnienie kryterium zapewnia publikacją Mapy Potrzeb Zdrowotnych (MPZ) w formule obejmującej analizy oraz wyzwania systemu opieki zdrowotnej, a także krajowy oraz wojewódzkie plany transformacji, które wdrażają rekomendacje zawarte w MPZ. MPZ obejmują cały system, czyli wszystkie poziomy opieki opisane rodzajami świadczeń (od POZ po opiekę paliatywną i hospicyjną), z uwzględnieniem zasobów w systemie.<br>W proces mapowania opieki długoterminowej wpisuje się także Strategia Rozwoju Usług Społecznych (SRUS) oraz Regionalne Plany Rozwoju Usług Społecznych i |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki | | | | | Deinstytucjonalizacji. SRUS prezentuje koncepcję deinstytucjonalizacji zakładającą przechodzenie od instytucjonalnej do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym i lokalnym dla obszarów usług społecznych (osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, rodziny oraz dzieci i młodzież w pieczy zastępczej, osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby bezdomne). Na szczeblu lokalnym i regionalnym plany rozwoju i deinstytucjonalizacji usług zawierają diagnozy potrzeb w obszarach objętych deinstytucjonalizacją oraz stanowią uporządkowaną koncepcję zmiany na poziomie regionalnym. |
| | | | | 2. środki na rzecz zapewnienia efektywności, trwałości, dostępności i przystępności cenowej usług opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych z systemów opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej oraz osób, do których najtrudniej jest dotrzeć; | Tak | https://www.gov.pl/web/zdrowie/zdrowa-przyszlosc-ramy-strategiczne-rozwoju-systemu-ochrony-zdrowia-na-lata-2021-2027-z-perspektywa-do-2030<br>http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/80/akt.pdf<br>https://basiw.mz.gov.pl/strategie/wojewodzkie-plany-transformacji/<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20220000767<br>Regionalne Plany Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji | Spełnieniem kryterium jest głównie dokument strategiczny „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.” Jego celem jest zapewnienie obywatelom równego i adekwatnego do potrzeb zdrowotnych dostępu do wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych przez przyjazny, nowoczesny i efektywny system ochrony zdrowia. Dokument określa ramy strategiczne działań koniecznych do podjęcia na podstawie diagnozy z MPZ. Przy projektowaniu tego dokumentu w centrum został postawiony pacjent, a wszelkie działania są podporządkowane przede wszystkim konieczności zapewnienia równej dostępności do świadczeń zdrowotnych. |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | rodzinnej i środowiskowej | | | | | Ponadto, środki mające na celu zapewnienie wydajności, trwałości, dostępności i przystępności usług zdrowotnych zawarte są w Krajowym Planie Transformacji na lata 2022-2026 i Wojewódzkich Planach Transformacji na lata 2022-2026. Z kolei Strategia Rozwoju Usług Społecznych prezentuje koncepcję deinstytucjonalizacji społecznych usług opiekuńczych. Jednym z zadań wskazanych w SRUS do realizacji na szczeblu lokalnym i regionalnym są plany rozwoju i deinstytucjonalizacji usług. |
| | | | | 3. środki na rzecz wspierania usług środowiskowych i opartych na rodzinie poprzez deinstytucjonalizację, w tym profilaktyki i podstawowej opieki zdrowotnej, opieki w domu i usług środowiskowych. | Tak | https://www.gov.pl/web/zdrowie/zdrowa-przyszlosc-ramy-strategiczne-rozwoju-systemu-ochrony-zdrowia-na-lata-2021-2027-z-perspektywa-do-2030<br>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20220000767<br>http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/80/akt.pdf<br>https://basiw.mz.gov.pl/strategie/wojewodzkie-plany-transformacji/<br>Regionalne Plany Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji | Kryterium to w zakresie opieki wypełniają dwa dokumenty o charakterze strategicznym:<br>a) Strategia Deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi,<br>b) Strategia Deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami starszymi.<br>Stanowią one załączniki do dokumentu „Zdrowa Przyszłość”. Ponadto, również opracowany Krajowy Plan Transformacji oraz Wojewódzkie Plany Transformacji na lata 2022-2026 zawierają środki mające na celu promowanie usług środowiskowych i rodzinnych poprzez deinstytucjonalizację – zawarte w nich działania obejmują wzmocnienie profilaktyki i opieki podstawowej.<br>Ponadto, Strategia Rozwoju Usług |

| Warunek podstawowy | Fundusz | Cel szczegółowy | Spełnienie warunku podstawowego | Kryteria | Spełnienie kryteriów | Odniesienie do odpowiednich dokumentów | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Społecznych adresuje kwestie związane z polityką społeczną, a na poziomie województw przygotowane zostały plany rozwoju i deinstytucjonalizacji usług społecznych. Dokumenty te są wobec siebie komplementarne, tak aby zapewnić najwyższą jakość kompleksowej opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w szczególności z uwagi na starszy wiek, niepełnosprawność, problemy z zakresu zdrowia psychicznego, uzyskaną w efekcie koordynacji opieki zdrowotnej i społecznej. |

5. Instytucje programu

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. k) oraz art. 71 i 84 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 13: Instytucje programu

| Instytucje programu | Nazwa instytucji | Imię i nazwisko osoby kontaktowej | Położenie | Adres e-mail |
|---|---|---|---|---|
| Instytucja zarządzająca | Zarząd Województwa Śląskiego obsługiwany przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego | Małgorzata Staś | 40-037 Katowice, ul. Ligonia 46 | fundusze@slaskie.pl |
| Instytucja audytowa | Szef Krajowej Administracji Skarbowej | Marcin Łoboda | | sekretariat.DAS@mf.gov.pl |
| Organ otrzymujący płatności od Komisji | Ministerstwo Finansów, Departament Instytucji Płatniczej | Dorota Jaworska | | Sekretariat.IP@mf.gov.pl |

Podział kwot refundowanych z tytułu pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jeżeli wskazano więcej niż jeden podmiot otrzymujący płatności od Komisji

Podstawa prawna: Art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Tabela 13A: Część wartości procentowych określonych w art. 36 ust. 5 lit. b) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, która zostałaby refundowana podmiotom otrzymującym płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (w punktach procentowych)

6. Partnerstwo

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. h) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Jedną z obowiązujących zasad w ramach polityki spójności na lata 2021 – 2027 jest zasada partnerstwa, o której mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE) 2021/1060 z dnia 24.06.2021 r. jak również w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014 z 7.01.2014r.

IZ FE SL 2021-2027 zapewnia przestrzeganie zasady partnerstwa w programie regionalnym w ramach partycypacyjnego procesu obejmującego współpracę szerokiego grona interesariuszy z udziałem partnerów społecznych i szerokiego grona organizacji społeczeństwa obywatelskiego (ngo, nieformalne ruchy obywatelskie, sieci wolontariuszy i aktywistów itp.). Współpraca ta odbywać się będzie na każdym etapie realizacji programu: jego przygotowania (ocena potrzeb, planowanie interwencji), wdrażania i monitorowania (działalność KM) i oceny skuteczności zaplanowanej interwencji (ewaluacja).

Wdrażanie zasady partnerstwa w trakcie realizacji programu będzie monitorowane zgodnie z zaleceniami KE.

W ramach prac nad dokumentem Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027 (FE SL 2021-2027) przyjęto zasadę współpracy z funkcjonującymi już w regionie zespołami zaangażowanymi m.in. w prace nad Strategią rozwoju WSL, monitorowaniem wdrażania RPO WSL 2014-2020 czy wdrażaniem i ewaluacją Regionalnej Strategii Innowacji. Wśród tych zespołów i instytucji znalazły się m.in.: Zespół ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju WSL, Komitet Monitorujący RPO 2014-2020, Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego, Rada Działalności Pożytku Publicznego WSL, Śląska Rada Innowacji, Lokalne Grupy Działania, Komitet Sterujący RIS, Regionalna Rada ds.energii działającą przy Śląskim Związku Gmin i Powiatów, związki zawodowe oraz związki międzygminne ZIT/RIT.

Projekt Programu przygotowywany był z wykorzystaniem spotkań w formule konsultacji, warsztatów i prekonsultacji m.in. dla każdej z grup partnerów określonych w art 8 pkt 1 Rozp. 2021/1060, w tym z wykorzystaniem formuły online z uwagi na ograniczenia wynikające z COVID-19.

Głównym celem spotkań było włączenie przedstawicieli szczebla administracji rządowej, samorządowej, samorządów lokalnych, środowiska naukowego, społecznego i gospodarczego, partnerów publicznych, przedstawicieli środowisk subregionalnych, a także organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego w proces programowania funduszy europejskich dla województwa śląskiego na lata 2021-2027, zgodnie z wymogami wskazanymi w Europejskim Filarze Praw Socjalnych, a także w zaleceniach Rady Unii Europejskiej dla Polski z dn. 20.07.2020 r. w sprawie krajowego programu reform Polski na 2020 r.

W związku z tym IZ FE SL 2021-2027 zorganizowała spotkania, na których prezentowane były kolejne wersje projektu Programu i tak w celu przedstawienia założeń FE SL 2021-2027 przeprowadzono 22 spotkania, w tym 16 w kwietniu 2021 r., 2 spotkania w maju 2021r. (6 i 27.05.2021r.), 1 spotkanie w czerwcu 2021 r. (8.06.2021r.) oraz 3 spotkania prekonsultacyjne w dniach 7,10,11 lutego 2022 r. Spotkania realizowane były z poszanowaniem Siedmiu Zasad Konsultacji, stanowiących część Kodeksu Konsultacji, sprzyjających pogłębionemu dialogowi wszystkich interesariuszy.

Prekonsultacje miały charakter wprowadzenia do konsultacji społecznych planowanych w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Na spotkaniach prekonsultacyjnych IZ po raz pierwszy zaprezentowała interwencję Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (TPST) w strukturze Programu, przygotowaną w oparciu o zapisy projektu TPST. Po raz kolejny celem tych spotkań było włączenie partnerów publicznych, społecznych, gospodarczych i przedstawicieli środowiska obywatelskiego, środowisk lokalnych, subregionalnych i regionalnych w proces planowania funduszy europejskich dla regionu na lata 21-27, w tym środków przeznaczonych na transformację społeczno-gospodarczą.

W spotkaniach/warsztatach/prekonsultacjach dotyczących Programu FE SL 2021-2027 udział wzięło 1 723 osób.

Jednocześnie w pracach nad dokumentem uczestniczył Zespół Regionalny dla inicjatywy regionów górniczych w województwie śląskim, powołany Zarządzeniem Marszałka Województwa w 2019 r. Zespół

ten ma charakter opiniodawczo-konsultacyjny i wspiera Zarząd Województwa Śląskiego w planowaniu działań dotyczących sprawiedliwej transformacji regionu oraz uczestniczył w pracach nad TPST. W jego skład wchodzą wszystkie grupy partnerów wymienione w art 8 pkt 1 Rozp. 2021/1060.

W ramach prac nad Programem IZ uwzględniła szczególnie ważny cel dla Funduszu Sprawiedliwej Transformacji tj. oddolny partycypacyjny proces planowania działań transformacyjnych.

W 20 spotkaniach konsultacyjnych/seminariach dotyczących FST udział wzięło 1 107 osób.

Podsumowując, w okresie 2020-2022 r. IZ przeprowadziła serię 42 warsztatów, spotkań, seminariów w ramach FE SL 21-27 i FST, w których udział wzięło 2 830 osób.

W toku prac nad projektem Programu opracowano kilka jego wersji, i tak 31 marca 2021 r. ZW przyjął pierwszy wstępny Projekt Programu FE SL 21-27, który posłużył do przeprowadzenia pierwszych konsultacji dokumentu. Następnie 4 sierpnia 2021 r. ZW przyjął drugi wstępny Projekt Programu FE SL 21-27, który uwzględniał wnioski ze spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w kwietniu i maju 2021 r. oraz ujmował zmiany wynikające z przyjętych w czerwcu 2021 r. rozporządzeń UE dotyczących funduszy europejskich. W dniu 3 listopada 2021 r. ZW przyjął Projekt Programu FE SL 2027-2027 v.1.0, uwzględniający pierwsze wnioski z roboczych konsultacji projektu z Komisją Europejską. Następnie 28 lutego 2022 r. ZW przyjął zaktualizowaną wersję Projektu Programu FE SL 21-27 v.2.0, uwzględniającą kolejne wnioski ze spotkań partycypacyjnych oraz roboczych konsultacji z Komisją Europejską, a 9 marca 2022 r. przyjął wersję 2.1, w której doprecyzowano zapisy związane z decyzją Zarządu o zaprogramowaniu instrumentu RLKS dla interwencji EFS+.

W terminie od 1 kwietnia do 6 maja 2022 r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne projektu programu FESL 21-27 wraz ze Strategiczną Oceną Ochrony Środowiska (SOOŚ) oraz projektu Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030, uwzględniające dwa wysłuchania publiczne, tj.: 21 i 28 kwietnia 2022 r.

Zaproszenia do udziału w konsultacjach społecznych zostały rozesłane do szerokiego grona, m.in: do Radnych Sejmiku Śląskiego, jednostek samorządu terytorialnego województwa, członków Forum Współpracy Samorządu WSL z uczelniami WSL, przedstawicieli ciał doradczych Marszałka Województwa Śląskiego. Pisma z prośbą o uwagi i rekomendacje skierowano też do przedstawicieli partnerów społecznych, gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie. Uwagi i wnioski można było składać przez elektr. formularz uwag i w formie pisemnej.

W ramach konsultacji społ. do projektu programu zgłoszono 275 uwag oraz odebrano 9 pism. Podmioty, które nadesłały swoje uwagi to przede wszystkim JST WSL, podmioty gospodarcze i NGO. Do projektu SOOŚ zgłoszono 13 uwag.

Informacje na temat przebiegu informacji, w tym **Sprawozdanie** z ich przebiegu oraz szczegółowe zestawienie uwag, zostały udostępnione na stronie: https://rpo.slaskie.pl/czytaj/konsultacje_spoleczne.

Wzmacniając uspołecznienie procesu powstawania projektu Programu, w tym na potrzeby prowadzonych konsultacji oraz w celu stworzenia bazy kluczowych informacji niezbędnych do programowania funduszy europejskich, utworzona została zakładka pn. „Fundusze Europejskie 2021-2027" na stronie: rpo.slaskie.pl.

03.08.22 r. ZW przyjął kolejną wersję projektu programu FE SL 21-27 wraz SOOŚ wynikającą z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz podsumowaniem i uzasadnieniem. Dokumenty uwzględniają wyniki konsultacji, w tym zgłoszone uwagi, zgodnie ze Sprawozdaniem z konsultacji społecznych oraz zwiększenie kwoty Programu w ramach transferów między funduszami na poziomie UP.

Kluczową rolę we wdrażaniu, ale także monitorowaniu oraz ewaluacji Programu będzie pełnić Komitet Monitorujący (KM), w skład którego wejdą partnerzy w rozumieniu art. 8 Rozporządzenia (2021/1060 z dn. 24.06.2021 r.).

Zapewniona zostanie reprezentatywność składu członków KM z zachowaniem wymaganej proporcji osób w poszczególnych gremiach z każdej z trzech grup partnerów, tj. (1) władze miejskie i inne organy publiczne; (2) partnerzy gospodarczy i społeczni; (3) właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo

obywatelskie, takie jak podmioty działające na rzecz ochrony środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości szans płci i niedyskryminacji.

Wybór partnerów wchodzących w skład KM realizowany będzie z wykorzystaniem dotychczasowych doświadczeń współpracy z partnerami społ. oraz reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie. Oprócz zapewnienia zróżnicowanego udziału w pracach KM przedstawicieli wszystkich stron, utrzymane zostanie otwarcie na nowych partnerów, przy jasnym określeniu zasad i kryteriów doboru.

Członkowie KM będą uczestniczyli w przygotowaniu dokumentów wdrożeniowych zgodnie m.in. z art. 10 Europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa, tj. w zakresie zatwierdzania kryteriów wyboru projektów oraz ich zmian, a także zatwierdzania propozycji IZ dotyczących Programu. Ponadto będą uczestniczyć w procesie monitorowania i ewaluacji programu poprzez m.in. analizę oraz ocenę postępów we wdrażaniu Programu.

W zakresie ewaluacji członkowie KM będą zatwierdzali plan ewaluacji oraz jego zmiany, w tym również uwzględniając możliwość zgłaszania propozycji badań i analiz pozwalających na ocenę oraz ulepszanie systemu wdrażania FE SL. Proces programowania, wdrażania i monitorowania będzie uwzględniał partycypacyjne zaangażowanie osób z grup zagrożonych dyskryminacją poprzez stworzenie ciała doradczego dla KM składającego się z przedstawicieli organizacji pozarządowych reprezentujących grupy zagrożone dyskryminacją.

Cykl realizacji programu będzie również uwzględniał udział ekspertów i beneficjentów oraz partnerów niebędących członkami KM.

Stosując się do zachowania zasady partnerstwa, w tym szczególnie do budowania potencjału instytucji dialogu społecznego oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego,w tym pracujących bezpośrednio nad społeczno-gospodarczą integracją OPT, w tym migrantów, w odniesieniu do samego już procesu wdrożeniowego, realizowane będą projekty w ramach celów szczegółowych EFS+, będących w wyłącznej kompetencji ww. partnerów w roli beneficjentów/partnerów projektów.

Capacity building – wsparcie potencjału partnerów społecznych i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego:

·Instytucje dialogu społecznego (partnerzy społeczni) – KI 07 Budowanie zdolności partnerów społecznych 500 000,00 EUR (ESO4.2, cel 4b);

·Organizacje społeczeństwa obywatelskiego – KI 08 Budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego: 3 600 000,00 EUR (ESO4.12, cel 4l).

Pomimo zawarcia działań w zakresie budowy zdolności partnerów społecz. obywat. w ESO 4.12, zakres merytoryczny tych działań będzie szerszy i będzie mógł dotyczyć budowy zdolności tych partnerów w obszarach wszystkich celów szczegółowych EFS+.

Zakres wsparcia będzie komplementarny względem działań planowanych w programie krajowym FERS.

7. Komunikacja i widoczność

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. j) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Komunikacja nt. programu to informowanie o jego ofercie, rezultatach projektów (w tym oczekiwanych), korzyściach dla obywateli i wpływie polityki spójności na rozwój regionu i UE. Komunikacja służy upowszechnianiu idei integracji europejskiej łącząc efekty projektów z celami polityki spójności i wartościami tożsamymi z celami UE, a także wynika z potrzeby zachowania transparentności wydatków z budżetu UE.

Nadrzędnym celem działań jest budowanie świadomości społeczeństwa o możliwościach, jakie stwarzają FE, korzyściach i wspólnych dla UE wartościach leżących u podstaw projektów realizowanych w ramach FE SL.

Informowanie jest elementem krajowego systemu komunikacji marki Fundusze Europejskie.

Działania komunikacyjne prowadzi IZ i IP we współpracy z instytucjami w systemie wdrażania oraz partnerami społeczno-gospodarczymi i beneficjentami.

Organy właściwych władz publicznych zapewniają widoczność wsparcia we wszystkich działaniach bezpośrednio związanych z operacjami wspieranymi z Funduszy, podejmowanych w zakresie ich odpowiedzialności materialnej lub terytorialnej, w ramach planowania, finansowania, realizacji lub nadzoru nad realizacją projektów otrzymujących dofinansowanie z UE.

W komunikacji akcentowane są strategie UE, podkreślając wkład projektów w ich realizację. Wymiar unijny zapewniony jest poprzez m.in. udział i wystąpienia przedstawicieli KE w wydarzeniach realizowanych w ramach projektów.

Zastosowane jest planowane podejście do informowania o FE SL i jego widoczności poprzez określenie jego celów, grup docelowych, kanałów komunikacyjnych, w tym media społecznościowe, w stosownych przypadkach, planowanego budżetu i odpowiednich wskaźników monitorowania i ewaluacji. Szczegóły ww. działań znajdują się w Strategii komunikacji FE SL.

Cele

Działania komunikacyjne realizują cele ww. Strategii:

- aktywizacja do sięgania po FE
- wsparcie w realizacji projektów
- zapewnienie wysokiej świadomości działań rozwojowych w regionie realizowanych z udziałem Funduszy Europejskich, korzyści z nich wynikających, w celu zachowania transparentności wydatków ze środków UE oraz wartości obowiązujących w całej UE, zasad horyzontalnych (w tym zasady niedyskryminacji), a także znaczenia przynależności i roli regionu w kształtowaniu przyszłości UE.

Działania zapewniają wysoką świadomość i szeroką akceptację społeczną. Prowadzone są wyłącznie w obszarze FE w zakresie ww. celów, z wyłączeniem działań mających inny zakres np. promowania instytucji lub osób i działań o charakterze politycznym.

Grupy docelowe

- potencjalni beneficjenci w zakresie aktywizacji do sięgania po FE,
- beneficjenci w zakresie wsparcia w realizacji projektów,
- społeczeństwo regionu, w tym odbiorcy efektów wsparcia z FE i osoby o niskim poziomie wiedzy o FE w zakresie zapewnienie świadomości działań realizowanych przy pomocy FE.

Kanały komunikacji

Kanały i narzędzia komunikacji są dobierane do grupy docelowej i wynikają z analizy bieżących trendów konsumpcji mediów, a wybór konkretnych kanałów i narzędzi jest powiązany z wyznaczonymi celami.

Kanały komunikacji to:

- serwis internetowy Programu,
- media społecznościowe,
- portal krajowy Funduszy Europejskich,
- regionalne i lokalne media o szerokim zasięgu (np. telewizja, radio, prasa, kino, Internet – z geotargetowaniem na woj. śląskie),
- wydarzenia informacyjne i promocyjne,
- reklama zewnętrzna,
- publikacje i materiały audio-wideo,
- sieć PIFE.

Nacisk położony jest na wykorzystanie potencjału komunikacyjnego beneficjentów, zaangażowanie ich w działania komunikacyjne i w rolę ambasadorów marki FE. Aby ich wesprzeć w promocji projektów i w przekazywaniu wiedzy o UE, opracowano m.in. dedykowany przewodnik i wzory grafik. Obowiązki info-promo beneficjentów są załącznikiem do umowy.

Odpowiednia komunikacja ma zastosowanie do schematów pomocowych, wiązek projektów, a operacje strategiczne podlegają specjalnym działaniom promocyjnym.

Budżet

Szacunkowy budżet na działania komunikacyjne IZ i IP wynosi 10 624 116,47 mln €, w tym 9 030 499 mln € wsparcia z UE (kat. interw. 179) (tj. około 0,176% alokacji programu). Kwoty w podziale na grupy docelowe i cele określane są w rocznych planach.

Szacunkowy udział kwot w poszczególnych latach to: 2021: 0%, 2022: 0%, 2023: 15 %, 2024: 15 %, 2025: 15%, 2026: 15%, 2027: 15%, 2028: 15%, 2029: 10%.

Monitoring i ewaluacja

Działania komunikacyjne podlegają ewaluacji i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacyjnych i skuteczności w dotarciu do grup docelowych (m.in. badania ankietowe/ jakościowe, analizy użyteczności).

Ocena strategiczna obejmuje monitorowanie osiągania założonych celów i wskaźników Strategii komunikacji, w celu dostarczenia rekomendacji do planowania kolejnych działań i podejmowania działań naprawczych.

Monitoringowi i ocenie podlega szereg wskaźników w tym wskaźniki oddziaływania (jedn. miary: %, sposób pomiaru: bad. społ., częstot. pomiaru: co 2 lata, wb.: 2020 r.) m.in.:

- Odsetek respondentów dostrzegających wpływ FE na rozwój regionu (wb. 87%),
- Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE w programie (wb. 0%),
- Odsetek mieszkańców regionu uważających, że osobiście korzystają z FE (wb. 64%).

8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Podstawa prawna: art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 14: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

| Planowane stosowanie art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów | Tak | Nie |
|---|---|---|
| Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe w ramach priorytetu zgodnie z art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów | ☐ | ☒ |
| Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami zgodnie z art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów | ☐ | ☒ |

Aneks 1: Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe

A. Podsumowanie głównych elementów

| Priorytet | Fundusz | Cel szczegółowy | Kategoria regionu | Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w % | Rodzaj(-e) operacji objętej (-ych) finansowaniem | | Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów | | Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów | Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe) | Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | Kod(1) | Opis | Kod(2) | Opis | | | |

(1) Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

(2) Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

Aneks 1: Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

| |
|---|
| |

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów są właściwe dla danego rodzaju operacji:

| |
|---|
| |

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

| |
|---|
| |

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:

| |
|---|
| |

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania.

| |
|---|
| |

Aneks 2: Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami

A. Podsumowanie głównych elementów

| Priorytet | Fundusz | Cel szczegółowy | Kategoria regionu | Kwota, której dotyczy finansowanie niepowiązane z kosztami | Rodzaj(-e) operacji objętej (-ych) finansowaniem | | Warunki, które należy spełnić/rezultaty, które należy osiągnąć, uruchamiające refundację przez Komisję | Wskaźnik | | Jednostka miary warunków, które należy spełnić/rezultatów, które należy osiągnąć, uruchamiających refundację przez Komisję | Przewidywany rodzaj metody stosowanej do refundacji kosztów beneficjentowi lub beneficjentom |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | Kod (1) | Opis | | Kod (2) | Opis | | |

(1) Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

(2) Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Aneks 3

Art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Wykaz nie stanowi listy zamkniętej projektów przewidzianych do wsparcia. Ostateczne daty realizacji projektów uzależnione są od zakończenia oceny wniosków złożonych we właściwych naborach.

2021-24

Beskidzkie Centrum Narciarstwa

2022-24

Centrum Przemysłu Kreatywnego

2022-25

Centrum Technologii i Nauk Obliczeniowych

2022-26

Śląska Sieć Rozwoju Przedsiębiorczości

Pierwszy krok w Kosmos

IT HUB Gliwice

2022-27

Centrum Biotechnologii

Centrum Innowacyjnej Dydaktyki Medycznej

2022-29

Inwestujemy w talenty

Skoordynowane wsparcie pre i post adopcyjne

2023-24

Regionalne Obserwatorium Innowacji

Współczesna kultura na fundamencie tradycji

2023-25

InterGlobal

Regionalne e-usługi dla jednostek WSL

Śląskie Centrum Klimatu

Kompleksowa modernizacja Zakładu Zagospodarowania Odpadów

Europejskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego Paulinów

Centrum Projektowe Fraunhofera

OPI-TPP v.3

2023-26
Zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego
Zmiana sposobu funkcjonowania DPS
Sieć współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego
Skarbiec Dziedzictwa
Poprawa stanu infrastruktury Muzeum Powstań Śl.
Śląska Sieć Innowacji
System Monitorowania Procesów Transformacji
Liderzy transformacji

2023-27
EKOPARK zielona perła Śląska
Kształcenie kadr systemu pomocy i integracji społecznej
CUS – nowe spojrzenie na usługi społeczne
Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej
ŚLĄSKI SENIOR
SPIN-ART-Centrum Edukacji
Centrum Transformacji Gospodarki
Muzeum Zamkowe w Pszczynie
Doposażenie Państwowej Wyższej Szkoły Medycznej

2023-28
Ochrona i regeneracja obszarów cennych przyrodniczo
Kompleksowa ochrona różnorodności biologicznej
Opracowanie modelu dotyczącego zmian na rynku pracy
PSF bis
Zagospodarowanie Jeziora Żywieckiego

2023-29
Zawodowcy
Obserwatorium edukacji

2024-26
Śląskie Centrum Dostępności Górskiej i Turystyki Zrównoważonej
Modernizacja systemu składowania i transportu książek
Dzielnica Nowych Technologii
Tyski Hub Zielonej Gospodarki
Beskidzki HUB
Zielony impuls dla Kopalnii Wiedzy i Kompetencji Żory

2024-27
Adaptacja zabytkowych budynków Muzeum Śląskiego
Śląskie Interdyscyplinarne Centrum Chemii

2024-29
Regionalne obserwatorium procesu transformacji 2.0/3.0

2025-28
DiagMedFarm Centrum Nauk Medyczno-Farmaceutycznych

Terytorialny plan sprawiedliwej transformacji - TPSTFESL.Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (3.0)

1. Opis procesu transformacji i wskazanie terytoriów w obrębie państwa członkowskiego, które będą najbardziej dotknięte jej negatywnymi skutkami

Podstawa prawna: art. 11 ust. 2 lit. a) i b), art. 6

1.1. Opis oczekiwanego procesu transformacji (...)

Europejskie Prawo o Klimacie ma na celu osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2050 oraz ograniczenie emisji netto gazów cieplarnianych do roku 2030 o co najmniej 55% w stosunku do 1990r. Cele klimatyczne dla Polski zostały wyznaczone w Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK). Dodatkowo, Polityka Energetyczna Polski do 2040 (PEP 2040) nakreśla kierunki transformacji energetycznej Polski. PEP 2040 i KPEiK determinują harmonogram odejścia w Polsce do 2049 r. od wydobycia węgla oraz jego użycia w energetyce konwencjonalnej ustalony przez sygnatariuszy umowy społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego. KPEiK i Polityka Energetyczna Polski do 2040 (PEP 2040), będą podlegały aktualizacji w kontekście celów Prawa o Klimacie. Ustalenia powyższych dokumentów strategicznych mają kluczowe znaczenie dla kształtu TPST, ponieważ określają ramy dla działań restrukturyzacyjnych względem sektorów wygaszanych oraz podlegających transformacji, z drugiej zaś są podstawą do określenia negatywnych skutków społeczno-gospodarczych transformacji w kierunku neutralności klimatycznej.

PEP 2040 wyznacza ścieżkę transformacji w kierunku neutralności klimatycznej z uwzględnieniem krajowych uwarunkowań. Zgodnie z tym dokumentem udział węgla w strukturze produkcji energii elektrycznej do 2030 r., nie będzie przekraczać 56%. Minimalny udział OZE w PEP2040 założono na poziomie 23% w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 roku, osiągając poziom 32% w elektroenergetyce i 28% w ciepłownictwie, ale 14% w transporcie. Ponadto PEP 2040 zakłada do 2030 r. redukcję zjawiska ubóstwa energetycznego do poziomu max. 6% gospodarstw domowych oraz odejście od spalania węgla w gospodarstwach domowych w miastach. Oczekuje się, iż powyższe działania doprowadzą w 2030r. do ograniczenia emisji CO2 o 30% (w stosunku do poziomu z 1990 r.) oraz wzrost efektywności energetycznej o 23%.

Działania w woj. śląskim, planowane w ramach TPST, będą miały udział w realizacji celów dokumentów krajowych. TPST zakłada ograniczenie do 2030 roli węgla kamiennego w energetyce i gospodarce regionu. W czterech kopalniach wydobycie zostanie zakończone lub znacząco ograniczone do 2030. Wyłączone zostaną też trzy elektrownie węglowe. Dekarbonizacja obejmie również inne sektory gospodarki. Planowana jest wymiana taboru komunikacji publicznej na zeroemisyjny. Wspierane będą inwestycje w zakresie OZE na rzecz energetyki prosumenckiej. Transformacja zachodzić będzie na obszarze całego Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (GZW), tj. na obszarze województwa śląskiego i małopolski zachodniej. Województwo śląskie jako region z aktywnym sektorem wydobywczym w I etapie transformacji skupia się na łagodzeniu skutków dekarbonizacji. Interwencja planowana w ramach TPST nie zakłada wsparcia firm EU ETS.

W woj. śląskim do 2030 zlikwidowane zostaną kopalnie: Ruda (Pokój), Bolesław Śmiały, Sośnica. Do 2030 nastąpią też zmiany organizacyjne w kopalniach: Ruda (łączenie Bielszowice i Halemba) oraz Staszic-Wujek (łączenie Wujek i Murcki-Staszic). W efekcie znacząco spadnie wydobycie węgla kamiennego. Na 2029 przewidziane jest otwarcie nowej kopalni węgla kamiennego Brzezinka 3. Kopalnia uzyskała koncesję w listopadzie 2020. Koncesja jest jednak sprzeczna z polityką Zarządu Woj. Śląskiego. W grudniu 2021 postępowanie koncesyjne zostało wznowione. Sprawa jest w toku. Otwarcie nowej

kopalni nie zniweluje jednak znacząco redukcji w wydobyciu zaplanowanej w TPST. Analiza wpływu transformacji na wydobycie i wykorzystanie węgla kamiennego w energetyce oraz emisje GHG i metanu przedstawiona jest w Aneksie 1 (analiza obejmuje też wpływ kopalni Brzezinka 3 na proces transformacji).

Obecnie wydobycie węgla w GZW stanowi około 65% wydobycia krajowego. Jego planowana redukcja do 2030 szacowana jest na 26% względem 2021. Zakończenie i ograniczenie wydobycia do 2030 z czterech kopalń w woj. śląskim będzie miało w tym udział. Obecnie stanowią one 37% wydobycia w GZW. Do 2030 poziom wydobycia w tych kopalniach ma zmniejszyć się o 54% w stosunku do 2021. Ze względu na nową kopalnię, skala tej redukcji będzie jednak niższa i wyniesie 40%. Szacowany poziom wydobycia w tych kopalniach w 2030 będzie stanowił 25% wydobycia GZW i 14% wydobycia krajowego. W efekcie, udział wydobycia węgla w GZW w wydobyciu krajowym w 2030 zmniejszy się do 55%.

Redukcja wydobycia węgla kamiennego przyczyni się do ograniczenia poziomu emisji metanu do atmosfery o 8% w 2030 w stosunku do 2021 (już po uwzględnieniu emisji metanu z nowej kopalni). To umiarkowana redukcja, jednak kopalnie, które zostaną poddane likwidacji lub restrukturyzacji stanowią jedynie 9% całości emisji w regionie. Jednocześnie, sam poziom emisji metanu tylko z tych kopalni zostanie zmiejszony o 51% do 2030 w stosunku do 2021.

Dla likwidowanych kopalń powstaje Plan ruchu likwidowanego zakładu, który wskazuje sposób zabezpieczenia przed niekontrolowaną emisją metanu. Plan jest zatwierdzany i kontrolowany przez właściwy organ nadzoru górniczego.

Trzy elektrownie węglowe zostaną zamknięte w regionie do 2030: Rybnik (zamykana stopniowo) oraz Jaworzno i Łaziska (zamykane w 2030). Ich łączna emisja GHG w 2019 wyniosła 13,8 mln ton, co stanowi 52% emisji z energetyki w regionie i około 9% krajowej emisji z tego sektora. W efekcie zamknięć, poziom emisji GHG w regionie zmniejszy się o około 50% do 2030 w stosunku do 2019. Udział tej redukcji w obniżeniu krajowych emisji z energetyki do 2030 szacuje się na 64%.

Wraz z zamknięciem tych elektrowni zmniejszy się również produkcja energii elektrycznej z węgla w regionie, o około 62% (z poziomu 14 TWh w 2021, do 5 TWh w 2030). Szacuje się, że będzie to stanowić 72% obniżenia poziomu produkcji energii elektrycznej z węgla kamiennego w skali kraju, prognozowanego na 2030.

Oszacowano, iż zaplanowana interwencja w ramach FST przełoży się na produkcję energii elektrycznej z OZE na poziomie 145 111 MWh energii na rok. W porównaniu do 2020 będzie to wzrost na poziomie ok. 10%. Zaplanowany rozwój OZE ograniczy emisję CO2 o 49 kt. Szacowany mix energetyczny w 2030 będzie się opierał na źródach węglowych (61,4%), OZE (7,2%) oraz pozostałych, w tym głównie gazie (31,3%). Obecnie wynosi odpowiednio: 84%, 6,7%, 9%.

Szczegółowa analiza zmian na rynku pracy patrz 2.1.

1.2. Wskazanie terytoriów (...)

Punktem wyjścia do wskazania terytoriów najbardziej dotkniętych skutkami transformacji w Polsce był aneks D do Sprawozdania krajowego dla Polski na rok 2020. W tym załączniku wskazano polskie

podregiony w województwach śląskim (7 podregionów), wielkopolskim (podregion koniński) i dolnośląskim (podregion wałbrzyski), jako szczególnie narażone na negatywne skutki transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. Dodatkowo w Umowie Partnerstwa zidentyfikowane zostały podregiony województwa łódzkiego (obszary w podregionach piotrkowskim i sieradzkim) oraz małopolskiego (obszar Małopolski Zachodniej) jako te obszary, które również odczują skutki transformacji w dłuższej perspektywie.

Perspektywa zamknięcia dwóch kopalń Małopolski Zachodniej jest odległa. Jednakże transformacja pobliskiego Śląska będzie miała wpływ na małopolskich pracowników dojeżdżających do pracy na Śląsku oraz małopolskie MŚP w łańcuchach dostaw zależnych od śląskich kopalń węgla. Śląskie, największy region górniczy w UE, jest ciągle w dużym stopniu zależny gospodarczo od sektora wydobycia węgla. Śląskie będzie stopniowo odchodziło od wydobycia węgla aż do 2049 r. i wymaga dodatkowych wysiłków na rzecz dywersyfikacji gospodarczej, przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji, przeciwdziałania wyludnianiu się i rewitalizacji. W Wielkopolsce Wschodniej działalność związana z wydobyciem węgla brunatnego i wytwarzaniem energii była do niedawna ważnym elementem gospodarki lokalnej. Szybkie odchodzenie od wydobycia i spalania węgla brunatnego w podregionie konińskim do 2030 r. (lub nawet wcześniej) ma już istotny wpływ na lokalną gospodarkę oraz rynek pracy. Na Dolnym Śląsku podregion wałbrzyski w przeszłości w dużym stopniu opierał się na przemyśle wydobywczym, ale ze względu na niedokończoną transformację ciągle cierpi z powodu niskiego poziomu rozwoju gospodarczego, degradacji infrastruktury, znacznego udziału węgla w ogrzewaniu i niezrekultywowanych obszarów pogórniczych. Kombinat górniczo-energetyczny w Bełchatowie w dłuższej perspektywie ucierpi ze względu na stopniowe wycofywanie się z wydobycia i spalania węgla brunatnego. Elektrownia w Bełchatowie ma jednak kluczowe znaczenie dla produkcji energii elektrycznej w Polsce, a wygaszanie elektrowni stanowi istotne wyzwanie dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w Polsce.

Gospodarka wskazanych obszarów oparta jest o tradycyjne sektory oraz energetykę konwencjonalną. Z tego powodu obszary te poniosą najwyższe koszty osiągania celów klimatycznych przez PL np. w związku z rosnącymi cenami emisji CO2 i konieczną zmianą mixu energetycznego kraju. Już obecnie łączny udział podregionów węglowych w wytwarzaniu PKB kraju na przestrzeni 19 lat spadł ok. 1,5 pp. Proces restrukturyzacji przemysłów tradycyjnych na wskazanych obszarach, w tym przede wszystkim górnictwa, trwa od lat 90-tych, co spowodowało niekorzystne zmiany na rynku pracy oraz nasilenie negatywnych tendencji demograficznych. Przekłada się to na istniejące problemy strukturalne, które obniżają ich rezyliencję na kolejne zmiany transformacyjne.

Zakres terytorialny wsparcia dla województwa śląskiego to 7 podregionów. Do wsparcia predystynowane będą szczególnie obszary wskazane w Strategi Rozwoju Województwa Śląskiego jako OSI – gminy w transformacji górniczej.

<u>Podregion bielski</u>

Podregion odczuwa konsekwencje zakończonej działalności (kopalnia Morcinek – zlikwidowana w 1998). Nadal prowadzone jest wydobycie w prywatnej kopalni PG Silesia (koncesja ważna do 2044 - zatrudnienie 1800 osób).

Skutkami transformacji będą też dotknięci mieszkańcy podregionu zatrudnieni w przemyśle wydobywczym na terenie Czech (w kopalniach, które będą zamykane w najbliższych latach).

<u>Podregion tyski</u>

Problemy wynikają z zaprzestania wydobycia - zlikwidowana kopalnia Czeczott oraz kopalnia Krupiński w likwidacji.

Nadal działają kopalnie przeznaczone do zamknięcia: Bolesław Śmiały (1 654 osób), i Piast-Ziemowit (6 800 osób). Planuje się, że do 2030 liczba miejsc pracy w kopalniach spadnie o prawie 2800. Do 2030 zmniejszy się też wydobycie węgla o min. 1,520 mln ton rocznie względem 2019 (efekt zamknięcia kopalni Bolesław Śmiały w 2028).

Do likwidacji do 2030 przeznaczona jest też Elektrownia Łaziska (ponad 350 osób).

Podregion gliwicki

W ostatnich 25 latach zamknięto kopalnie: Pstrowski, Gliwice, Makoszowy, Jadwiga.

Do 2030 zlikwidowana zostanie kopalnia Sośnica (1 886 osób), co spotęguje negatywne skutki transformacji. Efektem zamknięcia kopalni Sośnica będzie spadek wydobycia węgla o 1,853 mln ton rocznie - względem 2019.

Podregion rybnicki

Od 1997 zamknięto kopalnie: Żory, Rymer, 1 maja, Dębieńsko, Moszczenica i Anna. Wyzwaniem jest jednak niedokończona transformacja i potrzeba dywersyfikacji gospodarki.

Do 2030 nie planuje się zamykania kopalń, ale konieczne są działania łagodzące skutki dotychczasowej transformacji oraz przygotowanie na wyzwania po 2030. Kolejne kopalnie (Ruchy kopalni ROW: Rydułtowy, Marcel, Chwałowice i Jankowice ) będą zamykane po 2040, a ich łączne zatrudnienie - 11 047 osób. Do 2030 przewiduje się redukcję zatrudnienia w kopalniach podregionu o ok. 800 osób.

Do 2030 zlikwidowana będzie też Elektrownia Rybnik (zatrudnienie: 530 osób).

W podregionie odczuwalne będą skutki zamykania przygranicznych kopalń w Czechach (Ostrawsko-Karwińskie Zagłębie Węglowe).

Działa tu też 5 kopalń JSW S.A. (21,1 tys. osób), które nie będą likwidowane przed 2050 - zasoby węgla koksującego (surowiec strategiczny wg UE).

Podregion sosnowiecki

W okresie 1996-2006 zamknięto kopalnie: Paryż, Saturn, Sosnowiec, Niwka-Modrzejów, Jan Kanty, Grodziec, Jowisz, Porąbka-Klimontów.

Nadal znaczne zatrudnienie w górnictwie i prowadzona eksploatacja (do likwidacji przeznaczony jeszcze ZG Sobieski w Jaworznie w 2049, zatrudniający 2 500 osób). Ponadto do 2030 przewiduje się zamknięcie Elektrowni Jaworzno (zatrudnienie: 600 osób) a w 2035 Elektrowni Łagisza w Będzinie (200 osób).

Podregion bytomski

Rejon intensywnej eksploatacji węgla w przeszłości. Zamknięte kopalnie to.: Szombierki, Rozbark, Miechowice, Bobrek, Julian, Powst. Śl. i Andaluzja, proces likwidacyjny w kopalni Centrum.

Na części obszaru jest jeszcze prowadzona działalność (kopalnia Bobrek-Piekary - zatrudnienie 2 200 osób; przeznaczona do zamknięcia w 2040, a do 2030 odejdzie blisko 1000 osób).

Podregion katowicki

Od 1993 zlikwidowano kopalnie: Barbara, Siemianowice, Polska, Wawel, Śląsk i Nowy Wirek, Katowice, Kleofas, Boże Dary, Wieczorek, Mysłowice. Na znacznej części obszaru wciąż prowadzona eksploatacja węgla.

Możliwe uruchomienie nowej kopalni Brzezinka 3 w 2029 (patrz 1.1 oraz Aneks 1). Postępowanie koncesyjne zostało wznowione w 2021 – sprawa w toku.

Do 2049 do zamknięcia przeznaczone są kolejne 3 kopalnie (6 ruchów) - najszybciej skutki odczuje Ruda

Śląska (do 2030).

W przeznaczonych do likwidacji kopalniach podregionu pracuje 14 tys. osób. Do 2030 planowana redukcja o 5,9 tys. miejsc pracy. Uruchomienie nowej kopalni Brzezinka 3 oznacza 900 nowych miejsc pracy. Całkowita redukcja miejsc pracy wyniesie 5 tys.

Działania transformacyjne prowadzone w woj. śląskim będą miały pośredni wpływ na zmiany rozwojowe na terenie małopolski zachodniej (MZ). Na obszarze podregionu oświęcimskiego zlokalizowane są wschodnie krańce GZW. Jest to obszar o silnych funkcjonalnych powiązaniach z obszarem transformacji ulokowanym w granicach woj. śląskiego. Podregion oświęcimski ma analogiczne problemy jak te występujące w obszarze transformacji w woj. śląskim.

Szerzej o MZ patrz 2.1.

2. Ocena wyzwań związanych z transformacją w przypadku każdego ze wskazanych terytoriów

Podstawa prawna: art. 11 ust. 2 lit. c)

Terytorium: Województwo śląskie

2.1. Diagnoza skutków gospodarczych, społecznych i terytorialnych transformacji w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050

Podstawa prawna: art. 11 ust. 2 lit. c)

Obszar transformacji obejmuje 7 z 8 podregionów zlokalizowanych w woj. śl. (¾ powierzchni obszaru) a zamieszkuje go 88% ludności regionu. Jest to obszar silnie uprzemysłowiony, w którym od ponad 30 lat zachodzą intensywne procesy restrukturyzacji gospodarczej wpływające na jego potencjał oraz powodujące znaczące zmiany społeczne.

Trwające od lat procesy restrukturyzacyjne nie zmieniły znacząco dotychczasowej struktury gospodarki, charakteryzującej się znacznym udziałem sektora wydobywczego oraz wysokim uzależnieniem lokalnych rynków pracy od przemysłów tradycyjnych. Przemysłowe dziedzictwo przyczynia się do obniżającej się konkurencyjności struktury gospodarczej regionu, przejawiającej się w spadku udziału w krajowym PKB (z 13,7% w 2004 do 12,3% w 2018) oraz zmniejszającym się udziale w krajowej produkcji sprzedanej przemysłu. WDB województwa śląskiego w sektorze górnictwa obniżyła się z 9,7% w 2000 do 6,2% w 2019. Umiędzynarodowienie gospodarki jest wciąż na niskim poziomie ze względu na niewystarczającą innowacyjność przedsiębiorstw. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. śl. w 2019 wyniosło 793,3 tys. osób (12,4% liczby zatrudnionych w PL), co plasowało region na 2. miejscu w kraju, przy czym równocześnie obserwowano nadal wysoki udział pracujących w przemyśle (w 2019 r. 38,3%). Niezbędne jest zwiększenie udziału środków przeznaczanych na działalność innowacyjną i badawczo-rozwojową w regionie. W woj. śl. w 2019 nakłady na działalność B+R w przeliczeniu na 1 mieszkańca osiągnęły 544,1 zł (6. miejsce w PL), co jest wartością o 244,8 zł niższą od średniej dla kraju. Dla osiągnięcia celów klimatycznych kluczowy będzie proces dywersyfikacji gospodarki, unowocześnienia procesów produkcji i tworzenia nowych firm w obszarach specjalizacji technologicznych regionu oraz podniesienie poziomu jej innowacyjności. Skutki działań podejmowanych w procesie sprawiedliwej transformacji regionu będą odczuwalne przede wszystkim w sektorze wydobywczym , w którym zachodzące zmiany spowodują redukcje zatrudnienia na poziomie 12,3 tys. osób do 2030 oraz 48,7 tys. osób do 2050.

Problemem regionalnego rynku pracy jest niska aktywność zawodowa mieszkańców, w tym wśród kobiet (w 2019 liczba biernych zawodowo w regionie wyniosła 1 707 tys. osób, co stanowiło 2. pozycję w PL) oraz duże zróżnicowanie terytorialne bezrobocia. Na kształt rynku pracy ma wpływ ujemne saldo migracji

oraz związane z tym silne procesy depopulacyjne i starzenia się społeczeństwa. Następuje długotrwały odpływ kapitału ludzkiego zwłaszcza osób mobilnych oraz kapitału intelektualnego, w postaci innowacyjnych start-upów, inwestorów i koncepcji biznesowych do innych regionów i krajów. Ważne w tym kontekście będzie dopasowanie prowadzonej polityki społecznej do potrzeb wszystkich mieszkańców obszaru transformacji, skutkujące zwiększeniem aktywności społecznej i zawodowej w regionie. Prognozuje się ograniczenie popytu na siłę roboczą wykonującą proste, powtarzalne prace, oraz wzrost znaczenia zawodów wymagających bardziej specjalistycznych umiejętności i charakteryzujących się wysokim stopniem kreatywności. Rzutuje to na przygotowanie młodych osób do podjęcia pracy oraz na kształcenie zawodowe, wymagające powiązania edukacji z wymogami nowej gospodarki. Istotna będzie współpraca placówek edukacyjnych z pracodawcami oraz ciągłe monitorowanie zapotrzebowania na nowe zawody. Skuteczność procesu przekształcania zawodowego i kształcenia nowych kadr w kontekście nasilających się procesów migracyjnych pozwoli na zatrzymanie w regionie wykwalifikowanej kadry, która znajdzie zatrudnienie w nowych, rozwijanych branżach. Rozwój innowacji i technologii wymaga sprawnie funkcjonującego szkolnictwa wyższego, zarówno w kwestii kształcenia, np. zamawianych kierunków, jak również podniesienia jakości bazy i infrastruktury szkół wyższych, która zapewni możliwość kształcenia na najwyższym poziomie, w szczególności na kierunkach związanych z zieloną i cyfrową transformacją.

Województwo śląskie jest najbardziej zależnym od węgla regionem w UE. Od lat 90-tych XX w. produkcja węgla w PL zmniejszyła się o połowę (z ok. 150 mln t do ok. 73 mln t), a zatrudnienie w górnictwie zmniejszyło się czterokrotnie (od 1990 do 2015 z ok. 388 tys. do ok. 98 tys.) niemniej dalej woj. śl. charakteryzuje się największą liczbą zatrudnionych w górnictwie (ok. 74 tys. osób, 2019, raport IBS). Sytuacja ta jest największym wyzwaniem związanym z procesem sprawiedliwej transformacji. Miejsca pracy w górnictwie charakteryzują się dużą koncentracją geograficzną na obszarze Aglomeracji Rybnickiej i jej otoczenia, Metropolii Górnośląskiej oraz przy granicy z woj. małopolskim.

Zgodnie z danymi MAP zatrudnienie w kopalniach państwowych woj. śl. wynosi 61 057 osób, a do 2030 planowana jest redukcja o 12 342 osób (48,7 tys. w 2030-2049). Wskutek likwidacji/łączenia zakładów górniczych do 2030, 2 499 osób przeniesionych będzie do podmiotów kontynuujących wydobycie, a 1 847 nabędzie prawa emerytalne. W zakładach, których likwidacja planowana jest w późniejszym okresie, do 2030 nastąpi redukcja zatrudnienia w wyniku np. przejęcia obszaru górniczego przez SRK. Do 2030, 3 533 pracujących w kopalniach nie zostanie objętych żadnym wsparciem. W umowie społecznej nie uwzględniono kopalni należących do JSW S.A. (węgiel koksujący), jednak zatrudnieni są ujęci w ww. analizach.

Proces transformacji do 2030 obejmie też elektrownie węglowe: Jaworzno, Łaziska, Łagisza i Rybnik. W elektrowni Rybnik planowane jest wyłączenie do dnia 31.12.2022 bloków nr 3 i 4. Od 1.01.2023 w elektrowni Rybnik będą działały 4 jednostki wytwórcze. Działanie pozostałych bloków założono do 2030. Pozostałe jednostki wytwórcze będą sukcesywnie wyłączane (brak harmonogramu). W wyniku ww. zamian nastąpi redukcja zatrudnienia o 848 osób w elektrowniach i 269 osób w podmiotach współpracujących. Ponadto 474 osób zostanie przeniesionych, w tym 246 osób zostanie przekwalifikowanych. W momencie likwidacji bloków 1 052 zatrudnionych uzyska prawa emerytalne, a 1 080 będzie uprawniona do otrzymania odpraw.

Planowane zmiany spowodują do 2030 utratę 36,5 tys. miejsc pracy. Prognozuje się jednocześnie, że liczba miejsc pracy utworzonych w ramach realizacji TPST wyniesie 27,3 tys., w tym w ramach wsparcia dla dużych firm 2,1 tys. W ramach likwidowanych do 2030 miejsc pracy 24,2 tys. dotyczy firm okołogórniczych, natomiast w latach 2030-2049 to 95,8 tys. Szacunek ten oparto o ekspertyzę przygotowaną przez UE dla GIPH, gdzie liczba pracowników powiązanych bezpośrednio z branżą górniczą wynosi 120 tys. osób. Zbliżone szacunki przedstawia IBS, z którego badań wynika, że na 1 miejsce w górnictwie węgla kamiennego w Polsce przypada co najmniej 1,16-1,35 miejsca pracy w innych sektorach gospodarki, co daje 96,3-112 tys. osób zatrudnionych w branżach powiązanych

bezpośrednio z górnictwem. Przewidywana skala osób zależnych od funkcjonowania kopalni może być znacznie wyższa, jeżeli weźmiemy pod uwagę wpływ pośredni na przedsiębiorstwa handlowo-usługowe czy rodziny pracowników. Szacunki ujmujące ten aspekt według samorządu gospodarczego mogą wynieść nawet 400 tys. osób. Opierając się na powyższej analizie oraz na przyjętym harmonogramie zamykania kopalń zakłada się, iż do 2030 r. w związku z likwidacją zatrudnienia w sektorze górniczym konieczne będzie zapewnienie prawie 37 tys. nowych miejsc pracy, w tym 24,2 tys. dla osób pracujących w firmach okołogórniczych. Natomiast w latach 2030-2049 skala likwidacji miejsc pracy będzie znacznie wyższa, tj. ok. 145 tys. osób, w tym 95,8 tys. w sektorze okołogórniczym.

Z uwagi na trwającą transformację, gminy górnicze, na terenie których likwidowane będą kopalnie, odnotują istotne spadki dochodów budżetowych, tj.: udział w PIT, podatku od nieruchomości i opłacie eksploatacyjnej. Spadek dochodów gmin w transformacji górniczej może wynieść nawet 393,2 mln zł rocznie. Utracone dochody będą rekompensowane przez wpływy z podatków nowopowstałych firm oraz zatrudnionych mieszkańców.

Duże uzależnienie od węgla jako surowca zauważa się także w obszarze wytwarzania energii. Głównym źródłem energii elektrycznej pozostaje węgiel kamienny, natomiast udział produkcji energii ze źródeł odnawialnych jest nieznaczny (4,4%). Podobnie jak w przypadku produkcji energii elektrycznej podstawowym źródłem ciepła jest także węgiel kamienny (75,4% produkcji ogółem). Udział produkcji ciepła ze źródeł odnawialnych wyniósł zaledwie 2,8%. Osiąganie celów klimatycznych będzie wiązało się z koniecznością przebudowy sektora energetycznego w kierunku alternatywnych i odnawialnych źródeł energii. Region charakteryzuje się największym zużyciem węgla kamiennego w gospodarstwach domowych, który stanowi najtańsze źródło pozyskiwania ciepła. Woj. śl. charakteryzuje się dużą ilością wytwarzanych i nagromadzonych odpadów, w tym największą ilością wytworzonych odpadów przemysłowych (w 2018 blisko 1/4 takich odpadów w PL). W sumie w PL funkcjonują 153 hałdy, zwałowiska lub tzw. stawy osadowe, na których składowane są odpady wydobywcze – z czego najwięcej w woj. śl. (aż 138). Odpady wydobywcze powodują zagrożenia środowiskowe: zanieczyszczenia gleby, wód podziemnych i powierzchniowych oraz powietrza. Woj. śl. charakteryzuje się największym w PL odsetkiem terenów zdegradowanych i zdewastowanych wymagających rekultywacji i rewitalizacji. Szczególnie dużym wyzwaniem są tzw. tereny górnicze i pogórnicze.

Wyzwaniem będzie stworzenie nowych łańcuchów wartości, w branżach związanych z zieloną i innowacyjną gospodarką, które zastąpią dotychczasowe powiązania w branży górniczej i okołogórniczej i przyczynią się do rozwoju gospodarki w nowych obszarach nie związanych z przemysłami tradycyjnymi. Tworzenie nowych miejsc pracy będzie się odbywać w oparciu o endogenny potencjał gospodarczy i naukowo-badawczy w zidentyfikowanych w PRT Województwa Śląskiego na lata 2019-2030 obszarach technologicznych, w tym m.in. sektorach zielonej gospodarki. Zielona gospodarka w woj. śl. to ponad 51 tys. podmiotów według danych REGON (06.2020) i ponad połowa powiązanych tematycznie akredytowanych i aktywnych laboratoriów badawczych. Branżami, które będą wstanie przyjąć pracowników odchodzących z branży górniczej będą przedsiębiorstwa z sektorów: transport, logistyka i budownictwo. W 2020 w woj. śl. notowano rekordowe wskaźniki związane z liczbą nowych mieszkań, czy też liczbą wydawanych zezwoleń na budowę. Liczba osób pracujących w sektorze transport i gospodarka magazynowa znacząco wzrosła w okresie ostatnich 8 lat, w 2019 osiągając wartość blisko 77 tys. osób (3. pozycja w PL; 6,6% ogółu zatrudnionych w regionie). Zgodnie z szacunkami IBS potencjał tworzenia nowych miejsc pracy w perspektywie 2030 w tych sektorach wyniesie od 21-37 tys. miejsc pracy.

Zmiany na rynku pracy implikują konieczność rozwoju systemu transportu zbiorowego, w celu poprawy i usprawnienia komunikacji wewnątrzregionalnej. Woj. śl. charakteryzuje się niską intensywnością przewozów komunikacją miejską oraz spadającą wartością liczby przewożonych pasażerów. Poprawa jakości i dostępności transportu lokalnego i ponadlokalnego ma na celu wsparcie procesów transformacyjnych w kierunku wygenerowania lepszych połączeń komunikacyjnych z miejsc, gdzie będą

likwidowane miejsca pracy do miejsc, gdzie tworzone będą nowe miejsca pracy. Nie planuje się wsparcia transportu kolejowego.

Sąsiadujący z woj. śl. podregion oświęcimski (małopolska zachodnia), leżący na obszarze Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, silnie powiązany funkcjonalnie i pozostający "w cieniu" transformacji podregionów woj. śl. ma analogiczne problemy społeczno-gospodarcze wynikające z procesu transformacji, przy czym znacznie słabszy potencjał naukowo-badawczy. Wyzwania dla MZ związane z transformacją dotyczą tworzenia nowych miejsc pracy, rekultywacji terenów poprzemysłowych oraz rozwoju niskoemisyjnego systemu transportowego (ponad 18 tys. osób z MZ, codziennie dojeżdża do pracy w woj. śląskim).

W podregionie oświęcimskim występują problemy związane z zaprzestaną działalnością górniczą (zamknięta w 2001 KWK Siersza w Trzebini), co przełożyło się na zwiększenie liczby bezrobotnych na lokalnym rynku pracy. Jednocześnie nadal działają dwa zakłady górnicze Tauron Wydobycie S.A. tj.: ZG Brzeszcze i ZG Janina, przewidziane do zamknięcia odpowiednio w 2040 i 2049.

Zatrudniają one łącznie prawie 4 tys. osób. Dodatkowo ok. 4 tys. osób z podregionu pracuje w kopalniach w woj. śląskim. Skutki transformacji odczuje także ok 8,7-10,1 tys. osób w sektorze okołogórniczym (łącznie dla 8% ogółu przedsiębiorstw z MZ sektor górniczy jest klientem, w tym dla 14% z tej grupy dostarcza ponad połowy przychodów).

W MZ funkcjonuje również przeznaczona do zamknięcia Elektrownia Siersza, zatrudniająca ok. 220 bezpośrednich pracowników (a łącznie z podwykonawcami ok. 300 osób). W sumie miejsca pracy związane z górnictwem stanowią około 12% zatrudnienia w MZ.

Spodziewana luka zatrudnieniowa do 2030 powinna objąć ok. 800 etatów ZG Brzeszcze i ZG Janina oraz 220 osób z Elektrowni Siersza. Ponadto pracę straci ok. 1,8-2,1 tys. osób z branży okołogórniczej (dotyczy to nie tylko działalności ściśle związanych z wydobyciem, ale także handlu i usług, budownictwa, gastronomii, transportu). Spadku zatrudnienia należy się spodziewać wśród ok. 1/3 firm związanych bezpośrednio z górnictwem. Ponadto podregion będzie odczuwał też skutki zwolnień w zakładach w woj.śląskim.

Łączna powierzchnia obszarów górniczych w MZ to 18,3 tys. ha. Po zamykanych kopalniach i elektrowni pozostaną tereny poprzemysłowe, których zagospodarowanie będzie wieloletnim procesem, wymagającym nakładów finansowych związanych z nadaniem im nowych funkcji.

Wsparciem dla procesów transformacyjnych będzie również poprawa jakości i dostępności transportu lokalnego i ponadlokalnego pozwalająca na wsparcie zmian na rynku pracy.

2.2. Potrzeby i cele w zakresie rozwoju do roku 2030 służące osiągnięciu neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050

Podstawa prawna: art. 11 ust. 2 lit. d)

Sformułowane poniżej wyzwania i odpowiadające im cele sprawiedliwej transformacji wynikają ze zidentyfikowanych problemów przedstawionych we wcześniejszej części Planu. Założono, iż celem głównym TPST jest:

Sprawiedliwa i efektywna transformacja podregionów górniczych w kierunku zielonej, cyfrowej gospodarki, zapewniająca wysoką jakość życia mieszkańców w czystym środowisku.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację wskazanych poniżej szczegółowych celów operacyjnych. Ustalenia strategiczne przedstawiono w następującej sekwencji: wyzwanie - cel operacyjny – rezultaty.

Wyzwanie: Budowa pozycji wiodącego ośrodka w obszarze innowacyjnego i wysokotechnologicznego

przemysłu.

Cel operacyjny: Innowacyjna gospodarka podregionów górniczych

Rezultat:

- Zwiększenie potencjału badawczo-rozwojowego i wdrożeniowego sektora B+R.

Wyzwanie: Przekierowanie gospodarki podregionów górniczych na ścieżkę zielonego, inteligentnego i cyfrowego wzrostu.

Cel operacyjny: Zdywersyfikowana oraz zasobo- i energooszczędna gospodarka podregionów górniczych

Rezultaty:

- Dywersyfikacja gospodarcza podregionów górniczych.
- Ograniczenie zużycia energii, surowców pierwotnych oraz zwiększenie udziału czystych technologii w procesach produkcyjnych w celu znaczącej redukcji masy odpadów lub zapobiegania ich powstawaniu.

Wyzwanie: Wzmocnienie potencjału lokalnej przedsiębiorczości na rzecz tworzenia alternatywnych miejsc pracy w podregionach górniczych.

Cel operacyjny: Silna przedsiębiorczość podregionów górniczych

Rezultaty:

- Zwiększenie zatrudnienia poprzez tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach alternatywnych dla górnictwa i energetyki konwencjonalnej.
- Podniesienie konkurencyjności MŚP w sektorach alternatywnych dla górnictwa i energetyki konwencjonalnej.
- Wzrost liczby nowych firm w sektorach alternatywnych dla górnictwa i energetyki konwencjonalnej.
- Większy dostęp do wsparcia doradczego i finansowego na podejmowanie działalności gospodarczej.
- Wzrost umiędzynarodowienia działalności firm.

Wyzwanie: Zdynamizowanie energetyki prosumenckiej w oparciu o potencjały i zasoby podregionów górniczych.

Cel operacyjny: Zbilansowana energetyka rozproszona podregionów górniczych

Rezultat:

- Zwiększenie produkcji i magazynowania energii ze źródeł odnawialnych rozproszonych.

Wyzwanie: Przywrócenie terenów poprzemysłowych (w szczególności pogórniczych) do obiegu gospodarczego, społecznego i środowiskowego w podregionach górniczych.

Cel operacyjny: Efektywne wykorzystanie terenów poprzemysłowych podregionów górniczych na cele gospodarcze, środowiskowe i społeczne

Rezultaty:

- Wykorzystanie terenów poprzemysłowych na cele rozwojowe regionu.
- Zniwelowanie skutków działalności przemysłowej, w tym górniczej na środowisko, poprawa wskaźników różnorodności biologicznej na terenach wykorzystanych w celach środowiskowych.

- Poprawa stosunków wodnych na obszarze oddziaływania kopalń.
- Systemowe zarządzanie terenami poprzemysłowymi.

Wyzwanie: Poprawa mobilności mieszkańców i spójności transportowej podregionów górniczych

Cel operacyjny: Efektywny system wzmacniający mobilność w podregionach górniczych

Rezultaty:

- Zmniejszenie emisyjności transportu w wyniku budowy infrastruktury na rzecz transportu zeroemisyjnego i niezmotoryzowanego oraz zakupu zeroemisyjnych środków transportu.
- Poprawa komunikacji podregionów górniczych poprzez rozbudowę infrastruktury transportu zbiorowego oraz działania na rzecz integracji taryfowej oraz wprowadzania ITS.

Wyzwanie: Rozwój i dostosowanie kształcenia w celu budowania przyszłości podregionów górniczych w odpowiedzi na wyzwania gospodarki.

Cel operacyjny: Atrakcyjne i efektywne kształcenie oraz podnoszenie kwalifikacji w podregionach górniczych

Rezultaty:

- Rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorcami, uczelniami, w szczególności zgodnie z regionalnymi inteligentnymi oraz technologicznymi specjalizacjami.
- Celowany rozwój kształcenia wyższego zorientowanego na potrzeby zielonej gospodarki.
- Stworzenie warunków do rozwoju zawodowego.

Wyzwanie: Utrzymanie aktywności zawodowej osób zatrudnionych w górnictwie i przedsiębiorstwach powiązanych z górnictwem w podregionach górniczych.

Cel operacyjny: Atrakcyjny i efektywny system wsparcia rynku pracy podregionów górniczych

Rezultaty:

- Rozwój kompetencji zapewniających odpowiednie możliwości zawodowe pracownikom dotkniętych skutkami transformacji (w odpowiedzi na lokalne podejście do rozwoju gospod.), w szczególności do potrzeb zielonej i cyfrowej gospodarki.
- Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców podregionów.

Wyzwanie: Poprawa jakości życia mieszkańców podregionów górniczych.

Cel operacyjny: Kompleksowy system wsparcia społecznego aktywizujący mieszkańców podregionów górniczych

Rezultat:

- Zwiększenie poziomu aktywności społeczności uczestniczących w procesie sprawiedliwej transformacji.

Wyzwanie: Wzmocnienie potencjału społecznego i zarządczego dla przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji w podregionach górniczych.

Cel operacyjny: Efektywny społecznie odpowiedzialny system zarządzania transformacją w podregionach górniczych

Rezultaty:

- Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego, w tym kadr realizujących proces transformacji.
- Zbudowanie kompleksowego systemu monitoringu procesów transformacyjnych.
- Współpraca jst oraz partnerów społecznych i gospodarczych uczestniczących w procesie transformacji w oparciu o dialog i otwartą komunikację.

Zakłada się, iż przyjęta powyżej strategia interwencji TPST wpłynie horyzontalnie na rynek pracy w trzech aspektach:

- Tworzenie nowych miejsc pracy - podstawowym założeniem jest przeciwdziałanie wzrostowi bezrobocia w podregionach górniczych dzięki stworzeniu z wyprzedzeniem kompleksowej oferty dla pracowników, których dotknie proces transformacji.
- Utrzymanie dotychczasowych miejsc pracy - działania skierowane będą głównie do firm okołogórniczych, które w wyniku utraty istotnego kontrahenta gospodarczego (czasem głównego i jedynego) zmuszone są do redukcji zatrudnienia lub wręcz zlikwidowania działalności.
- Tworzenie nowych miejsc pracy jako efekt pośredni inwestycji – działania ujęte w TPST przyczynią się do tworzenia warunków na potrzeby rozwoju innowacyjnej oraz zielonej gospodarki na obszarze podregionów górniczych. Planowane są działania związane z inwestycjami w działania badawcze, innowacyjne, w szczególności wspierające transfer zaawanasowanych technologii, by stworzyć warunki do rozwoju technologicznego, innowacyjnego i zielonego sektora przedsiębiorstw.

2.3. Spójność z innymi odpowiednimi krajowymi, regionalnymi lub terytorialnymi strategiami i planami

Podstawa prawna: art. 11 ust. 2 lit. e)

Zapisy TPST są spójne z ustaleniami najważniejszych dokumentów krajowych, określających politykę rozwoju w horyzoncie średniookresowym oraz założenia polityki klimatycznej. TPST wpisuje się w ustalenia strategiczne dokumentów regionalnych, określających ramy polityki rozwoju w horyzoncie średniookresowym, politykę niskoemisyjną, w obszarze innowacji, politykę społeczną i rewitalizacji.

Zakres powiązań do dokumentów krajowych i regionalnych:

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2040:

- CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych - szczególnie w zakresie sprawiedliwej transformacji energetycznej.
- CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej - szczególnie w zakresie produkcji, dystrybucji i magazynowania energii z OZE.
- CEL SZCZEGÓŁOWY 6. Rozwój OZE – szczególnie poprzez wsparcie prosumentów, klastrów energii i spółdzielni energetycznych.

KRAJOWY PLAN NA RZECZ ENERGII I KLIMATU NA LATA 2021-2030:

- WYMIAR "OBNIŻENIE EMISYJNOŚCI" - w zakresie emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych, energii ze źródeł odnawialnych.
-

REGIONALNA STRATEGIA INNOWACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2030:

- CEL SZCZEGÓŁOWY C1. Zwiększenie zdolności podmiotów regionalnego ekosystemu

innowacji do generowania i wdrażania innowacji oraz nowoczesnych rozwiązań technologicznych w zakresie m. in. wzmocnienia potencjału innowacyjnego podmiotów w inteligentnych specjalizacjach, wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w tym dostarczanych przez MŚP i wzmacniania infrastruktury badawczej.

- CEL SZCZEGÓŁOWY C2. Zapewnienie inkluzywnej transformacji cyfrowej w gospodarce i społeczeństwie regionu w zakresie transformacji cyfrowej MŚP i wsparcia usług sektora publicznego.

Dodatkowo, wsparcie jest spójne także z takimi dokumentami jak:

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2030 - ZIELONE ŚLĄSKIE":

STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2020-2030

POLITYKA GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA WOJEWÓDZTWA ŚLASKIEGO. REGIONALNA POLITYKA ENERGETYCZNA DO ROKU 2030

REGIONALNEA POLITYKA REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

STRATEGIE TERYTORIALNE W RAMACH INSTRUMENTÓW TERYTORIALNYCH

Interwencja będzie komplementarna także z programem Horyzont Europa oraz FENG w zakresie wsparcia prac B+R, Funduszem Innowacji w ramach EU ETS, programem FEnIKS oraz LIFE w zakresie niwelowania negatywnych skutków działalności przemysłowej na środowisko i powietrza oraz mobilności o charakterze lokalnym. W ramach programu FERS, finansowanego z EFS+, wspierane będą komplementarne z działaniami w zakresie edukacji, w tym podnoszenia kompetencji i kwalifikacji, aktywizacji zawodowej, usług społecznych oraz działań na rzecz poprawy jakości życia w regionie.

Wykorzystując wyniki wskazanych powyżej programów, proces przejścia z modelu gospodarki wysokoemisyjnej w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, zgodnie z założeniami europejskiego Zielonego Ładu, dążyć będzie do synergii z dorobkiem europejskich i krajowych inicjatyw podejmowanych na rzecz zielonej, cyfrowej i sprawiedliwej transformacji podregionów górniczych.

Indykatywny wykaz operacji i przedsiębiorstw innych niż MŚP, którym ma być udzielone wsparcie:

Centrum Badań i Dozoru Sp. z o.o. – dywersyfikacja oferty spółki w celu oferowania usług w branżach pozagórniczych wraz z utworzeniem ośrodka szkoleniowego (liczba miejsc pracy: 45 utraconych bez realizacji przedsięwzięcia (u) + 35 nowych miejsc pracy utworzonych dzięki realizacji przedsięwzięcia (n))

COIG S.A. – dywersyfikacja oferowanych usług w kierunku cyberbezpieczeństwa w celu oferowania ich w branżach pozagórniczych (liczba miejsc pracy: 25u + 15n)

Elektrometal S.A. – opracowanie i wprowadzenie na rynek oferty ładowarek do samochodów i autobusów elektrycznych (liczba miejsc pracy: 65u)

Elgór+Hansen S.A. - opracowanie portfolio urządzeń o charakterze magazynów energii opartych o ogniwa chemiczne dla różnej wielkości instalacji (liczba miejsc pracy: 45u + 45n)

Fabryki Sprzętu i Narzędzi Górniczych Grupa Kapitałowa FASING S.A. – dywersyfikacja oferty firmy

poprzez rozpoczęcie produkcji łańcuchów do podnoszenia, przenoszenia, przeciągania i transportu dla sektorów pozagórniczych (liczba miejsc pracy: 67u + 22n)

KONKO S.A. - dywersyfikacja usług w zakresie dostarczania elementów metalowych poza rynek górniczy i poszerzenie odbiorców o producentów sprzętu drogowego, dźwigowego i transportowego (liczba miejsc pracy: 154u+ 25n)

MOJ S.A. - dywersyfikacja działalności spółki poza branżę górniczą poprzez utworzenie nowoczesnej kuźni produkującej odkuwki dla perspektywicznych branż oraz utworzenie ośrodka szkoleniowego (liczba miejsc pracy: 80u + 175n)

Famur S.A. - przebranżowienie z producenta maszyn i urządzeń na potrzeby wydobycia węgla kamiennego, w kierunku producenta przekładni ogólnoprzemysłowych, a szczególnie dla farm wiatrowych (onshore i offshore) (liczba miejsc pracy: 70u + 30n)

PKiM Carboautomatyka S.A. - zmiana profilu działalności spółki z producenta urządzeń dla górnictwa na produkcję urządzeń dla innych branż, w szczególności dla energetyki (liczba miejsc pracy: 130u +20n)

Europejskie Technologie Górnicze Sp. z o.o. - dywersyfikacja działalności produkcyjnej (z obecnej okołogórniczej na budowlaną/drogową/tunelową) (liczba miejsc pracy: 46u + 40n)

Tauron Polska Energia S.A. – utworzenie Centrum Kompetencji, umożliwiającej rozszerzenie oferty o nowe usługi związane z kształceniem zawodowym związanym z transformacją (liczba miejsc pracy: 329 u + 17n)

Wszystkie inwestycje zmierzają w kierunku uniezależnienia się przedsiębiorstwa od odbiorców z branży górniczej, utrzymania zatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy oraz bardziej zrównoważonych metod produkcji.

Planowane zmiany transformacyjne spowodują do 2030 utratę 36,5 tys. miejsc pracy. Prognozuje się jednocześnie, że liczba miejsc pracy utworzonych w ramach realizacji TPST (bez miejsc utworzonych przez duże przedsiębiorstwa) wyniesie 25,2 tys, zatem luka zatrudnieniowa wynosi 11,3 tysięcy. Sumarycznie liczba miejsc pracy, która powstanie w wyniku interwencji dla dużych firm wynosi 2,1 tys (dane oszacowano na podstawie danych historycznych).

2.4. Rodzaje realizowanych operacji

Podstawa prawna: art. 11 ust. 2 lit. g)–k) oraz art. 11 ust. 5

W celu wzmocnienia poziomu innowacyjności oraz generowania nowych motorów wzrostu podregionów górniczych zastępujących branże tradycyjne planowany jest rozwój ośrodków wspierających tworzenie oraz transfer wiedzy i technologii do przedsiębiorstw, jak również prowadzenie badań poprzez celowane projekty (m.in. centrów badawczo-wdrożeniowych, demonstratorów nowych technologii, hubów technologicznych) dla zielonej, inteligentnej, cyfrowej gospodarki. Wsparciem objęte zostanie również tworzenie i realizacja programów rozwojowych oferowanych przez te podmioty.

W ramach każdego projektu dopuszcza się wspieranie rozwoju kompetencji osób zatrudnionych w sektorze B+R oraz przedsiębiorstwach.

Wspierane będą inwestycje niezbędne do zmiany profilu działalności, w tym wprowadzenia nowych/ulepszonych neutralnych dla klimatu produktów, usług, procesów lub zdobycia nowych rynków w firmach z podregionów górniczych. Ze środków FST nie będzie udzielane wsparcie na działalność związaną z górnictwem konwencjonalnym.

Wspierane będzie budowanie konkurencyjności przedsiębiorstw, wykorzystujących rozwiązania ekologiczne i zmierzające do obiegu zamkniętego w zaprojektowanych procesach i technologiach oraz logistyce i B+R, przy jednoczesnym ograniczaniu negatywnego oddziaływania na środowisko i optymalizacji wykorzystania zasobów.

W ramach każdego projektu dopuszcza się wspieranie rozwoju kompetencji osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach.

Wspierany będzie potencjał rozwojowy i konkurencyjność MŚP funkcjonujących dzięki dostarczaniu produktów oraz świadczeniu usług górnikom, ich rodzinom oraz współpracujących z kopalniami lub zakładami górniczymi. Wsparte zostaną przedsiębiorstwa zaliczane do regionalnych specjalizacji technologicznych. W ramach każdego projektu dopuszcza się wspieranie rozwoju kompetencji osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach. Wsparte zostaną inwestycje wykorzystujące potencjał endogeniczny podregionów górniczych, w szczególności z wykorzystaniem tożsamości regionalnej.

Planowana jest również realizacja projektów strategicznych wspierających tworzenie nowych przedsiębiorstw i nowych inwestycji, jak również samozatrudnienie i tworzenie nowych, stabilnych miejsc pracy, w oparciu o rozwiązanie przyjazne dla klimatu z wykorzystaniem hubów i innych instrumentów jako centrów katalizujących opisane aktywności. Finansowane będą projekty oferujące kompleksowe wsparcie dla przedsiębiorstw, obejmujących pomoc na każdym etapie prowadzenia działalności od przygotowania biznes planu aż do pomocy w pozyskaniu finansowania rozwoju firmy, w tym wsparcie na etapie start-up.

Wspierane będą inwestycje w zakresie OZE, w tym w oparciu o lokalne potencjały na rzecz energetyki prosumenckiej (w tym dla wirtualnych prosumentów) oraz lokalne ciepłownictwo

Oparcie energetyki o rozproszone źródła energii, klastry energii oraz rozwiązania prosumenckie i włączenie ich do systemu energetycznego podniesie poziom bezpieczeństwa energetycznego i zaangażuje lokalną społeczność w działania na rzecz promowania OZE i dążenia do neutralności klimatycznej, zmniejszy dotkliwość wzrostu kosztów energii i ogrzewania dla gospodarstw domowych i gmin górniczych. Biomasa wykorzystywana do wytwarzania energii oraz biopaliwa muszą spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju z dyrektywy PE i Rady (UE) 2018/2001 z 11.12.2018 r.

Nie wyklucza się wsparcia poprawy efektywności energetycznej.

Wsparcie dot. będzie działań związanych z rekultywacją, remediacją, regeneracją, renaturyzacją, dekontaminacją oraz zagospodarowaniem terenów poprzemysłowych, w tym w szczególności pogórniczych, obiektów poprzemysłowych, zdegradowanych jak również ich adaptację m.in.na cele gospodarcze, środowiskowe, społeczne, edukacyjne.

Finansowane będą działania związane z rekultywacją terenu jak i docelowym zagospodarowaniem terenu na ww. cele, w tym kompleksowe przygotowanie terenów poprzemysłowych pod działalność gospodarczą wraz z niezbędną infrastrukturą.

Dopuszcza się finansowanie usunięcia elementów szkodliwych dla ludzi i środowiska jakie nie mieszczą się w prawnym pojęciu remediacji.

Realizowane będą zadania związanie z systemowym zarządzaniem terenami poprzemysłowymi m.in. z zakresu inwentaryzacji, gromadzenia danych o terenach i obiektach poprzemysłowych oraz działań planistycznych w celu ponownego ich wykorzystania.

W stosownych przypadkach wsparcie realizowane będzie ze szczególnym uwzględnieniem założeń Nowego Europejskiego Bauhaus.

Wsparte też będą systemy gospodarowania wodami, przyczyniającego się do przeciwdziałania podtopieniom i zalaniom oraz oczyszczeniu zanieczyszczonych w wyniku eksploatacji górniczej wód podziemnych i powierzchniowych oraz inwestycje w obszarze uzdatniania i zagospodarowania wód kopalnianych. Interwencja ta możliwa będzie wyłącznie w powiązaniu z rekultywacją, dekontaminacją, zanieczyszczonych gruntów.

Inwestycje dot. m.in. remediacji, rekultywacji, dekontaminacji, muszą uwzględniać zasadę "zanieczyszczający płaci" oraz regulacje dot. odpowiedzialności za szkody górnicze.

W celu zwiększenia dostępności do lokalnych rynków pracy poprzez zapewnienie bardziej zintegrowanego i wysokiej jakości transportu publicznego, lepsze powiązanie transportowe z centrami rozwoju podregionów górniczych oraz promocję ekologicznego i zeroemisyjnego transportu niezbędne są inwestycje w infrastrukturę transportową oraz zrównoważony transport publiczny. Projekty powinny uzupełniać działania, które systemowo rozwiązują problemy wynikające z transformacji gospodarczej związanej z likwidacją miejsc pracy w przemyśle ciężkim (przeciwdziałanie powstawaniu dzielnic bezrobocia strukturalnego). Ze środków FST nie będzie wspierany transport kolejowy.

Wspierane projekty powinny wynikać z planów zrównoważonej mobilności obejmujących gminy górnicze. W dokumencie powinien być opisany wpływ danej inwestycji na niwelowanie negatywnych skutków transformacji gospodarczej.

Poprawiana będzie jakość edukacji, zwłaszcza zawodowej (branżowej i technicznej) i jej dostosowanie do potrzeb zielonej i cyfrowej gospodarki, branż rozwojowych. Wsparcie obejmie m.in.:podwyższanie, zmianę lub zdobywanie nowych,specjalistycznych umiejętności, kwalifikacji, kompetencji, doradztwo edukacyjno- zawodowe dla uczniów oraz osób dorosłych (w tym instruktorów praktycznej nauki zawodu).

W związku z powyższym, wspierany będzie rozwój współpracy pracodawców z ośrodkami kształcenia (szkoły, uczelnie wyższe), poprzez m.in. staże, kształcenie praktyczne, komercjalizację wiedzy.

Wsparcie obejmie infrastrukturę zwiększającą dostępność edukacji, m.in. jej budowę, remont, przebudowę wraz z niezbędnym wyposażeniem. Uzupełniająco wsparta zostanie infrastruktura szkolnictwa wyższego (na kierunkach praktycznych i zawodowych) w powiązaniu z potrzebami zielonej gospodarki.

Wsparcie koncentrować się będzie na zapewnieniu pracownikom dotkniętych transformacją, kompleksowej, indywidualnej ścieżki wsparcia w kierunku zatrudnienia w formule outlacementu. Wsparcie pracodawców przechodzących procesy restrukturyzacyjne w celu zachowania miejsc pracy realizowane będzie poprzez redeployment.

Planowana jest także pomoc dot. aktywizacji zawodowej i społecznej dla członków rodzin osób objętych outplacementem z przedsiębiorstw dotkniętych transformacją.

Dla zapewnienia skuteczności prowadzonych działań, zakres wsparcia będzie również obejmował koordynację międzyinstytucjonalną w celu świadczenia wysokiej jakości usług dla osób dotkniętych negatywnymi następstwami transformacji.

Wsparcie koncentrować się będzie na realizacji programów integracji społecznej w celu poprawy jakości życia społeczności odczuwających negatywne skutki transformacji oraz programów na rzecz świadomego udziału mieszkańców w zmianie klimatycznej i transformacji.

Niezbędne jest wzmocnienie potencjału interesariuszy na rzecz skutecznego zrządzania procesem

transformacji i jego wdrażania oraz sieciowania w wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym, jak również monitorowanie i ocena tego procesu.

Wspierane będą inicjatywy oddolne społeczności lokalnych, służące budowaniu zdolności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zachowaniu tożsamości regionalnej.

Wsparcie kierowane będzie również na realizację projektów grantowych i pilotażowych, służących budowaniu świadomości i akceptacji procesu transformacji, w tym poprzez kampanie i działania informacyjne, edukacyjne, promocyjne, lub budżet inicjatyw transformacyjnych zarządzany przez samorząd terytorialny.

Wsparcie będzie służyło wzmocnieniu potencjału instytucjonalnego oraz podniesieniu kompetencji do prowadzenia procesu transformacji. Skierowane będzie na zapewnienie potencjału kadrowego do zarządzania i wdrażania FST na poziomie regionu jak i kompetencji pracowników samorządów lokalnych i ich reprezentacji na poziomie subregionalnym.

Niezwykle ważne będzie efektywne wdrożenie zasady partnerstwa poprzez instrumenty na rzecz współpracy i włączenia partnerów społecznych i gospodarczych w proces decyzyjny oraz zapewnienie spójnego systemu informacji i promocji o celach, działaniach i korzyściach sprawiedliwej transformacji. Wsparcie dedykowane będzie w szczególności prowadzeniu gremiów temu dedykowanych m.in. komitetu monitorującego dla FST oraz animowaniu dialogu społecznego w zakresie sprawiedliwej transformacji.

Uzupełniającym obszarem wsparcia jest stworzenie i rozwój narzędzi monitorowania, analizy, planowania, wdrażania oraz ewaluacji procesów transformacyjnych, a także projekty pilotażowe w celu multiplikowania w innych podregionach górniczych.

Interwencja FST w FEM oraz FESL wzmocniona będzie komplementarnymi inwestycjami podejmowanymi przez sektor publiczny i prywatny w II i III filarze Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji m.in. w następujących obszarach:

- TIK w przedsiębiorstwach, digitalizacja, cyfryzacja i łączność cyfrowa;
- miasto oparte na modelu smart city;
- sektor nowoczesnych usług biznesowych, branż MICE, branż kreatywnych (architektury, designu, gier komputerowych), firmy nanotechnologiczne i start-up
- turystyka, kultura, dziedzictwo kulturowe, które przyczyni się do generowania nowych, trwałych miejsc pracy;
- infrastruktura energetyczna i transportowa, w tym infrastruktura gazowa (z uwzględnieniem uwarunkowań wskazanych w rozporządzeniu ustanawiającym Program InvestEU 2021/523 z 24.03.2021 r.) i systemów ciepłowniczych oraz sieci elektroenergetycznych;
- projekty na rzecz dekarbonizacji i neutralności klimatycznej (OZE, efektywność energetyczna, technologie magazynowania energii);
- skomunikowanie przywróconych do obiegu gospodarczego i społecznego terenów pogórniczych i poprzemysłowych;
- infrastruktura środowiskowa w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i gospodarki wodnej (w tym zaopatrzenie w wodę pitną i gospodarkę ściekową);
- rozwój metropolizacji i globalizacji – wsparcie branż gospodarki podregionów górniczych na rzecz budowania ich kompetencji konkurencyjności w wymiarze krajowym i międzynarodowym;
- zrównoważona mobilność, w tym mobilność kolejowa;
- rozwój technologii wodorowych i innych paliw alternatywnych;
- infrastruktura społeczna, w tym budownictwo socjalne i pomoc społeczna;
- centra technologiczne w celu podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowania pracowników;

- rozwój szkolnictwa (wyższego i zawodowego) kształcącego osoby do pracy w sektorze usług biznesowych.

Oddziaływanie interwencji

Powyższe działania przyczynią się do zmiany profilu gospodarki podregionów górniczych oraz rozwoju, innowacyjnych branż. Wsparcie przedsiębiorczości pozwoli zapobiec migracji mieszkańców i wygenerować nowe, trwałe miejsca pracy, w szczególności dla osób odchodzących z górnictwa i branż powiązanych.

Inwestycje zapewnią także złagodzenie kosztów przejścia przez proces dekarbonizacji sektora energetycznego podregionów górniczych, a dodatkowo zmniejszą negatywne oddziaływanie tego sektora na środowisko. Przyczynią się do przywrócenia do obiegu społeczno–gospodarczego terenów i obiektów poprzemysłowych, poprawy stosunków wodnych, rekultywacji i odtwarzania krajobrazów pogórniczych. Zastępowanie tradycyjnego taboru autobusowego nowoczesnym i bezemisyjnym zwiększy mobilność mieszkańców podregionów górniczych, jednocześnie wpływając na obniżenie emisji szkodliwych substancji z pojazdów.

Planowana interwencja przyczyni się również do wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększenia szans zatrudnienia i rozwoju zawodowego mieszkańców podregionów górniczych, a także do poprawy jakości życia tych mieszkańców, w tym do zahamowania negatywnych zjawisk demograficznych oraz zwiększenia aktywności społecznej, zawodowej, obywatelskiej społeczności uczestniczących w procesie transformacji.

3. Mechanizmy zarządzania

Podstawa prawna: art. 11 ust. 2 lit. f)

Partnerstwo

Dyskusja w podregionach górniczych na temat procesu transformacji rozpoczęła się już w 2019 r. W III 2019 r. Zarząd WSL powołał Zespół Regionalny dla inicjatywy regionów górniczych w woj. śląskim, który w pierwszym etapie skupiał się na koordynacji prac regionu w ramach Platformy Reg. Górniczych w Transformacji, utworzonej przez KE. Ma on charakter opiniodawczo-konsultacyjny i współpracuje z władzami regionalnymi nad planowaniem działań w ramach FST. Realizacja procesu uspołecznienia rozpoczęła się w IX 2020 r. cyklem warsztatów eksperckich, w których udział wzięli lokalni liderzy, w tym członkowie ZR szerokie grono specjalistów branżowych oraz przedstawiciele strony rządowej i KE. Celem pierwszej serii spotkań było uchwycenie wyzwań stojących przed woj. w procesie transformacji społeczno-gospodarczej.

II etap procesu uspołecznienia prac nad TPST realizowano jako identyfikację problemów i wyzwań transformacyjnych w ujęciu geograficznym. Na przełomie X i XI 2020 r. przeprowadzono seminarium dla przedstawicieli władz lokalnych, instytucji publicznych, biznesu, środowisk naukowych i społecznych. W spotkaniach uczestniczyli również przedstawiciele instytucji rządowych i KE.

Na przełomie I i II 2021 r. w ramach III etapu procesu uspołecznienia TPST odbyło się 6 spotkań konsultacyjnych z przedstawicielami środowisk istotnych w procesie transformacji. Celem spotkań było włączenie ich w proces kształtowania dokumentów programujących oraz opracowanie wstępnych założeń projektów regionalnych, budując jednocześnie poczucie współodpowiedzialności za proces. . Wypracowano diagnozę problemów w ujęciu środowiskowym. W IV 2021 roku przeprowadzono dla interesariuszy warsztaty w oparciu o założenia projektu TPST. Rozmawiano o priorytetach i potrzebach rozwojowych regionu, dyskutując jednocześnie o obawach mieszkańców, których proces dotyka i będzie dotyczył w najbliższych latach, zwłaszcza na terenach wygaszania eksploatacji górniczej.

Uchwałą Zarządu Woj. Śl. Nr 1463/241/VI/2021 z dnia 15.06.2021 r. projekt TPST 2030 – v.02 został skierowany do szerokich konsultacji społecznych z mieszkańcami regionu. Do udziału zaproszono wszystkich zainteresowanych, w tym samorządy, partnerów społecznych i gospodarczych.

W II 2022 r. odbyły się „prekonsultacje" zapisów programu FE SL, uwzględniającego interwencję FST. Ich celem było zebranie komentarzy, uwag i opinii potencjalnych beneficjentów na temat proponowanego zakresu interwencji, ze szczególnym uwzględnieniem VIII Priorytetu tj. Śląskie w transformacji, by zweryfikować i uzupełnić dotychczasowe zapisy dokumentu w konsultacji z szerokim gronem interesariuszy.

W IV-V.2022 odbyły się konsultacje społeczne projektu programu FE SL 2021-2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, które objęły także TPST. W ich ramach zorganizowano m.in. konferencję, wysłuchania publiczne (dla przedstawicieli biznesu, nauki, samorządów, NGO). Do udziału zaproszono liczne ciała doradcze, przedstawicieli jst, uczelni, partnerów społecznych, gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie.

Monitorowanie i ewaluacja

Za monitorowanie i ewaluację TPST odpowiedzialny jest Zarząd WSL. W proces włączeni zostaną partnerzy, w tym społeczni i gospodarczy oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, a także Woj. Małopolskie.

Postęp realizacji TPST będzie monitorowany w oparciu o adekwatne wspólne wskaźniki produktu i rezultatu określone w Załączniku III do rozporządzenia ustanawiającego FST. Monitorowanie produktów i rezultatów odbywa się w oparciu o ramy wykonania ustanowione dla celu szczegółowego FST. Dla wskaźników produktu ustala się cele pośrednie do osiągnięcia na koniec roku 2024, które podlegają weryfikacji podczas przeglądu śródokresowego. Dla wskaźników produktu i rezultatu ustala się cele końcowe do osiągnięcia na koniec roku 2029. W ramach przeglądu śródokresowego dokonana zostanie

rewizja Planu.

Operacje w ramach Planu będą monitorowane z wykorzystaniem systemu informatycznego i raportowane do KE.

Raz w roku wdrażanie Planu będzie podlegało przeglądowi podczas posiedzenia KM FE SL 2021-2027 oraz corocznych spotkań Komisji Europejskiej i Państwa Członkowskiego.

Ewaluacja Planu będzie realizowana z uwzględnieniem kryteriów tj.: skuteczność, wydajność, trafność, spójność i wartość dodana UE w celu poprawy jakości planowania i wdrażania Planu w oparciu o Plan ewaluacji w zakresie FST.

Podmiot(-y) koordynujący(-e) i monitorujący(-e)

Za koordynację i monitorowanie TPST odpowiedzialny jest Zarząd Woj. Śl., który jednocześnie będzie pełnił funkcję IZ dla programu FE SL 2021-2027, w ramach którego wdrażany będzie cel szczegółowy FST. Zadania te będzie realizował przy wsparciu odpowiednich departamentów UMWSL. W realizację TPST będą zaangażowane również odpowiednie jednostki organizacyjne województwa śląskiego, odpowiedzialne za wdrażanie funduszy europejskich 2021-2027 na poziomie regionalnym w zakresie przedsiębiorczości i rynku pracy.

W zakresie swoich ustawowych kompetencji analogiczne funkcje pełni Zarząd Woj. Małopolskiego jako IZ dla FEM 2021-27, w ramach którego wdrażany jest TPST w części dotyczącej podregionu oświęcimskiego – przy wsparciu odpowiednich dep. UMWM oraz WUP i MCP.

W proces monitorowania i oceny włączeni zostaną przedstawiciele kluczowych interesariuszy (w tym związków zawodowych, władz lokalnych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, organizacji pozarządowych oraz młodzieży) m.in. w ramach KM FE SL 2021-2027. Sprawozdania z realizacji i raporty z badań i ewaluacji TPST będą upubliczniane i dostępne na stronach internetowych IZ.

4. Wskaźniki produktu lub rezultatu specyficzne dla danego programu

Podstawa prawna: art. 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie FST

Uzasadnienie konieczności stosowania wskaźników produktu lub rezultatu specyficznych dla danego programu w oparciu o rodzaje przewidywanych operacji

| |
|---|
| |

Tabela 1. Wskaźniki produktu

| Cel szczegółowy | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Cel pośredni (2024) | Cel końcowy (2029) |
|---|---|---|---|---|---|

Tabela 2. Wskaźniki rezultatu

| Cel szczegółowy | Nr identyfikacyjny | Wskaźnik | Jednostka miary | Wartość bazowa lub wartość odniesienia | Rok odniesienia | Cel końcowy (2029) | Źródło danych | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

DOKUMENTY

| Tytuł dokumentu | Rodzaj dokumentu | Data dokumentu | Lokalny numer referencyjny | Nr referencyjny Komisji | Pliki | Data wysłania | Nadawca |
|---|---|---|---|---|---|---|---|